

Başlarken

Değerli Okuyucularımız !

Dergimizin 2021 yılının ilk ayında 97. sayımızla sizlere sunmanın mutluluğunu yaşamaktayız.

Çalışma yaşamında çeşitli eylemlerinden dolayı işçilerin, **herhangi bir suç işledikleri iddiası ile gözaltına alınmaları veya tutuklanmaları durumunda** devamsızlığının önel süresini aşması halinde, işveren; **kıdem tazminatını ödeyerek işçinin haklı nedenle iş sözleşmesini feshetme yetkisine sahiptir.** Uygulamada yapılan hatalardan birisi de işçinin tutuklandığı hallerde önel süresinin dolması beklenmeden iş sözleşmesinin feshedilmesi ve kıdem tazminatının ödenmemesidir. Diğer bir hata ise işverenlerin işçinin gözaltına alındığını duydukları gün iş sözleşmesini feshetmesidir. Her iki halde de işverenler ihbar tazminatı ödemek zorunda kaldıkları gibi, kıdem tazminatını da faizi ile birlikte ödemek zorunda kalmalarıdır. Konuyla ilgili **'Belediye İşçisinin Tutuklanmasının Sonuçları'** başlıklı makalemiz oldukça önemlidir.

-Dünya üzerinde evsel, tarımsal ve sanayi amacı ile güvenli olarak kullanılabilir su kaynakları toplam su kaynaklarının ancak %2.5 gibi küçük bir kısmıdır. Üstelik su dağılımının tüm insanlar ve ülkeler için dengeli olmadığı da bir vakadır. Bir ülkede yılda kişi başına düşen su miktarı 1700 m³'ten düşerse **"su baskısı"**, 1000 m³' ün altına inmiş ise **"su açığı"** ile karşı karşıya olduğu kabul edilmektedir. **Buna göre Türkiye'de kişi başına düşen su miktarı 1500 m³ olduğundan su kısıtı bulunan ülkeler kategorisinde yer almaktadır.** Bu gerçekten hareketle mevcut su kaynaklarının korunması, alternatif su kaynaklarının geliştirilmesi, ekolojik çevre ile uyumlu teknolojilerin kullanılması ve yaygınlaştırılması önem arz etmekte olup, insanlık tarihinde su temini ve kullanımında önemli bir yer teşkil eden sarnıç uygulamasının da yaygınlaştırılması, hatta imar planlarında zorunluluk olarak yer alması, yerel yönetimimizin halka su tasarrufunu önemini ve yapılması gerekenleri anlatacak programlar, projeler ve görseller hazırlattırılmalı, su tasarrufuna özen gösterilmelidir. Yüzyıllar önce de uygulanan sarnıç sistemi ve yağmur sularına ilişkin uygulamalar **'Yağmur Sularının Değerlendirmesinde Sarnıç Yönteminin Önemi Ve Yeri'** başlıklı makalemizi inceleyebilirsiniz.

-2021 Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun bu yılda 31/12/2021 tarihinde 31351 sayılı mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Bütçe Kanununda mahalli idareleri ilgilendiren hükümler ve Kanuna ekli cetvellerde yapılan düzenlemeler incelenmiştir. **Bütçe cetvellerindeki yurtiçi harcırahlarında Milletvekillerinin ve belediye başkanlarının yer almaması özellikle vurgulanarak dikkat çekilmiştir.**

-Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğünün 06.01.2021 tarih ve 11638 sayılı yazısı ile Mali ve Sosyal Haklara ilişkin Genelgede 1.1.2021-30.06.2021 dönemi için 657 Kamu Personelinin mali haklarına ilişkin bilgiler yayımlanmıştır. Aylık katsayının belirlenmesine müteakip, dergimizin pratik bilgiler köşesinde **Belediye Başkan Ödeneği, Belediye Meclis Üyeleri Huzur Hakkı, Belediye Encümen Ödeneği, İl Genel Meclis Üyelerinin Huzur Hakları, İl Encümen Brüt Ödenekleri, Asgari Ücretin Net Hesabı Ve İşveren Maliyeti, Gelir Vergisine Tabi Gelirlerin Vergi Oranları, 1608 s. K. Belediye İdari Para Cezaları, 2559 Sayılı Polis Vazife Ve Selahiyet Kanununa Göre Belediye İdari Para Cezaları, 3194 Sayılı İmar Para Cezaları, 4857 Sayılı İş Kanunu'na Göre Uygulanacak Para Cezaları, Belediyelerce Verilen Faaliyetten Men Edilme Cezaları, 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunundaki Parasal Limitler, Harcırah Kanunu Hükümleri Uyarınca Verilecek Gündelik Ve Tazminat Tutarları, vd. bulabilirsiniz.**

Yeni yılı sağlıklı, mutlu ve huzurlu geçirmeniz temennisiyle, gelecek sayıda görüşmek dileğiyle hoşça kalın.

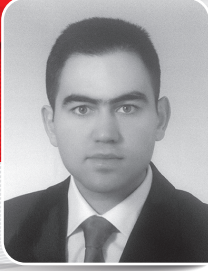

İçindekiler

MAKALE ADI	YAZAR	SAYFA
Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Yer Alan İdari Para Cezalarının Belediye ve Diğer Kamu Kurumlarını İlgilendiren Hükümleri	Yusuf GÜNDÜZ	3
2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda Mahalli İdareleri İlgilendiren Hükümler ve Cetveller	Salim DEMİRHAN	16
2021 Yılında Uygulanacak Çevre Cezaları	Ahmet SANDAL	30
Sözleşme İmzalanan Yüklenici Firma Ortağının Mahkumiyet Kararının Olmasının Ortaya Çıkması Halinde Sorumluluğun Tespit Edilmesi	Ömer KÖSE	38
Yağmur Sularının Değerlendirmesinde Sarnıç Yönteminin Önemi ve Yeri	Sezgin ERÖZBAĞ	46
5957 Sayılı Hal Kanunu Çerçevesinde 2021 Yılında Toptancı Hallerinde ve Semt Pazarlarında Uygulanacak Belediye Cezaları	Dr. Süleyman Ruhi AYDEMİR	52
Muhasebe Yetkililerinin Ödeme Belgelerinde İmzası Bulunanların Usulüne Uygun Şekilde Görevlendirilip Görevlendirilmediğini Kontrol Etme Görev ve Sorumluluğu Var mı?	Ahmet ARSLAN	59
Anahtar Teslimi Götürü Bedel İşlerde Eksik İşler Yaklaşık Maliyete Oranlanarak Hesaplanabilir Mi?	Gürkan GÜVEN	71
Belediye İşçisinin Tutuklanmasının Sonuçları	Cumhur Sinan ÖZDEMİR	77
Limited Şirket Olarak Kurulan Mahalli İdare Şirketlerinin Anonim Şirkete Dönüşme Esasları	Mustafa YAVUZ	83
Belediye Başkanlarına Özlük Hakları Kapsamında Sosyal Denge Tazminatı Ödemesi Yapılabilir Mi?	Erdoğan DEDEOĞLU	90
Belediye Güvenlik Hizmetlerinin Belediye Şirketlerine Gördürülmesi	Salih ÇALAL	100
E-Spor Salonlarının Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yeri Olarak Ruhsatlandırılması	Güven DENİZ	106
Belediye Başkanının Meclis Kararının İptaline Yönelik Dava Açma Yetkisine İlişkin Anayasa Mahkemesi Kararının Değerlendirilmesi	M. Lamih ÇELİK	111
Mevzuat Fihristi		117
Yargı Kararları		136
Genelge, Görüşler ve Tebliğler		145
2020 YILI FİHRİSTİ		203

PRATİK BİLGİLER

Devlet Memurlarıyla İlgili Mali Haklar	152	Hizmet Erbabına İşyeri Veya İşyerinin Müstemilatı Dışında Kalan Yerlerde Yemek Yemek Suretiyle Sağlanan Menfaatlere İlişkin İstisna Tutarı	178
Devlet Memurlarına Sağlanan Sosyal Yardımlar	153	Basit Usule Tabi Olmanın Genel Şartlarından Olan İşyeri Kira Bedeline İlişkin Tutar	178
Belediye Başkan Ödeneği	154	Engelliler İçin Vergi İndirimi	178
Belediye Meclis Üyeleri Huzur Hakkı	154	Yeniden Değerleme Oranları	178
Belediyenin Nüfusuna Göre Belediye Encümeni Ödeneği	155	Görevden Uzaklaştırma Halinde Ödenecek Ücret	179
İl Genel Meclis Üyelerinin Huzur Hakları	155	Ücretli Yıllık İzinler	179
İl Encümen Brüt Ödenekleri	155	İş Akdinin Feshinde İhbar Tazminatı Tutarları	179
Asgari Ücretin Net Hesabı Ve İşveren Maliyeti	156	Memur Ödemelerinden Yapılan Kesintiler	180
2021 Yılı Asgari Geçim İndirimi	156	Devlet Memurlarına Hastalık Ve Refakat İzni	181
Gelir Vergisine Tabi Gelirlerin Vergilendirilmesinde Esas Alınan Tarife	157	Memurlarda Açıkta Vekalette Ödenecek Ücret	182
1608 Sayılı Kanununa Göre 2021 Yılı Belediye İdari Para Cezaları	157	Devlet Memurlarında Kurum Dışından Vekalette Ücret	182
2559 Sayılı Polis Vazifesi Ve Selahiyet Kanununa Göre 2021 Yılı Belediye İdari Para Cezaları	158	Kurum İçinden Vekalette Ödenecek Ücret	183
3194 Sayılı İmar Kanunu'na İlişkin İdari Para Cezaları	159	Emeklilik Şartları	184
4857 Sayılı İş Kanunu'na Göre Uygulanacak Para Cezaları	161	Kamu Konutlarının 2021 Yılı Aylık Kira Bedelleri	189
Gecikme Zammı Tablosu	163	6301 Sayılı Öğle Dinlenmesi Kanunu	190
Çeşitli Kanun Ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerine Göre Bütçe Kanununda Gösterilmesi Gereken Parasal Sınırlara Ait Cetvel	164	1593 Sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu	190
Değerli Kağıtlar	165	Damga Vergisine Tabi Kağıtlar	191
Amortisman Ayırmada Alt Sınır	165	Vergi Usul Kanununda Yer Alan Ve 01.01.2021 Tarihinden Geçerli Olmak Üzere Uygulanacak Olan Had Ve Tutarlar	194
5957 Sayılı Kanunda Pazar Yerlerindeki İdari Para Cezaları	166	1/1/2021 Tarihinden İtibaren Uygulanacak Motorlu Taşıtlar Vergisi Tutarlarının Tespit Ve İlanı	196
5957 Sayılı Kanunda Toptancı Hallerindeki İdari Para Cezaları	167	Çevre Temizlik Vergisi	198
6331 Sayılı İşg Kanununa Göre 2021 Yılında Uygulanacak İdari Para Cezaları	168	2021 Yılında Öğle Yemeği Servisinden Faydalanacak Olan Memurlardan Ve Sözleşmeli Personelden Alınacak Asgari Yemek Bedelleri	200
5326 Sayılı Kabahatler Kanunu'na Göre Verilecek Para Cezaları	172	Ödemelerde Vergi Borcu Sorgulama	200
4925 Sayılı Karayolu Taşıma Kanunu	173	2886 Sayılı Devlet İhale Kanunundaki Parasal Limitler	201
5846 Sayılı Fikir Ve Sanat Esimleri Kanunu	175	Sular Hakkında Kanun	202
7126 Sivil Savunma Kanunu	175	Tahsilatların Üzerinde Tutabilecekleri Para Limiti	202
H - Cetveli	176	Belediye Meclis Ve Encümen İçin Uzlaşma Limitleri	202
Fazla Çalışma Ücretleri	177		
Gayrimenkul Sermaye İratlarında Uygulanan Kira İstisna Tutarı	178		

Yusuf GÜNDÜZ

SGK Müfettişi

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA YER ALAN İDARİ PARA CEZALARININ BELEDİYE VE DİĞER KAMU KURUMLARINI İLGİLENDİREN HÜKÜMLERİ

1. GİRİŞ

Türkiye’de sosyal güvenlik sistemi, sigortalılar ve işverenlerden toplanan primler ile bunlara devlet katkısı sonucu oluşan fondan, hak sahiplerine çeşitli yardımların yapılması suretiyle işlemektedir. Sistemin düzenli bir şekilde işlemesi, ilgili tarafların yükümlülüklerini mevzuatta belirlenen usul ve esaslara uygun olarak yerine getirmelerine bağlıdır. Bu mevzuat, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu başta olmak üzere ilgili yönetmelik, tebliğ ve genelgelerdir. Sosyal güvenlik yükümlülüklerinin usulüne uygun olarak yerine getirilmemesi halinde mevzuat tarafından çeşitli yaptırımlar öngörülmektedir. Bunların başında ise idari para cezaları gelmektedir.

Sosyal güvenlik mevzuatında idari para cezaları asgari ücret üzerinden uygulanmakta ve tahsil edilmektedir. Ancak her sene asgari ücret yükseldiğinden buna paralel olarak idari para cezalarının miktarı da yükselmektedir. Söz konusu cezaların yüksekliği nedeniyle işverenler

ve ilgili meslek mensupları tarafından idari para cezaları sürekli şikâyete konu olmaktadır. Ayrıca mevzuatın yanlış yorumlanması veya mevzuatta sürekli yapılan değişiklikler nedeniyle ve yeniliklere adapte olamama neticesinde sürekli olarak idari para cezasına maruz kalınmaktadır. SGK’nın kimlere, hangi durumlarda idari para cezası uygulayacağı ise 5510 sayılı Kanun’un 102 nci maddesinde yer almaktadır. Söz konusu maddede toplam 39 farklı türde ve tutarda ceza öngörülmüştür. 16/05/2018 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan, 7144 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 16 ncı maddesinde yapılan düzenleme ile 5510 sayılı Yasanın 102 nci maddesinin 2 nci fıkrasında önemli bir değişikliğe gidilmiş olup idari para cezalarına maruz kalınması ile ilgili olarak işverenlerin lehine düzenleme yapılmıştır. Ayrıca 01/04/2020 tarihinde yayımlanan 2020/08 sayılı SGK Genelgesi ile bazı kafa karışıklığına sebep olan durumlarla ilgili düzenlemeler yapılmıştır. Biz de bu makalemizde öncelikle idari para cezaları ile ilgili genel bir bilgi verdikten sonra SGK

tarafından uygulanan idari para cezalarının özellikle belediye ve diğer Kamu Kurumlarını ilgilendiren hükümlerini son çıkartılan Genelge üzerinden yola çıkarak bahsetmeye çalışacağız.

2. İDARİ PARA CEZASITANIMI

İdari para cezaları, idarenin hukuk düzenine aykırı bazı davranışlara bir yargı kararına gerek olmaksızın yasaların açıkça verdiği yetkiye dayanarak, idare hukukuna özgü yöntemlerle doğrudan doğruya bir idari işlemi ile uyguladığı cezalardır¹. Anayasa Mahkemesi, bir kararında, idari para cezalarını diğer cezalardan ayıran en belirgin niteliğin idari makamlar tarafından kamu gücü kullanılarak verildiğine hükmetmiştir². Bu tanımlardan da anlaşılacağı üzere idari para cezasının oluşması için belli şartlar gerekmektedir. Bunlardan ilki Kanunda belirtilen yükümlülüklerin hiç yapılmaması veya geç yapılması diğeri cezanın idari makamlar tarafından verilmesidir.

Diğer taraftan idari para cezaları, idari işlemin bir türü olup, hukuka uygunluk karinesinden yararlanırlar ve icrailik özellikleri gereği doğrudan uygulanırlar. Dolayısıyla bu cezalara karşı yargı yerlerine başvurulması, yargı yerinin bu konuda bir karar vermesi durumu dışında cezanın uygulanmasını durdurmaz³.

Haliyle Sosyal Güvenlik Kurumu da yukarıda belirtilen şartlardan yola çıkarak kamu gücünün verdiği yetkiyle bazı

yükümlülüklerin hiç yapılmaması veya geç yapılması halinde idari para cezasına hükmetmektedir. İdari para cezası ile ilgili genel bir tanım yaptıktan sonra şimdi de konuyu daha detaylıca inceleyelim.

3. SOSYAL GÜVENLİK HUKUKUNDA İDARİ PARA CEZALARININ UYGULAMA ALANI VE HESAPLANMASI

SGK idari para cezaları ve uygulanma usulleri; diğer bir deyişle uygulanacak idari para cezalarının miktarı, uygulanma usulü, itiraz ve idari yargıya başvuru yolları, 5510 sayılı Kanun'un 102 nci maddesindeki hükümlerde açıklanmıştır. Bu cezalar, Kuruma verilmesi gereken belgelerin süresinde verilmemesi, düzenlenmesi gereken belgelerin usulüne uygun düzenlenmemesi vb. nedenlerle fiilin işlendiği tarihte yürürlükte olan asgari ücrete göre belirlenmektedir.

Konuyu daha iyi anlatabilmek için, şöyle açıklama yapabiliriz. 5510 sayılı Kanunda idari para cezaları, işyeri bildirgesinin süresinde ve usule uygun verilmemesi, sigortalı işe giriş bildirgesinin süresinde ve usule uygun verilmemesi, aylık prim ve hizmet belgesinin (muhtasar prim ve hizmet beyannamesi) süresinde ve usule uygun verilmemesi, yasal olarak tutulması zorunlu kayıt ve belgelerin ibraz edilmemesi veya ibraz edilen belgelerin usule uygun düzenlenmemesi, asgari işçilik incelemesi ile ilgili istenilen bilgi ve belgelerin süresinde ve tam olarak verilmemesi, ihale konusu işlerin ve ruhsata tabi işlerin süresinde ve usule uygun bildirilmemesi, denetimle görevli olanların engellenmesi, kayıtdışı istih-

1 Mustafa KARABULUT, İdari Yaptırımların Hukuki Rejimi, Turhan Kitabevi, Ankara 2008, s. 22.

2 Anayasa Mahkemesi, E:1996/72, K:1997/51, T:15.05.1997

3 SibelCAN, "İdari Para Cezası" <http://www.taa.gov.tr/indir/iddari-para-cezasi-bWFrYwXlfDl4YjdjLTgyYjViLWNjNDhiL-TAxZjcyLnBkZnw5MjM/>, (ErişimT: 10.04.2018).

damla mücadele kapsamında SGK'ya bilgi vermesi gerekenlerin sözkonusu bilgileri süresinde ve usule uygun olarak bildirmemesi fiilleri nedeni ile uygulanmakta ve fiilin işlendiği tarihte geçerli olan asgari ücret esas alınarak hesaplanmaktadır. Burada 5510 sayılı Kanun'un 102nci maddesinde geçen "**fiilin işlendiği tarih**" kavramına da açıklık getirmekte fayda var. Kanun'da fiilden kastedilen bildirim yükümlüsünün yapması gereken yasal bildirim/bildirgeyi vermemesi ya da süresinin dışında vermesidir. Dolayısıyla yasal bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmesi gereken son gün fiilin de işlendiği tarihtir.

Örneğin, 5510 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin 1 inci fıkrasına göre işverenler, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılan kişileri, 7 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen sigortalılık başlangıç tarihinden önce, sigortalı işe giriş bildirgesi ile Kuruma bildirmekle yükümlüdür (Kanundaki istisnaların haricinde). Eğer işveren sigortalı adına işe girdikten sonra sigortalı işe giriş bildirgesi vermişse idari para cezasının uygulanması kaçınılmaz olacaktır. Haliyle bu örneğe göre fiilin işlendiği tarih, söz konusu bildirgenin verilmesi gereken tarih olacaktır.

3.1. İdari Para Cezalarında Peşin Ödeme İndirimi

Yukarıda yapılan açıklamalardan sonra idari para cezasının hesaplanması ve uygulanması ile ilgili olarak birkaç bilgiye yer vermek yerinde olacaktır. 5510 sayılı Kanun'un 102 nci maddesine istina-

den kesilen idari para cezaları Kurumun işverene tebliği ile tahakkuk etmektedir. Kurum tarafından kesilen idari para cezalarına karşı işveren ya ödeme seçeneğini tercih edecektir ya da kuruma itiraz edecektir. Ödeme yolu ile cezanın sona ermesi tercih edilirse; bu durumda kesilen cezanın tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde peşin ödeme indirim söz konusu olacaktır. İndirim, kesilen cezanın %25 eksik olarak tahsili şeklinde gerçekleşecektir. Peşin ödeme halinde idari para cezalarında %25 oranında indirim yapılması, peşin ödemenin özendirilmek suretiyle alacağın bir an önce tahsil edilmek istenmesinden kaynaklanmaktadır. Bu indirim, idari para cezası türü ve gerekçesi ne olursa olsun, tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde ödenen bütün cezalara uygulanmaktadır.

Örneğin sigortalı işe giriş bildirgesini yasal süresi içerisinde vermeyen X şirketine 03.02.2020 tarihinde bir asgari ücret tutarında (2.943,00 TL) idari para cezası tebliğ edilmiştir. Söz konusu ceza en geç 18.03.2020 tarihinde peşin olarak ödenirse, cezanın %25'i indirilecek ve ceza 2.207,25 TL. olarak ödenecektir. İşveren tarafından ödeme seçeneği tercih edilirse artık borç kalmayacak ve borca karşılık ödeme emri, icra vs. takip yolları uygulanmayacaktır.

Diğer taraftan Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından uygulanan idari para cezasının tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde ödenmemesi ya da 15 gün içerisinde itiraz edilmemesi halinde borçlar hakkında icra takibi başlatılmaktadır.

Ayrıca idari para cezasını ödemeyenler için indirimden yararlanma imkânı kalmaz ve anaparaya da gecikme zammı ve cezası uygulanır.

3.2. İdari Para Cezalarında Pişmanlık İndirimi

Kurum tarafından belli şartlar altında yapılan diğer bir indirim ise pişmanlık indirimi şeklinde adlandırılmaktadır. Söz konusu düzenleme 17/1/2012 tarihli ve 6270 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 11 inci maddesi ile 5510 sayılı Kanun'un 102 nci maddesine eklenmiş olup bu imkânın kullanılması için bazı şartlar bulunmaktadır. Buna göre işveren;

- *Sigortalı işe giriş bildirgesini,*
- *İşyeri bildirgesini,*
- *4/b (Bağ-Kur) sigortalıları için ilgili kurumlar tarafından verilmesi gereken sigorta başlama ve bitiş bildirgesini,*
- *Kamu kurumları tarafından verilmesi gereken, memurların maluliyet durumlarına ilişkin bildirgeyi,*
- *Kamu kurumları ve bankaların ihale verdikleri yüklenicilere dair bildirimini,*
- *Ticaret sicilleri, şirketlerle ilgili kuruluş bildirimini,*
- *İnşaat ruhsatı veren kurum ve kuruluşlar ruhsat sahipleriyle ilgili bildirimini,*

- *Sigortalı işten çıkış bildirimini,*

yasal süresi içerisinde yerine getirmekle birlikte, yasal sürenin bitiminden itibaren 30 gün içerisinde kendiliklerinden yerine getirirlerse, cezanın %75'i silinmekte, sadece %25'i tahsil edilmektedir. Ayrıca borcun 15 gün içerisinde ödenmesi halinde %25'lik kısımdan da yine dörtte bir oranında peşin ödeme indirimi yapılacaktır. Ancak söz konusu pişmanlık indiriminden yararlanabilmek için en önemli şart, SGK, diğer kamu kurumları veya mahkemeler tarafından herhangi bir tespit yapılmadan önce işverenin ve/veya vekilinin kendiliğinden bildirim yapmış olmalarıdır.

Örneğin yukarıdaki örneğimizde X şirketi, sigortalı işe giriş bildirgesini yasal süresi içerisinde vermediğini kendisi fark etmiş ve yasal süreyi takip eden 30 gün içerisinde SGK'ya vermiştir. Bu durumda şirketin ödeyeceği idari para cezası tutarı (2.943,00 x 0,25) 735,75 TL olacaktır. Ayrıca bu tutarı 15 gün içerisinde ödemesi halinde %25'lik peşin ödeme indirimi de uygulanacak ve ödenecek rakam 551,81 TL olacaktır. Konunun daha açıklayıcı olması münasebetiyle aşağıdaki örneğin incelenmesinde fayda vardır.

Örnek: 11.02.2020 tarihinde işe girmiş olan bir sigortalının, işe giriş bildirgesi unutulmuş ve 21.02.2020 tarihinde işe giriş işlemi sistemden yapılmıştır. 10 günlük gecikme döneminde işe giriş hakkında herhangi bir tespit söz konusu değildir. (2020 yılı asgari ücret 2.943,00 TL.)

<p>30 gün içinde işlem yapılırsa, tespit yok</p> <ul style="list-style-type: none"> • %25 Peşin ödeme indirimi+Pişmanlık indirimi mümkün <p>2.943,00*0,25 =735,75 peşin öd.indirimi 2.943,00-735,75=2.207,25 2.207,25 *3/4=1.655,44 uzlaşma indirimi 2.207,25-1.655,44=551,81 TL Ödenecek</p>	<p>30 gün içinde işlem yapılırsa, tespit var</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sadece %25 Peşin ödeme indirimi mümkün <p>2.943,00*0,25 =735,75 indirim 2.943,00-735,75=2.207,25 TL Ödenecek</p>
<p>30 gün içinde işlem yapılmaz ise, tespit yok</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sadece %25 Peşin ödeme indirimi mümkün <p>2.943,00*0,25 =735,75 indirim 2.943,00-735,75=2.207,25TL Ödenecek</p>	<p>30 gün içinde işlem yapılmaz ise, tespit var</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sadece %25 Peşin ödeme indirimi mümkün <p>2.943,00*0,25 =735,75 indirim 2.943,00-735,75=2.207,25TL Ödenecek</p>

3.3. İdari Para Cezalarına İtiraz Süreci

SGK tarafından tebliğ edilen idari para cezalarının haksız olduğunu düşünen bir diğer deyişle kendisine tebliğ edilen borcu ödemek istemeyen işverenin söz konusu **idari para cezası borcuna karşılık itiraz etme hakkı bulunmaktadır**. İdari para cezasına itiraz süreci ise Kanun'un 102 nci maddesinin 4 üncü fıkrasında yer almaktadır. Buna göre idari para cezaları ilgiliye tebliğ ile tahakkuk eder. Tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Kuruma ya da Kurumun ilgili hesaplarına yatırılır veya aynı süre içinde Kuruma itiraz edilebilir. İtiraz takibi durdurur. Kurumca itirazı reddedilenler, kararın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine başvurabilirler. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde, idari para cezası kesinleşir. Burada önemli bir noktada davanın açılması gereken mahkemenin doğru tespit edilmesidir. Davanın yanlış mahkemede açılması reddedilmesine neden olacaktır. Kuruma itiraz etmeksizin direkt dava

açılması idari merci tecavüzü nedeniyle usulden davanın reddine sebep olacaktır. Kuruma başvuru takip ve tahsilatı durdurur, mahkemeye dava aşamasında ise takip/tahsilat işlemi devam edebilir.

Burada şu hususa önemle dikkat etmek gerekir. 2577 sayılı İdari Yargılama Usul Kanunu'nun 7 nci maddesi gereğince, idari dava açma süresi, özel kanunlarında ayrı süre gösterilmeyen hallerde altmış gün olarak düzenlenmiştir. 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinde itiraz kararının kendilerine tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine başvurulabileceği düzenlendiğinden idari para cezalarının iptaline yönelik davalarda dava açma süresi otuz gündür.

Yine Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde de idari para cezası ile ilgili Kanun'da yer alan komisyonun işleyişine yer verilmiştir. Mezkûr Yönetmeliğin 113 üncü maddesinde "Kurumca, sigortasız çalıştırıldığı veya eksik gün ya da kazanç üzerinden Kuruma bildirildiği tespit edilen sigortalılara ilişkin Kurumca tahak-

kuk ettirilen idarî para cezalarına yapılacak itirazlar İdari Para Cezaları İtiraz Komisyonunca değerlendirilerek, karara bağlanmaktadır. Komisyon konuyu en fazla 30 gün içinde karara bağlamak zorundadır. İtirazın kabul edilmesi halinde idari para cezasında gerekli düzeltme, iptal veya indirim yapılacaktır. İtirazın reddedilmesi halinde, itirazı reddedilenler, kararın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine başvurabilirler. Bu süre içinde ilgili mahkemeye başvurunun yapılmamış olması halinde, idari para cezası kesinleşir. Öte yandan idari para cezasının peşin olarak ödenmesi, Kuruma yapılan itiraz hakkını ve yargı yoluna başvurma hakkını etkilemez. İdari para cezasının tamamı peşin olarak ödendikten sonra da hem itiraz yoluna hem de yargı yoluna başvurulabilir. Fakat mahkemeye başvurulması idari para cezasının takip ve tahsilini durdurmaz.

4. 25/05/2018 TARİHLİ DÜZENLEME

25.05.2018 tarihli ve 30431 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olan 7144 sayılı torba Kanununun 16 ncı maddesi ile 5510 sayılı Kanunun idari para cezalarını düzenleyen 102 nci maddesinin 2 nci fıkrasına eklenen cümle ile idari para cezası uygulanması konusunda işverenlere ve ilgililere ihtar yapılması şartı getirilmiştir. Yeni düzenleme ile Kuruma verilmesi gereken bildirge, beyanname, belge ve defterlere istinaden öncelikle çalıştırılan sigortalıların tam olarak, ayrıca bildirim yapılmış sigortalıların çalışma gün sayılarının da eksiksiz bildirilmiş olması

şartıyla, Kuruma bildirilen prime esas kazanç tutarında, fiilin işlendiği tarihteki brüt asgari ücretin 1/3'ini geçmeyecek ve SPEK'in %1'ini aşmayacak şekilde bir eksiklik tespit edilmesi halinde, tespit edilen eksikliğin 15 gün içinde düzeltilmesi için ilgiliye yazılı ihtar verilmesi koşulu getirilmiştir.

Kurumca SPEK tutarlarında cüzi kabul edilen bu miktarlarda bir eksiklik tespit edilmesi halinde doğrudan idari para cezası uygulanmayacak ve işveren veya ilgililere yazılı tebligat gönderilmek suretiyle 15 günlük süre içinde tespit edilen eksik tutarın bildirilmesi ihtar edilecektir. Verilen 15 günlük süre sonunda tespit edilen eksik tutarın Kuruma bildirilmemesi halinde 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının ilgili hükümlerine göre idari para cezası uygulanacaktır. SPEK eksikliğinin SGK tarafından değil de işverence tespit edilmesi durumunda ise 15 günlük düzeltme süresi; bildirge, beyanname, belge veya defterlerin Kuruma verilmesinden itibaren on beş gün olarak uygulanacaktır. Söz konusu düzenleme 25.05.2018 itibarıyla yürürlüğe girdiğinden daha önceki tarihlere ait idari para cezalarında ilgili hüküm uygulanmayacaktır.

Yapılan yeni düzenlemeden de anlaşılacağı üzere belirtilen şartların gerçekleşmesi halinde Kurum tarafından idari para cezası kesilmeden önce işverene ihtar çekilmesi gerekmekte ve bunun neticesine göre işlem yapılması gerekmektedir. Böylece dikkatsizlik, dalgınlık vb. neticesinde yapılan hesap hataları neticesinde maruz kalınan idari para cezalarından bu şekil-

de kurtulmak mümkün olmaktadır. Söz konusu düzenleme neticesinde mevzuata adapte olmakta güçlük çeken ve güncellenen mevzuata ayak uyduramayan meslek mensupları ve işverenler, idari para cezasına maruz kalmaktan büyük oranda kurtulacaklardır.

5. BELEDİYE VE DİĞER KAMU KURUMLARINI İLGİLENDİREN HÜKÜMLER

Yukarıda yer alan açıklamalarda idari para cezalarının tanımı, uygulanması, hesaplanması ve itiraz yollarından bahsedilmiştir. Makalenin bu kısmında ise SGK tarafından 01/04/2020 tarihli ve 2020/8 sayılı Genelgede yer alan daha çok Belediye, İl Özel İdareleri ve diğer Kamu Kurumlarını ilgilendiren idari para cezalarının uygulamalarından bahsedeceğiz.

5.1. Asgari İşçilik Uygulamasına İlişkin Kurumca İstenilen Bilgi ve Belgelerin Bir Ay İçinde Kuruma Bildirilmemesi

5510 sayılı Kanununun 85 inci maddesinin beşinci fıkrasında, “Kamu idareleri, dönersermayeli kuruluşlar kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar ile bankalar, bu maddenin uygulanmasıyla ilgili Kurumca istenilecek bilgileri ve belgeleri yazılı olarak en geç bir ay içinde vermeye mecburdur.”

102 nci maddenin birinci fıkrasının (f) bendinde ise; 85 inci maddesinin beşinci fıkrasında, “(...) belirtilen yükümlülükleri belirtilen sürede yerine getirmeyenlere, aylık asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanır.”

hükmü yer almaktadır.

Bu hükme istinaden, gerek ihale konusu işlerle ilgili, gerekse özel bina inşaatı işyerleri ile ilgili Kurumca yapılacak olan ön değerlendirme, araştırma veya tespit işlemlerine esas teşkil eden bilgi ve belgelerin bir aylık süre içinde Kuruma gönderilmesine ilişkin 7201 sayılı Kanuna göre tebliğ edilen yazıya rağmen, söz konusu bilgi ve belgeleri, tebligatın alındığı tarihten itibaren bir ay içinde bildirmeyen ilgili kamu idaresi, döner sermayeli kuruluş, kanunla kurulan kurum ve kuruluş veya banka hakkında, bir aylık sürenin son gününde geçerli olan asgari ücret üzerinden, aylık asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 1- (A) kamu idaresine hizmet alımı ihalesi işi ile ilgili olarak gönderilen yazının 05/02/2021 tarihinde tebliğ edilmiş olduğu varsayıldığında, en geç 05/03/2021 tarihine kadar istenilen bilgilerin Kuruma verilmemesi halinde aylık asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Diğer taraftan, ilgili kamu idareleri, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar ile bankaların yapılan tebligata bir aylık sürede cevap vermemeleri nedeniyle Kurumca ilgili idarelere tekrar muhtelif tarihlerde tebligat yapılması ve yapılan bu tebligatlara da 1 aylık süre içerisinde cevap verilmemesi halinde, yasal süresinde cevap verilmeyen her bir yazı ile ilgili olarak tekrar idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 2- 1 nolu örnekte (A) kamu idaresinin 05/02/2021 tarihinde tebliğ edilmiş olan yazıya bir aylık sürede cevap vermemesi nedeniyle ilgili kamu

idaresine 10/03/2021 tarihinde bilgi ve belgelerin istenmesi ile ilgili olarak tekrar tebligat yapıldığı ancak söz konusu tebligata karşın 1 aylık sürede söz konusu idareden cevap alınmadığı varsayıldığında, yasal süresi içinde cevap vermeme fiiline ilişkin daha önce idari para cezası uygulandığından 10/03/2021 tarihinde tebliğ edilen yazı nedeniyle ikinci kez idari para cezası uygulanmayacaktır.

Bu hususa ek olarak, ihale makamlarından bir aylık süre içerisinde verilen yazıya istinaden oluşan tereddütlerin giderilmesi amacıyla yeni bilgi ve belge isteme yazılarına bir aylık süre içerisinde cevap verilmediği gerekçesiyle yasal süresinde cevap verilmeyen her bir yazı ile ilgili olarak ayrı ayrı idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 3- A idaresi tarafından yaptırılan ihale konusu inşaat işine ilişkin bilgi ve belgeler 5510 sayılı Kanunun 85 inci maddesi kapsamında ilgili idareden 05/02/2021 tarihinde tebliğ edilen yazı ile istenmiş olup 1 aylık süre içerisinde gerekli bilgiler üniteye gönderilmiştir. Söz konusu yazıda ihale konusu işin bitiş tarihine yer verilmediği görülmüş olup 10/03/2021 tarihinde tebliğ edilen yazı ile bu eksikliğin giderilmesi istenmiştir. İlgili yazıya cevabi yazının 1 aylık süreden sonra (10/03/2021'den sonra) verilmesi halinde idaresine idari para cezası uygulanmayacaktır.

Ayrıca, ünitelerimizce ihale makamına/ruhsatı düzenleyen kurumlara hitaben düzenlenen barkod numaralı yazıların “e-ilişiksizlik” uygulamasından alınarak ilgili idareye elden verilmesi ha-

linde, söz konusu yazının ilgili idarenin evrak kaydına giriş tarihinden itibaren en geç bir ay içinde Kuruma gönderilmemesi durumunda idari para cezası uygulanacaktır. Ancak söz konusu yazının ilgili kamu idaresinin evrak kaydına girişinin bulunmaması halinde bir aylık sürenin tespitine imkan veren bir tarih söz konusu olmayacağından idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 4- “e-ilişiksizlik” uygulamasından 05/02/2021 tarihinde alınan ve (B) kamu idaresine hitaben düzenlenen yazının, ilgili idarenin evrak kaydına 08/02/2021 tarihinde girdiği varsayıldığında, istenilen bilgi ve belgelerin en geç 08/03/2021 tarihine kadar Kuruma gönderilmesi halinde idari para cezası uygulanmayacaktır.

Yine, doğrudan temin usulü ile yaptırılan işlerin işçilik gerektiren bir iş olması, diğer bir ifade ile söz konusu işlerin ikmali için sigortalı çalıştırılmış olması halinde; ihale makamlarınca, asgari işçilik uygulamasıyla ilgili Kurumca istenilecek bilgi ve belgelerin bir aylık süre içinde verilmemesi halinde ilgili idare hakkında aylık asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

5.2. Kamu İdarelerince Vazife Malullüğüne Sebep Olan Olayın Bildirilmemesi

5510 sayılı Kanunun 47 nci maddesinin; üçüncü fıkrasında, “Kamu idareleri vazife malullüğüne sebep olan olayı, o yer yetkili kolluk kuvvetlerine veya kendi mevzuatına göre yetkili mercilere derhal, Kuruma da en geç on beş iş günü içinde bildirmekle yükümlüdür. Kuruma bildi-

rim, aynı süre içerisinde sigortalılar veya hak sahiplerince de yapılabilir. Vazife malûllüğüne sebep olan olaydan kamu idarelerinin yetkili mercilerinin haberdar edilmemiş olması hali dışında; ilgililerin bildirimini, kamu idarelerinin bildirim sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.“

hükmü yer almaktadır.

Söz konusu yükümlülüğün yukarıda belirlenen süreler içinde yerine getirilmemesi halinde, ilgili kamu idaresi hakkında uygulanacak olan idari para cezaları ise, 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde açıklanmıştır.

Buna göre, 5510 sayılı Kanunun 47 nci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen yükümlülüğü yerine getirmeyen ilgili kamu idaresi hakkında 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendine istinaden bir aylık asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

5.3. İhale Konusu İşleri Üstlenenlerin Kuruma Bildirilmemesi

5510 sayılı Kanunun “Prim ve idari para cezası borçlarının hakedişlerden mahsubu, ödenmesi ve ilişiksizlik belgesinin aranması” başlıklı 90 ncı maddesinin birinci fıkrasında, kamu idareleri ile döner sermayeli kuruluşların ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamındaki kuruluşların, kanunla kurulan kurum ve kuruluşların, ihale yolu ile yaptıkları her türlü işleri üstlenenleri ve bunların adreslerini on beş gün içinde Kuruma bildirmekle yükümlü oldukları hükme bağlanmıştır.

Sosyal Güvenlik Kurumu Prim ve İdari Para Cezası Borçlarının Hakedişlerden Mahsubu, Ödenmesi ve İlişiksizlik Belgesinin Aranması Hakkında Yönetmeliğin “İhalelerin Bildirilmesi” başlıklı 5 inci maddesinde ise, idarelerin, ihale yolu ile yaptıkları her türlü işleri üstlenenleri ve bunların tebligat adreslerini sözleşmenin imzalandığı tarihi takip eden on beş gün içinde ilgili üniteye bildirmek zorunda oldukları, ihale konusu iş, piyasadan hazır halde alınıp satılan malın temini ise bu işlerin idare tarafından Kuruma bildirmeyeceği öngörülmüştür.

Bu doğrultuda, kamu idareleri ile döner sermayeli kuruluşların, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamındaki kuruluşların ve kanunla kurulan kurum ve kuruluşların, ihale yolu ile yaptıkları her türlü işleri üstlenenleri ve bunların adreslerini on beş gün içinde Kuruma bildirmemeleri halinde uygulanacak olan idari para cezaları ise, 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde açıklanmıştır.

Buna göre, ihale yolu ile yaptıkları her türlü işleri üstlenenleri ve bunların adreslerini sözleşmenin imzalandığı tarihi takip eden on beş gün içinde Kuruma bildirmeyen ilgili kamu idaresi, döner sermayeli kuruluş, kanunla kurulan kurum ve kuruluş veya banka hakkında, 15 inci günde geçerli olan asgari ücret üzerinden, bir aylık asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 1- (A) ilçesi Köylere Hizmet Götürme Birliği tarafından ihale suretiyle yaptırılan su kanalı inşaatı işine ilişkin sözleşme ilgili firmayla 05/02/2021

tarihinde imzalanmıştır. Söz konusu işi üstlenenleri ve adreslerini en geç (20/02/2021 hafta sonuna denk geldiğinden 22/02/2021 tarihine uzayacaktır) 22/02/2021 tarihine kadar(22/02/2021dahil) Kuruma bildirilmemesi halinde 22/02/2021 tarihinde geçerli olan asgari ücret tutarı üzerinden ilgili idareye idari para cezası uygulanacaktır.

$3.577,50 \times 1 = 3.577,50$ TL. tutarında idari para cezası ilgili idare hakkında uygulanacaktır.

Öte yandan, 5510 sayılı Kanunun 90 uncu maddesinin birinci fıkrası uyarınca ihale makamlarınca yapılacak ihale konusu işin bildirim aşamasında yalnızca işi üstlenenler ve bunların adres bilgilerinin bildirilmesi gerekmekte olup yer teslimi veya işe başlama tarihlerinin bildirilmesi zorunluluğu bulunmamaktadır. Dolayısıyla, yer teslimi veya işe başlama tarihlerini ihtiva etmeyen bildirimler nedeniyle ilgililer hakkında idari para cezası uygulanmayacaktır. Bu bilgilerin ihtiyaç duyulması halinde bilahare istenilmesi gerekmektedir.

Ancak, bazı durumlarda tek ihale ile birden fazla yükleniciyle sözleşme imzalanması mümkün bulunmaktadır. Bu gibi durumlarda idari para cezasının uygulanması sırasında ihale konusu işin idare tarafından birden fazla yükleniciye verilmesi üzerinde durulmaksızın ilgili idarenin ihale konusu işe ilişkin bildirim yükümlülüğünü yerine getirip getirmediğine bakılacaktır.

Örnek 2- (A) İl Milli Eğitim Müdürlüğü tek ihale numarasıyla 10 yükleniciyle taşıma ihale sözleşmesini 05/02/2021

tarihinde ayrı ayrı imzalamış olup, ilgili idare tarafından sözkonusu işi üstlenenlerin ve adreslerinin 15 günlük süre geçtikten sonra Kuruma bildirilmesi halinde, tek bir ihale olması sebebiyle bir aylık asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

5.6. Kamu İdareleri ve Bankaların İşlem Yaptığı Kişilerin Sigortalı Olup Olmadığını Kontrol Etmemesi veya Sigortasız Olduğunu Tespit Ettiği Kişileri Kuruma Bildirmemesi

5510 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin yedinci fıkrasında, “Kamu idareleri ile bankalar, Kurumca sağlanacak elektronik altyapıdan yararlanmak suretiyle, Kurumca belirlenecek işlemlerde, işlem yaptığı kişilerin sigortalılık bakımından tescilli olup olmadığını kontrol etmek ve sigortasız olduğunu tespit ettiği kişileri, Kuruma bildirmekle yükümlüdürler.”

hükmü yer almaktadır.

Kamu idarelerinin ve bankaların Kurumca sağlanacak elektronik altyapıdan yararlanmak suretiyle, işlem yaptığı kişilerin sigortalılık bakımından tescilli olup olmadığını kontrol etmemeleri veya kontrol etmelerine rağmen sigortasız olduğunu tespit ettiği kişileri Kuruma bildirmemeleri halinde uygulanacak olan idari para cezaları ise, 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde açıklanmıştır.

Buna göre, kamu idareleri ve bankaların işlem yaptığı kişilerin sigortalılık bakımından tescilli olup olmadığını kontrol etmemeleri veya kontrol etmelerine rağmen sigortasız olduğunu tespit ettiği

kişileri Kuruma bildirmemeleri halinde, ilgili kamu idaresi veya banka hakkında, kontrol etmediği veya kontrol etmesine ve sigortasız olduğunu tespit etmesine rağmen Kuruma bildirmediği her bir sigortalı başına, söz konusu bilgilerin Kuruma gönderilmesi gereken sürenin son gününde geçerli olan asgari ücret üzerinden aylık asgari ücretin onda biri tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

5.7. Yapı Ruhsatı ve Diğer Tüm Ruhsat veya Ruhsat Niteliği Taşıyan İşlemlere İlişkin Bilgi ve Belgeler ile Bunların Verilmesine Esas Olan İstihdama İlişkin Bilgilerin Verildiği Tarihten İtibaren Bir Ay İçinde Kuruma Bildirilmemesi

Bilindiği üzere, 5510 sayılı Kanununun 11 inci maddesinin altıncı fıkrasında, valilikler, belediyeler ve ruhsat vermeye yetkili diğer kamu ve özel hukuk tüzel kişilerinin, yapı ruhsatı ve diğer tüm ruhsat veya ruhsat niteliği taşıyan işlemlerine ilişkin bilgi ve belgeleri ile varsa bunların verilmesine esas olan istihdama ilişkin bilgileri verildiği tarihten itibaren bir ay içinde Kuruma bildirmekle yükümlü oldukları,

Aynı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde; Kanununun 11 inci maddesinin altıncı fıkrasında belirtilen yükümlülüğü yasal süresi içinde yerine getirmeyen kurum ve kuruluşlara yerine getirilmeyen her bir bildirim yükümlülüğü için aylık asgari ücre tutarında idari para cezası uygulanacağı,

hükme bağlanmıştır.

Buna göre, ruhsat vermeye yetkili ma-

kamlarca düzenlenen yapı ruhsatında yer alan “ruhsatın onay tarihi” esas alınarak, yapı ruhsatlarının bu tarihten itibaren bir aylık süre içerisinde ilgili idarelerce Kurumumuza bildirilmemesi halinde ilgili kurum hakkında idari para cezası uygulanmaktadır.

Ancak, yapı ruhsatlarının verilme tarihi ile ilgili olarak ihtilaf ve tereddüt yaşandığı, Kurumumuzca yapı ruhsatında yer alan onay tarihi esas alınarak bir aylık sürenin hesaplanması sonucunda uygulanan idari para cezalarına belediyelerce itiraz edildiği, devamında durumun ilgili idarelerce yargıya intikal ettirilerek dava konusu edildiği anlaşılmaktadır.

Yapı sahipleri veya kanuni vekillerince yapı ruhsatı almak için ruhsat vermeye yetkili birimlere müracaatlarda, tapu (istisnai hallerde tapu senedi yerine geçecek belge) mimari proje, statik proje, elektrik ve tesisat projeleri, resim ve hesapları röperli veya yoksa ebatlı kroki eklenmekte;

Ruhsat vermeye yetkili makamlarca ruhsat ve ekleri incelenerek eksik ve yanlış bulunmuyorsa müracaat tarihinden itibaren en geç otuz gün içinde, Eksik veya yanlış olduğu takdirde, müracaat tarihinden itibaren on beş gün içinde müracaatçıya ilgili bütün eksik ve yanlışları yazı ile bildirilmekte, eksik ve yanlışlar giderildikten sonra yapılacak müracaattan itibaren en geç on beş gün içinde, yapı ruhsatı verilmektedir.

Yapı ruhsatının verilme aşamasında yapı ruhsatı ile ilgili süreç, 5490 sayılı ve 25/04/2006 tarihli “Nüfus Hizmetleri Kanunu”nun “Sekizinci Kısım” 50 nci maddesinin birinci fıkrası ile “Adres ve

Numaralamaya İlişkin Yönetmelik”in İkinci Bölüm 9 uncu maddesine göre gerçekleştirilmekte olup, Ulusal Adres Veri Tabanı’nda, Yapı Ruhsatı verilecek yapının adresinin işlenmiş olması zorunluluğu bulunmaktadır. Yapı Ruhsatı formu, ilgili makamlarca onaylandıktan sonra ulusal adres veri tabanına kaydedilmiş olan “Ruhsat Takip No” kullanılarak ilgili Yapı Ruhsatı çağrılıp onay butonuna basılarak onaylandığı teyit edildikten sonra sistemin oluşturduğu onay kodu Yapı Ruhsatı formunda “118. Onay kodu” Bölümüne elle yazılarak Yapı Ruhsatı verme işlemi sonlandırılmaktadır. Bu işlemin gerçekleşmesinden sonra mekansal adres kayıt sistemi (MAKS) üzerinden de onaylanması ile tekemmül etmesinden sonra ilgisine bir tutanak ile teslim edilmekte veya posta ile gönderilmesinden sonra yapı ruhsatının bir sureti Kurumumuza gönderilmektedir.

Bu itibarla, yapı ruhsatının onaylanma aşamasında sistem tarafından yapılması gereken en son işlemin “mekansal adres kayıt sistemine onay işlemi” olduğu ve bu işlemten sonra ilgisine teslim edildiği dikkate alınarak, yapı ruhsatının ruhsat sahibine veya vekiline teslim edildiği tarihin veya posta ile gönderilmiş ise tebliğ tarihinin, bu tarihleri ispatlayıcı belgelerin de beraberinde ibraz edilmesi kaydıyla, Kanunun 11 inci maddesinin altıncı fıkrasında belirtilen “verildiği tarih” olarak esas alınması, bu tarihten itibaren bir ay içinde ruhsatları Kurumumuza göndermeyen idareler hakkında idari para cezası uygulanması gerekmektedir.

Diğer taraftan, 2018-11 sayılı genelge uyarınca yapı ruhsatına yapı ruhsatına başvuranlar tarafından ruhsat vermeye yetkili mercilere yapılan yapı ruhsatı başvurularında Yapı ruhsatına ilişkin bildirim formu alınmakta olup; bu formdaki yer alan bilgiler ruhsat vermeye yetkili merci tarafından Kuruma on-line olarak aktarıldığından, Kanunun 11 inci maddesinin altıncı fıkrasında belirtilen “verildiği tarih” olarak mekansal adres kayıt sistemine onay işleminin yapıldığı tarihin esas alınması, bu tarihten itibaren bir ay içinde yapı ruhsatı bildirim formunda yer alan bilgileri Kuruma on-line olarak göndermeyen idareler hakkında idari para cezası uygulanması gerekmektedir.

Ayrıca, yapı ruhsatına bildirim formundaki bilgilerin Kuruma on-line olarak gönderilmesi halinde ayrıca yapı ruhsatının gönderilmesine gerek bulunmadığından, yapı ruhsatının verildiği tarihten itibaren bir ay içinde Kurumumuza göndermeyen idareler hakkında idari para cezası uygulanmayacaktır.

Ancak, yapı ruhsatına ilişkin bildirim formunun alınmaması dolayısıyla bu formda yer alan bilgileri Kurumumuza göndermeyen idarelerin, yapı ruhsatının ruhsat sahibine veya vekiline teslim edildiği tarihin veya posta ile gönderilmiş ise tebliğ tarihinin, bu tarihleri ispatlayıcı belgelerin de beraberinde ibraz edilmesi kaydıyla, Kanunun 11 inci maddesinin altıncı fıkrasında belirtilen “verildiği tarih” olarak esas alınarak, bu tarihten itibaren bir ay içinde ruhsatları Kurumumuza göndermeleri gerekmekte olup; bu süre içerisinde yapı ruhsatını gönderme-

yen idareler hakkında idari para cezası uygulanacaktır.

6. SONUÇ

Ekonomik hayata ilişkin yapılan düzenlemelerde idari para cezalarına sıkça yer verilmektedir. Ayrıca, hem Devlet hazinesiyle ve bireylerin mal varlığıyla olan ilişkisi sebebiyle hem de kamu düzenini ihlal eden fiillere karşın caydırıcılık fonksiyonu bakımından çok önemli bir yere sahip olan idari para cezalarının, bütçedeki payı azımsanmayacak miktardadır. Bu bakımdan 01/10/2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda da idari para cezaları Sosyal Güvenlik Kurumu açısından önemli yer tutmaktadır. Ancak Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren işverenler ve Kamu İdareleri mevzuata adapte olamadıklarından sürekli olarak yüksek miktarlarda cezaya maruz kalmışlardır. Konuyla ilgili olarak 17/01/2012 tarihli düzenleme ile işverenlere idari para cezalarında pişmanlık indirimi getirilmiş ve bu konuda bir nebze de olsa rahatlık sağlanmıştır. Son olarak 25.05.2018 tarihli ve 30431 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış olan 7144 sayılı Torba Kanununun 16 ncı maddesi ile Kanunda belirtilen şartların da yerine getirilmesi halinde Kurumca idari para cezası uygulanmadan önce işverenlere ve ilgililere ihtar yapılması şartı getirilmiştir. Söz konusu düzenleme neticesinde küçük maddi hatalar nedeniyle idari para cezasına maruz kalan işverenler artık

idari para cezasına maruz kalmaktan büyük oranda kurtulacaklardır.

Diğer taraftan asgari işçilik uygulamaları nedeniyle özellikle Belediyelerin ve diğer Kamu İdarelerindeki görevlilerin idari para cezasına maruz kalmamaları için iş ve sosyal güvenlik hukuku ve mevzuatlarını doğru bir şekilde öğrenmelerinin yanı sıra işçi ve işveren ilişkilerinin iyi yönetilmesi, denetim yapılması durumunda muhtemel riskleri önceden engellemeleri, personel dosyaları ve dokümantasyonlarının mutlaka iş ve sosyal güvenlik mevzuatına uyumlu bir şekilde oluşturmaları ve geliştirmeleri yerinde olacaktır.

KAYNAKÇA

7144 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun. Ankara: Resmi Gazete (30431 sayılı)

T.C. Yasalar (16.06.2006). 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu. Ankara : Resmi Gazete (26200 sayılı)

CAN, Sibel, “İdari Para Cezası” <http://www.taa.gov.tr/indir/idari-para-cezası-bWFrYWxlFDI4YjdjLTgyYjViLWN-jNDhiLTaxZjcyLnBkZnw5MjM/>, (Erişim T. 10.04.2018).

KARABULUT, Mustafa, İdari Yaptırımların Hukuki Rejimi, Turhan Kitabevi, Ankara 2008.

Anayasa Mahkemesi, E:1996/72, K:1997/51, T:15.05.1997

Salim DEMİRHAN

E. Devlet Bütçe Uzmanı

2021 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNUNDA MAHALLİ İDARELERİ İLGİLENDİREN HÜKÜMLER VE CETVELLER

Bütçe olarak gelecekteki belirli bir dönemde gerçekleşmesi öngörülen gelir ve giderlerin karşılıklı tahminlerini içeren cetvel olarak tanımlanmaktadır. Ancak bütçeyi hukuki olarak tanımlayacak olursak bütçe, devletin gelecek bir dönemdeki gelirlerini ve harcamalarını tahmin eden ve yürütme organına harcamaların yapılması, gelirlerin toplanması konusunda yetki ve izin veren bir kanun veya yeni ifade ile bir belgedir.

Bütçe hakkında dayanan bu kanun yada belge Magna Carta Anlaşmasına kadar uzanır. Bütçe hakkı ve bütçe ile ilgili düzenlemelere 1982 Anayasasının 161 ve 164 üncü maddeleri arasında yer verilerek anayasal bir güvence sağlanmıştır. 5018 sayılı sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile yürürlükten kaldırılan 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanununun 6 ncı maddesinde bütçe, “devlet devair ve müessesatının senevi varidat ve masarif muhammenatını gösteren ve bunların tatbik ve icrasına mezuniyet veren bir kanun” şeklinde tanımlanmaktayken, 5018 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (f) bendinde “belirli bir dönemdeki

gelir ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin hususları gösteren ve usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan belge” olarak tanımlanmış bulunmaktadır.

5018 sayılı Kanunun yürürlüğe girdikten sonra Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun adını almasına, merkezi yönetiminde genel bütçeli kapsamındaki kamu idareler, özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumları içermesine karşın mahalli idarelerle ilgili hükümleri içermesi yönünden bir kapsam sorunu yaşandığı görünse bile düzenlemeler genellikle bir ödeneğin kullanımında ilişkin düzenlemeler yanında mahalli idarelerin de tabi olduğu kanunlar (Harcırah ve Taşıt Kanununun gibi) nedeniyle bir düzenleme yapılması gerekliliğinden ortaya çıkmaktadır.

2021 Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun bu yılda 31/12/2021 tarihinde 31351 sayılı mükerrer Resmi Gazetede yayımlanmış bulunmaktadır. Kanunda mahalli idareleri ilgilendiren hükümler ile mahalli idarelerde de uygulama zorunlulu-

ğu bulunan ve Kanuna ekli cetvellerde yapılan düzenlemelere aşağıda tek tek yer verilecektir.

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUN METİNDEKİ DÜZENLEMELER

MADDE 10: Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinde yer alan;

- 22-12.31-01-05.02 tertibinde yer alan ödenek, 13/1/2005 tarihli ve 5286 sayılı Kanun uyarınca il özel idarelerine devredilen personelin aylık ve diğer her türlü mali ve sosyal haklarına ilişkin ödemelerini karşılamak üzere il özel idarelerine,
- **36-12.31-01-07.03 tertibinde yer alan ödenek,** Köylerin Altyapısının Desteklenmesi Projesi (KÖYDES) kapsamında köylerin altyapı ihtiyaçları için il özel idareleri ve/veya köylere hizmet götürme birliklerine,
- **21-12.31-01-07.03 tertibinde yer alan ödenek,** Su Kanalizasyon ve Altyapı Projesi (SUKAP) kapsamında belediyelerin içme suyu ve atıksu projelerini gerçekleştirmek üzere İller Bankası Anonim Şirketine,

tahakkuk ettirilmek suretiyle kullanılacağı, SUKAP kapsamında ihtiyaç olması hâlinde genel bütçe kapsamındaki ilgili kamu idaresi bütçesine veya özel bütçeli idare bütçesine ödenek aktarılacağı hüküm altına alınmış ve bu fıkra kapsamında ilgili idarelere yapılan Hazine yardımlarını haczedilemeyeceği ve üzerine ihtiyati tedbir konulamayacağı

ifade edilmiştir.

Bu ödemelere ilişkin usul ve esasların ise İçişleri Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından birlikte belirleneceği hükmüne maddede yer verilmiştir.

Madde de ayrıca, bu ödeneklerin, 2021 Yılı Yatırım Programında belirlenmesini müteakip, KÖYDES Projesi için iller bazında; SUKAP için ise belediyeler bazında dağılımı, kullandırılması, izlenmesi ve denetimine ilişkin usul ve esasların Cumhurbaşkanı tarafından karara bağlanacağı hüküm altına alınmıştır.

MADDE 12: Hazine garantili imkân ve dış borcun ikraz limiti ile borç üstlenim taahhüt limiti ve borçlanmaya ilişkin işlemler başlığını taşıyan maddede 2020 yılında, 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna göre sağlanacak; garantili imkân ve dış borcun ikraz limitinin 4,5 milyar ABD dolarını aşamayacağı hükmüne yer verilmiştir.

MADDE 13: Gelir ve giderlere ilişkin diğer hükümler başlığını taşıyan maddede ise 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 51 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi ile 5393 sayılı Belediye Kanununun 68 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi uyarınca il özel idareleri ve belediyelerin ileri teknoloji ve büyük tutarda maddi kaynak gerektiren altyapı yatırımlarında Cumhurbaşkanınca kabul edilen projeleri için yapılacak borçlanmalar, 5302 sayılı Kanunun 51 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi ile 5393 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında hesaplanan faiz dâhil borç limitinin hesaplanmasına

dâhil edileceği, ancak il özel idareleri, belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları ile sermayesinin yüzde 50'sinden fazlasına sahip oldukları şirketler tarafından Avrupa Birliği ile katılım öncesi mali iş birliği çerçevesinde desteklenen projelerin finansmanı için yapılan borçlanmalar, çok taraflı yatırım ve kalkınma bankalarından doğrudan veya İller Bankası Anonim Şirketi aracılığıyla yapılan borçlanmalar ile SUKAP kapsamında yürütülecek işler için İller Bankası Anonim Şirketinden yapılan borçlanmalarda söz konusu borç stoku limitine uyma şartı aranmayacağı hüküm altına alınmıştır.

BÜTÇE KANUNUNDA BAĞLI CETVELLERDEKİ DÜZENLEMELER

E-CETVELİNDEKİ DÜZENLEMELER

Bazı Ödeneklerin Kullanımına ve Harcamalara İlişkin Esasları belirleyen Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı (E) cetvelinin 15, 16, 18, 25, 32, 50, 61 ve 74'üncü maddelerinde mahalli idarelerle ilgili hükümler yer almaktadır.

Cetvelin 15 inci maddesinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesinin 27-19.38-01-07.01 tertibinde yer alan Caziye Merkezlerini Desteklemelerine ilişkin ödeneğin, kamu kurum ve kuruluşlarına, üniversitelere, kamu kurum ve kuruluşlarına, üniversitelere, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına, *il özel idarelerine, belediyelere, mahalli idare birliklerine*, organize sanayi bölgelerine ve teknoloji geliştirme bölgelerine anılan her bir kurum ve kuruluş tarafından açılacak özel hesap aracılığıyla kullanılacağı, bu ödenekten verilecek hibe ve

desteklerin türleri, sınırları, şartları, kapsamı, kullanımı, harcanması ve denetimine ilişkin usul ve esasları belirlemeye ise Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının yetkili olduğu belirtilmiştir.

Cetvelin 16 ncı maddesinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesinin 27-19.38-01-07.01 tertibinde yer alan Sosyal Gelişmeyi Desteklemesine ilişkin ödenek, başta sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyi düşük olan il ve ilçelerde olmak üzere; toplumun dezavantajlı kesimlerinin ekonomik ve sosyal hayata daha aktif şekilde katılmasının sağlanması, istihdam edilebilirliğin artırılması, sosyal içerme, sosyal girişimcilik ve yenilikçiliğin desteklenmesi ve sosyal sorumluluk uygulamalarının yaygınlaştırılması amacıyla kullanılacağı, bu ödenekten verilecek hibe ve desteklerin; türleri, sınırları, şartları, kapsamı, kullanımı, harcanması, izlenmesi, değerlendirilmesi ve denetimine ilişkin usul ve esasların Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığının görüşü üzerine Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Cetvelin 18 inci maddesinde, Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ve Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı bütçelerinin (07.1) ekonomik kodlarını içeren tertiplerinde yer alan ödenekler; Başkanlıkların sorumlu olduğu bölgelerde sulama sistemlerinin rehabilitasyonu ve yaygınlaştırılması, hayvancılık ve bitkisel

üretim altyapısı, arazi toplulaştırma, doğal kaynakların korunması ve geliştirilmesi, tarla içi geliştirme hizmetleri, hassas tarım uygulamaları, kırsal kalkınma ve örgütlenme, turizm ve kültürel miras altyapısı, kurumsal ve beşeri kapasitenin artırılması, kentleşme, çevre, yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği, sanayi altyapısının geliştirilmesi konularına ilişkin proje ve faaliyetler ile bölgelerin gelişme potansiyelini artırmaya ve kalkınmasına katkı sağlayacak araştırmalar ve etüd projeler için ilgisine göre **il özel idarelerine, Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarına, belediyelere**, kalkınma ajanslarına, araştırma kuruluşlarına, üniversitelere ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde ilgili Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığınca kullanılacağı, bu ödenekten 2020 yılında girilen yüklenme artıkları da dahil olmak üzere yıllara sari olarak yapılacak harcamalara ilişkin usul ve esasların Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığının görüşü üzerine Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirleneceği hüküm altına alınmıştır. Ayrıca, maliyeti 10.000.000 TL'nin üzerinde olan müstakil projelerin ise Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karara uygun olarak Yatırım Programına teklif edileceği belirtilmiştir.

Kasko sigortası ile ilgili olarak Cetvelin 25 inci maddesinde, bütçelerin diğer tertiplerinin esas giderlerine ilişkin olarak ödenen sigorta giderleri dışında Devlet mallarının sigorta edilmemesi esası ortaya konulmuş ve;

- Yanıcı, patlayıcı maddeler, gemi, uçak, helikopter ve ilaç depolama yerlerinin sigorta giderleri,
- Dış ülkelerdeki Devlete ait temsilcilik binaları ile Devlete ait eşyanın ve kira ile tutulan bina için yapılan sözleşmede sigorta zorunluluğu varsa kiralık binanın, Türk mülkiyetinde olan veya kira ile tutulan yerlerde organizatör şirket tarafından sigorta zorunluluğu konulmuşsa söz konusu yerlerin sigorta giderleri,
- Dış kuruluşlarla ilgili olarak taşıt sigortası (misyon şefinin uygun gördüğü hallerde tam kasko) giderleri,
- Belgelerine göre ayrılması mümkün olmayan sigorta ve navlun giderleri,
- Belediyelere ait itfaiye ve ambulans araçlarının kasko sigortası giderleri,
- Sondaj ve jeofizik çalışmaları kapsamında fiilen arazide veya denizde kullanılan özel amaçlı araç ve ekipmanların sigorta giderleri

bütçelerinin ilgili tertiplerinden,

Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarına ait ambulansların kasko sigortası giderleri döner sermaye bütçelerinden, Türk Silahlı Kuvvetleri ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı envanterinde bulunan ve erbaş ve erler tarafından kullanılan teknik donanımı yüksek ve özel nitelikli askeri araçların kasko sigortası giderleri ise Kantin

Yönetmeliklerinde belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde kantin gelirlerinden ödeneceği hüküm altına alınmıştır.

Maddede ayrıca, 237 sayılı Taşıt Kanununa ekli (1) sayılı cetvelde yer alanların emir ve zatlarına tahsis edilen taşıtların kasko sigortası giderleri taşıtın ait olduğu idare bütçesinin ilgili tertiplerinden ödeneceği, ayrıca yakın korumada kullanılan taşıtlardan, söz konusu cetvelin 1 ve 3 üncü sırasında yer alanlara hizmet edenlerin tamamı, 5 inci sırasında yer alanlara hizmet edenlerin en fazla 4 adedi ve diğerlerine hizmet edenlerin en fazla 2 adedinin kasko sigortası giderleri taşıtın ait olduğu idare bütçesinin ilgili tertibinden ödeneceği ifade edilmiştir.

Aynı Kanuna ekli (2) sayılı cetvelin 4 ve 7 nci sırasında yer alanlar, 9 uncu sırasında yer alan Genelkurmay 2 nci Başkanı, 11 inci sırasında yer alan Ordu ve Donanma Komutanlıkları ile 13 üncü sırasında yer alanların makamlarına tahsis edilen araçların kasko giderlerinin ise taşıtın ait olduğu idare bütçesinin ilgili tertiplerinden ödeneceği belirtilmiştir.

Burada yeri geldiği için Büyükşehir Belediye Başkanları dahil olmak üzere hiçbir belediye başkanı bu cetvellerde yer almadığı belirtmek gerekmektedir. Belediyelerde yukarıda da ifade edildiği üzere sadece itfaiye ve ambulans araçlarına kasko sigortası yaptırılmaktadır.

Cetvelin 32 nci maddesinde, genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri (mahalli idareler bu kapsamda yer almaktadır.) ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, kamu iktisadi teşebbüsleri

ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarıncı, zorunlu ihtiyaç hallerinde ve ancak Cumhurbaşkanlığının izni ile konut satın alınabileceği hüküm altına alınmıştır.

Cetvelin 50 nci maddesinde, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri bütçelerinden özel kanunları gereğince mahalli idarelere aktarılması gereken ödenekler hakkında 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan sınırlayıcı hükmün uygulanmayacağı ifade edilmiştir.

Cetvelin 61 inci maddesinde 4-16.33-01-05.02 tertibinde yer alan ödeneğin, Türkiye'de ikamet eden ve hizmete ihtiyaç duyan 65 yaş üstü yaşlıların korunması ve desteklenmesi ile biyo-psiko sosyal bakıma ihtiyacı olanların yaşadıkları mekânlarda gerekli olan bakımlarının yapılarak yaşamlarının kolaylaştırılmasını amaçlayan Yaşlı Destek Programı (YADES) için Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde belediyelerin program amaçlarına uygun olarak hazırlayacakları projeler için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

YADES Programı kapsamında valilikler tarafından Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına teklif edilen ve anılan Bakanlık tarafından uygun bulunan projelerden, valinin yetki ve sorumluluğunda gerçekleştirilmesi uygun görülenlerin bedelleri, münhasıran proje ile ilgili harcamalarda kullanılmak üzere söz konusu ödenekten ilde valilik adına açılacak özel bir hesaba aktarılacağı ve proje

amaçlarına uygun olarak vali tarafından belediyelere Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde kullanılacağı ifade edilmiştir.

Söz konusu Programdan daha önceki yıllarda sadece Büyükşehir Belediyeleri yararlanmakta iken 2021 yılında yapılan değişiklikle bütün belediyelerin yararlanma imkanı sağlanmıştır.

Cetvelin 74 üncü maddesinde, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracının (IPA) IV. Bileşeni olan İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi ile IPA II dönemi İstihdam, Eğitim ve Sosyal Politikalar kapsamlarında proje fonlamalarının tek elden ve daha etkin bir şekilde yürütülmesi amacıyla yatırım programına alınan “İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programı Ulusal Katkı Rezervi Projesi” ve “İstihdam, Eğitim ve Sosyal Politikalar Sektörel Operasyonel Programına Destek Projesi”nde üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, kalkınma ajansları ve belediyeler için gerekli olan ulusal katkı paylarının 98-16.36-01-07.01 tertibinde yer alan ödenekten karşılanacağı belirtilmiştir.

H- CETVELİNDEKİ DÜZENLEMELER

Geçici görevle memuriyet mahalli dışına gönderilen memur ve hizmetlilerin asıl memuriyet mahallinden görevlendirildikleri yerlere hareketleri ile asıl memuriyet mahalline dönünceye kadar ya-

pacakları yolculuk sırasında, evlerinden uzakta olmaları ve asıl görev yerlerinde yapmak zorunda olmadıkları bir takım giderlerin (iaşe ve ibate gideri gibi) karşılanması, sürekli görevle memuriyet mahalli değişen memur ve hizmetlilere de eski görev yerlerinden yeni görev yerlerine geçişte yolculuk sırasında yapacakları giderlere (iaşe gideri gibi) karşılık olarak verilmektedir. Devletin bir tasarrufu sonucu olarak memur veya hizmetlinin yapmak zorunda olduğu ek giderleri karşılamak üzere gün hesabı üzerinden ödenmekte ve miktarları Kanunla belirlenmektedir.

Kanun koyucu, ekonomik ve sosyal şartlardaki değişimleri de dikkate alarak gündeliklerin; yurtiçinde 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (a) fıkrası gereğince her yıl Merkezi Yönetim Bütçe Kanunlarıyla belirlenmesini öngörmüştür. Harcırah Kanununa mahalli idareler de tabi olduğu için genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, özel bütçeli idareler ve düzenleyici ve denetleyici kurumlarda geçici görevle memuriyet mahalli dışında başka yerde görevlendirilen memur ve hizmetlilere gibi Kanuna ekli (H) işaretli cetvelde belirlenen gündelikler ödenmektedir. Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda belirlenen yurtiçi gündelik miktarlarında, görevin önemi ile ek gösterge ve aylık dereceler esas alınmaktadır. Kanuna ekli (H) işaretlinde ayrıca 6245 sayılı Kanunun 50 inci maddesi gereğince ödenmekte olan arazi tazminatı tutarları da belirlenmektedir.

H - CETVELİ
10/2/1954 Tarihli ve 6245 Sayılı Harcırah Kanunu
Hükümleri Uyarınca Verilecek Gündelik ve Tazminat Tutarları

	GÜNDELİK MİKTARI (TL)
I. Yurt İçinde Verilecek Gündelikler (Madde : 33)	
A. a) TBMM Başkanı ve Cumhurbaşkanı Yardımcıları	80,50
b) Anayasa Mahkemesi Başkanı, Bakanlar, Genelkurmay Başkanı, Mil-letvekilleri, Kuvvet Komutanları, Jandarma Genel Komutanı, Sahil Güvenlik Komutanı, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri, Orgeneraller, Oramiraller, Yargıtay, Danıştay, Uyuşmazlık Mahkemesi ve Sayıştay Başkanları, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı, Diyanet İşleri ve Yükseköğretim Kurulu Başkanları	73,50
B. Memur ve Hizmetlilerden;	
a) Ek göstergesi 8000 ve daha yüksek olan kadrolarda bulunanlar (1)	61,65
b) Ek göstergesi 5800 (dahil) - 8000 (hariç) olan kadrolarda bulunanlar	57,55
c) Ek göstergesi 3000 (dahil) - 5800 (hariç) olan kadrolarda bulunanlar	54,05
d) Aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar	47,65
e) Aylık/kadro derecesi 5-15 olanlar	46,35

1) 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkrasına göre verilecek gündeliklerin hesabında bu tutar esas alınır.

* 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkrasına göre yatacak yer temini için ödenecek ücretlerin hesabında gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı, (d) fıkrasına göre yapılacak ödemelerde ise görevlendirilmenin ilk 10 günü için gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı, takip eden 80 günü için gündeliklerinin %50 si, müteakip 90 günü için ise müstehak oldukları gündeliklerinin %40'ı esas alınır.

II- Arazi Üzerinde Çalışanlara Verilecek Tazminatlar (Madde 50)

50 nci Maddenin 1, 2, 3, 4 ve 5 inci Bentlerinde Yer Alan Personel:

a) Kadro derecesi 1-4 olanlar	18,90
b) Kadro derecesi 5-15 olanlar	18,25

Bu tazminattan yararlananlardan;

1) Memuriyet mahalli dışındaki çalışma alanlarında hizmet görenler ile 24/2/1984 tarihli ve 2981 sayılı Kanun uygulamasında çalışan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü personeline yukarıda yazılı miktarların yarısı ek olarak ödenir.

2) Bu çalışmaları dolayısıyla arazide, şantiyede veya gemilerde geceleyenlere bu suretle bulunacak miktarın yarısı ek olarak ayrıca ödenir.

Yurtiçi gündeliklerinde her yıl genelikle GSMH Deflatörü dikkate alınarak artış sağlanmakta olup, bilindiği üzere 2019 yılı için gündeliklerde bir artış yapılmamıştır. 2020 ve 2021 yıllarında ise memur ve hizmetlilerin gündeliklerindeki kayıplar ve geçici görevlendirmelerde

yaşanan sorunlar dikkate alınmadan yeniden GSMH Deflatörü oranında (%9,9) artış gerçekleştirilmiştir.

Oysaki, 2021 yılı Merkezi Yönetim Bütçesi %24,27 oranında artırılmış ve yılsonu enflasyonu ise %14,60'ler dü-

zeyde gerçekleşmiştir. Asgari ücrette bile %21,56 oranında artış yapılırken, kamu hizmetinin bir sonucu olarak memuriyet mahalli dışında görevlendirilen memur ve hizmetlilere bunun reva görülmesi son derece dikkate çekicidir. **Bu nedenle, 2022 yılında başlayarak gündeliklerin belirlenmesinin kamu görevlileri için iki yılda bir yapılan Toplu Sözleşmeler bırakılması daha hayırlı olacaktır.**

Ayrıca, H Cetvelinde Milletvekilleri gibi seçimle göreve gelen ve ödenek mukabili çalışan büyükşehir belediye başkanları dahil olmak üzere belediye başkanlarına yer verilmemiştir.

İ- CETVELİNDEKİ DÜZENLEMELER

Cetvelde çeşitli kanun ve kanun hük-

münde kararnamelere göre bütçe kanununda gösterilmesi gereken parasal ve diğer sınırlara yer verilmiş olup, Harcırah Kanununda olduğu gibi genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, özel bütçeli idareler ve düzenleyici ve denetleyici kurumlar gibi mahalli idareler de (İ) cetvelinde yer alan kanunlara tabi bulduklarından bu sınırlamalardan parasal olanlara uymak zorundadırlar.

a) 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu

Mahalli idareler satış, kiraya verme, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve trampa işlerinde 2886 sayılı Kanunda belirtilen ihale usulleri ile gerçekleştirmekte olup, 2021 yılı için belirlenmiş parasal sınırlar aşağıdaki gibidir.

		Parasal Sınır
Madde 17/2	Basın İlan Kurumunca yapılan ilanlar	1.052.000 TL
Madde 17/3	Resmi Gazete ile ilanlar	3.155.000 TL
Madde 45	Bu madde ile ilgili parasal sınır, Hazineye ait taşınmazların satışında 10.000.000 TL. olup, bu tutarı yirmi katına kadar artırmaya Maliye Bakanı yetkilidir.	3.155.000 TL
Madde 51	Pazarlık usulü ihale; İllerde, kuruluş merkezlerinde, askeri kurum kuruluş ve birliklerde, büyükşehir belediyesi sınırları içindeki ilçelerde ve nüfusu 50 bini geçen ilçelerde	115.000 TL
	Diğer ilçelerde	57.000 TL
Madde 76	Taşınır ve taşınmaz malların satış, kira, trampa edilmesi ve mülkiyetin gayri ayni hak tesislerinde, mahalli komisyonlarının yetkileri;	
	Ankara, İstanbul ve İzmir illerinde	694.000 TL
	Diğer büyükşehir belediyesi olan illerde	348.000 TL
	Diğer illerde ve nüfusu 50 bini geçen ilçelerde	252.000 TL
	Diğer ilçelerde	189.000 TL
	Bu madde ile ilgili parasal sınırları, her biri için ayrı ayrı veya birlikte dört katına kadar artırmaya Çevre ve Şehircilik Bakanı yetkilidir.	

b) 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu

	Parasal Sınır
Madde 3/2	383.000 TL
Cumhurbaşkanınca kabul olunan, büyük enerji ve sulama projeleri ile iskan projelerinin gerçekleştirilmesi, yeni ormanların yetiştirilmesi, kıyıların korunması ve turizm amacıyla yapılacak kamulaştırmalarda, bir gerçek veya özel hukuk tüzelkişisine ödenecek kamulaştırma bedelinin o yıl Genel Bütçe Kanununda gösterilen miktarı, nakden ve peşin olarak ödenir. Bu miktar, kamulaştırma bedelinin altıda birinden az olamaz. Bu miktarın üstünde olan kamulaştırma bedelleri, peşin ödeme miktarından az olmamak ve en fazla beş yıl içinde faiziyle birlikte ödenmek üzere eşit taksitlere bağlanır. Taksitlere, peşin ödeme gününü takip eden günden itibaren, Devlet borçları için öngörülen en yüksek faiz haddi uygulanır.	

c) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu

5018 sayılı Kanun mahalli idareler de dahil olmak üzere genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri için uygulanması gereken bir kanun olup, sözkonusu Kanunun 35 inci maddesinin birinci fıkrasında harcama yetkilisinin uygun görmesi ve karşılığı ödeneğın saklı tutulması kaydıyla, ilgili kanunlarda öngörülen haller ile gerçekleştirme işlemlerinin

tamamlanması beklenilemeyecek ivedi veya zorunlu giderler için avans vermek veya kredi açmak suretiyle ön ödeme yapılabileceği ve verilecek avansın üst sınırlarının ise merkezî yönetim bütçe kanununda gösterileceği hüküm altına alınmıştır. 40 ıncı maddede ise bağış ve yardımlar ve 79 uncu maddede ise kamu alacaklarının silinmesi ile ilgili hükümler yer almakta olup, 2021yılı için belirlenmiş parasal sınırlar aşağıdaki gibidir.

	Parasal Sınır	
Madde 35/1	a) Yapım işleri ile mal ve hizmet alımları için;	
	1- İllerde, kuruluş merkezlerinde, büyükşehir belediye sınırları içindeki ilçeler ve nüfusu 50 bini geçen ilçelerde	2.100 TL
	2- Diğer ilçelerde	1.095 TL
	c) Şehit cenazelerinin nakli, firari askerler, şüpheli, tutuklu veya hükümlü askerlerin sevkinde kullanılmak üzere	24.200 TL
	ç) Yabancı konuk ve heyetlerin ağırılanması amacıyla görevlendirilecek mihmandarlara	14.035 TL
	e) Mahkeme harç ve giderleri için	
	1- İstanbul il merkezinde	153.000 TL
	2- Ankara ve İzmir il merkezlerinde	100.000 TL
	3- Diğer il ve ilçe merkezlerinde	38.000 TL
	g) İl dışına yapılacak seyahatlerde akaryakıt giderleri için kullanılmak üzere	10.940 TL
	l) Yargılama Giderleri	22.930 TL
	m) Posta ve Telgraf Giderleri (Yüksek Mahkemeler İçin)	5.085 TL

Madde 40/4	Bağış ve yardımlar için	46.400 TL
Madde 79	a) Zarurî veya mücbir sebeplerle takip ve tahsil imkânı kalmayan kamu alacaklarının silinmesinde	20.000 TL
	b) Tahsili için yapılacak takibat giderlerinin asıl alacak tutarından fazla olacağı anlaşılan kamu alacaklarının silinmesinde	20 TL

Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 409 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi gereğince **kurum yararının bulunması halinde 833 TL'ye kadar olan hak ve alacakların terkinin imkanı sağlanmıştır.**

Belediye tahsildarlarının üzerlerinde tutabilecekleri parasal limit "Belediye Tahsilat Yönetmeliği"nin 10 uncu maddesinde düzenlenmiş ve tahsilat tutarı son genel nüfus sayımına göre nüfusu 10.000'e kadar olan yerlerde, 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu'nun 83 üncü maddesinin(A) bendinin (a) alt

bendi uyarınca (1050 sayılı Kanun mülga olduğu için 5018 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin birinci fıkrası) her yıl Bütçe Kanunu ile illerde ita amiri mutemetleri için belirlenen **avans limitinin 2 katını**, nüfusu 10.000'den fazla olan yerlerde ise, bu **limitin 4 katını** geçmesi halinde 15 günlük süre beklenmeden vezneye veya bankaya yatırılması zorunlu kılınmıştır.

K- CETVELİNDEKİ DÜZENLEMELER

Ek ders, konferans ve fazla çalışma ücretleri ile diğer ücret ödemelerinin tutarları Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (K) cetvelinde belirlenmektedir.

		Tutar
Saat Başı Fazla Çalışma Ücreti	657 sayılı Kanunun 178 inci maddesi uyarınca	2,40 TL
	Özel kanunlarındaki hükümler uyarınca bütçe kanunlarıyla belirlenmesi gereken fazla çalışma ücretleri için bu saat ücreti esas alınmaktadır.	
	Büyükşehir ve İl Belediye Başkanları ile birlikte çalışan personele ayda 90 saati geçmemek üzere makam onayına istinaden	2,54 TL

Belediyeler ile bunlara bağlı müstakil bütçeli kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarda (iktisadi işletmeler hariç), görevlerinin niteliği gereği 657 sayılı Kanunda belirtilen çalışma süre ve saatlerine bağlı olmaksızın zabita ve itfaiye hizmetlerinde fiilen çalışan personele (destek hizmeti

yürüten personel hariç), belediye meclisi kararı ile tespit edilen tutar, fazla çalışma ücreti olarak maktuen ödeneceği (K) işaretli cetvelde düzenlenmiş ve bunlara ödenecek aylık fazla çalışma ücreti de en son yapılan resmi nüfus sayımına göre belediye nüfusuna göre yapılmaktadır.

		Tutar
Aylık Maktu Fazla Çalışma Ücreti	10.000'e kadar olanlar için	321,00 TL
	10.001'den 50.000'e kadar olanlar için	344,00 TL
	50.001'den 100.000'e kadar olanlar için	380,00 TL
	100.001'den 250.000'e kadar olanlar için	429,00 TL
	250.001'den 1.000.000'e kadar olanlar için	512,00 TL
	1.000.001'den fazla olanlar için	594,00 TL
	Ankara, İstanbul ve İzmir büyükşehir belediyeleri dışındaki diğer büyükşehirlerin belediye sınırları içerisindekiler için	594,00 TL
	Ankara, İstanbul ve İzmir büyükşehirler belediye sınırları içerisindekiler için	790,00 TL

Aylık maktu fazla çalışma ücreti alanlara, her ne ad altında olursa olsun ayrıca fazla çalışmaya yönelik olarak başkaca bir ödeme yapılmayacağı ve yukarıdaki hükümlere göre ödenecek aylık maktu fazla çalışma ücretleri;

a) Görevin yapılması sırasında veya görevden dolayı yaralanma ve sakatlanma hallerinde tedavi süresince,

b) Bir yılda toplamı 30 günü geçmeyen hastalık izni sürelerinde,

c) İtfaiye hizmetlerinde çalışan personel için görevin yapılması sırasında veya görevden dolayı hastalanma hallerinde tedavi süresince,

ç) Yurt içinde yapılacak hizmet içi eğitime katılma ve geçici görevli olarak bulunma durumlarında,

ödenmeye devam olunacağı, diğer hallerde ise, fiilen çalışıldığı sürece ve bu süre ile orantılı olarak ödeneceği (K) işaretli cetvelde ifade edilmiştir.

(K) cetvelinde ayrıca, 5393 sayılı Belediye Kanununun 39 uncu maddesinde yer alan Belediye başkanının özlük hakları ile ilgili göstergelerin ise 1/1/2021-31/12/2021 tarihleri arasındaki dönemde "2.280" rakamının eklenmesi suretiyle uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

T- CETVELİNDEKİ DÜZENLEMELER

237 sayılı Taşıt Kanununun 9 uncu maddesi gereğince kurumların satın alacak taşıtların azami satınalma bedelleri, her yıl bütçe kanunlarına bağlı cetvellerde gösterilmesi gerekli olup, sözkonusu Kanuna genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, özel bütçeli idareler ve düzenleyici ve denetleyici kurumlar gibi mahalli idareler tabi olduğunda (T) işaretli cetvelde yer alan azami satın alma bedellerine uymak zorundadırlar.

Sıra No	Taşıtın Cinsi	Azami Satın Alma Bedeli
1-a	Binek otomobil	195.500 TL
1-b	Binek otomobil	215.000 TL
2-	Binek otomobil	70.100 TL
3-	Station-Wagon	73.350 TL
4-	Arazi binek (En az 4, en fazla 8 kişilik)	125.100 TL
5-	Minibüs (Sürücü dahil en fazla 17 kişilik)	113.100 TL
6-	Kaptıkaçtı (Arazi hizmetleri için)	164.750 TL
7-	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	100.450 TL
8-	Pick-up (Kamyonet, arazi hizmetleri için sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	127.500 TL
9-	Panel	98.800 TL
10-	Midibüs (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	216.950 TL
11-a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27, en fazla 40 kişilik)	339.250 TL
11-b	Otobüs (Sürücü dahil en az 41 kişilik)	772.950 TL
12-	Kamyon (Şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 3.501 Kg)	127.400 TL
13-	Kamyon (Şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 12.000 Kg)	187.700 TL
14-	Kamyon (Şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 17.000 Kg)	228.150 TL
15-	Ambulans (Tibbi donanımlı)	229.350 TL
16-	Ambulans (Arazi hizmetleri için)	287.300 TL
17-	Pick-up (Kamyonet, cenaze arabası yapılmak üzere)	100.850 TL
18-	Motorsiklet (En fazla 600 cc.lik)	15.000 TL
19-	Motorsiklet (En az 601 cc.lik)	36.950 TL
20-	Bisiklet	3.450 TL

Cetvelde yer alan T-1a cinsi taşıtlar 237 sayılı Taşıt Kanununa ekli (1) sayılı cetvelde yer alan Makamlar ile Devlet Protokol Hizmetlerinde kullanılmak üzere Dışişleri Bakanlığınca satın alınacak taşıtlar için tahsis edilmişken, T-1b cinsi taşıtlar 237 sayılı Taşıt Kanununa ekli (1) sayılı cetvelde yer alan ilk üç sıradaki Makamlar için tahsis edilmiş bulunmaktadır.

Bu cetvelde belirlenen azami satın alma bedelleri, her türlü vergi öncesi be-

delleri ifade etmekte olup, bu fiyatlarda değişiklik yapmaya, bu bedelleri belirli makam ve hizmetler için farklı miktarlarda tespit etmeye Hazine ve Maliye Bakanı yetkili kılınmıştır.

Ayrıca, cetvelde bedelleri belirlenmeyen T-21a Güvenlik önlemleri binek otomobil, T-21bGüvenlik önlemleri servis taşıtı ve T-22 Diğer taşıtların ise cins ve fiyatları Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenmektedir.

Belediyeler yanında belediyelere bağlı kuruluşlar (İETT, İSKİ, EGO, ASKİ vb.) ile belediyelerin veya bağlı kuruluşların %50'sinden fazla sermayesine sahip olduğu şirketlerinde yukarıda belirtilen taşıt fiyatlarına uymaları, edinilecek taşıtların bu bedellerin üzerinde bulunması halinde bedel artışı için Hazine ve Maliye Bakanlığına başvurmaları gerekmektedir.

2021 yılında T işaretli Cetvel dipnotunda yapılan düzenleme ile yıl içinde hibe edilen ancak kamu idareleri tarafından, Kamu İdarelerinin Yıl İçinde Edinebilecekleri Taşıtlar Cetvelinde yer almadığı için edinilemeyen taşıtlar için bir çözüm üretilmiş bulunmaktadır. Söz konusu düzenleme ile Sağlık Bakanlığı ile hastanesi bulunan yükseköğretim kurumlarına yıl içinde hibe edilen ambulanslar, 300 adedi geçmemek üzere bu cetvelde gösterilmesine gerek bulunmaksızın Cumhurbaşkanlığı kararıyla edinilebilecektir.

MAHALLİ İDARELERDE PROGRAM BÜTÇE

1960'ların sonunda başlayıp, Analitik Bütçe Sınıflandırması denilen daha doğru ifade ile klasik bütçe anlayışının yeniden tezahürüne kadar yaklaşık 30 yıl uygulanan program bütçe yeniden hayatımıza girmiş bulunmaktadır. Bu döneme gelinceye kadar 15 yıl stratejik plana bağlı olarak performans bütçe uygulaması yapılmaya çalışılmış, ancak bunların kurumlarında stratejik yönetim ve performans yönetimi anlayışının hayata geçirilmesi gerekliliği hep gözardı edilmiştir.

Bu dönem üç yönetmelik;

- *Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik,*

- *Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik,*
- *Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik,*

bir kılavuz

- *Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu*

ve bir rehber

- *Performans Programı Hazırlama Rehberi*

ile süreç yürütülmeye ya da daha doğru bir ifade edile yüzdürülmeye çalışılmıştır. Oysaki bundan daha çok düzenlemeye, rehber ve kılavuza ihtiyaç bulunmaktaydı.

2020 yılında ne hikmetse yeniden program bütçeye geçmeye karar verildi. Tabii bu geçişte hızlı ve salla pati bir geçiş şeklinde gerçekleştirildi. Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri için 2021 yılı bütçesinin program esasına göre hazırlanması öngörülürken, mahalli idareler bir kenarda kaldı. **Görülen o ki mahalli idareler 2022 yılı bütçelerini program esasına göre yapacaklar.**

2022 yılı bütçe hazırlıkları kapsamında öncelikle programların ortaya konması, performans programlarının programlara göre uyarlanması ve izleme ve değerlendirme sürecinin buna göre daha etkili bir şekilde yerine getirilebilmesi için performans bilgi sistemlerinin her bir belediye için oluşturulması gerekmektedir.

15 yıllık performans esaslı bütçe oluşturma serüveninde iyi bakılmış olsaydı, iyi uygulama örneklerinin bir çoğunun ya pilot uygulama yapılan kurumlarda ya da belediyelerde olduğu görülebilirdi. Ancak, başta da bahsedildiği üzere, en kolay bütçe anlayışını uygulayan ve bir takım belgeler üreterek (stratejik plan, performans programı, faaliyet raporu) sürecin ismini farklılaştırarak anlayışın hakim olduğu bütçe yönetiminin programlar belirlemesi, sonra hazırlanan bütçe kalemlerini programlara dağıtması, programları da performans programları ile stratejik plana bağlaması beklenebilirdi. Ki aynen bunu yaptılar. Daha program bütçe anlayışına bir sahip olmadıklarını başta gösterdiler.

50 yıllık klasik bütçe anlayışını 30 yıllık program bütçe uygulaması, 15 yıllık

performans esaslı bütçe macerası takip etmiş olup, sürenin giderek kısaldığı görülmektedir. Bu ne olduğu belirsiz anlayışında kısa bir sürede yeniden evrileceği söylemek hiçte yanlış olmaz. Kurtuluş Savaşı yıllarında hazırlanan klasik bütçeler bile bunlardan daha çok programa, performansa, stratejiye sahip bulunmaktaydı.

Mahalli idarelerin 2022 bütçe çağrısından başlayarak bütçelerini stratejik planda yer alan amaç hedefleri gözeterek, performans esas alarak hazırlamaları, belirlenecek programlara göre kaynak tahsisini göstermeleri ve yıl içinde sahip olacakları performans bilgi sistemleri ile performansları izlemeleri gerekmektedir.

Ahmet SANDAL

*Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
İç Denetçi & Kamu Yönetimi Uzmanı
& Etik Eğiticisi*

2021 YILINDA UYGULANACAK ÇEVRE CEZALARI

1. GİRİŞ

Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca 2021 yılında uygulanacak idari para cezaları 2021/1 sayılı Tebliğ ile belirlenerek Resmî Gazete'nin 24.12.2020 tarih ve 31344 sayılı nüshasında yayımlanmıştır. Söz konusu para cezaları, 09/08/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 20'nci maddesinde, Kanuna aykırılık halinde uygulanacak idari para cezalarıdır.

Bu yazıda, öncelikle, 2021 yılında uygulanacak çevre cezalarının miktarları belirtilecek, ardından da çevre cezaları hakkında 2872 sayılı Kanun kapsamında bilgi sunulacaktır.

2. 2021 YILINDA ÇEVRE KANUNU UYARINCA VERİLECEK İDARİ PARA CEZALARINA İLİŞKİN TEBLİĞ

Söz konusu tebliğde, 30/03/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 17'nci maddesinin yedinci fıkrasında idari para cezalarının her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için 04/01/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298'inci maddesi

hükümleri uyarınca tespit ve ilân edilen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanacağı ve bu şekilde yapılacak hesaplamalarda bir Türk Lirasının küsurunun dikkate alınmayacağı hükmü yer almaktadır. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak 28/11/2020 tarihli ve 31318 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan, Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 521) uyarınca 2021 yılı için yeniden değerlendirme oranı % 9,11 olarak tespit ve ilan edilmiştir. Bu duruma binaen, 2872 sayılı Kanunun 20'nci maddesinde yer alan para cezaları 01/01/2021 tarihinden itibaren tebliğde belirtilen miktarlarda uygulanacaktır.

Yukarıdaki tebliğde geçen çevre kirliliğine ve çevre bozulmalarına yol açanlara uygulanacak para cezalarını bazı önemli başlıklar itibarıyla sıralamak gerekirse;

a) Çevre Kanunu ve ilgili yönetmeliklerde öngörülen yasaklara veya standartlara aykırı olarak ya da gerekli önlemleri almadan atıkları toprağa verenlere 2021 yılında 96.561 TL idari para cezası uygulanacaktır.

b) Sözkonusu Kanunda ve yönetmeliklerde öngörülen yasaklara veya sınırlamalara aykırı olarak tehlikeli atıkları bertaraf edenlere 2021 yılında 402.385 ile 4.023.983 TL arasında idari para cezası uygulanacaktır.

c) Hava kirliliğine sebep olan işletmelere yönelik cezalar, 2021 yılında 96.561 TL olarak uygulanacaktır.

ç) Sözkonusu Tebliğ ile kişilerin huzur ve sükununu, beden ve ruh sağlığını bozacak şekilde ilgili yönetmeliklerle belirlenen standartlar üzerinde gürültü ve titreşim oluşturan ulaşım araçları, şantiye, fabrika, atölye, iş yeri, eğlence yeri, hizmet binaları ve konutlara uygulanacak ceza oranları da yeniden belirlenmiş olup gürültü ve titreşime neden olanlara 2021 yılında 1.594 ile 48.275 TL aralığında ceza uygulanacaktır.

- Tebliğe göre, konutlar için 1.594 TL, ulaşım araçları için 4.813 TL, işyerleri ve atölyeler için 16.082 TL, fabrika, şantiye ve eğlence gürültüsü için 48.275 TL para cezası kesilecektir.

d) Kurulması zorunlu olan atık alım, ön arıtma, arıtma veya bertaraf tesislerini kurmayanlar ile kurup da çalıştırmayanlar için 2021 yılı için 241.424 TL ceza uygulanacaktır.

e) Çevresel Etki Değerlendirmesi sürecinde verdikleri taahhünameye aykırı davrananlara 2021 yılında 40.223 TL idari para cezası uygulanacaktır.

f) Yeni tebliğe göre, 2021 yılında, egzoz gazı emisyon ölçümü yaptırmayan motorlu taşıt sahiplerine 2.067 TL,

- ancak aynı aracın yönetmeliklerle belirlenen standartlara aykırı emisyonu sebep olması durumunda motorlu taşıt sahibine 4.136 TL,
- taşıtın imalatında bulunan egzoz gazı emisyon kontrol sistemi olan katalitik konvertör/katalizör/dizel partikül filtresi olmadan kullanılan motorlu taşıt sahibine 2.067 TL,
- Egzoz Gazı Emisyon Yetki Belgesi bulunan ancak yetkilendirme sonrasında ilgili yönetmelikle düzenlenen şartları kaybettiği tespit edildiği halde ölçüme devam eden ve/veya tekniğine ve belirlenen kurallara aykırı ölçümler yapanlara 8.272 TL,
- Çevre Kanunu kapsamında yapılan düzenlemelerle öngörülen belge olmadan emisyon ölçümü yapanlara ve/veya belgelerde tahrifat yapanlara ve/veya sahte belge düzenleyenlere diğer kanunlarda yazılı yaptırımlar saklı kalmak üzere 16.547 TL idari para cezası verilir.

g) Kokuya sebep olan emisyonları, yönetmelikte belirlenen sınır değerlerin üzerinde çevreye verenlerin cezası 2021 yılında, 8.030 TL olarak belirlenmiştir.

h) Hava kirliliği yönünden kurulması ve işletilmesi izne tabi olmayan tesislerin işletilmesi sırasında, yönetmelikle belirlenen standartlara aykırı emisyonu neden olanlara verilecek cezalar 2021 yılında 24.123 TL'ye yükseltilmiştir. Söz konusu fiilin konutlarda işlenmesi durumunda, toplu veya ferdi ısıtılan

ı) Biyolojik çeşitliliği tahrip edenlere, Özel Çevre Koruma Bölgeleri için tespit edilen koruma ve kullanma esaslarına aykırı davrananlara 2021 yılında 80.465 TL tutarında para cezası verilecektir.

ı) Kanuna aykırı olarak anız yakanlara da her dekar için 2021 yılında, 80,39 TL tutarında para cezası kesilecektir.

j) Denizler, akarsular, göller ile tarım alanlarında belirlenen esaslara aykırı olarak kum, çakıl ve benzeri maddeleri alanlara metreküp başına, 2021 yılında, 482,80 TL para cezası uygulanacaktır.

k) Çevre yönetim birimini kurmayan işletmelere 24.123 TL, çevre görevlendirilmesi bulundurmayan veya bakanlıkça yetkilendirilen firmalardan hizmet almayanlara 2021 yılında, 16.082 TL idari para cezası verilecektir.

l) Yeni tebliğe göre, 2021 yılında umuma açık yerlerde her ne şekilde olursa olsun çevreyi kirletenlere 382 TL para cezası kesilecektir.

m) Tehlikeli atıkların her ne şekilde olursa olsun ülkeye girişini sağlayanlara, tehlikeli atıkları ilgili mercilere ön bildirimde bulunmadan ihraç eden veya transit geçişini yapanlara uygulanacak cezalar, 2021 yılında, 8047.986 TL olarak belirlenmiştir.

3. 2872 SAYILI ÇEVRE KANUNUNA GÖRE ÇEVRE CEZALARININ UYGULANMASI

Çevre Kanununun 20 nci maddesinde çevre kirliliğine ya da çevreye olumsuz etkide bulunanlara verilecek idari cezaların tutarları, fiilin önem ve ağırlığına ayrı

ayrı belirtilmiştir. Fiillerin tekrarı halinde uygulanacak ceza da artmaktadır. Bu husus 23 üncü maddede şöyle açıklanmaktadır. *“Bu Kanunda belirtilen idari para cezaları, bu cezaların verilmesini gerektiren fiillerin işlenmesinden itibaren üç yıl içinde birinci tekrarında bir kat, ikinci ve müteakip tekrarında iki kat artırılarak verilir.”*

Kanunda belirtilen idari cezaların hangi merciin yetkisinde olduğu Çevre Kanununun 25 inci maddesinde belirtilmiştir. Buna göre, Kanunda öngörülen idari yaptırım kararlarını verme yetkisi Çevre ve Şehircilik Bakanlığına aittir. Bu yetki, 12 nci maddenin birinci fıkrası uyarınca denetim yetkisinin devredildiği kurum ve merciler tarafından da kullanılır. Sözkonusu Kanunda öngörülen idari yaptırım kararları Bakanlık merkez teşkilâtında genel müdürler, taşra teşkilâtında çevre ve şehircilik il müdürlerince verilir. Anılan Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca denetim yetkisi verilen kurum ve merciler tarafından verilen idari para cezalarının yüzde ellisi, Kanun uyarınca yapılacak denetimlerle ilgili harcamaları karşılamak ve diğer çevre hizmetlerinde kullanılmak üzere bu kurumların bütçesine gelir kaydedilir, yüzde ellisi ise genel bütçeye gelir kaydedilir. Bu Kanun uyarınca yapılacak denetimlerle ilgili harcamaları karşılamak ve diğer çevre hizmetlerinde kullanılmak üzere, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bütçesine, genel bütçeye gelir kaydedilecek idari para cezaları karşılığı gerekli ödenek öngörülür.

2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca uygulanacak idari para cezalarına karşı

açılacak olan davalar Çevre ve Şehircilik Bakanlığına karşı açılır.

Ancak, sözkonusu Kanununun 20 nci maddenin birinci fıkrasının (k) bendi uyarınca 9 uncu maddenin (a) bendine aykırı olarak biyolojik çeşitliliği tahrip edenler ile (e) bendi uyarınca sulak alanlar için yönetmelikle belirlenen koruma ve kullanım usul ve esaslarına aykırı davranışlara Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından belirlenen usul ve esaslar dahilinde, Tarım ve Orman Bakanlığı merkez teşkilatında Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü ve taşra teşkilatı birimleri tarafından idari yaptırım uygulanır ve yapılacak denetimlerle ilgili harcamalarda kullanılmak üzere Tarım ve Orman Bakanlığı bütçesine gereken ödenek konulur. Bu fıkra hükmü uyarınca uygulanacak idari yaptırımlara karşı açılacak davalar Tarım ve Orman Bakanlığına karşı açılır.

Çevre Kanununun 25'nci maddesinde idarî yaptırımların uygulanması, tahsil usûlü ve itiraz düzenlenmektedir. Buna göre, Sözkonusu Kanunda öngörülen idarî yaptırımların uygulanmasını gerektiren fiillerle ilgili olarak yetkili denetleme elemanlarınca bir tutanak tanzim edilir. Bu tutanak denetleme elemanlarının bağlı bulunduğu ve idarî yaptırım kararını vermeye yetkili mercie intikal ettirilir. Bu merci, tutanağı değerlendirerek gerekli idarî yaptırım kararını verir. İdarî yaptırım kararı, 11/02/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre idarî yaptırım kararını veren merci tarafından ilgiliye tebliğ edilir. İdarî yaptırım kararlarına karşı tebliğ ta-

rihinden itibaren otuz gün içinde idare mahkemesinde dava açılabilir. Dava açmış olmak idarece verilen cezanın tahsilini durdurmaz.

Öte yandan, idarî para cezalarının tahsil usûlü hakkında 30/03/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümleri uygulanır.

Ceza vermeye yetkili kurum ve merciler tarafından tahsil edilen idarî para cezaları, Maliye Bakanlığında izin alınarak Bakanlıkça bastırılan ve dağıtılan makbuz karşılığında tahsil edilir. 2872 sayılı Çevre Kanununa göre verilecek idarî para cezalarında ihlalin tespiti ve cezanın kesilmesi usûlleri ile ceza uygulamasında kullanılacak makbuzların şekli, dağıtımı ve kontrolüne ilişkin usûl ve esaslar Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Çevre ve Şehircilik Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

4. KIRLETEN ÖDER İLKESİ

Çevre Kanununun önemli ilkelerinden birisi, "kirleten öder ilkesidir." Bu ilke doğrultusunda çevreyi kirletenlere idari para cezası uygulamak bir gerekliliktir. Çevre Kanunu Kirletenin sorumluluğu başlığı altında 28 nci maddesinde bu husus düzenlenir. Çevreyi kirletenler ve çevreye zarar verenler sebep oldukları kirlenme ve bozulmadan doğan zararlardan dolayı kusur şartı aranmaksızın sorumludurlar. Kirletenin, meydana gelen zararlardan ötürü genel hükümlere göre de tazminat sorumluluğu saklıdır. Çevreye verilen zararların tazminine ilişkin talepler zarar görenin zararı ve tazminat yükümlüsünü öğrendiği tarihten itibaren beş yıl sonra zamanaşımına uğrar.

Çevreyi kirletenlerden tazmin istemek ve çevreyi kirletenlere ceza vermek elbette gerekliliktir. Ancak bu gereklilikten daha önce, halkımızın çevre bilincine sahip olması ve çevreyi koruması gerekir. Yukarıdaki belirtilen idari para cezalarının uygulanması ve toplanan paraların daha temiz ve daha sağlıklı bir çevre için gereken yatırımlarda kullanılması gerekir.

Halkın çevre sorunlarına karşı baştan itibaren duyarlı olması için çocukluk yaşlarından itibaren kişilerin çevreye sevgi ve saygı içerisine yetiştirilmesi de çok önemli bir husustur. Bu nokta itibarıyla çevre sorunlarını önlemenin yolu yalnızca cezalandırmak değildir. Buna her fırsatta dikkat çekiyoruz. Kaldı ki cezalar da olsa ve uygulansa da bazı çevre sorunlarının bir türlü giderilemediği ve önlenemediği de bir gerçektir.

Bu hususta, Ülkemiz çapında özellikle *eski teknolojilerle çalışan ve filtresiz çalıştırılan termik santrallerden kaynaklanan hava kirliliği çok ciddi boyutlardadır.* Bu tesislerden 5 adedinin tamamen, 1 adedinin de kısmen 1 Ocak 2020 tarihi itibarıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız tarafından kapatılması Ülkemiz açısından oldukça önemli bir gelişmedir. Bu santrallerle birlikte Trakya'da Ergene, Kahramanmaraş'ta Aksu gibi nehirlerin sanayi atıkları tarafından bozulmuş olması ve kullanılamaz hâle getirilmesi, gürültü kirliliğinin özellikle trafikte ve bazı eğlence mekânlarında artarak devam etmesi ve anız yangınları denilen felaketin 2020 yılında hâlâ büyük bir sorun olarak orta yerde durması çok ciddi bir mesele olarak insanımızı üz-

mektedir. Özellikle, anızları bilinçsizce yakan kişiler, gürültü yapan şahıslar ve nehirleri kirli atıklarla bozan sanayiciler en ağır şekilde cezalandırılmalıdır.

5. ÇEVRE CEZALARININ HUKUKİ NİTELİĞİ

Çevre kirliliğine yol açanlara uygulanan para cezaları idare hukukundan kaynaklanan bir yaptırım türüdür. Bu ceza adli bir yaptırım türü değildir. *Çevre konusundaki adli para cezasına mahkemeler karar verir.* Çevreyle ilgili idari para cezası böyle değildir. *İdari para cezasında Kanunlarda hükme bağlanmış olup da yapılmaması gereken bir fiili işleyenler ya da yapılması gereken fiili yapmayanlara yönelik olarak ilgili idari makamlarca uygulanan cezalardır.* Bu makamların hangi merciiler olduğu Çevre Kanununa Göre Verilecek İdarî Para Cezalarında İhlalin Tespiti ve Ceza Verilmesi ile Tahsili Hakkında Yönetmeliğin 5 inci Maddesinde belirtilmiştir. Buna göre, Çevre Kanununda belirtilen ihlaller için idarî para cezası, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı merkez teşkilatında (*Çevre Yönetimi Genel Müdürü, Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürü*) ve taşra teşkilatında ise Çevre ve Şehircilik İl Müdürü tarafından verilir. Bu birimlerin yanında Tarım ve Orman Bakanlığının da bu hususta ceza verme ve uygulama yetkisi bulunmaktadır. Tarım ve Orman Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatı tarafından sulak alanlarda ve diğer ekosistemlerde çevre kirliliğine yol açanlara ya da biyolojik çeşitliliğin tahrip edilmesine neden olanlara bazı çevre cezaları uygulanabilmektedir.

Öte yandan, Çevre Kanununun 12 nci maddesinin 1 inci fıkrası uyarınca yetki devri yapıldığında; ihlaller için İdarî Yaptırım Kararı düzenlemek suretiyle idarî para cezası verme yetkisi yetki devri yapılan kurum veya kuruluşlar tarafından kullanılır. Bu durumda **yetki devri yapılan Belediyeler de çevre kirliliğine yol açan gerçek ve tüzel kişilere idari para cezası uygulayabilir.**

Çevre Kanununun 25 inci maddesine göre, Kanunda öngörülen idarî yaptırımların uygulanmasını gerektiren fiillerle ilgili olarak yetkili denetleme elemanlarınca bir tutanak tanzim edilir. Bu tutanak denetleme elemanlarının bağlı bulunduğu ve idarî yaptırım kararını vermeye yetkili mercie intikal ettirilir. Bu merci, tutanağı değerlendirerek gerekli idarî yaptırım kararını verir. **İdari Nitelikteki para Cezalarına itiraz mercii ve süresi** 2872 sayılı Çevre Kanununun

25 inci maddesinde düzenlenmiştir. Söz konusu maddede çevre cezalarına karşı, cezanın tebliğ tarihini takiben en geç 30 gün içerisinde İdare Mahkemesine itiraz edilebileceği, ancak itirazın tahsilatı durdurmayacağı belirtilmektedir.

6. SONUÇ

2020 yılında uygulanacak çevre cezalarının tutarını bildiren tebliğ 24.12.2020 tarih ve 31344 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. 2872 sayılı Çevre Kanununun 20 nci maddesinde belirtilen idari nitelikteki para cezaları Çevre ve Şehircilik Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatı tarafından uygulanmakta olup bu cezaların tutarları her yıl güncellenerek artırılmaktadır. Söz konusu cezaların gerekli durumlarda gecikmeksizin uygulanmasından daha çok önemli olan, sözkonusu cezaların caydırıcı olmasıdır.

Daha temiz, daha güzel ve daha sağlıklı bir çevrede yaşamak dileğiyle.

1 2021 Yılında Uygulanacak İdari Para Cezaları Miktarları Aşağıdaki Tabloda Gösterilmiştir.

2872 sayılı Çevre Kanununun 20 nci maddesinin	Kanundaki ceza miktarı	01/01/2021-31/12/2021 tarihleri arasında uygulanacak ceza miktarı
(a) bendindeki ceza miktarları	1.250 TL	2.067 TL
	2.500 TL	4.136 TL
	1.250 TL	2.067 TL
	5.000 TL	8.272 TL
	10.000 TL	16.547 TL
(b) bendindeki ceza miktarları 48.000 TL	24.000 TL	96.561 TL
	193.135 TL	
(c) bendindeki ceza miktarları 2.000 TL 300 TL	6.000 TL	24.123 TL
	8.030 TL	
	1.192 TL	

(d) bendindeki ceza miktarları 48.000 TL 96.000 TL (c) bendi için iki kat: 12.000 TL 4.000 TL 600 TL	(b) bendi için iki kat: 193.135 TL 386.286 TL (c) bendi için iki kat: 48.275 TL 16.082 TL 2.399 TL	(b) bendi için iki kat:
(d) bendinin ikinci paragrafındaki katı yakıtlarla ilgili olarak: 10.000 TL 15.000 TL	(d) bendinin ikinci paragrafındaki katı yakıtlarla ilgili olarak: 16.547 TL 24.821 TL	
(e) bendindeki ceza miktarı	10.000 TL	40.223 TL
(f) bendindeki ceza miktarı	60.000 TL	241.424 TL
(g) bendindeki ceza miktarı	6.000 TL	24.123 TL
(h) bendindeki ceza miktarları 1.200 TL 4.000 TL 12.000 TL	400 TL 4.813 TL 16.082 TL 48.275 TL	1.594 TL
(i) bendinin; 1 no'lu alt bendindeki ceza miktarları 400 TL 100 TL 10 TL	Groston başına*: 661,94 TL 165,49 TL 16,54 TL	Groston başına*:
(i) bendinin; 2 no'lu alt bendindeki ceza miktarları 30 TL 6 TL 100 KR	Groston başına*: 120,60 TL 24,06 TL 382 KR	Groston başına*:
(i) bendinin; 3 no'lu alt bendindeki ceza miktarları 200 TL 40 TL 10 TL	Groston başına*: 330,97 TL 66,20 TL 16,54 KR	Groston başına*:
(i) bendinin; 4 no'lu alt bendindeki ceza miktarları 100 TL 20 TL 10 TL	Groston başına*: 165,49 TL 33,10 TL 16,54 KR	Groston başına*:
(i) bendinin altıncı paragrafındaki ceza miktarları 600 TL	24.000 TL 2.399 TL	96,561 TL
(i) bendindeki ceza miktarı	1.000 TL	4.007 TL
(j) bendindeki ceza miktarları 600 TL	24.000 TL 2.399 TL	96,561 TL
(k) bendindeki ceza miktarları (Özel çevre koruma bölgeleri için) 100.000 TL	20.000 TL 402.385 TL	80.465 TL
(l) bendindeki ceza miktarları 20 TL Metkreküp başına*: 120 TL	Dekar başına*: 80,39 TL Metkreküp başına*: 482,80 TL	Dekar başına*:

(m) bendindeki ceza miktarları 4.000 TL	6.000 TL 16.082 TL	24.123 TL
(n) bendindeki ceza miktarları 1.200 TL	48.000 TL 4.813 TL	193.135 TL
(o) bendindeki ceza miktarı	12.000 TL	48.275 TL
(p) bendindeki ceza miktarı	24.000 TL	96.561 TL
(r) bendindeki ceza miktarları 60.000 TL	24.000 TL 241.424 TL	96.561 TL
(s) bendindeki ceza miktarı	100 TL	382 TL
(t) bendindeki ceza miktarı	2.000.000 TL	8.047.986 TL
(u) bendindeki ceza miktarı	2.000.000 TL	8.047.986 TL
(v) bendindeki ceza miktarları 1.000.000 TL'ye kadar	100.000 TL den 4.023.983 TL'ye kadar	402.385 TL'den
(y) bendindeki ceza miktarları 1.000.000 TL'ye kadar	100.000 TL den 4.023.983 TL'ye kadar	402.385 TL'den
(aa) bendindeki ceza miktarları	Ton başına*: 100 TL	Ton başına*: 165,49 TL
(bb) bendindeki ceza miktarları	Metrekare başına*: 10 TL	Metrekare başına*: 16,54
Geçici 4 üncü maddesinin 5 inci fıkrasındaki ceza miktarları	Belediyelerde;	Belediyelerde;
Nüfusu 100.000'den fazla olanlarda: 50.000 TL	Nüfusu 100.000'den fazla olanlarda: 201.183 TL	
Nüfusu 100.000 – 50.000 arasında olanlarda: 30.000 TL	Nüfusu 100.000 – 50.000 arasında olanlarda: 120.707 TL	
Nüfusu 50.000 – 10.000 arasında olanlarda: 20.000 TL	Nüfusu 50.000 – 10.000 arasında olanlarda: 80.465 TL	
Nüfusu 10.000 – 2.000 arasında olanlarda: 10.000 TL	Nüfusu 10.000 – 2.000 arasında olanlarda: 40.223 TL	
Organize Sanayi Bölgelerinde: 100.000 TL	Organize Sanayi Bölgelerinde: 402.385 TL	
Bunların dışında kalan endüstri ve atıksu üreten her türlü tesiste: 60.000 TL	Bunların dışında kalan endüstri ve atıksu üreten her türlü tesiste: 241.424 TL	

Ömer KÖSE

Hazine ve Maliye Uzmanı

SÖZLEŞME İMZALANAN YÜKLENİCİ FİRMA ORTAĞININ MAHKUMİYET KARARININ OLMASININ ORTAYA ÇIKMASI HALİNDE SORUMLULUĞUN TESPİT EDİLMESİ

1. GİRİŞ

Kamu kurumlarınca açılan ihalelere katılacak olan firmaların belli şartları taşıması ve aynı zamanda **belli olumsuz durumlarda olmamaları** gerekir. Örnek olarak ihaleye katılacak firmanın kesinleşmiş vergi borcu olmaması, SGK borcu olmaması ya da firma sahiplerinin belli konularda ceza almaması örnek olarak sayılabilir.

Peki bir firma yukarıdaki belirtilen hususlara aykırı durumda kalırsa ve buna karşın bu firma ile sözleşme imzalanırsa yapılması gereken işlem nedir?

Bu çalışmada ihaleye katılma yeterliğini kaybetmiş olan bir firma ile, sözleşmeden önceki aşamada idare tarafın bu kontrol yapılmadan sözleşme imzalanması fakat sonradan sözleşme imzalanma yeterliği olmadığının anlaşılması üzerine yapılması gereken işlen ve bu durumdaki sorumlular üzerinde durulacaktır.

2. YASAL VE İDARİ MEVZUAT

A-Yasal Düzenlemeler

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 10'uncu maddesinde;

“İhaleye katılımda yeterlik kuralları

Madde 10-İhaleye katılacak isteklilerden, ekonomik ve mali yeterlik ile mesleki ve teknik yeterliklerinin belirlenmesine ilişkin olarak aşağıda belirtilen bilgi ve belgeler istenebilir.

...

Aşağıda belirtilen durumlardaki istekliler ihale dışı bırakılır:

a) İflas eden, tasfiye halinde olan, işleri mahkeme tarafından yürütülen, konkordato ilân eden, işlerini askıya alan veya kendi ülkesindeki mevzuat hükümlerine göre benzer bir durumda olan.

b) İflası ilân edilen, zorunlu tasfiye kararı verilen, alacaklılara karşı borçlarından dolayı mahkeme idaresi altında bulunan veya kendi ülkesindeki mevzuat hükümlerine göre benzer bir durumda olan.

c) Türkiye'nin veya kendi ülkesinin mevzuat hükümleri uyarınca **kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu olan**.

d) Türkiye'nin veya kendi ülkesinin

mevzuat hükümleri uyarınca **kesinleşmiş vergi borcu olan.**

e) İhale tarihinden önceki **beş yıl içinde, mesleki faaliyetlerinden dolayı yargı kararıyla hüküm giyen.**

f) İhale tarihinden önceki beş yıl içinde, ihaleyi yapan idareye yaptığı işler sırasında iş veya meslek ahlakına aykırı faaliyetlerde bulunduğu bu idare tarafından ispat edilen.

g) İhale tarihi itibarıyla, mevzuatı gereği kayıtlı olduğu oda tarafından mesleki faaliyetten men edilmiş olan.

h) Bu maddede belirtilen bilgi ve belgeleri vermeyen veya yanıltıcı bilgi ve/veya sahte belge verdiği tespit edilen.

i) 11 inci maddeye göre ihaleye katılmayacağı belirtildiği halde ihaleye katılan.

j) 17 nci maddede belirtilen yasak fiil veya davranışlarda buldukları tespit edilen.(Ek fıkra: 28/3/2007-5615/23 md.) Kurum, dördüncü fıkranın; (c) bendi ile ilgili olarak Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının uygun görüşünü olarak sosyal güvenlik prim borcunun

kapsamı ve tutarını; (d) bendi ile ilgili olarak, Gelir İdaresi Başkanlığının uygun görüşünü olarak vergi borcu kapsamına girecek vergileri; tür ve tutar itibarıyla belirlemeye yetkilidir.

(Ek fıkra: 28/3/2007-5615/23 md.)

Bu madde kapsamında istenen belgelerden hangilerinin taahhütname olarak sunulabileceği Kurum tarafından belirlenir.

Gerçeğe aykırı hususlar içeren taahhütname sunulması veya ihale üzerinde kalan istekli tarafından taahhüt altına alınan durumu tevsik eden belgelerin sözleşme imzalanmadan önce verilmemesi halinde bu durumda olanlar ihale dışı bırakılarak geçici teminatları gelir kaydedilir.” Hükümü yer almaktadır.

B-İdari Düzenleme:

Kamu İhale Genel Tebliğin konuyla ilgili maddeleri;

“17.5.1.Mesleki faaliyete ilişkin mahkûmiyet kararının kapsamı:

17.5.1.1 Adalet Bakanlığı Adli Sicil İstatistik Genel Müdürlüğüne bağlı birimlerden alınacak adli sicil istatistik bilgilerini içeren belgeden veya gerekçeli mahkumiyet kararından, asli veya ferî ceza olarak, 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 11, 25 ve 35 inci maddelerinde tanımlandığı şekliyle “muayyen bir meslek ve sanatın tatili icrası”na ilişkin süreli ya da süresiz mahkumiyet hali, 10 uncu maddenin dördüncü fıkrasının (e) bendi kapsamında değerlendirilecektir.

17.5.1.2 İhale dışı bırakma, ancak yargı kararıyla “tatili icrasına hükmedilen meslek ve sanat”la sınırlı olmak üzere uygulanabilir.

17.5.1.3 (Değişik: 19.06.2018-30453/m RG/ 2. Md.) Adalet Bakanlığı Adli Sicil İstatistik Genel Müdürlüğüne bağlı birimlerden alınacak adli sicil istatistik bilgilerini içeren belgeden veya gerekçeli mahkumiyet kararından yalnızca, “mesleki faaliyetin yürütülmesinden kaynaklanan mahkumiyet hali”, 4734 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin dör-

düncü fıkrasının (e) bendi kapsamında değerlendirilecektir. Bu nedenle idarelerin, 10 uncu maddenin dördüncü fıkrasının (e) bendinin uygulamasında, mahkumiyet kararlarının mesleki faaliyetten kaynaklanıp kaynaklanmadığını göz önünde bulundurması gerekmektedir.

17.5.2. Süre:

17.5.2.1. İdarelerce isteklilerin haklarında mesleki faaliyetlerinden dolayı kesinleşmiş mahkumiyet kararının bulunduğu tespit edilmesi halinde, (Ek ibare: 13.09.2019-30887 R.G./1. md., yürürlük:23.09.2019) son başvuru ve/veya ihale tarihinden önceki beş yıllık sürenin başlangıcı olarak **Mahkemece verilen hükmün kesinleştiği tarih esas alınacaktır.**

17.5.2.2. 4734 sayılı Kanuna göre yapılan ihalelerde istekliler hakkında (Ek ibare: 13.09.2019-30887 R.G./1. md., yürürlük:23.09.2019) son başvuru ve/veya ihale tarihinden önceki beş yıl içinde mesleki faaliyetlerinden dolayı yargı mercilerince verilmiş mahkûmiyet kararı bulunması halinde, bu durumdaki isteklilerin 10 uncu maddenin dördüncü fıkrasının (e) bendi uyarınca ihale dışı bırakılmaları gerekmektedir.

17.5.3. Belgelerin temin edileceği yerler:

17.5.3.1. Yerli istekliler yönünden:

17.5.3.1.1. İsteklinin gerçek kişi olması halinde; (Ek ibare: 13.09.2019-30887 R.G./1. md., yürürlük:23.09.2019) son başvuru ve/veya ihale tarihinden önceki beş yıl içinde mesleki faaliyetleri ile ilgili mahkumiyet kararına ilişkin belgeler

Adalet Bakanlığı, Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü'ne bağlı birimlerden alınacaktır.

17.5.3.1.2. İsteklinin tüzel kişi olması halinde; Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca;

-Anonim şirket ise yönetim kurulu üyelerinin,

-Limited şirket ise şirket müdürünün, yoksa ortaklarının tamamının,

-Kolektif şirket ise ortakların tamamının,

-Komandit şirkette komandite ortakların hepsinin,

-Komanditer ortaklardan kendilerine şirketi temsil yetkisi verilmiş olan ortakların,

-Kooperatiflerde yönetim kurulu üyelerinin Adalet Bakanlığı, Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü'ne bağlı birimlerden alacakları belgeler İdarelerce kabul edilecektir.

Öte yandan, sermaye şirketinde yönetim kurulu üyesi veya limited şirket müdürü olmasa dahi **şirketin idaresinde hakim etkisi bulunan ortak veya ortakların da** 10 uncu maddenin dördüncü fıkrasının (e) bendi uyarınca **adli sicil kaydını ibraz etmeleri gerekmektedir.**

...

17.5.4. Yerli ve yabancı istekliler adına ihaleye katılacakların adli sicil belgeleri:

4734 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde **yerli veya yabancı istekliler adına veya nam ve hesabına (temsilci, vekil,**

vasi veya veli olarak ihalelere katılanların da 4734 sayılı Kanununun 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında bulunmamaları gerekmektedir. Bu bakımdan yabancı firmaların Türkiye mümessili aracılığıyla 4734 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yapılacak bir ihaleye katılmaları halinde de, Türkiye mümessilinin Kanununun 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen durumda olmaması gerekir.

17.6. İhale üzerinde kalan isteklilerin kanununun 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında sayılan durumlarda olmadığına dair belgeleri sözleşmeden önce sunamaması

17.6.1. (Değişik: 07/06/2014-29023 R.G./ 4.md.) İhale Uygulama Yönetmeliklerinin “İhale dışı bırakılma” başlıklı maddelerinde; İhale üzerinde kalan istekliden, 4734 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (**Değişik ibare: 20/4/2011-27911 R.G./ 11.md.**) (a), (b), (c), (d), (e) ve (g) bentlerinde belirtilen durumlarda olmadığına dair belgelerin sözleşme imzalanmadan önce istenilmesinin zorunlu olduğu ve bu belgelerin, (**Ek ibare: 13.09.2019-30887 R.G./1. md., yürürlük:23.09.2019**) ihale usulüne göre son başvuru ve/veya **ihale tarihinde** isteklinin anılan bentlerde belirtilen durumlarda olmadığını göstermesi gerektiği hükme bağlanmıştır.

17.6.1.1.(Değişik: 20/4/2011-27911 R.G./ 11. md.) İhale üzerinde kalan gerçek veya tüzel kişi isteklinin ya da ortak girişimin ortaklarından en az birinin yabancı istekli olması durumunda, 4734 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin

dördüncü fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e) ve (g) bentlerinde sayılan durumlarda olunmadığına dair belgelerin sunulması ile sözleşmenin imzalanmasına ilişkin diğer yükümlülüklerin yerine getirilmesi için idare tarafından sözleşmeye davet yazısının tebliğ tarihini **izleyen günden itibaren yirmiiki gün süre verilmesi gerekmektedir.**

İdarelerce sözleşmeye davet amacıyla kullanılan “Üzerine İhale Yapılan İsteklinin Sözleşmeye Davet Edilmesine İlişkin Formda”, ihale üzerinde kalan isteklinin yerli veya yabancı istekli olması durumu dikkate alınarak on günlük ya da yirmiiki günlük sürenin seçilmesi gerekmektedir.

17.6.2. İhale üzerinde kalan isteklinin (Ek ibare: 13.09.2019-30887 R.G./1. md., yürürlük:23.09.2019) son başvuru ve/veya ihale tarihi itibarıyla 4734 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e) ve (g) bentlerinde sayılan durumlarda olmadığına dair belgeleri veya kesin teminatı vermemesi ya da sözleşme imzalamaması durumunda, Kanununun 44 üncü maddesi hükümlerine göre, ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif fiyatının, ihale yetkilisince uygun görülmesi kaydıyla, bu teklif sahibi istekliyle sözleşme imzalanabilecektir.

17.6.2.1. (Değişik: 07/06/2014-29023 R.G./ 4.md.) Anılan belgelerin isteklilerin (**Ek ibare: 13.09.2019-30887 R.G./1. md., yürürlük:23.09.2019**) son başvuru ve/veya ihale tarihindeki durumunu göstermesi gerektiğinden, isteklilerin ilgili idarelere (vergi daireleri, sosyal güvenlik il müdürlükleri vb.) yaptığı

başvurularda bu belgeleri ihale tarihindeki durumlarını gösterecek şekilde istemeleri, adı geçen idarelerin de isteklilerin ihale tarihindeki durumunu gösterecek şekilde belgeleri düzenleyerek vermeleri gerekmektedir.

17.6.3. 4734 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e) ve (g) bentleri gereğince, ihaleye katılan isteklinin teklifinin başka bir sebeple değerlendirme dışı bırakılıp bırakılmadığı, bu isteklinin teklifinin ekonomik açıdan en avantajlı teklif olup olmadığı veya ihalenin iptal edilip edilmediğine bakılmaksızın, isteklilerin taahhüt edilen duruma aykırı hususlarının bulunduğu anlaşılması (sosyal güvenlik prim veya vergi borcu bulunması gibi) halinde, **bu durumda olanların ihale dışı bırakılarak geçici teminatlarının gelir kaydedilmesi, ancak haklarında ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilmemesi gerekmektedir.**

17.6.4. İhale üzerinde kalmasına rağmen süresi içinde **sözleşme imzalamaya gelmeyenlerin** ise Kamu İhale Kanununun 44 üncü maddesi gereğince geçici teminatının gelir kaydedilmesi ve anılan Kanunun 58 inci maddesi uyarınca **kamu ihalelerinden yasaklanması** gerekmektedir.

Bu çerçevede; sözleşme imzalamaya davet edilen istekli tarafından taahhüt edilen hususlara ilişkin yukarıda belirtilen belgelerin **sözleşme imzalamaya süresi içinde sunulmaması** halinde, bu istekli hakkında 4734 sayılı Kanununun 58 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan

“üzerine ihale yapıldığı halde **mücbir sebep halleri dışında usulüne göre sözleşme yapmayanlar**” kapsamında değerlendirme yapılacak ve ayrıca anılan Kanununun 44 üncü maddesi gereğince geçici teminatı gelir kaydedilecektir.

Ancak, 4734 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e) ve (g) bentlerine ilişkin belgelerin ihale üzerinde kalan istekli tarafından ilgili yerlerden temin edilerek süresi içerisinde ihaleyi yapan idareye sunulması ve bu belgeler üzerinde yapılan inceleme sonucunda belgelerin taahhüt edilen duruma aykırı hususlar içerdiğinin anlaşılması (sosyal güvenlik prim veya vergi borcu bulunması gibi) halinde, sonradan ihalenin iptal edilip edilmediğine bakılmaksızın, **bu durumda olanların ihale dışı bırakılarak geçici teminatlarının gelir kaydedilmesi, fakat haklarında ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilmemesi gerekmektedir.**

3. DEĞERLENDİRME

A-Konulmuş Olan Mahkumiyet Şartının İçeriğinin Tespiti:

Kamu İhale Kanununun 10'uncu maddesinin 4'üncü fıkrasında, kamu kurumları açılan ihalelere katılmak isteyenlerin **taşımaları gereken ve taşımamaları gereken şartlar** vurgulanmıştır.

Taşımamaları gereken şartlar arasında; (e) fıkrasında;

“e) **İhale tarihinden önceki beş yıl içinde, mesleki faaliyetlerinden dolayı yargı kararıyla hüküm giyen.**” hükmü yer almaktadır.

Bu madde kapsamında **5 yıllık süre, mesleki faaliyetlerden dolayı hüküm giyme** ve **bu konuda yargı kararı** olması gerekmektedir.

B-Hüküm Kapsamında Giren Şahısların Tespiti:

İhaleye gerçek kişi katılması halinde, gerçek kişi; **“e) İhale tarihinden önceki beş yıl içinde, mesleki faaliyetlerinden dolayı yargı kararıyla hüküm giymemiş olması gerekir.**

İhaleye katılan isteklinin Tüzel kişi olması halinde;

İsteklinin tüzel kişi olması halinde; Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca;

- Anonim şirket ise yönetim kurulu üyelerinin,
- Limited şirket ise şirket müdürünün, yoksa ortaklarının tamamının,
- Kolektif şirket ise ortakların tamamının,
- Komandit şirkette komandite ortakların hepsinin,
- Komanditer ortaklardan kendilerine şirketi temsil yetkisi verilmiş olan ortakların,
- Kooperatiflerde yönetim kurulu üyelerinin Adalet Bakanlığı, Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü'ne bağlı birimlerden alacakları belgeler İdarelerce kabul edilecektir.
- Öte yandan, sermaye şirketinde yönetim kurulu üyesi veya limi-

ted şirket müdürü olmasa dahi **şirketin idaresinde hakim etkisi bulunan ortak veya ortakların da** 10 uncu maddenin dördüncü fıkrasının (e) bendi uyarınca adli sicil kaydını ibraz etmeleri gerekmektedir.

C-İhale Tarihinden Önceki Beş Yıl İçinde, Mesleki Faaliyetlerinden Dolayı Yargı Kararıyla Hüküm Giymiş Olmanın İhale Aşaması Beyan Edilmesi

Söz konusu kişilerin belirtilen durumda olmadığına Kanunun 10 uncu maddesinin son fıkrasında; bu madde kapsamında istenen belgelerden hangilerinin taahhütname olarak sunulabileceği **Kurum tarafından belirlenir denilerek** Kamu İhale Kurumu bu konuda yetkili kılınmıştır.

Kurum Kanununun vermiş olduğu bu yetkiye istinaden standart form olarak **düzenlemiş olduğu teklif mektubunda;**

“...2) Son başvuru ve ihale tarihinde 4734 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e), (g) ve (i) bentlerinde sayılan durumlarda olmadığını ve olmayacağımızı, anılan maddenin dördüncü fıkrasının (c) ve (d) bentleri hariç, bu hususlara ilişkin olarak durumumuzda değişiklik olması halinde buna ilişkin belgeleri İdarenize derhal vereceğimizi; ihalenin üzerimizde kalması halinde ise sözleşme imzalanmadan önce anılan maddenin dördüncü fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e) ve (g) bentlerinde belirtilen durumlarda olmadığınıza ilişkin belgeleri anılan Kanun ve ilgili mevzuat ile ön yeterlik ve ihale dokümanında yer alan düzenlemelere uygun olarak İdare-

nize sunacağımızı taahhüt ediyoruz...» düzenlemesine yer vererek ihalelere katılan isteklilerin ihale tarihinde Kanununun 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında sayılan durumlarda olmadığını belgelendirmeleri yerine bu durumda olmadığını **teklif mektubunda taahhüt etmesini yeterli görmüştür.**

D-İhale Sonrasında Durumda Değişme Olması:

İstenen belgeler her ne kadar sözleşme imzalanmadan önce verilecek olsa da üzerinde ihale kalan isteklinin **ihale tarihi itibarıyla** sayılan durumlarda olmadığını belgelemesi gerekmektedir.

Gerek mal alımı, gerek hizmet alımı gerekse de yapım işlerine ilişkin tip idari şartnamenin “İhale Dışı Bırakılma ve Yasak Fiil veya Davranışlar” başlıklı 10 uncu maddesinde; “10.1. İsteklilerin, ihale tarihinde 4734 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e), (g) ve (i) bentlerinde belirtilen durumlarda olmaması gerekmektedir. Anılan maddenin dördüncü fıkrasının (c) ve (d) bentleri hariç, **bu durumlarda değişiklik olan istekli**, İdareye derhal bilgi verecektir. **İhale üzerinde kalan istekli ise sözleşmenin imzalanmasından önce, ihale tarihinde 4734 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e) ve (g) bentlerinde belirtilen durumlarda olmadığına ilişkin belgeleri verecektir..”** düzenlemesi yer almaktadır.

Bu duruma örnek şu şekilde olabilir; kişinin mahkemede süren davası vardır. İhale tarihi ile dosya Yargıtay’dadır. İhale süreci devam ederken veya sonuçlandık-

tan sonra, Yargıtay’dan karar çıkmış olabilir. Bu durumda istekli durumu, ihale komisyonuna bildirmek zorundadır.

E- Yanlış Bilgi Vermenin Yaptırımı Nedir?

Üzerinde ihale kalan istekli ihale tarihi itibarıyla sayılan durumlarda olmadığını belgeleyemediği takdirde **geçici teminatı gelir kaydedilmesi** ve **ihale dışı bırakılması gerekir.**

F-Sorumluluğun Tespiti

İhale üzerinde kalan istekli; sözleşmenin imzalanmasından önce, ihale tarihinde 4734 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e) ve (g) bentlerinde belirtilen durumlarda olmadığına ilişkin belgeleri idareye verecektir.

Bilindiği üzere, ihale komisyonunun görevi, ihale sürecini mevzuata göre yürütmek ve sonuçlandırmaktır.

İhale, ihale komisyon kararının ihale yetkilisince onaylanması ile son bulmaktadır.

Bundan sonraki süreç, idarenin ihale işlerini yürütmekle görevli olan idare birimi tarafından yerine getirilmektedir.

Bu noktada,

“e) İhale tarihinden önceki beş yıl içinde, mesleki faaliyetlerinden dolayı yargı kararıyla hüküm giymemiş olması gerekir.” Şartını taşımayan bir isteklinin bu yönde beyan verdiği,

Yine bu isteklinin ihaleyi kazandığı, bu firma ile sözleşme imzalandığı, lakin bu firmanın sahibinin yapmış olduğu iş

kapsamında hüküm giydiğinin anlaşılması neticesinde;

Kişinin bu durumda olmadığı, sözleşme imzalanmadan önce idare tarafında istenecek belgelerle kontrol edilmesi gerektiği,

Bu kontrolün yapılmaması halinde; sorumluluğun **ihale komisyonunda değil**, idarenin ihale işlerini yürütmekle görevli olan **görevlileri ve harcama yetkilisinde** olduğu açıktır.

4. SONUÇ

İhaleye katılan firmanın belli olumsuz durumlar içerisinde olmaması gerekir. Bu olumsuz durumlardan birisi de; “ihale tarihinden önceki beş yıl için-

de, mesleki faaliyetlerinden dolayı yargı kararıyla hüküm giymemiş olması” gerektiğidir. Firmanın bu durumda olduğu halde ihaleye katılması ve ihaleyi kazanması halinde, firmanın bu durumunun yani hüküm giymemiş olduğunu kanıtlanması gerekir. Buna dair belgeyi de idareye sunması gerekir.

Eğer idare bu durumu aramamış ve sözleşme yapılmış ise, buradaki sorumluluk ihale komisyonunun değil idare ve harcama yetkilisindedir.

Böyle bir durumun ortaya çıkması halinde, geçici teminatını gelir kaydedilmeli ve sözleşmesi fesih edilmelidir. Haklarında yasaklama kararı verilmemesi gerekir.

Sezgin ERÖZBAĞ

Ankara Büyükşehir Belediyesi
ASKİ Genel Müdürlüğü
İç Denetim Birimi Başkanı

YAĞMUR SULARININ DEĞERLENDİRMESİNDE SARNIÇ YÖNTEMİNİN ÖNEMİ VE YERİ

1. GİRİŞ

Dünya üzerinde evsel, tarımsal ve sanayi amacı ile güvenli olarak kullanılabilir su kaynakları toplam su kaynaklarının ancak %2.5 gibi küçük bir kısmıdır. Üstelik su dağılımının tüm insanlar ve ülkeler için dengeli olmadığı da bir vaka dır.

Genel kabullere göre yılda kişi başına düşen kullanılabilir su miktarı 10.000 m³'ten fazla olan ülkeler su zengini sayılmaktadır. Bir ülkede yılda kişi başına düşen su miktarı 1700 m³'ten düşükse “**su baskısı**”, 1000 m³' ün altına inmiş ise “**su açığı**” ile karşı karşıya olduğu kabul edilmektedir. Buna göre Türkiye’de kişi başına düşen su miktarı 1500 m³ olduğundan su kısıtı bulunan ülkeler kategorisinde yer almaktadır.

Bu gerçekten hareketle mevcut su kaynaklarının korunması, alternatif su kaynaklarının geliştirilmesi, ekolojik çevre ile uyumlu teknolojilerin kullanılması ve yaygınlaştırılması önem arz etmekte olup, insanlık tarihinde su temini ve kul-

lanımında önemli bir yer teşkil eden sarnıç uygulamasının da yaygınlaştırılması, hatta imar planlarında zorunluluk olarak yer alması bu makalenin konusunu oluşturmaktadır.

2. SARNIÇ VE TARİHSEL AÇIDAN YERİ

Sarnıç kelimesi, “*su depolamak üzere yapılmış üstü kapalı veya açık havuz*” anlamındaki Arapça sıhrîciden (çoğulu sahâric) gelmektedir. Sarnıçların devamlı güneş altında kalmaları suyun çabuk bozulmasına yol açtığı için genellikle üzerlerinin kapalı oldukları veya yer altına yapıldıkları, yapımının da su depolamak üzere kazılan çukurun duvarlarının taş veya tuğlayla örülerek horasan harcı gibi su geçirmez bir sıvayla yalıtılması ya da tamamı kayalara oyulması şeklinde olduğu bilinmektedir.

Tarihi kaynaklardan: yazların kurak geçtiği Ortadoğu’da Fırat, Dicle ve Nil gibi suyu bol nehirlerin kenarlarında bile her yerleşim biriminde dinlenmiş temiz su saklamak için sarnıçlara ihtiyaç du-

bulduğunu, su mimarisinin en muhteşem yapılarını inşa eden Romalıların kemerlerle taşıdıkları suyu toplama havuzlarında biriktirerek kanal ve künklerle şehre dağıttıklarını, Bizanslıların bu sistemi daha da geliştirerek İstanbul'a kemerlerle dışarıdan su getirip sık sık gerçekleşen kuşatmalar sırasında şehrin susuz kalması için sayısı 100'ü geçen sarnıç inşa ettiklerini, İslâm inancında da suyla ilgili yapıların özel bir yeri olduğunu, müslümanların yeni kurdukları şehirlerin su ihtiyacını kanallar ve sarnıçlarla karşıladıklarını, kuyu ve sarnıçların özellikle kutsal şehirlerde büyük değer taşıdığını, özellikle Kudüs'de hemen her evin bir sarnıçı olduğunu öğrenmekteyiz. ⁽¹⁾

3. BELEDİYE MEVZUATI AÇISINDAN YAĞMUR SULARININ DURUMU

Türkiye'de su kaynakları geliştirilmesi ve yönetimi ile ilgili olarak kurumların görev, yetki ve sorumlulukları çerçevesinde birçok kanun ve kanun hükmünde kararname yer almakta, bunların uygulanmasını düzenleyen çok sayıda yönetmelik, tebliğ ve genelge bulunmektedir.

Bu düzenlemeler arasında belediyeler açısından 2005 tarihli 5393 sayılı Belediye Kanunu, 2004 tarihli 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 1981 tarihli 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun temel düzenlemeler olduğunu görmekteyiz.

5393 sayılı Belediye Kanununun;

“Belediyenin görev ve sorumlulukları” başlıklı 14/a madde düzenlemesi,

“İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık hizmetlerini... yapar veya yaptırır.”

“Belediyenin yetkileri ve imtiyazları” başlıklı 15/e madde düzenlemesi, *“Müktesep haklar saklı kalmak üzere; içme, kullanma ve endüstri suyu sağlamak; atık su ve yağmur suyunun uzaklaştırılmasını sağlamak; bunlar için gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek ve işletlettirmek...”*

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun;

“Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları” başlıklı 7/r madde düzenlemesi, *“Su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek, bunun için gerekli baraj ve diğer tesisleri kurmak, kurdurmak ve işletmek; derelerin ıslahını yapmak...”*

2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununun;

“Görev ve yetkiler” başlıklı 2 nci madde düzenlemesi;

“a) İçme, kullanma ve endüstri suyu ihtiyaçlarının her türlü yeraltı ve yer üstü kaynaklarından sağlanması ve ihtiyaç sahiplerine dağıtılması için; kaynaklardan abonelere ulaşıncaya kadar her türlü tesisin etüt ve projesini yapmak veya yaptırmak, bu projelere göre tesisleri kurmak veya kurdurmak, kurulu olanları devralıp işletmek ve bunların bakım ve onarımını yapmak, yaptırmak ve gerekli yenilemelere girişmek,

b) Kullanılmış sular ile yağış sularının toplanması, yerleşim yerlerinden uzaklaştırılması ve zararsız bir biçimde boşaltma yerine ulaştırılması veya bu sulardan yeniden yararlanılması için abonelerden başlanarak bu suların toplanacakları veya bırakılacakları noktaya kadar her türlü tesisin etüt ve projesini yapmak veya yaptırmak; gerektiğinde bu projelere göre tesisleri kurmak ya da kurdurmak; kurulu olanları devralıp işletmek ve bunların bakım ve onarımını yapmak, yaptırmak ve gerekli yenilemelere girişmek,

c) Bölge içindeki su kaynaklarının, deniz, göl, akarsu kıyılarının ve yeraltı sularının kullanılmış sularla ve endüstri artıkları ile kirletilmesini, bu kaynaklarda suların kaybına veya azalmasına yol açacak tesis kurulmasını ve bu tür faaliyetlerde bulunulmasını önlemek, bu konuda her türlü teknik, idari ve hukuki tedbiri almak,

d) Su ve kanalizasyon hizmetleri konusunda hizmet alanı içindeki belediyelere verilen görevleri yürütmek ve bu konulardaki yetkileri kullanmak,”

“Yağmur sularının uzaklaştırılması” başlıklı 25 nci madde düzenlemesi; “Yağmur sularının uzaklaştırılması ile ilgili tesislerin yapılması veya bu tip tesislerin işletilmesi...”

şeklinde yer almaktadır.

Tüm bu kanuni düzenlemelerden anlaşılan; içme, kullanma ve endüstri suyu sağlamak, atık su ve yağmur suyunun uzaklaştırılmasını sağlamak, bunlar için gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek ve işlettirmek, yağmur sularının

toplanması, yerleşim yerlerinden uzaklaştırılması ve zararsız bir biçimde boşaltma yerine ulaştırılması veya bu sulardan yeniden yararlanılması için abonelerden başlanarak bu suların toplanacakları veya bırakılacakları noktaya kadar her türlü tesisin etüt ve projesini yapmak veya yaptırmak belediyelerin temel görevleri arasındadır.

Bilindiği üzere büyükşehir belediyesi olarak teşkilatlanmış yerlerde tüm bu görevler bağlı genel müdürlük olup ayrı bir teşkilatlanması ve bütçesi olan su ve kanalizasyon idareleri, diğerlerinde ise belediye teşkilatı içinde yer alan ilgili birimler tarafından yerine getirilmektedir.

Bu makalenin konusu olması nedeniyle burada üzerinde duracağımız husus ise, yağmur sularının toplanması ve bu sulardan yeniden yararlanılmasıdır. Buna ilişkin belediye mevzuatında öne çıkan kanuni düzenlemeleri tekrarlayacak olursak;

5393 sayılı Belediye Kanununun “Belediyenin yetkileri ve imtiyazları” başlıklı 15/e madde düzenlemesi, “Müktesep haklar saklı kalmak üzere; içme, kullanma ve endüstri suyu sağlamak; atık su ve yağmur suyunun uzaklaştırılmasını sağlamak; bunlar için gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek ve işlettirmek...” 2560 sayılı Kanunun 2/b madde düzenlemesini tekrarlayacak olursak “Kullanılmış sular ile yağış sularının toplanması, yerleşim yerlerinden uzaklaştırılması ve zararsız bir biçimde boşaltma yerine ulaştırılması veya bu sulardan yeniden yararlanılması...” şeklinde olup, buna göre belediyeler

açısından yağış sularının toplanması kanuni bir gereklilik olarak karşımıza çıkmaktadır.

Yağış sularının yerleşim yerlerinde sarnıç sistemiyle toplanarak kullanılmasının tarihsel bir gerçekliği olduğu, günümüzde bazı yerleşkelerde buna benzer uygulamaların olduğu, hatta akıllı şehir sistemlerinin bir parçası olduğu da bilinmektedir.

Günümüzde kuraklık riskiyle karşı karşıya olmamız, barajlardaki doluluk oranlarının alarm seviyesinde düşük seyretmesi, dolayısıyla bir damla suyun bile kıymetli olması bizleri daha kapsayıcı önlemler almaya ve uygulamalar geliştirmeye zorlamaktadır.

Şöyle bir geçmişe dönüp baktığımızda hiçbir bina yapılırsa otopark alan mecburiyeti istenmiyordu. Bu gün ise iskân alabilmek için bir zorunluluk olarak karşımıza çıkmakta. Nitekim, 3194 sayılı İmar Kanununun 37 nci madde düzenlemesi, imar planlarının tanziminde planlanan beldenin ve bölgenin şartları ile müstakbel ihtiyaçlar göz önünde tutularak lüzumlu otopark yerleri ayrılır. Otopark ihtiyacı bulunan bina ve tesislere lüzumlu otopark yeri tefrik edilmedikçe yapı izni, otopark tesis edilmedikçe de kullanma izni verilmez şeklinde olup, aynı şekilde imar mevzuatına göre bazı binalarda kapıcı dairesi ve sığınak ayrılması zorunluluğu da getirilmiştir.

Bu bağlamda, kişi başına düşen 1500 m³ kullanılabilir su miktarı ile su kısıtı bulunan ülkeler kategorisinde yer almakta olan ülkemizde, su kaynaklarının sü-

rekli kirletilmekte olduğu ve nüfusun da arttığı dikkate alındığında yağmur sularının büyük yerleşim yerlerinden başlamak üzere tarihteki sarnıç örneğinden hareketle bina ve evlerde tekrar kullanımını sağlayacak bir imar düzenlemesi neden olmasın veya en azından hazırlık ve geçiş aşamasına ilişkin düzenlemeler şimdiden neden başlatılsın.

Bu uygulamayı sadece su tasarrufu açısından da düşünmemek lazım. Bir faydası da binaların oluklarından akan yağmur sularının kanal hatlarına karışıp hatlarda şişmeye ve sonuçta kanalizasyon suyunun geri teperek bina ve evlere zarar vermesinin önüne geçilmiş olmasıdır. Hatta bu uygulamanın sel ve taşkınla mücadelede kısmi de olsa faydasının olacağı göz ardı da edilmemelidir. Nitekim çarpık, hızlı ve plansız şehirleşme sonucu su kaynaklarımızın olumsuz yönde etkilenmekte olduğu, özellikle geçirimsiz yüzey alanlarının artması sonucu yağmurlarda oluşan yüzey akış suyunun büyük taşkınlara neden olduğu bilinmektedir.

“Geleceğin şehirleri olarak da adlandırılan Eko-kent şehircilik anlayışı özellikle gelişmiş ülkelerinin hızlı bir şekilde hayata geçirdikleri bir şehirleşme stratejisidir. Eko-şehirler, yeşil-şehirler veya sürdürülebilir şehirler olarak da adlandırılan şehircilik kavramı şehirlerin büyümesine olanak verirken su odaklı sürdürülebilir şehirlerin oluşturulmasına imkân sağlamaktadır. Eko-kent şehirleşme stratejisi su odaklı bir şehircilik anlayışı içinde Düşük Etkili Gelişim (DEG) ve En İyi Yönetim Uygulamaları (EİYU) stratejileri ile geçirilmiş alanların yüzdesinin artırılması ile

taşkınların ve kentsel yayılı kirliliğin engellenmesini hedef almaktadır.”⁽²⁾

Yağmur Suyu Toplama ve Kullanma Sistemleri Uygulama örnekleri arasında;

“Dünyada; NewYork Dünya Ticaret Merkezi, Frankfurt Havaalanı B Terminali, Almanya Marburg Tenis Kortu, Überlingen Bommer Otomobil Yıkama Tesisi ve Berlin Sony-Center, ülkemizde; Siemens Fabrikası, Ankara Eser Holding Genel Müdürlüğü Binası, Unilever Ümraniye Ofisi, Sabiha Gökçen Havalimanı sınırları içerisinde kurulu THY Pratt Whitney Uçak Motoru Bakım Merkezi Binası ve Sabancı Nanodam Teknoloji Merkezi olup, bunlar arasında yağmursuları Frankfurt Havaalanı B Terminalinde sulama ve tuvalet yıkama amaçlı, Überlingen Bommer Otomobil Yıkama Tesisinde araç yıkamasında kullanılmaktadır.”⁽³⁾

Genel itibariyle bir değerlendirme yapıldığında maalesef su tasarrufu stratejilerinden olan yağmursuyu kullanımına ilişkin Türkiye’deki örneklerin oldukça kısıtlı kaldığı görülmektedir.

Aslında mevzuat açısından yağmursuları ile ilgili Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca hazırlanıp 23 Haziran 2017 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “**Yağmursuyu Toplama, Depolama ve Deşarj Sistemleri Hakkında Yönetmelik**” düzenlemesinin de bulunduğunu, incelendiğinde sarnıçlara yer verilerek yağmursularının toplanıp kullanılmasının istenerek buna ilişkin bir sistem geliştirildiğini görmekteyiz.

Söz konusu yönetmeliğin “**Tanımlar**” başlıklı;

4/v maddesinde “sarnıç”, yağmur suyunun daha sonra kullanılmak üzere depolandığı tank,

4/u maddesinde “yağmursuyu hasat sistemleri”, park, bahçe ve bina çatı yüzeylerine düşen yağmur sularının toplanarak kullanma, yangın veya sulama suyu olarak kullanılması için yapılan sistem,

4/jj) maddesinde “yağmursuyu tankı”, yağmur suyunun biriktirilerek bahçe sulamada kullanması için kullanılan depo,

Olarak tarif edilmiş,

“**Yağmursuyu hasat sistemleri**” başlıklı 16’ncı madde düzenlemesinde, “*Park, bahçe ve bina çatı yüzeylerine düşen yağmursuyu sahada toplanabilir ve evlerde, işyerlerinde ve bahçelerde kullanma suyu, yangın suyu veya ticari sulama suyu olarak umuma mahsus su dağıtım ve temin sistemlerine bir alternatif olarak kullanılabilir.*”

Şeklinde belirtilerek, yağmursuyu hasat sistemlerinin çeşitlerine ait bilgilere yönetmelik ekinde yer verilmiştir.

4. SONUÇ

Kalkınma Bakanlığı Su Kaynakları Yönetimi ve Güvenliği Özel İhtisas Komisyonunun 2018 yılı Raporuna göre ülkemizde yıllık yağış miktarı 642,8 mm olup, bu yağışın yılda ortalama 501 milyar m³ suya karşılık gelmekte olduğu, günümüz şartlarında çeşitli amaçlara yönelik kullanımlarda teknik ve ekonomik

anlamda tüketilebilecek yüzey ve yer altı suyu miktarının toplam 112 milyar m³ olduğu, bugüne kadar yapılan çalışmalarla da bu rezervin ancak 44 milyar m³'ünden (%39) faydalanılabilmekte olduğu belirtilmiştir.

2020 yılında ise yağış miktarı oldukça düşük kalmış, İstanbul, Ankara başta olmak üzere bazı şehirlerde barajlardaki doluluk oranı alarm seviyesine gelmiştir. Kuraklık riskiyle karşı karşıya olduğumuz gerçeğini kabul etmeli, her bir damla suyun bizim için çok önemli olduğunu düşünüp ona göre hareket etmeliyiz.

Bu nedenle dünyada atıksuların bile geri kazanılarak tekrar kullanılmasının yaygınlaşmaya başladığı bir dönemde,

şehir merkezlerine ve yerleşim yerlerine düşen her bir damla yağmur suyunun değerlendirilmesi önem arz etmekte olup, tarihte ve günümüzde mevcut iyi uygulama örnekleri mevzuat anlamında da desteklenerek yaygınlaştırılıp uygulamaya geçilmelidir.

KAYNAKÇA

(1) TDV İslam Ansiklopedisi

(2) Kalkınma Bakanlığı Su Kaynakları Yönetimi ve Güvenliği Özel İhtisas Komisyonu Raporu 2018

(3) Prof. Dr. Ayşegül TANIKİTÜ İnşaat Fakültesi, Çevre Mühendisliği Bölümü Su Kaynakları ve Kentler Konferansı Kahramanmaraş 25-27 Ekim 2017

5957 SAYILI HAL KANUNU ÇERÇEVESİNDE 2021 YILINDA TOPTANCI HALLERİNDE VE SEMT PAZARLARINDA UYGULANACAK BELEDİYE CEZALARI

Dr. Süleyman Ruhi AYDEMİR

*Ticaret Başmüfettişi
Bağımsız Denetçi*

1. GİRİŞ

Tüm belediyelere, mücavir alanı içerisinde toptancı hal olsun veya olmasın, Hal Kanunuyla idari para cezası verme ve uygulama görevi verilmiştir. Bu görev, 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun veya kamuoyunda bilinen kısa adıyla Hal Kanununda ve bu Kanuna dayanılarak yayımlanan Yönetmeliklerde düzenlenmiş ve emredici hükümlere aykırılık neticesinde uygulanacak yaptırımlar açık biçimde yazılmıştır.

Söz konusu idari para cezaları eylem ve yer bazında miktar sınırlamasına tabi kılınmıştır. Böylelikle idari para cezasına karşılık gelen eylemler Kanun ve yönetmeliklerde sayılmış, bazı eylemlerin pazar yerinde yapılmasına verilecek cezalar farklılaştırılmıştır.

Yasaklar karşılığında verilecek cezalar Kanunun 14 üncü maddesinde hüküm altına alınmıştır. Bu çerçevede idari para cezalarını; genel olarak **idari para cezaları** ve **pazar yerlerindeki tahsis sahipleriyle ilgili idari para cezaları** olarak

ayırarak mümkündür. İdari para cezalarının yanısıra bazı eylemlerin tekrarı halinde Belediyelerin **faaliyetten men cezası** verme yetkileri bulunmaktadır.

Sebze ve Meyve Ticareti ve Toptancı Halleri Hakkında Yönetmeliğinin 48'nci maddesinin sekizinci fıkrasında; idari para cezalarının her takvim yılı başından itibaren geçerli olmak üzere o yıl için 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılacağı hüküm altına alınmıştır. Bu hüküm uyarınca yeniden değerlendirme oranı 2020 yılı için % 9,11 (dokuz virgül onbir) olarak tespit edilmiş ve 28/11/2020 tarihli ve 31318 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış ve idari para cezaları da bu oranla artırılmıştır.

İdari para cezasının uygulanması halinde, Sebze ve Meyve Ticareti ve Toptancı Halleri Hakkında Yönetmelik' in ekinde yer alan EK-1 tutanağı denetim yapmakla görevli personelce düzenlenir ve düzenlendiği günü takip eden ilk toplantıda görüşülüp karar alınmak üzere

Encümene havale edilir. *Eğer Encümente ceza verilmemesine karar verilecekse bu kararın gerekçesini belirtmek zorundadır.*

A- TOPTANCI HALLERİNDE VE SEMT PAZARLARINDA UYGULANACAK İDARİ PARA CEZALARI

1. TOPTANCI HALLERİNDE UYGULANACAK İDARİ PARA CEZALARI

247 TL İdari Para Cezası Uygulanacak Eylemler;

- Toptancı halinde, toptan satış miktarının altında mal satılması.

1274TL İdari Para Cezası Uygulanacak Eylemler;

- İşyeri bulunmaksızın toptancı halinde toptan ya da perakende satış yapılması,
- Toptancı halindeki işyeri dışında ya da buralardaki geçiş yollarında mal teşhir edilmesi, satılması, mal veya boş kap bulundurulması,
- Toptancı halinde, çevreyi rahatsız edecek şekilde satış yapılması, alıcı veya tüketiciye karşı sözlü veya fiilî kötü muamelede bulunulması,
- Toptancı halinde, atık malzemelerin belirlenen şekilde veya alanlarda toplanmaması ya da işyerinin temiz tutulmaması.

5115TL İdari Para Cezası Uygulanacak Eylemler;

- Komisyoncuların satış bedeli üzerinden alacakları komisyon oranını yüzde sekizin üzerinde tespit

etmesi ve fiilen aracılık hizmeti verilmedikçe komisyon ücreti alınması,

- Komisyoncuların teslim aldıkları malları cinslerine, doğal özelliklerine, standartlarına, gıda güvenirliliğine ve kalitesine ilişkin şartlara göre özenle korumaması ve gerekli bilgileri vermemesi,
- Kanunî kesintileri satış bedelinden düşükten sonra mal bedelini satış tarihinden itibaren on beş iş günü içinde üreticiye veya üretici örgütüne ödeme zorunluluğunu yerine getirmemesi,
- Teslim alınan malların satış bedeli ile satın alınan malların alış bedelinden kanuni kesintiler dışında başka kesintiler yapılması,
- Üreticiler ve üretici örgütleri hariç, Kanunun 5. maddesinin 8. fıkrasında sayılan komisyoncular ve tüccarların toptancı halleri içinde kendi aralarında mal alması, satması veya devretmesi,
- Kanuna aykırı olarak üretici, üretici örgütleri veya tüccarların komisyonculuk faaliyetinde bulunması,
- İşyerinde izin alınmaksızın değişiklik yapılması veya bu yerlere ilaveler yapılması,
- Aynı kap veya ambalaj içine değişik kalitede ve/veya üzerinde yazılı olan miktardan az mal konulması,
- Ölçü ve tartı aletlerinin hileli bir şekilde kullanılması ya da hileli

olarak karışık veya standartlara aykırı mal satılması,

- Toptancı halinden satın alınmayan veya toptancı haline bildirilmeyen malların taşınması veya depolanması,
- Ticaret Bakanlığınca belirlenen asgarî şartların ve bilgilerin sözleşmelerde bulundurulmaması,
- Malların, gıda güvenilirliğine, kalite ve standardına, teknik ve hijyenik şartlara aykırı olarak satışa sunulması.

7679 TL İdari Para Cezası Uygulanacak Eylemler;

- Malın miktarının, satış değerinin, komisyon oranı veya ücretinin ya da kanunî kesintilerin üreticiye gerçeğe uygun olmayarak intikal ettirilmesi,
- Halde oluşan mal atıklarının ayıklanarak hal içinde ya da dışında toptan veya perakende satılması,

12.804TL İdari Para Cezası Uygulanacak Eylemler;

- Perakende satış yapan üreticiler ile toptan veya perakende satış yapan diğer satıcıların; malları cinsine, doğal özelliklerine, kalite ve standartlarına göre sınıflandırmak, gıda güvenilirliğine, teknik ve hijyenik şartlara uygun olarak ürünün özelliğine göre satışa sunmak ve satışa sunulan malların izlenebilirliğine yönelik bilgileri içeren künyelerin kap veya ambalajlarının üzerinde bulundurulmaması,

- Malın kalitesine, standardına veya gıda güvenilirliğine ilişkin belgelerde ya da künyesinde bileşik değişiklik yapılması, bunların tahrif veya taklit edilmesi ya da bunlarda üçüncü şahısları yanıltıcı ifadelere yer verilmesi.

25.610TL İdari Para Cezası Uygulanacak Eylemler;

- Meslek mensuplarının, serbest rekabeti engellemek amacıyla kendi aralarında veya üreticilerle ticarî anlaşmalar yapmaları, uyumlu eylemde bulunmaları ve hâkim durumlarını kötüye kullanmaları,
- Piyasada darlık yaratmak, fiyatların yükselmesine sebebiyet vermek veya fiyatların düşmesine engel olmak için malların belirli ellerde toplanması, satışından kaçınılması, stoklanması, yok edilmesi, bu amaçla propaganda yapılması veya benzeri davranışlarda bulunulması,
- Gerçeğe aykırı analiz raporu düzenlenmesi veya gerçeğe aykırı bu raporun düzenlenmesine yardımcı olunması.

2. PAZAR YERLERİNDEKİ TAH-SİS SAHİPLERİYLE İLGİLİ İDARİ PARA CEZALARI

126 TL idari para cezası verilecek eylemler;

- Satış yerleri dışında ya da buradaki geçiş yollarında mal teşhir edilmesi veya satılması

- Satış yerleri dışında ya da buradaki geçiş yollarında mal veya boş kap bulundurulması
- Çevreyi rahatsız edecek şekilde satış yapılması
- Alıcı veya tüketiciye karşı sözlü veya fiilî kötü muamelede bulunulması
- Atık malzemelerin belirlenen şekilde veya alanlarda toplanmaması
- Satış yerinin temiz tutulmaması

247 TL idari para cezası verilecek eylemler

- Mal getirilmesine ilişkin yönetmelikteki usul ve esaslara aykırı hareket edilmesi
- Araç bulundurulmasına ilişkin yönetmelikteki usul ve esaslara aykırı hareket edilmesi
- Malların etiketlenmesine ilişkin yönetmelikteki usul ve esaslara aykırı hareket edilmesi
- Satış yeri numarasını gösterir levhaya ilişkin yönetmelikteki usul ve esaslara aykırı hareket edilmesi
- Pazarcı ve pazar yerinde faaliyet gösteren üreticilerce kullanılacak kimlik kartlarına ilişkin yönetmelikteki usul ve esaslara aykırı hareket edilmesi
- Pazarcı ve pazar yerinde faaliyet gösteren üreticilerce giyilecek kıyafetlere ilişkin yönetmelikteki usul ve esaslara aykırı hareket edilmesi

510 TL idari para cezası verilecek eylemler;

- Aynı kap veya ambalaj içine değişik kalitede ve/veya üzerinde yazılı olan miktardan az mal konulması
- Ölçü ve tartı aletlerinin hileli bir şekilde kullanılması
- Hileli olarak karışık veya standartlara aykırı mal satılması

1274 TL idari para cezası verilecek eylemler;

Satış yeri bulunmaksızın satış yapılması

5115 TL idari para cezası verilecek eylemler;

- Satış yerinde izin alınmaksızın değişiklik yapılması veya bu yerlere ilaveler yapılması

12804 TL idari para cezası verilecek eylemler;

- Mallara ilişkin künye numarası ile Bakanlıkça belirlenen diğer bilgileri içeren barkodlu etiketin ya da bunun yerine kullanılan künye belgesinin malların üzerinde veya kap ya da ambalajlarının herkes tarafından kolaylıkla görülebilecek bir yerde bulundurulmaması

İdari para cezasını gerektiren fiillerin bir takvim yılı içinde tekrar edilmesi halinde idari para cezası miktarı her tekrarda bir önceki cezanın iki katı olarak verilir. Cezayı gerektiren fiilin 2. kez tekrar edilmesi halinde 2 kat, 3. kez tekrar

edilmesi halinde verilecek olan ceza ilk cezanın 4 katı, 4. kez tekrar edilmesi halinde ise 8 kat idari para cezası verilecektir. İdari para cezalarının katlanarak verilebilmesi için ihlal edilen yasağın aynı fiillerin tekrarı şeklinde gerçekleşmesi gerekmektedir.

Katlamalı idari para cezasının uygulanabilmesi fiillerin aynı takvim yılı içinde olmasına bağlıdır. İhlallerden birisinin nisan ayında diğerinin ertesi yıl şubat ayında olması halinde katlamalı idari para cezası verilemez.

B- FAALİYETTEN MEN EDİLME CEZALARI

1. TOPTANCI HALLERİNDE BELEDİYELERCE VERİLEN FAALİYETTEN MEN EDİLME CEZALARI

Aşağıdaki yazılı fiillerin bir takvim yılı içinde iki kez olması halinde aykırı davranışta bulunan kişiler belediye encümeni tarafından bir aya kadar faaliyetlerinden faaliyetten men edebilirler. Buradaki 1 aylık süre azami süre olup daha az süreyle men cezası verme belediyenin takdirine bırakılmıştır. Ayrıca, ihlalin ikinci kez olup olmadığı hususunun tespitinde takvim yılı esas alınacaktır. Bu fiiller şunlardır;

- Toptancı halinde işyeri veya satış yeri dışında ya da buralardaki geçiş yollarında mal teşhir edilmesi, satılması, mal veya boş kap bulundurulması,
- Toptancı halinde, çevreyi rahatsız edecek şekilde satış yapılması, alıcı veya tüketiciye karşı sözlü veya fiili kötü muamelede bulunulması,

- Toptancı halinde, atık malzemelerin belirlenen şekilde veya alanlarda toplanmaması ya da satış yeri veya işyerinin temiz tutulmaması,
- Malların etiketlenmesine, pazar yerine mal getirilmesine, bu yerlerde araç bulundurulmasına, satış yeri numarasını gösterir levhaya, tahsis sahiplerince kullanılacak kimlik kartlarına ve bunlarca giyilecek kıyafetlere ilişkin olarak 5957 sayılı Yasa uyarınca çıkarılan yönetmeliklerdeki usul ve esaslara aykırı hareket edilmesi.

2. SEMT PAZARLARINDA BELEDİYELERCE VERİLEN FAALİYETTEN MEN EDİLME CEZALARI

Aşağıdaki yazılı fiillerin bir takvim yılı içinde iki kez olması halinde aykırı davranışta bulunan kişiler belediye encümeni tarafından bir aya kadar faaliyetlerinden faaliyetten men edebilirler. Buradaki 1 aylık süre azami süre olup daha az süreyle men cezası verme belediyenin takdirine bırakılmıştır. Ayrıca, ihlalin ikinci kez olup olmadığı hususunun tespitinde takvim yılı esas alınacaktır. Bu fiiller şunlardır;

- Pazar yerindeki işyeri veya satış yeri dışında ya da buralardaki geçiş yollarında mal teşhir edilmesi, satılması, mal veya boş kap bulundurulması,
- Pazar yerinde, çevreyi rahatsız edecek şekilde satış yapılması, alı-

cı veya tüketiciye karşı sözlü veya fiilî kötü muamelede bulunulması,

- Pazar yerinde, atık malzemelerin belirlenen şekilde veya alanlarda toplanmaması ya da satış yeri veya işyerinin temiz tutulmaması,
- Malların etiketlenmesine, pazar yerine mal getirilmesine, bu yerlerde araç bulundurulmasına, satış yeri numarasını gösterir levhaya, tahsis sahiplerince kullanılacak kimlik kartlarına ve bunlarca giyilecek kıyafetlere ilişkin olarak 5957 sayılı Yasa uyarınca çıkarılan yönetmeliklerdeki usul ve esaslara aykırı hareket edilmedi.

C- CEZALI HAL RÜSUMU

Kanunun 8 nci maddesinde; toptancı haline bildirilmeden toptancı hali dışında malların toptan alınıp satılması, malların, sınaî üretimde kullanılmak veya ihraç edilmek üzere satın alınıp iç piyasada satışa sunulması, malların, toptancı halinden satın alınmadan veya toptancı haline bildirilmeden perakende satılması, malın miktarına, değerine, üretim şekline veya künyesinde belirtilen diğer hususlara ilişkin gerçeğe aykırı beyanda bulunulması durumlarında hal rüsumunun, tespitin yapıldığı yerdeki toptancı halinde bir önceki gün o mallar için oluşan birim fiyatların en yükseği esas alınarak belirlenen toptan satış bedelinin yüzde yirmi beşi oranında cezalı olarak alınacağı ve bu kararın belediye encümenince verileceği hüküm altına alınmıştır.

Hal rüsumunun cezalı olarak alınmasında malları taşıyan nakliyeciler ya da depolayanların mal sahibiyle birlikte müteselsilen sorumlu oldukları vurgulanarak sorumluluklar genişletilmiştir.

Benzer düzenleme Sebze ve Meyve Ticareti ve Toptancı Halleri Hakkında Yönetmelik'in 47 nci maddesinde de yapılmıştır. Yönetmelikte, toptancı haline bildirilme yerine Bakanlık bünyesinde elektronik ortamda kurulan ve internet tabanlı çalışan merkezi hal kayıt sistemini ifade eden, internet sayfası olarak www.hal.gov.tr'yi kullanan "sistem"e bildirimini tercih etmiştir.

Tespitin yapıldığı yerdeki toptancı halinde o mallar için bir önceki gün fiyat oluşmamışsa o mallar için oluşan en son birim fiyatlarının en yükseğinin esas alınacağı, tespitin yapıldığı yerde toptancı hali bulunmaması durumunda cezalı hal rüsumu, karayolu mesafesi esas alınmak üzere o yere en yakın il, ilçe veya belde merkezindeki belediye toptancı halinde oluşan fiyatlar esas alınarak hesaplanacağı belirtilmiştir.

Cezalı hal rüsumuna yönelik olarak Yönetmelik ekinde bulunan EK-2 tutanağı yetkili personelce düzenlenir ve Encümene havale edilir. Tutanak, Tutanağın düzenlendiği günü takip eden ilk belediye encümen toplantısında gündeme alınarak görüşülür ve karara bağlanır. Eğer Encümenince ceza verilmemesine karar vermişse buna ilişkin kararını gerekçeli olarak almak zorundadır.

Encümenince görüşülüp karara bağlanan cezalı hal rüsumlarına ilişkin, ilgili belediyece bu amaçla açılan banka hesa-

bına yatırılmak suretiyle yapılır. Bu hesapta toplanan tutarın yarısı her ayın sonunda tespit ve/veya yakalama eylemine bizzat ve fiilen katılan kamu görevlilerine ikramiye olarak ödenir. Ancak, kamu görevlisine ödenen ikramiyenin tutarı olay başına (2.000) ve yılda (90.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak tutarı geçemez. Hesapta kalan kısım ise belediyeye gelir olarak kaydedilir.

2. SONUÇ

İdarî para cezaları, belirli kurallara aykırılık nedeniyle, doğrudan doğruya idarî merciler tarafından verilen para cezalarıdır. Genel olarak idarî para cezaları idare tarafından ve adli bir organın aracılığı olmadan verilen para cezasıdır ve bu anlamda, kanunda açıkça öngörülen ihlaller hakkında, para cezası yaptırımını uygulama yetkisinin kanun tarafından idareye tanındığı cezalar idarî niteliktedir. İdarî para cezasının hem kanunda belirtilmesi, hem de bunu vermek yetkisinin açıkça idareye verilmesinin kanunlarda öngörülmesi gereklidir. İdarî para cezalarında tekerrür ve erteleme hüküm-

leri uygulanmadığı gibi, adli sicile de kaydedilemez

Kamuoyunda bilinen kısa adıyla Hal Kanununda ve bu Kanuna dayanılarak yayımlanan Yönetmeliklerde, yaptırımlar açık biçimde yazılmıştır.

Söz konusu idari para cezaları eylem ve yer bazında miktar sınırlamasına tabi kılınmıştır. Böylelikle idari para cezasına karşılık gelen eylemler Kanun ve yönetmeliklerde sayılmış, bazı eylemlerin pazar yerinde yapılmasına verilecek cezalar farklılaştırılmıştır.

Yasaklar karşılığında verilecek cezalar Kanunun 14 üncü maddesinde hüküm altına alınmıştır. Bu çerçevede idari para cezalarını; genel olarak idari para cezaları ve pazar yerlerindeki tahsis sahipleriyle ilgili idari para cezaları olarak ayırmak mümkündür. İdari para cezalarının yanı sıra bazı eylemlerin tekrarı halinde Belediyelerin faaliyetten men cezası verme yetkileri bulunmaktadır.

Tüm belediyelere, mücavir alanı içerisinde toptancı hal olsun veya olmasın, Hal Kanunuyla idari para cezası verme ve uygulama görevi verilmiştir.

Ahmet ARSLAN

Denetçi

E. Muhasebat Başkanlığı

MUHASEBE YETKİLİLERİNİN ÖDEME BELGELERİNDE İMZASI BULUNANLARIN USULÜNE UYGUN ŞEKİLDE GÖREVLENDİRİLİP GÖREVLENDİRİLMEDİĞİNİ KONTROL ETME GÖREV VE SORUMLULUĞU VAR MI?

Muhasebe yetkililerinden görevlerinden biri ödeme emri ve eki belgelerde yetkililerin imzalarının bulunup bulunmadığı kontrol etmektir.

Bir muhasebe yetkilisinin söz konusu imzaları kontrol ederken bu imzaların ait olduğu kişilerin usulüne uygun şekilde görevlendirilip görevlendirilmediği yani bu kişilerin gerçekten yetkili olup olmadığını kontrol etme görev ve sorumluluğunun bulunup bulunmadığı konusunda uygulamada bazı tereddütler bulunmaktadır.

Bu makalemizde ödeme belgelerinde imzası bulunan görevlilerin usulüne uygun şekilde görevlendirilip görevlendirilmediği konusunda muhasebe yetkililerinin kontrol görev, yetki ve sorumluluğunun olup olmadığı hususu ilgili yasal düzenlemeler ve konuya ilişkin emsal Sayıştay kararları ışığında irdelenecektir.

1. HARCAMA VE ÖDEME SÜRECİNDE YER ALAN GÖREVLİLER (SORUMLULAR)

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda düzenlenen sisteme göre sorumlular;

1- *Harcama yetkilisi*

2- *Gerçekleştirme görevlileri*

3- *Muhasebe yetkilisi*

olmak üzere 3 aktörden oluşmaktadır.

Harcama süreci harcama yetkilisinin harcama talimatı ile başlamakta, muhasebe yetkilisinin ödeme yapmasıyla tamamlanmaktadır.

1.1. *Harcama Yetkilisi*

5018 sayılı Kanuna göre;

- Bütçeyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisidir.
- Bütçelerden harcama yapılabilmesi, harcama yetkilisinin harcama talimatı vermesiyle mümkündür. Harcama talimatlarında hizmet gerekçesi, yapılacak işin konusu ve tutarı, süresi, kullanılabilir ödeneği, gerçekleştirme usulü ile gerçekleştirmeyle görevli olanlara ilişkin bilgiler yer alır.
- Harcama yetkilileri, harcama talimatlarının bütçe ilke ve esas-

larına, kanun ve diğer mevzuata uygun olmasından, ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasından ve bu Kanun çerçevesinde yapmaları gereken diğer işlemlerden sorumludur.

Söz konusu kanundaki düzenlemelere göre; harcama yetkilileri hem bir harcamanın yapılmasına karar verme hem de söz konusu harcama sürecinde yer alan görevlileri belirleme ve harcama işlemlerini kontrol etme ve onaylama fonksiyonlarına sahip bulunmaktadır. Diğer bir deyişle, harcama yetkilisi harcama sürecinin başında hem de sonunda (ödemeden önce) yer almaktadır.

1.2. Gerçekleştirme Görevlileri

5018 sayılı Kanununun “Giderin gerçekleştirilmesi” başlıklı 33”üncü maddesinde;

“Bütçelerden bir giderin yapılabilmesi için iş, mal veya hizmetin belirlenmiş usul ve esaslara uygun olarak alındığının veya gerçekleştirildiğinin, görevlendirilmiş kişi veya komisyonlarca onaylanması ve gerçekleştirme belgelerinin düzenlenmiş olması gerekir.

Giderlerin gerçekleştirilmesi; harcama yetkililerince belirlenen görevli tarafından düzenlenen ödeme emri belgesinin harcama yetkilisince imzalanması ve tutarın hak sahibine ödenmesiyle tamamlanır.

Gerçekleştirme görevlileri, harcama talimatı üzerine; işin yaptırılması, mal veya hizmetin alınması, teslim almaya ilişkin işlemlerin yapılması, belgelendirilmesi ve ödeme için gerekli belgelerin hazırlanması görevlerini yürütürler.”

hükmü bulunmaktadır.

5018 sayılı Kanuna göre; harcama talimatı üzerine iş ve işlemlerde bulduklarına göre gerçekleştirme görevlileri harcama yetkilisinin bulunduğu birimde görev yapan ve hiyerarşik olarak kendisinden daha alt düzeyde bulunan değişik kadro ve unvanlardaki görevlilerdir.

Söz konusu kanuna göre gerçekleştirme görevlileri;

1) Mal ve hizmet alınması, teslim alımı ve bunlara ilişkin belgelendirmede görev alan gerçekleştirme görevlileri

2) Ödeme emri belgesini düzenlemekle (ödeme için gerekli belgelerin hazırlanması ve ön mali kontrolü yapmakla) görevli gerçekleştirme görevlisi

olmak üzere iki türüdür.

Mal ve hizmet alınması, muayene-kabul işlemleri ve bunlara ilişkin belgelendirmede görev alan gerçekleştirme görevlilerinin kimler olabileceği başta kamu ihale mevzuatı olmak üzere ilgili mevzuat hükümlerinde düzenlenmiştir.

Ödeme emri belgesini düzenlemekle görevli gerçekleştirme görevlisinin kimler olabileceğine ilişkin düzenleme ise İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’da yapılmıştır.

Söz konusu düzenlemenin “Ön mali kontrol süreci” başlıklı 12’nci maddesinde “Harcama yetkilileri, yardımcıları veya hiyerarşik olarak kendisine en yakın üst kademe yöneticileri arasından bir veya daha fazla sayıda gerçekleştirme görevlisini ödeme emri belgesi düzenlemekle görevlendirir.” hükmünden; gerçekleştirme görevlilerinin herhangi bir kamu görevlisi değil harcama yetkilisinin yardımcıları

veya hiyerarşik olarak harcama yetkilisi-ne en yakın üst kademe yöneticileri ara-sından harcama yetkilisince belirlenecek bir yönetici olacağı anlaşılmaktadır.

Dolayısıyla, kamu idarelerinde genel-likle, müdür yardımcısı, başkan yardımcısı, genel sekreter yardımcısı, şef gibi unvanlarda bulunanlar müdür, başkan, genel sekreter tarafından gerçekleştirme görevlisi olarak görevlendirilirler.

Hiyerarşik olarak harcama yetkilisi-ne en yakın ve birbirinin eşdeğeri olmak şartıyla birden fazla kişi olması halinde bunların her biri farklı konular için öde-me emri belgesi düzenlemekle görevli gerçekleştirme görevlisi olarak harcama yetkilisince görevlendirilebilir.

2. HARCAMA YETKİLİLİĞİ İLE GERÇEKLEŞTİRME GÖREVLİLİĞİ GERÇEKTEN TEK (AYNI) KİŞİDE BİRLEŞEBİLİR Mİ?

Harcama yetkilisinin aynı zamanda kendi kendini gerçekleştirme görevlisi olarak görevlendirip görevlendirileme-yeceği veya gerçekleştirme görevlisinin aynı zamanda harcama yetkilisinin yeri-ne imza atıp atamayacağı konusunda bazı kafa karışıklıkları bulunmaktadır.

5018 sayılı Kanunda muhasebe yet-kililiği ile harcama yetkililiğinin tek ki-şide birleşmeyeceği açıkça belirtilmiş olmasına karşın harcama yetkililiği ile gerçekleştirme görevliliğinin aynı kişide birleşip birleşmeyeceğine ilişkin açık bir hüküm yer almamaktadır.

Bunun nedeni Kanunun harcama yet-kililiği ile gerçekleştirme görevliliğinin aynı kişide birleşmesine izin vermesinden değil, muhasebe yetkililiği ile harcama

yetkililiğinin tek kişide birleşmeyece-ğinin özellikle vurgulanmak istenmesi-dir. Şayet, Kanun harcama yetkililiği ile gerçekleştirme görevliliğinin aynı kişide birleşmesine izin vermek isteseydi ön mali kontrol süreç ve fonksiyonlarına yer vermeksizin harcama sürecinin tamamı-nın harcama yetkilisi tarafından icra edi-leceğini belirtmesi gerekirdi. Oysa, Ka-nunun 33'üncü maddesinde "Giderlerin gerçekleştirilmesi; harcama yetkililerince belirlenen görevli tarafından düzenlenen ödeme emri belgesinin harcama yetki-lisince imzalanması ve tutarın hak sahi-bine ödenmesiyle tamamlanır." hükmü bulunmaktadır.

Söz konusu kanun hükmünde geçen ödeme emri belgesini düzenleme fonksi-yonu bu belgenin taslak olarak hazırlana-rak sunulması değil, söz konusu belge ve eki belgeler üzerinde ön mali kontrolün yapılmasıdır. Zira, İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'da;

- "Ödeme emri belgesini düzen-lemekle görevlendirilen gerçek-leştirme görevlileri, ödeme emri belgesi ve eki belgeler üzerinde ön mali kontrol yaparlar." (Md. 12)
- "Harcama birimlerinde ödeme emri belgesi ve eki belgeler üze-rinde ön malî kontrol görevi, öde-me emri belgesi düzenlemekle görevlendirilen gerçekleştirme görevlisi tarafından yerine getiri-lir." (Md. 14)

hükümleri bulunmaktadır.

5018 sayılı Kanun gerçekleştirme görevini harcama yetkisinden ayrı bir fonksiyon olarak düzenleyerek bu fonk-

siyonun harcama yetkilisi tarafından görevlendirilen gerçekleştirme görevlileri tarafından icra edileceğine işaret etmiştir.

Harcama yetkilisinin kendi kendisini gerçekleştirme görevlisi olarak görevlendirmesi ilk olarak idare hukuku prensiplerine aykırılık oluşturur.

İkinci olarak, harcama yetkililiği ile gerçekleştirme görevliliğinin tek kişide birleşip birleşmeyeceğinin 5018 sayılı Kanun istinaden yayımlanan ikincil mevzuat hükümleri doğrultusunda irdelenmesi gerekmektedir.

5018 sayılı Kanununun 55'inci maddesinin ikinci fıkrasında, "Görev ve yetkileri çerçevesinde, mali yönetim ve iç kontrol süreçlerine ilişkin standart ve yöntemler Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standart ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir" hükmü yer almaktadır.

Bu bağlamda iç kontrol ve ön mali kontrole ilişkin düzenlemeler Maliye Bakanlığınca İç Kontrol ve Ön Malî Kontrolle İlişkin Usul ve Esaslar ile Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'nde yapılmıştır.

İç Kontrol ve Ön Malî Kontrolle İlişkin Usul ve Esaslar'ın "Ön malî kontrol süreci" başlıklı 12'nci maddesinde;

"Harcama yetkilileri, yardımcıları veya hiyerarşik olarak kendisine en yakın üst kademe yöneticileri arasında bir veya daha fazla sayıda gerçekleştirme görevlisini ödeme emri belgesi düzenlemekle görevlendirir. Ödeme emri

belgesini düzenlemekle görevlendirilen gerçekleştirme görevlileri, ödeme emri belgesi ve eki belgeler üzerinde ön malî kontrol yaparlar."

denilmektedir.

Görüldüğü üzere, söz konusu madde hükmüne göre;

1- Ödeme emri belgesini düzenleme anlamında gerçekleştirme görevlisi harcama yetkilisi veya herhangi bir kamu görevlisi değil, harcama yetkilisinin yardımcıları veya hiyerarşik olarak harcama yetkilisine en yakın üst kademe yöneticileri arasından harcama yetkilisi tarafından görevlendirilen bir veya birden fazla görevli olmak zorundadır.

2- Ödeme emri belgesi ve eki belgeler üzerinde ön malî kontrol esasında harcama yetkilisi tarafından değil, gerçekleştirme görevlisi tarafından gerçekleştirilir.

Dolayısıyla, söz konusu madde hükmüne göre, harcama yetkilisinin gerçekleştirme görevlisi tarafından yapılması gereken ön mali kontrolü kendisi üstlenerek icra etmesi yasal olarak mümkün değildir.

Usul ve Esaslar'ın "Kontrol yetkisi" başlıklı 14'üncü maddesinde ise; "Harcama birimlerinde ödeme emri belgesi ve eki belgeler üzerinde ön malî kontrol görevi, ödeme emri belgesi düzenlemekle görevlendirilen gerçekleştirme görevlisi tarafından yerine getirilir." denilmektedir.

Söz konusu madde hükmüne göre harcama yetkilisinin gerçekleştirme görevlisinin yanısıra ayrıca ön mali mali kontrol görevini yapmasına engel bir du-

rum olmamakla birlikte söz konusu görevin harcama yetkilisi tarafından değil esas olarak ödeme emri belgesi düzenlemekle görevlendirilen gerçekleştirme görevlisi tarafından yerine getirilmesi gerekir.

Öte yandan, Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'nin "Standart: 9. Görevler ayrılığı" başlıklı bölümünde;

"Hata, eksiklik, yanlışlık, usulsüzlük ve yolsuzluk risklerini azaltmak için faaliyetler ile mali karar ve işlemlerin onaylanması, uygulanması, kaydedilmesi ve kontrol edilmesi görevleri personel arasında paylaştırılmalıdır.

Bu standart için gerekli genel şartlar:

9.1. Her faaliyet veya mali karar ve işlemin onaylanması, uygulanması, kaydedilmesi ve kontrolü görevleri farklı kişilere verilmelidir.

9.2. Personel sayısının yetersizliği nedeniyle görevler ayrılığı ilkesinin tam olarak uygulanmadığı idarelerin yöneticileri risklerin farkında olmalı ve gerekli önlemleri almalıdır."

denilmektedir.

Mali karar ve işlemlerin onaylanması harcama yetkilisi tarafından, mali karar ve işlemlerin kontrol edilmesi ise gerçekleştirme görevlisi tarafından icra edilmesi gereken görevlerdir.

Söz konusu mevzuat hükmüne göre; Mali karar ve işlemlerin onaylanması ile kontrol edilmesi görevlerinin personel arasında paylaşılması öngörüldüğünden hem onaylama hem de kontrol etme görevlerinin sadece harcama yetkilisi ta-

rafından gerçekleştirilmesi yasal olarak mümkün değildir.

Harcama yetkilisinin söz konusu görevlerin her ikisini tek başına yapabileceği tek durum, kurumda kontrol görevini yapabilecek hiçbir personeli bulunmadığı hallerdir ki ülkemiz şartlarında böyle bir durum çok istisnadır.

Bu tür istisnai durum nedeniyle hem harcama yetkilisinin hem de gerçekleştirme görevinin harcama yetkilisi tarafından kullanılması halinde "Personel sayısının yetersizliği nedeniyle görevler ayrılığı ilkesinin tam olarak uygulanmadığı idarelerin yöneticileri risklerin farkında olmalı ve gerekli önlemleri almalıdır." kuralı gereğince üst yöneticinin harcama yetkilisinin işlemlerini gözetmesi gerekmektedir.

3. İDAREYE BAĞLI ŞİRKETİN ELEMANLARI ÖDEME EMRİ BELGESİNİ DÜZENLEMELERİ GÖREVLİ GERÇEKLEŞTİRME GÖREVLİSİ OLARAK GÖREVLENDİRİLEBİLİR Mİ?

696 sayılı KHK ile personel çalıştırılmasına dayalı hizmetlerde çalışan personelin statüsünde bir takım iyileştirmelere gidilmişse de söz konusu personel devletin asli ve sürekli fonksiyonlarını ifa eden memur ve diğer kamu görevlileri statüsüne geçirilmemiştir. Söz konusu personel 696 sayılı KHK'dan önce icra etmekte olduğu temizlik, güvenlik, yardımcı büro hizmetleri vb. hizmetleri ifa etmeye devam edecektir.

Kaldı ki, mahalli idarelerde söz konusu personel belediye kadrolarına değil, bu idarelere bağlı olup özel hukuk hükümler-

rine tabi olan şirket personeli statüsüne geçirilmiştir. Dolayısıyla, sermayesinin tamamı belediyeye ait şirketin personeli olarak mesaisinin tamamını belediye hizmetlerinde geçirse dahi söz konusu personel belediye personeli veya kamu görevlisi değil, şirket çalışanı statüsündedir.

Bu nedenle söz konusu personel kamu görevlilerinin sahip bulunduğu imza yetkisine sahip bulunmamaktadır.

Nitekim, konuya ilişkin olarak Devlet Personel Başkanlığının 04.07.2018 tarihli Görüş Yazısında;

“...Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde: işçi statüsünde olanların memur kadrolarına vekalet etmesinin mümkün olmaması, memurlar tarafından görülmesi gereken ve memur gibi istihdam edilmiş olmak anlamına gelecek iş ve işlemlerin işçilere yaptırılması, resmi yazışmalarda sorumluluk taşımak niteliğinde olana imza ve paraf yetkisinin işçiler tarafından kullanılmasının genel olarak hukuka aykırı olacağı değerlendirilmekte olup, diğer taraftan da belediyelerde mezkur yönetmelik kapsamındaki istihdam edilen personel tarafından yürütülmesi öngörülen hizmetlere ilişkin olarak imza ve paraf yetkisinin 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen geçici 24'üncü maddesi kapsamında belediye şirketinde işçi statüsünde geçirilen alt işveren çalışanlarına belediyenin asli personeli olmadıkları da dikkate alındığında verilmesinin mümkün bulunmadığı müteallaa edilmektedir.”

denilmektedir.

Her ne kadar Kamu İhale Kurulunun 18.07.2018 ve 2018/DK.D-187 nolu kararında 696 sayılı Kararname ile statü

ya da kadroya geçişi sağlanan ve geçici işçi niteliğinde olmayan personelin, ihale ve sözleşme sürecinde oluşturulacak komisyon ve teşkilatlarda görev alabileceği belirtilmişse de söz konusu düzenleme şirket personelinin belediye memurlarının yapabileceği idari işleri yapabileceği anlamına gelmeyip, sadece ihale komisyonu ile muayene ve kabul komisyonunda görev alabileceğine ilişkin bulunmaktadır. Zaten, 4734 sayılı Kanunda da; idarede yeterli sayı ve nitelikte personel bulunmaması¹ halinde Kanun kapsamındaki diğer idarelerden komisyona üye alınabileceği belirtmiş olup, belediye şirketleri de Kanun kapsamında yer alan “idare” kavramı içinde yer almaktadır. Bununla birlikte, bu imkan dahi ihaleyi yapan idarede yeterli sayı ve nitelikte personel bulunmaması ile sınırlı olup, bu halde ilgili idareye (örneğinizde belediye şirketi) yazılı olarak görevlendirme yapılması gerekmektedir.

Öte yandan, her ne kadar bazı belediyelerde, ihale süreçleri bir yana ödeme emri belgesi üzerinde belediye şirketi elemanlarının gerçekleştirme görevlisi olarak imzasının bulunmasının gerekçesi olarak da yeterli belediye personeli bulunmaması gösterilmekte ise de gerçek olan şey; yeterli personel bulunmaması değil, bazı belediye personelinin sorumluluk altına girmemek için ödeme emri belgesine imza atmaktan kaçınması ve böylece bu sorumluluğu şirket çalışanlarına yıkmak istemesidir. 657 sayılı Kanuna göre devlet memurunun bir evrakı şerh düşerek (itiraz şerhi) imzalama im-

1 “Yeterli nitelikte personel bulunmaması” kavramı; ihale mevzuatını yeterince bilmeyen personel bulunmaması değil, özellikle ihale konusu işin uzmanı, yani teknik bilgiye sahip personel bulunmaması olarak anlaşılmalıdır.

kanı bulunmakta birlikte evrakı incelememe ve imzalamaktan kaçınma bir imkanı yasal olarak yoktur ki böyle bir kaçınma görevi savaştırmaması anlamına gelir ve disiplin cezasını gerektirir. Buna ilişkin olarak son yıllarda emsal yargı kararları da bulunmaktadır.

Sonuç olarak, idarede yeterli sayıda personel bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, mahalli idare şirketi personelinin ödeme emri belgesini düzenlemekle (ön mali kontrolü yapmak) görevli gerçekleştirme görevlisi olarak görevlendirilmesi yasal olarak mümkün değildir. Bu tür personel tarafından ödeme emri belgesi üzerinde atılan imzanın hukuken herhangi bir geçerliliği bulunmamaktadır. **Nitekim, konuya ilişkin aşağıda irdelenen emsal Sayıştay kararında da; belediye şirketi personeli tarafından ödeme emri belgesi üzerinde gerçekleştirme görevlisi olarak atılan imza yok hükmünde sayılmış ve söz konusu personel yerine usulüne uygun şekilde görevlendirilmesi gereken kamu görevlisinin imzasının olmaması nedeniyle muhasebe yetkilisi de kamu zararından sorumlu tutulmuştur.**

4. BELEDİYE ŞİRKETİ ELEMANLARI KAMU ZARARINDAN DOLAYI SORUMLU TUTULABİLİR Mİ?

Yukarıda yaptığımız mevzuat hükümlerine göre, belediye şirketi elemanlarının belediyeye ait ödeme emri belgelerine imza atması yasal olarak mümkün olmadığına göre buna rağmen imza atmış olmalarının sonuçlarıyla ilgili bir takım yasal düzenlemeler bulunmaktadır.

5018 sayılı Kanunun “Yetkisiz tahsil ve ödeme” başlıklı 72’nci maddesinde;

“Kanunların veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin öngördüğü şekilde yetkili kılınmamış hiçbir gerçek veya tüzel kişi, kamu adına tahsilat veya ödeme yapamaz.

Yetkisiz tahsilat veya ödeme yapılması, kamu hizmeti karşılığında veya kamu hizmetleriyle ilişkilendirilerek bağış veya yardım toplanması veya başka adlarla tahsilat veya ödeme yapılması hallerinde; söz konusu tutarlar, yetkisiz tahsilat veya ödeme yapılanlardan alınarak, ilgisine göre bütçeye gelir kaydedilir veya ilgililerine iade edilmek üzere emanet hesaplarına kaydedilir. Ayrıca, bunlar hakkında ilgili kanunları uyarınca adli ve idari yönden gerekli işlemler yapılır.”

hükmü bulunmaktadır.

Dolayısıyla, kamu görevlisi sayılmayan, şirket elemanlarının ödeme emri belgesine imza atması ilk olarak adli ve idari sorumluluklarını gerektirir.

Mali sorumluluk açısından bakılacak olursa, konuya ilişkin 6085 sayılı Sayıştay Kanunu’nun “Sorumlular ve sorumluluk halleri” başlıklı 7’inci maddesinde;

“Usulüne uygun biçimde görevlendirilmediği halde kendiliğinden veya verilen emir üzerine gelirleri tahakkuk ettiren, toplayan, harcayan ve bu işlemleri onaylayanlar, malları muhafaza eden ve idare edenlerle her türlü mali iş ve işlemleri yürütenlerin işlemleri bir hesaba dahil edilmediği takdirde, sorumluluk bu kişiler hakkında da uygulanır. Bu durum yöneticilerin yazılı emirleri üzerine meydana gelmiş ise sorumluluğa yöneticiler de ortak olur.”

denilmektedir.

Söz konusu kanun hükmüne göre, ödeme emri belgesini düzenlemekle görevlendirilmesi yasal olarak mümkün bulunmayan belediye şirketi elemanları kamu zararından sanki usulüne uygun şekilde görevlendirilmiş gerçekleştirme görevlisi gibi sorumlu olacaktır. Bu görevlendirme, belediye başkanı veya yardımcısı gibi daha üst düzeydeki biri tarafından yapılmışsa mali sorumluluğa söz konusu görevliler de dahil olur.

5. MUHASEBE YETKİLİSİNİN ÖDEME BELGELERİNDEKİ İMZALARI KONTROL GÖREV VE SORUMLULUĞU

5018 sayılı Kanunda (Md. 61);

“Muhasebe yetkilileri ödeme aşamasında, ödeme emri belgesi ve eki belgeler üzerinde;

- Yetkililerin imzasını,*
- Ödemeye ilişkin ilgili mevzuatında sayılan belgelerin tamam olmasını,*
- Maddi hata bulunup bulunmadığını,*
- Hak sahibinin kimliğine ilişkin bilgileri,*

Kontrol etmekle yükümlüdür.”

hükmü bulunmaktadır.

Dikkat edilirse, söz konusu kanun maddesinde herhangi bir imzadan değil, yetkililerin imzasından söz edilmektedir.

Yetkililerin imzasından kasıt ödeme emri belgesi üzerinde bulunması gereken harcama yetkilisi ile gerçekleştirme görevlisinin imzalarının yanı sıra ödeme emri eki belgeler üzerinde ilgisine göre harcama yetkilisi ve/veya harcama yetki-

lisince görevlendirilmiş bulunan gerçekleştirme görevlilerinin imzalarının olmasıdır. İmzaların mevcudiyetinin yanı sıra söz konusu imzaların yetkili kişilere ait olması gerekmektedir. Çünkü 5018 sayılı Kanun herhangi bir imzadan değil, “yetkililerin” imzasından söz etmektedir. Dolayısıyla, harcama yetkilisince ödeme emri belgesini düzenlemekle görevlendirilmemiş birisinin ödeme emri belgesi üzerinde imzasının bulunması ödemenin yapılmasına imkan sağlayamaz. Aynı şekilde, ödeme emri belgesini düzenlemekle görevlendirilen gerçekleştirme görevlisinin harcama yetkilisinin yardımcısı veya hiyerarşik olarak harcama yetkilisine en yakın üst kademe yöneticileri dışındaki kişiler arasından görevlendirilmesi usulsüz görevlendirme mahiyetindedir.

Dolayısıyla, muhasebe yetkililerinin sadece imzaların varlığını değil, söz konusu imzaların usulüne uygun şekilde görevlendirilen veya görevlendirilmesi gereken kişilere ait olup olmadığını kontrol etme görev ve sorumluluğu bulunmaktadır.

Nitekim, konuya ilişkin olarak Sayıştay Temyiz Kurulu’nun 27.9.2016 tarih ve 42179 tutanak nolu kararında;

“2- 212 sayılı ilamın 4 üncü maddesiyle; ... Belediyesi tarafından sömestrde öğrencilere dağıtılmak üzere ...-TL bedelli 3.000 adet t-shirtve ... -TL bedelli 3.000 adet şapka alımı işinde;

İlamın “b” bendine ilişkin söz konusu giyim eşyaları alımına ilişkin ödeme emri belgelerinin, gerçekleştirme görevlisi olarak, hizmet alımı yoluyla Belediyede istihdam edilen ... şirketi personeli ...tara-

findan imzalanmış olduğu, ... Belediyesi 2012 yılı hesabını yargılanması sonucunda aynı konunun Bakanlığına yazılmış olması ve sorumlular tarafından da hatalı uygulamanın düzeltileceğinin bildirilmiş olması sebebiyle, Bakanlığımıza tekrar yazılmasına gerek olmadığına oybirliğiyle kararı verilmişti.

Sorumlu Muhasebe Yetkilisi ... 'ın dilekçesinde:

B- Hizmet alımı yoluyla istihdam edilen personelin ... 'nin gerçekleştirme görevlisi sıfatıyla ödeme emri belgelerine imza atılması bütünüyle personel yetersizliğinden ileri gelmiş olsa da gerçekleştirme görevlilerinin belirlenmesinde asli ve sürekli nitelikteki kamu hizmetlerinin ancak kamu görevlileri eliyle yürütüleceği hususuna uyulması için Başkanlık Makamı tarafından hazırlanan talimatla bütün birimler uyarılmıştır. Bu zorunluluğa uyulması ve talimatın gereğinin yerine getirilmesi hususu titizlikle takip edilecektir. Ekte bulunan karardan da anlaşılacağı gibi Hukuken Muhasebe Yetkilisinin belirlenen gerçekleştirme görevlisinin mevzuata aykırı görevlendirilmesi nedeniyle itiraz etmeye yetkisi bulunmadığı gibi görevlendirilen bu kişilerin yetkili olup olmadıklarını sorgulama isim ve imza karşılaştırılmasını yapma gibi bir görevi bulunduğu belirtildiğini, (Eki: Sayıştay Başkanlığı' nın 23.02.2015 tarih ve 2015/15612-26361 sayılı teyiz talebine Savcılık cevap yazısı.) ifade etmiştir.

Sayıştay Başsavcılığının karşılamaında:

" 4/B maddesiyle ilgili olarak Daire kararında; hizmet alımı yoluyla istihdam edilen ... 'nin gerçekleştirme görevlisi sıfa-

tıyla ödeme emri belgelerini imzalaması konusunda, 2012 yılı hesabının yargılanması sonucunda Bakanlığa yazılmış olması ve sorumluların hatalı işlemi düzeltereklerini beyan etmiş olmaları sebebiyle, Bakanlığa tekraren yazılmasına gerek olmadığı yönünde karar verildiği görülmektedir.

Temyiz dilekçesinde özetle; konu hakkında Başkanlık makamı tarafından hazırlanan talimatla bütün birimlerin uyarıldığı, ayrıca muhasebe yetkilisinin görevlendirilen gerçekleştirme görevlilerine hukuken itiraz etme hakkının bulunmadığı, belirtilmektedir.

Daire kararında, herhangi bir tazmine veya başka bir husus hakkında karar verilmediği ve dolayısıyla sorumluların itirazını gerektiren bir durumun olmadığı anlaşılmakta olup, Kurul tarafından talebin karşılanmasını gerektirir bir durum bulunmamaktadır." Denilmiştir.

Gereği Görüşüldü:

Muhasebe yetkilisinin sorumluluğuna ilişkin olarak:

Ödeme emri belgesini, gerçekleştirme görevlisi olarak, hizmet alımı yoluyla belediyede istihdam edilen ...şirketi personeli imzalamıştır. Ancak, ... şirket personelinin hukuken gerçekleştirme görevlisi olarak görevlendirilmesine imkân bulunmamaktadır. Bu durumda, ödeme emri belgesinde gerçekleştirme görevlisinin imza eksikliği söz konusudur ve bu eksiklik sebebiyle, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 61 inci maddesinin; "Muhasebe yetkilileri ödeme aşamasında, ödeme emri belgesi ve eki belgeler üzerinde;

a) Yetkililerin imzasını,

b) Ödemeye ilişkin ilgili mevzuatında sayılan belgelerin tamam olmasını,

c) Maddi hata bulunup bulunmadığı-
nı,

d) Hak sahibinin kimliğine ilişkin bil-
gileri,

Kontrol etmekle yükümlüdür.

Muhasebe yetkilileri, ilgili mevzuatın-
da düzenlenmiş belgeler dışında belge ara-
yamaz. Yukarıda sayılan konulara ilişkin
hata veya eksiklik bulunması halinde öde-
me yapamaz. Belgesi eksik veya hatalı olan
ödeme emri belgeleri, düzeltilmek veya
tamamlanmak üzere en geç bir iş günü
içinde gerekçeleriyle birlikte harcama yet-
kilisine yazılı olarak gönderilir. Hataların
düzeltilmesi veya eksikliklerin giderilmesi
halinde ödeme işlemi gerçekleştirilir.”

Ayrıca 5189 sayılı Sayıştay Genel Ku-
rulu Kararında:

a) Muhasebe Yetkilisinin İmza Kontrol
Görev ve Sorumluluğu: 5018 sayılı Kanu-
nun 61’inci maddesi uyarınca muhasebe
yetkilisinin, ödeme aşamasında, ödeme
emri belgesi ve eki belgeler üzerinde yetki-
lilerin imzasını arama yükümlülüğü bu-
lunmaktadır. Bu nedenle;

- Ödeme aşamasında, ödeme emri
belgesi üzerinde harcama yetkilisi ve ger-
çekleştirme görevlisinin imzaları olmakla
birlikte, ödeme emri belgesi eki belgeler
üzerinde herhangi bir imza eksiği varsa
muhasebe yetkilisinin, ödeme emri belgesi
üzerinde imzası bulunan harcama yetki-
lisi ve gerçekleştirme görevlisiyle birlikte
sorumlu tutulması gerektiğine,

- Ödeme emri belgesi üzerinde harca-
ma yetkilisi veya gerçekleştirme görevlisin-
den sadece birinin imzası varsa, muhasebe

yetkilisinin, imzası bulunan görevliyle bir-
likte sorumlu tutulması gerektiğine,

- Ödeme emri belgesi üzerinde harca-
ma yetkilisi ve gerçekleştirme görevlisinin
imzaları yoksa muhasebe yetkilisinin tek
başına sorumlu tutulması gerektiğine yö-
nünde kararı mevcuttur.

Bu hükümler muvacehesinde **gerçek-
leştirme görevlisi olamayacak şirket per-
sonelinin ödeme emri belgesinin imzala-
ması gerekçesiyle Muhasebe Yetkilisinin
de sorumlu tutulması** gerektiğine, 6085
sayılı Kanununun 26 ncı maddesi hükmü ge-
reğince Başkanın bulunduğu taraf çoğun-
luğu sağlamış olması suretiyle,

(..Daire Başkanı ... , Üyeler ... , ... , ...
, ... , ... ile ... ’in muhasebe yetkilisinin so-
rumluluğuna 5018 sayılı Kanununun 61 inci
maddesi hükmü gereği ödeme emri bel-
gesi üzerinde yapması gereken “yetkilile-
rin imzasının tamam olması” durumunu
kontrol etmemesi nedeniyle karar verildiği
görülmektedir. Hukuken görevlendirilmesi
mümkün olmayan belediyeye ait ...şirketi
personelinin gerçekleştirme görevlisi ola-
rak görevlendirildiği ve ödeme emri belge-
sinin bu personel tarafından imzalandığı
anlaşılmaktadır. 5018 sayılı Kanuna göre
gerçekleştirme görevlilerinin tespiti har-
cama yetkilisi tarafından yapılmaktadır.
Muhasebe yetkilisinin görevi de gerçekle-
ştirme görevlisinin imzasının olup olmadı-
ğını kontrol etmekten ibarettir. Hukuken
muhasebe yetkilisinin; gerçekleştirme gö-
revlisinin mevzuata aykırı görevlendirme-
si nedeniyle itiraz etme yetkisi ve sorum-
luluğu bulunmadığı gibi, görevlendirilen
bu kişilerin görevlendirilme usulünü ve
hukuki durumunu inceleme, yetkili olup
olmadıklarını sorgulama, isim ve imza
karşılaştırmasını yapma gibi bir görevi

de yoktur. Hukuka aykırı görevlendirmelerden ve ödeme emri ve eklerini yetkili olmayan kişilerin gerçekleştirme görevlisi olarak imzalayıp imzalamadıklarını kontrolden dolayı doğrudan harcama yetkilisi sorumludur. Muhasebe yetkilisinin bu çerçevede görevinin, sadece ödeme emri belgesi üzerinde gerçekleştirme görevlisi sıfatıyla bulunması gereken imzaların varlığını kontrol etmek olduğu gerekçesiyle muhasebe yetkilisinin sorumluluğunun bulunmadığı, bu itibarla kararın bozularak daireye gönderilmesi gerektiği yönündeki ayrışık görüşlerine karşı)”

denilmektedir.

Görüldüğü üzere, söz konusu kararda; şirket personeli tarafından atılan imza gerçekleştirme görevlisi tarafından atılan bir imza olarak görülmemiş ve bu personel yerine usulüne uygun şekilde görevlendirilmesi gereken kamu görevlisi olan bir gerçekleştirme görevlisinin imzasının olmaması muhasebe yetkilisinin kamu zararından sorumlu tutulmasına yol açmıştır.

Bu durum, muhasebe yetkililerinin ödeme emri belgesi üzerinde sadece imzaların olup olmadığını değil, söz konusu imzaların usulüne uygun şekilde görevlendirilen kişilere ait olup olmadığını kontrol etme yetki, görev ve sorumluluğu bulunmaktadır.

6. ÖDEME EMRİ BELGESİ ÜZERİNDE HARCAMA YETKİLİSİ VE/VEYA GERÇEKLEŞTİRME GÖREVLİSİNİN İMZASININ BULUNMAMASI HALİNDE KAMU ZARARINDAN KİM SORUMLUDUR?

Gerek idare hukukuna gerekse mali mevzuata göre bir kamu görevlisinin za-

rardan sorumlu tutulabilmesi için öncelikle işlemde imzasının bulunması gerekmektedir.

Sayıştay Genel Kurulunun 14.06.2007 tarih ve 5189/1 sayılı Kararında;

- Ödeme emri belgesi üzerinde harcama yetkilisi veya gerçekleştirme görevlisinden sadece birinin imzası varsa, muhasebe yetkilisinin, imzası bulunan görevliyle birlikte,

- Ödeme emri belgesi üzerinde harcama yetkilisi ve gerçekleştirme görevlisinin imzaları yoksa muhasebe yetkilisinin tek başına,

sorumlu tutulması gerektiği belirtilmiştir.

Sayıştay 4. Dairesinin 10.12.2019 tarih ve 51 ilam nolu kararında da;

5018 sayılı Kanun’un “Muhasebe hizmeti ve muhasebe yetkilisinin yetki ve sorumlulukları” başlıklı 61’inci maddesinde; muhasebe yetkililerinin ödeme aşamasında ödeme emri belgesi ve eki belgeler üzerinde yetkililerin imzasını kontrol etmekle yükümlü oldukları belirtilmiş olup, bu hüküm uyarınca ödeme emri belgesi üzerinde gerçekleştirme görevlisinin imzasının bulunmaması nedeniyle muhasebe yetkilisinin de söz konusu kamu zararından sorumlu olması gerekmektedir.

denilmektedir.

Söz konusu kararlara göre, ödeme emri belgesinde imzası bulunan kişilerin söz konusu belgeyi kontrol ettiği veya etmesi gerektiği varsayılmıştır. Dolayısıyla, örneğin ilgili mevzuatına aykırı şekilde ödeme yapılmasından dolayı

kural olarak sadece harcama yetkilisi ve gerçekleştirme görevlilerinin kamu zararından dolayı sorumluluğu bulunmakla birlikte, bunlardan birinin veya her ikisinin imzasının bulunmaması halinde kamu zararından muhasebe yetkilisi de sorumlu tutulacaktır.

7. SONUÇ

Yukarıda ilgili mevzuata ve emsal Sayıştay kararları ışığında yaptığımız değerlendirmelere göre;

- *Harcama yetkililiği ile gerçekleştirme görevliliğinin aynı kişi tarafından icra edilmesi yasal olarak mümkün değildir. Bu hususun kontrol edilmesi muhasebe yetkilisinin görev ve sorumluluğu arasında bulunmaktadır.*
- *Ödeme emri belgesini düzenlemekle görevli gerçekleştirme görevlisinin sadece 657 sayılı Kanuna tabi kamu görevlisi olması değil, aynı zamanda harcama yetkilisinin yardımcıları veya hiyerarşik olarak kendisine en yakın üst kademe yöneticileri statüsünde bulunması gerekmektedir.*
- *Bu bağlamda, belediye şirketi per-*

sonelinin ödeme emri belgesini düzenlemekle görevli gerçekleştirme görevlisi olarak görevlendirilmesi yasal olarak mümkün değildir.

- *Muhasebe yetkilileri ödeme emri belgesi üzerinde sadece imzaların varlığını değil, söz konusu imzaların usulüne uygun şekilde görevlendirilen veya görevlendirilmesi gereken kişilere ait olup olmadığını kontrol etme görev ve sorumluluğu bulunmaktadır.*
- *Ödeme emri belgesini düzenlemekle görevlendirilmesi yasal olarak mümkün bulunmayan belediye şirketi elemanları kamu zararından sanki usulüne uygun şekilde görevlendirilmiş gerçekleştirme görevlisi gibi sorumlu olacağı gibi, hukuken yok sayılan böyle bir imzadan dolayı muhasebe yetkilisi de kamu zararından sorumlu tutulur.*

Bu nedenlerle, muhasebe yetkililerinin ödeme yaparken ödeme emri belgesi üzerinde bulunan imzaların usulüne göre görevlendirilmiş (yetkili) kişilere ait olmadığını dikkatlice kontrol etmelerinde fayda bulunmaktadır.

Gürkan GÜVEN

*Mühendis
İhale Uzmanı*

ANAHTAR TESLİMİ GÖTÜRÜ BEDEL İŞLERDE EKSİK İŞLER YAKLAŞIK MALİYETE ORANLANARAK HESAPLANABİLİR Mİ?

1. GİRİŞ

Yapım işi ülkemiz ekonomisinin en önemli itici güçlerinden hatta genel deyişle lokomotifidir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun da yapım işleri "Bina, karayolu, demiryolu, otoyol, havalimanı, rıhtım, liman, tersane, köprü, tünel, metro, viyadük, spor tesisi, alt yapı, boru iletim hattı, haberleşme ve enerji nakil hattı, baraj, enerji santrali, rafineri tesisi, sulama tesisi, toprak ıslahı, taşkın koruma ve dekapaj gibi her türlü inşaat işleri ve bu işlerle ilgili tesisat, imalat, ihzarat, nakliye, tamamlama, büyük onarım, restorasyon, çevre düzenlemesi, sondaj, yıkma, güçlendirme ve montaj işleri ile benzeri yapım işlerin" olarak tanımlanmakta olup 2020 yılı 200 milyar TL'lik bir yapım işleri alımları bu doğrultuda gerçekleştirilmektedir.

Yapım işi ihalelerinde sözleşme yürütümü esnasında yapılan imalatlar ile ilgili olarak Sayıştay tarafından denetim sürecinde fazla ödeme veyahut 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'ndaki 71'nci maddesindeki ifadesiyle

kamu zararı gibi tespitler bulunabilmektedir.

Son yıllarda Anahtar teslimi götürü bedel işlerde proje kapsamında sonradan gerçekleştirilen değişiklikler sonucu vazgeçilen imalatlar kaynaklı eksik işler hesaplanırken bazı kamu idarelerince yaklaşık maliyet ile gerçekleştirilmeye işler oranlanarak hesap edilmektedir.

Makalemizde bu tartışılan alana ilişkin Sayıştay Temyiz Kurulu kararı doğrultusunda açıklamalarımıza yer verilmiştir.

2. ANAHTAR TESLİMİ GÖTÜRÜ BEDEL İŞLERDE EKSİK İMALAT

Anahtar Teslimi Götürü bedel işler ile ilgili olarak makalemizin ana konusuna geçmeden önce bazı hususlarla ilgili açıklamalarda bulunulacaktır.

2.1. Anahtar Teslimi Götürü Bedel İş Nedir?

Anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeler, uygulama projeleri ve buna ilişkin mahal listelerine dayalı olarak işin tamamı için isteklinin teklif ettiği bedel üzerinden yapılan sözleşmelerdir.

Başka bir deyişle; anahtar teslimi götürü bedel teklif uygulama projeleri ve mahal listesinde bulunan her imalat kalemini içerir.

Örnekle konuyu biraz daha açalım.

Bu tarz işlerde yapım işinin en ince ayrıntısının yer aldığı uygulama projeleri ve ekleri bulunmaktadır. İstekli firmalar bu ayrıntılı projeyi inceleyerek tüm yapım işi için bir fiyat teklif etmektedirler. Bu nedenle Anahtar Teslimidir.

2.2. Hangi İşler Anahtar Teslimi Götürü Bedel İşler Olarak Yapılmalıdır?

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62'nci maddesinde aşağıdaki hüküm yer almaktadır;

c) Yapım işlerinde arsa temin edilmeden, mülkiyet, kamulaştırma ve gerekli hallerde imar işlemleri tamamlanmadan ve uygulama projeleri yapılmadan ihaleye çıkılamaz. İhale konusu yapım işinin özgün nitelikte ve karmaşık olması nedeniyle teknik ve malî özelliklerinin gerekli olan netlikte belirlenemediği durumlarda ön veya kesin proje üzerinden ihaleye çıkılabilir. Uygulama projesi bulunan yapım işlerinde anahtar teslimi götürü bedel teklif alınmak suretiyle ihale yapılması zorunludur. Ancak, doğal afetler nedeniyle uygulama projesi yapılması için yeterli süre bulunmayan yapım işlerinde ön veya kesin proje üzerinden, her türlü onarım işleri ile işin yapımı sırasında belli aşamalarda arazi ve zemin etütleri gerekmesi veya uygulamada imar ve güzergâh değişikliklerinin muhtemel olması nedenleriyle ihaleden önce uygulama projesi yapılamayan, bina işleri hariç, yapım

işlerinde ise kesin proje üzerinden ihaleye çıkılabilir. Bu işlerin uygulama projesi yapılabilen kısımlar için anahtar teslimi götürü bedel, uygulama projesi yapılamayan kısımlarda ise her bir kalem iş için birim fiyat teklif almak suretiyle ihale yapılabilir. Arsa temini, mülkiyet ve kamulaştırma işlemlerinin tamamlanması şartı, baraj ve büyük sulama, içmesuyu isale hattı, enerji nakil hattı, trafo, trafo merkezleri, şalt tesisleri, kaptajlar, su depoları, karayolu, liman ve havaalanı, demiryolu, petrol ve doğalgaz boru hattı projelerinde aranmaz.

Görüleceği Kanundaki bu düzenleme uyarınca

Yapım işlerinde istisnalar dışında

Yapım işlerinde uygulama projeleri yapılmadan ihaleye çıkılamaz ve aynı madde de yer alan uygulama projesi bulunan yapım işlerinde anahtar teslimi götürü bedel teklif alınmak suretiyle ihale yapılması zorunlu olduğu düzenlemesi doğrultusunda birkaç istisna dışında anahtar teslimi götürü bedel olarak ihaleye çıkılması zorunludur.

2.3. Anahtar Teslimi Götürü Bedel İşlerin Zorluğu

Anahtar teslimi götürü bedel sözleşme usulünde, sözleşmenin tarafları arasında herhangi bir ihtilafa meydan verilmemesi ve hukuki bir sorun çıkmaması için; uygulama projeleri, mahal listeleri ve porsantaj oranları listesinde bulunan imalat kalemlerinin birbiri ile uyumlu olması, uygulama projelerinin yeterli ayrıntıda olması, detay projelerinin eksiksiz olması ve de mahal listelerinde ve projelerde ihaleden sonra herhangi bir değişikliğe meydan verilmemesi gerekir.

Projelerin stratejik planlama evresinde yeterli araştırma yapılması, karar vericilerle toplantılar, beyin fırtınası çalışmalarını yapılarak uygulama projeleri ve mahal listeleri ihaleden sonra değişikliğe meydan vermeyecek biçimde hazırlanmalıdır.

İşin zorluğu bu noktada toplanmaktadır. İşin yürütmü esnasında projede hatalı çizilen eksik çizilen veya eksik imalatlar muhakkak ortaya çıkmaktadır.

2.4. Anahtar Teslimi Götürü Bedel İşlerde İş Eksilişi

Anahtar Teslimi götürü bedel işlerde uygulama projesi üzerinden çıkılsa da zaman zaman imalat aşamasında vazgeçilen bir imalat olması durumunda iş eksilişi olmayacağına dair herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır.

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği eki Yapım İşleri Genel Şartnamesinin “Sözleşme ve eklerine uymayan işler” başlıklı 23 üncü maddesinde:

“(1) Yüklenici projelerde kendiliğinden hiç bir değişiklik yapamaz. Proje ve şartnamelere uymayan, eksik ve kusurlu oldukları tespit edilen işleri yüklenici, yapı denetim görevlisinin talimatı ile belirlenen süre içinde bedelsiz olarak değiştirmek veya yıkip yeniden yapmak zorundadır. Bundan dolayı bir gecikme olursa sorumluluğu yükleniciye aittir. Bununla birlikte, yüklenici tarafından proje ve şartnameden farklı olarak yapılmış olan işlerin, fen ve sanat kurallarına ve istenen özelliklere uygun oldukları idarece tespit edilirse, bu işler yeni durumları ile de kabul edilebilir. Ancak bu takdirde yüklenici, daha büyük

boyutta veya fazla miktarda malzeme kullandığını ve daha fazla emek harcadığını öne sürerek fazla bedel isteyemez. Bu gibi hallerde hakediş raporlarına, proje ve şartnamelerde gösterilen veya yazılı talimatla bildirilen boyutlara göre hesaplanmış miktarlar yazılır. Bu şekilde yapılan işlerin boyutları, emeğin değeri ve malzemesi daha az ise bedeli de ona göre ödenir.”

“Hatalı, kusurlu ve eksik işler” başlıklı 24 üncü maddesinde ise:

“(1) Yapı denetim görevlisi, yüklenici tarafından yapılmış olan işin eksik, hatalı ve kusurlu olduğunu veya malzemenin şartnamesine uygun olmadığını gösteren delil ve emareler gördüğü takdirde, gerek işin yapımı sırasında ve gerekse kesin kabule kadar olan sürede bu gibi eksiklerin, hataların ve kusurların incelenmesi ve tespiti için gerekli görülen yerlerin kazılmasını ve/veya yıkılıp yeniden yapılmasını yükleniciye tebliğ eder. Bu incelemeler yüklenici veya vekili ile birlikte yapılır. Yüklenici veya vekili bu konuda yapılacak tebliğe uymazsa, incelemeler yapı denetim görevlisince tek taraflı olarak yapılarak durum bir tutanakla tespit edilir. Bu gibi inceleme ve araştırmaların giderleri, işlerin eksik, hatalı ve kusurlu olduğunun anlaşılması halinde yükleniciye ait olur. Aksi anlaşılırsa genel hükümlere göre işlem yapılır.

(2) Sorumluluğu yükleniciye ait olduğu anlaşılan hatalı, kusurlu ve malzemesi şartnameye uymayan işlerin bedelleri, geçici hakedişlere girmiş olsa bile, yüklenicinin daha sonraki hakedişlerinden veya kesin hakedişinden ya da teminatından kesilir.”

Denilmekte olup, bu hükümler karşısında proje değişikliği, iş eksilişi vb. sebeplerle yapımından vazgeçilen, hiç yapılmayan veyahut eksik yapılan iş/imalatlar için kesinti yapılmamasının (diğer bir ifadeyle tam ödeme yapılmasının) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 71 inci maddesi kapsamında kamu zararına sebebiyet vereceği konusunda herhangi bir tereddüt bulunmamaktadır.

Bu kesintinin nasıl yapılacağı hususuna gelince; anahtar teslim götürü bedel ile ihale edilen işlerde yükleniciler işi uygulama projelerine göre yürütmektedirler. Nitekim Yapım İşleri Genel Şartnamesinin “Projelerin uygulanması” başlıklı 12 nci maddesinin birinci fıkrasında sözleşme konusu işlerin, idare tarafından yükleniciye verilen veya yüklenici tarafından hazırlanıp idarece onaylanan uygulama projelerine uygun olarak yapılacağı hüküm altına alınmıştır. Zira yüklenici ile İdare arasında 15.07.2011 tarihinde imzalanan sözleşmenin “Sözleşmenin ekleri” başlıklı 8 inci maddesinde sözleşmenin ekindeki ihale dokümanı ve diğer belgelerle bir bütün olduğu, sözleşme hükümleri ile ihale dokümanını oluşturan belgelerdeki hükümler arasında çelişki veya farklılık olması halinde ihale dokümanındaki hükümlerin esas alınacağı belirtilmiş, ihale dokümanını oluşturan belgeler öncelik sırasına göre tek tek sayılmıştır. Buna göre uygulama projeleri, mahal listesi, teknik ve idari şartnameler gibi belgeler ihale dokümanını oluşturur. Dolayısıyla, miktar yönünden; ihale dokümanı arasında bulun-

mayan ve yaklaşık maliyetin belirlenmesi için yapılan keşifte belirlenen miktarların (ve bu miktarlara bağlı olarak oluşturulan porsantajların) değil ihale dokümanındaki belgelerde belirlenen miktarların ve yapılan açıklamaların esas alınması gerekmektedir.

Diğer taraftan, anahtar teslim götürü bedel sözleşmelerde; sözleşmesinde bulunmayan (ve proje değişikliği veya iş artışı sebebiyle yaptırılan) imalatların birim fiyatlarının hangi yöntem ile belirleneceği meri mevzuatta ayrıntılı bir biçimde açıklanmakta iken, yapımından (proje değişikliği, iş eksilişi vb. sebeplerle) vazgeçilen veya eksiltile imalatların bedellerinin nasıl tespit edileceğine yönelik açık bir düzenleme bulunmamaktadır.

3. SAYIŞTAY TEMYİZ KURULU KARARI ÇERÇEVESİNDE KONUNUN İNCELENMESİ

Sayıştay Temyiz Kurulu'nun 11.09.2019 tarihli ve 46594 sayılı Kararında, makalemizin tartışma konusu olan anahtar teslimi götürü bedel işlerde eksik imalat hesaplanırken yaklaşık maliyetten yüklenici firmanın kırım oranının düşürülüp düşürülmeyeceği açıklığa kavuşturulmuştur.

3.1. Konunun Örnekle Açıklanması

Makalemizin konusunun daha iyi anlaşılabilmesi amacıyla aşağıdaki örnek faydalı olacaktır;

Yaklaşık Maliyeti 1.000.000,00 TL olan bir iş olsun

İhaleyi kazanan firma 750.000,00 TL ile sözleşme imzalsın (%25 Kırım İle)

İş esnasında iş kapsamında gerçekleştirilen her hangi bir imalat nedeniyle sözleşme bedelinin yüzde 5'inden vazgeçilmiş olsun.

Vazgeçilen işin maliyeti piyasa koşulları ile 40.000,00 TL olsun.

İdare kırım oranı olan %25'i yani 10.000 TL yi dahil etmeyip

30.000,00 TL iş eksilişi hesaplamaktadır.

3.2. Dava Konusu Olay

(Ek) İlamda tazmin hükmü, Sayıştay Başkanlığınca görevlendirilen bilirkişilerce hazırlanan 18.05.2015 tarihli Bilirkişi Raporunun İnşaat Bölümü 10 numaralı inceleme konusundaki "Merdiven Kaydırmaz Kauçuk Bant Yapılması imalatının projesinde öngörülmesine rağmen hiç yapılmadığı" tespiti üzerine verilmiştir.

3.3. Temyiz Kurulu Kararı

Sayıştay Temyiz Kurulu Kararında aşağıdaki açıklamalar da bulunmaktadır;

Sorumlu ve ahiz vekilleri tarafından Sayıştay tarafından görevlendirilen heyetin düzenlediği yukarıda sözü edilen rapor sonucunda Sayıştay tarafından suç duyurusunda bulunulması üzerine ... Cumhuriyet Başsavcılığının teşkil ettirdiği bilirkişi heyetinin tespitine göre de yerinde fotoğraflanan merdivenden görüleceği üzere basamak fugaları açılmamış ve imalatlar yapılmamıştır. Ancak aynı tespite göre bu imalat için ayrılmış bulunan ödeneğin kesin hesaptan minha edilmesi gerekmekte ise de kesin hesabı yapılmamış olması nedeniyle kamu zararından söz edilemeyecektir.

Buna karşın, yüklenicinin talebi üzerine ... Üniversitesinden görevlendirilen bilirkişi heyetinin tespitine göre ise mahallinde yapılan incelemede merdiven kaydırmaz kauçuk bant imalatı Y Bloklarda projeye uygun olarak imal edilmiş, ancak taşınma faaliyetleri kapsamında aşınma olmaması için İdare bir kısım kauçuk bantları uygulatmamış, yüklenici şirket de yerine uygulatılmayan malzeme bir tutanakla İdareye teslim etmiştir.

Bu hususların dışında, ihtilafa konu imalatın anahtar teslimi götürü bedel sözleşmesine, uygulama projesine, fen ve sanat kaidelerine, şartnamesine uygun olarak yapılmış olduğu, bu durumda Yüksek Fen Kurulu Başkanlığının 03.04.2014 tarih ve 2014/23 sayılı Kararında da belirtildiği üzere, bu iş kalemine dayalı olarak anahtar teslimi götürü bedel sözleşme bedelinden kesinti yapılması cihetine gidilmesinin sözleşmesi ve ekleri ile ilgili mevzuatına uygun düşmeyeceği iddia edilmekte ise de; tazmine konu olayda bir nefaset eksikliği değil, projesine göre yapılması gereken ancak yapılmayan (ya da eksik yapılan) bir imalat söz konusudur. Dolayısıyla imalatta kullanılan kereste miktarının az olmasından kaynaklanan bir nefaset eksikliğini konu alan 2014/23 sayılı Yüksek Fen Kurulu Kararının tazmin hükmünün kaldırılmasına dayanak oluşturması mümkün görülmemektedir.

Son olarak, usul ve yöntem paralelliği ilkesini gereğince iş eksilişine konu olan imalatların fiyatlarının tespitinin aynı iş artışına konu imalatların fiyatlarının tespitinde (Y.İ.G.Ş.'nin 22 nci maddesi doğrultusunda) uygulanan yöntem

ile gerçekleştirilmesi gerekmele birlikte gerek bu maddede ve gerekse 4734 ve 4735 sayılı Kanunlar ile ikincil mevzuatta söz konusu fiyatların tespiti sırasında sözleşme bedeli ve yaklaşık maliyet arasındaki farktan hareketle bulunacak bir orandaki indirim girdisinin yer aldığına veya fiyatların bu oranda tenzilatı tabi tutulacağına ilişkin bir hüküm bulunmamaktadır. Buna rağmen (Ek) İlamdaki kamu zararı hesabında da imalat birim fiyatlarına (bilinen adıyla) itibari ihale tenzilatı uygulanmış olduğu görülmektedir. Her ne kadar mevzuatımızda böyle bir hesap yöntemi bulunmasa da tenzilat uygulanmaması durumunda kamu zararı tutarının artacağı anlaşıldığından; söz konusu yöntemin Kurulumuzca da kabul edilmesi uygun ve makul olacaktır.

Tüm bu açıklamalar çerçevesinde, -kamu zararı tutarının haliyle kabulüyle-temyiz dilekçesindeki iddiaların reddedilerek 359 sayılı Ek İlamın 1. maddesinin (H) bendiyle verilen ... TL'nin tazminine ilişkin hükmün TASDİKİNE

4. SONUÇ

Yapım işi gerek özel gerekse kamu sektörü açısından önem arz etmektedir. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında gerçekleştirilen yapım işi ihalelerinde sözleşme aşamasında uyulacak kurallar özellikle Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümleri çerçevesinde belirtilmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümlerinde eksik, kusurlu ve hatalı imalatlar konusunda yüklenici firmalara çok geniş

sorumluluklar tevdi eden maddeler bulunmaktadır.

Anahtar Teslimi götürü bedel işlerde yapım işi ihalelerinde istisnalar dışında çıkılması zorunlu olan işlerdir. Bu ihaleye çıkılırken yapım işinin en ayrıntılı projesi olan uygulama projesi ile ihaleye çıkılmaktadır.

En ayrıntılı işlerle ihaleye çıkmış olsa da sözleşme yürütümünde zaman zaman vazgeçilen işler olabilmektedir.

Vazgeçilen işlerde anahtar teslimi götürü bedel işlerde iş artışında hesaplama nasıl gerçekleştiriliyorsa usulde paralellik ilkesi çerçevesinde aynı usulle hesaplama yapılmaktadır.

İş eksilişi idareler tarafından hesaplanırken mevzuatta yer almamasına rağmen *eksik yapılan işe ilişkin bedelden yüklenicinin yaklaşık maliyetten gerçekleştirdiği ihale tenzilatı uygulanmaktadır.*

Sayıştay tarafından 2019 yılı sonunda verilen Temyiz Kurulu Kararında da *eksik imalatta ihale tenzilatının kesilmesinin mevzuatta yer almamasına rağmen uygulanmasının uygun görüldüğü anlaşılmaktadır.*

KAYNAKÇA

Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, www.mevzuat.gov.tr

Yapım İşleri Genel Şartnamesi, www.kik.gov.tr/mevzuat

Sayıştay Kararları, www.sayistay.gov.tr/kararlar

BELEDİYE İŞÇİSİNİN TUTUKLANMASININ SONUÇLARI

Cumhur Sinan ÖZDEMİR

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
İş Başmüfettişi

1. GİRİŞ

4857 sayılı İş Kanunu'nun 25'inci maddesinde; **işverenin haklı nedenle derhal fesih hakkı** düzenlenmiştir. Süresi belirli olsun veya olmasın işveren, madde de öngörülen hallerden biri ya da birkaçının vuku bulması halinde işçinin iş sözleşmesini sürenin bitiminden önce veya bildirim süresini beklemezsizin feshedebilecektir.

Aynı Kanununun 17'nci maddesi ile ihbar öneleri süresi hüküm altına alınan sürelerin doldurulmasına müteakip iş sözleşmesinin feshedilmiş sayılacağı, bu sürelerin asgari olduğu, sözleşmeler ile artırılabilceği belirtilmiştir.

Çalışma yaşamında çeşitli eylemlerinden dolayı işçilerin, herhangi bir suç işledikleri iddiası ile gözetimine alınmaları veya tutuklanmaları durumunda devamsızlığının önel süresini aşması halinde, işveren; kıdem tazminatını ödeyerek işçinin haklı nedenle iş sözleşmesini feshetme yetkisine sahiptir.

Uygulamada yapılan hatalardan birisi

işçinin tutuklandığı hallerde önel süresinin dolması beklenmeden iş sözleşmesinin feshedilmesi ve kıdem tazminatının ödenmemesidir. Diğer bir hata ise işverenlerin işçinin gözetimine alındığını duydukları gün iş sözleşmesini feshetmesidir. Her iki halde de işverenler ihbar tazminatı ödemek zorunda kaldıkları gibi, kıdem tazminatını da faizi ile birlikte ödemek zorunda kalmalarıdır.

2. İŞÇİNİN TUTUKLANMASI

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun, 91'inci maddesine göre;

Gözetimine alma, kişinin bir suç işlediği şüphesini gösteren somut delillerin varlığı ve zorunluluk arz etmesi nedeniyle hakim önüne çıkarılınca kadar özgürlüğünün kolluk tarafından kısıtlanmasıdır. Gözetim, esasen kişi serbest hareket etme hürriyetinin devlet tarafından sınırlandırıldığı anda başlar. Uygulamada kolluk tarafından bir suç nedeniyle yakalanıp hakim huzuruna çıkarılınca kadar kollukta (jandarma, polis vb.) nezarethanede bekletilen kişi gözetimine alınan kişi olarak kabul edilmektedir. Gözetimine

alınan şüphelinin, gözaltına alma kararı- na karşı sulh ceza hakimliğine itiraz etme hakkı vardır.

Aynı Kanununun 100'üncü maddesine göre; **Tutuklama**, kişi özgürlüğüne sınırlama getiren en ağır yargılama tedbiridir. Hakkındaki soruşturma veya kovuşturma devam etmekle birlikte, kaçma veya delilleri karatma şüphesi gibi nedenlerle tutukevine konularak hürriyeti kısıtlanan kişiye tutuklu denir.

Tutukluluk, soruşturma aşamasında şüpheli veya kovuşturma aşamasında sanık hakkında uygulanan geçici bir tedbirdir.

Şüpheli veya sanık, hakkında kesin hüküm olmayan, yani yargılama prosedürü devam eden kişilere denilmektedir.

Hükümlü ise mahkemede yapılan yargılama neticesinde hakkında verilen mahkumiyet hükmü kesinleşen kişidir. Tutuklu ile hükümlü arasındaki temel fark, hükümlü hakkında kesinleşmiş bir ceza mahkumiyeti kararı olması nedeniyle hükmün infazı aşamasına geçilmiş olmasıdır.

3. TUTUKLANANAN İŞÇİNİN İŞ SÖZLEŞMESİNİN FESHİ

İşveren, işçinin iş sözleşmesini 4857 sayılı İş Kanunu'nun 25'inci maddesinin dördüncü fıkrasına göre işçinin gözaltına alınması veya tutuklanması halinde devamsızlığın 17'nci maddedeki bildirim süresini aşması halinde haklı olarak feshedebilir. **Tutuklanan işçinin iş sözleşmesinin feshedilmesi işçinin çalışma süresi ile ilişkilendirilmiştir.** Bir işçinin tutuklanma nedeniyle iş sözleşmesi

aşağıdaki sürelerinin bitiminden itibaren işveren tarafından feshedilebilir. İş sözleşmesinde ihbar öneleri artırılmış ise işçinin iş sözleşmesinin feshedilmesi artırılan ihbar süresinin aşılması ile doğmaktadır.

- İşçi altı aydan az sürmüş olan işçi için, bildirim diğer tarafa yapılmasından başlayarak iki hafta sonra,
- İşçi altı aydan birbuçuk yıla kadar sürmüş olan işçi için, bildirim diğer tarafa yapılmasından başlayarak dört hafta sonra,
- İşçi birbuçuk yıldan üç yıla kadar sürmüş olan işçi için, bildirim diğer tarafa yapılmasından başlayarak altı hafta sonra,
- İşçi üç yıldan fazla sürmüş işçi için, bildirim yapılmasından başlayarak sekiz hafta sonra,

işveren tarafından feshedilebilir.

Örnek: İşyerinde 01.06.2017 tarihinden itibaren çalışan işçi bir suç işlediği iddiası ile 28.02.2020 tarihinde tutuklanmıştır. İşveren işçinin iş sözleşmesini ne zaman feshedebilecektir? İşçinin ihbar süresi 6 hafta olduğu için tutukluluk süresi 6 haftanın dolmasından itibaren yani 10.03.2020 tarihinden itibaren işveren tarafından feshedilebilecektir. İş sözleşmesinin feshedilmesi için beklenmesi gereken sürede (askı döneminde) işçinin sigortalılığı sona erdirilmeyecek, ücret bordrosundan, Eksik Gün Bildiriminden ve Aylık Prim ve Hizmet Belgesinden çıkarılmayacak, sıfır primle bildirim ve tahakkuklara devam edilecektir.

Önel verilerek yapılan fesih, işçinin, işyerinde çalışma süresi ile orantılı olarak iş sözleşmesinin fesih edildikten sonra belirli bir süre daha çalışmasını gerektiren fesihtir. İş güvencesi kapsamında olsun veya olmasın işçinin, önel verilerek iş sözleşmesinin işveren tarafından fesihinde, işçiye verilmesi gerekene önel sürelerinin bazı işverenler tarafından yanlış hesaplandığı görülmektedir. Yasada belirtilen bu sürelerin altında önel verilmesi mümkün değildir. Ancak bireysel iş veya toplu iş sözleşmeleri ile bu sürelerin artırılması mümkündür.

İşçinin gözaltına alınması veya tutuklanması halinde devamsızlığının önel süresini aşması halinde, **işverenin kıdem tazminatını ödeyerek işçinin haklı nedenle iş sözleşmesini feshetme yetkisine sahiptir.**

Uygulamada yapılan hata, işçinin tutuklandığı hallerde önel süresinin dolması beklenmeden iş sözleşmesinin feshedilmesi ve kıdem tazminatının ödenmemesidir. Bazı işverenler ise işçinin gözaltına alındığını duydukları gün iş sözleşmesini feshetmektedir. Her iki halde de işverenler ihbar tazminatı ödemek zorunda kaldıkları gibi, kıdem tazminatını ödemeyen işverenlerin kıdem tazminatını da faizi ile birlikte ödemek zorunda kalmalarıdır.

İşçinin tutuklanması işyerini olumsuz olarak etkiliyor ise işveren, geçerli sebeple işçinin iş sözleşmesini feshedebilecektir. Ancak önel süresi dolmadan tutukluluk hali sona eren işçi işe iadesini isteyebilecektir. Nitekim Yargıtay¹ konuya

ilişkin bir kararında “...fesih tarihinde yürürlükte bulunan toplu iş sözleşmesinin... maddesinde ihbar öneli artırılmış olup, davacının çalışma süresine göre ihbar öneli 12 haftadır. Buna göre işverenin İş Kanunu’nun, 25/IV.maddesi gereğince fesih hakkı tutukluluğun 12 haftayı aşması halinde mümkündür. Bu bağlamda toplu iş sözleşmesinin...maddesinde öngörülen hüküm geçersiz ise de, süre koşulu yerine gelmeden yapılan feshin aynı zamanda geçerli sebebe de dayanmadığı şeklinde peşin bir yargı doğru değildir. Gerçekten haklı sebep teşkil etmeyen davranışlar fesih için geçerli sebep olabilir. Davacının tutukluluk süresi toplu iş sözleşmesinde öngörülen bildirim süresi kadar olmadığından fesih haklı nedene dayanmamakta ise de, işin normal yürüyüşünü olumsuz etkileyecek niteliktedir. Bu nedenle tutukluluğa dayalı söz konusu devamsızlığın fesih için geçerli sebep kabul edilmesi gerekir. Davanın reddine karar verilmesi gerekirken, yazılı gerekçeyle kabulü hatalı olmuştur...” kararında da belirtildiği üzere işçinin tutuklanması işyerini olumsuz olarak etkiliyor ise işveren, geçerli sebeple işçinin iş sözleşmesini feshedebilecektir.

İşçinin gözaltına alınma ya da tutuklanma nedeniyle işine devam edememesi durumunda konunun değerlendirilmesinin yapılması hem işçi hem de işveren açısından önem arz etmektedir. İşçinin gözaltına alınma ya da tutuklanma nedeniyle işe devamsızlığı halinde işverenin devamsızlığın gözaltına alınma ya da tutuklanma nedeniyle olduğunu bilmediği gerekçesiyle iş sözleşmesini İş Kanunu’nun, 25/II-g maddesi hükmü uyarınca feshetmesi halinde, söz konu-

1 Yargıtay 9.HD-E:2009/16143-K:2010/3391-T:15.02.2010

su feshin hukuken geçerli olup olmadığı, aynı maddenin II-f fıkrası hükmü ile IV. bendi hükümleri arasındaki ayrımın ne olduğu ve işverenin tutuklanma ya da gözetimine alınma nedeniyle yapmış olduğu feshin kanunda öngörülen sebeplere uygun olmadığını belirterek aynı Kanununun 18, 20 ve 21'inci madde hükümleri çerçevesinde işçinin yargı yoluna başvurması halinde işçi ve işveren açısından hukuki sonuçların ne olduğu hususlarının değerlendirilmesi gerekir. Bu kapsamda;

3.1. İş Kanunu'nun, 25/II-f maddesi; işçinin, işyerinde, yedi günden fazla hapisle cezalandırılan ve cezası ertelenmeyen bir suç işlemesi, hükmü uyarınca işçinin iş sözleşmesinin feshedilebilmesi için, işçinin işlemiş olduğu suç işyerinde olmalı, yedi günden fazla hapisle cezalandırılmalı ve cezası ertelenmemeli şartlarının bir arada olması gerekmektedir. Bu şartların mevcudiyeti halinde, işveren işçinin süresi belirli olsun veya olmasın iş sözleşmesini haklı nedenle derhal feshedebilecektir. Bu fesih nedeniyle işçi ihbar ve kıdem tazminatına hak kazanamayacaktır. İş Kanunu'na göre araçlar da işyerinden sayıldığından araçta işlenen suç örneğin trafik suçu da hükmün kapsamına girer. İşçinin işlediği suçtan dolayı yedi günden fazla hapis cezasına mahkum olması ve mahkumiyet hükmünün de kesinleşmiş bulunması, haklı nedenin oluşması için şarttır.

Örneğin; işyerinde arkadaşı ile kavga etmiş ve arkadaşını yaralamış, cezası ertelenmeyen, yedi günden fazla hapisle cezalandırılmış ise İş Kanunu'nun, 25/II-f maddesi gereği iş sözleşmesi son bu-

lacak ve kıdem tazminatına hak kazanmayacaktır.

Bu nedenle, kovuşturma aşamasında veya hüküm kesinleşmeden yapılan fesih haklı sayılamaz. Haklı nedenin oluşması bakımından, işçinin yedi günden fazla hapisle cezalandırılan bir suç işlemesi gerekmekte ise de, bununla kastedilen mahkemece suç için tayin edilen hapis cezasının yedi günden fazla olmasıdır.

3.2. İş Kanunu'nun, 25/II-g maddesi; işçinin, işverenden izin almaksızın veya haklı bir sebebe dayanmaksızın ardı ardına iki işgünü veya bir ay içinde iki defa herhangi bir tatil gününden sonraki işgünü, yahut bir ayda üç işgünü işine devam etmemesi, hükmü uyarınca işçinin iş sözleşmesini feshedebilmesi için, **işçinin izin almaksızın ya da haklı bir sebebe dayanmaksızın, örneğin ardı ardına iki işgünü işe gelmemesi halinde devamsızlığını şüpheye mahal vermeyecek şekilde delillerle destekleyerek işçinin iş sözleşmesini haklı nedenle ve derhal feshedebilecektir. Bu fesih nedeniyle işçi ihbar ve kıdem tazminatına hak kazanamayacaktır.**

3.3. İş Kanunu'nun, 25/IV. maddesi; işçinin gözetimine alınması veya tutuklanması halinde devamsızlığının 17'nci maddedeki bildirim süresini aşması hükmü uyarınca işçinin iş sözleşmesini ancak işçinin gözetimine alınması veya tutuklanması halinde devamsızlığının aynı Kanununun 17'nci maddesindeki bildirim sürelerini aşması durumunda haklı nedenle derhal feshedebilecektir. İşverenlikçe bu fesih sonucunda işçinin çalışma süresi bir yılı bulmuşsa işçiye kıdem taz-

minatı ödeyecektir. Kıdem tazminatına esas sürenin hesaplanmasına işçinin ihbar süreleri de eklenmelidir. ***İş sözleşmesi işveren tarafından feshedilmediği sürece askı süresi devam eder. İşçinin tutuklanması bir zorunluluğun sonucu olması nedeniyle tarafların birbirlerine ihbar tazminatı ödemesi söz konusu değildir.***

3.4. Gözaltına alınma ve tutuklanma nedeniyle işçinin iş sözleşmesi işverence İş Kanunu'nun, 25/IV. maddesi; uyarınca feshedilmediği sürece, iş sözleşmesi askıda kalmış olacaktır. Askı döneminde işçinin sigortalılığı sona erdirilmeyecek, ücret bordrosundan, eksik gün bildiriminden ve aylık prim ve hizmet belgesinden çıkarılmayacak, sıfır primle bildirim ve tahakkuklara devam edilecektir. Ancak, ***tutukluluk nedeniyle işçi, şartlarını taşıyorsa kıdem tazminatı hak edili olarak işverence haklı fesih işleminin tamamlandığı süreç sonunda sigortalının işten çıkışı yapılacak ve 10 gün içerisinde e-Sigorta yoluyla işten ayrılma bildirimini verilecektir.***

4. BELEDİYE İŞÇİSİNİN TUTUKLANMASININ SONUÇLARI

4.1. İşçinin tutukluluk süresi, çalışma süresine göre verilmesi gereken ihbar önellerini aşması durumunda işveren tarafından işçinin iş sözleşmesi haklı olarak feshedilebilir. İşveren bu fesih sonucunda işçinin çalışma süresi bir yılı bulmuşsa kıdem tazminatı öder. Kıdem tazminatına esas sürenin hesaplanmasına işçinin ihbar süreleri de eklenmelidir. Çünkü ihbar süresi işveren yönünden bekleme süresidir. Dolayısı ile bu sürenin eklenmesi gerekir. İş sözleşmesi iş-

veren tarafından feshedilmediği sürece iş sözleşmesinin askı hali devam eder.

4.2. İşçinin tutuklanması bir zorunluluğun sonucu olduğu için tarafların birbirlerine ihbar süresi vermeleri mümkün değildir. İşçinin tutuklanması işçi yönünden iradi olarak başvurulabilecek bir durum olmadığından işçinin işverene veya işverenin işçiye ihbar tazminatı ödemesi söz konusu değildir.

4.3. İş sözleşmesinin tutukluluk nedeniyle sona ermesi durumunda iş sözleşmesinin belirli süreli veya belirsiz süreli olmasının önemi yoktur. Her iki sözleşme türünde de işçilerin bir yıl ve üzerinde çalışmaları var ise kıdem tazminatı ödenmesi gerekir.

4.4. Tutukluluk nedeniyle iş sözleşmesi feshedilen işçinin daha sonra suçsuz olduğu kanaatine varılıp beraat etmesi durumu, işçi lehine sonuçlar doğurmaz. İşçinin beraat etmesi veya ceza alması iş sözleşmesinin feshedilmesinin sonuçları üzerinde etkisi yoktur.

4.5. İhbar sürelerinin aşıldığı tarihten sonra işveren iş sözleşmesini feshetmek isterse, fesih tarihinden itibaren 10 gün içinde e-bildirge yolu ile işçinin işten çıkışını Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirecektir.

5. SONUÇ

İşçinin iş sözleşmesini ancak işçinin gözaltına alınması veya tutuklanması halinde devamsızlığının bildirim sürelerini aşması durumunda haklı nedenle derhal feshedebilecektir. Diğer bir ifadeyle işçinin işyeri ile ilgisi bulunmayan bir fiilden dolayı işyerinde veya dışarıda gözaltına

alınması veya tutuklanması, işverenin de konu hakkında bilgi sahibi olması ve işçinin devamsızlığının ihbar önelleri süresini aşması durumlarında işçinin iş sözleşmesini haklı nedenle derhal feshedebilecektir.

Bu fesih nedeniyle işçiye kıdem tazminatı ödenmesi için gerekli diğer şartlarında bulunması halinde kıdem tazminatı ödenecek, ancak, ihbar tazminatı ödenmeyecektir. Gözaltına alınma ve tutuklanma nedeniyle işçinin iş sözleşmesi işverence feshedilmediği sürece, iş sözleşmesi askıda kalmış olacaktır.

Askı döneminde işçinin sigortalılığı sona erdirilmeyecek, ücret bordrosundan, eksik gün bildiriminden ve aylık prim ve hizmet belgesinden çıkarılmayacak, sıfır primle bildirim ve tahakkuklara devam edilecektir.

Ancak, tutukluluk nedeniyle işçi, şartlarını taşıyorsa kıdem tazminatı hak edili olarak işverence haklı fesih işleminin tamamlandığı süreç sonunda sigortalının işten çıkışı yapılacak ve 10 gün içerisinde e-Sigorta yoluyla işten ayrılma bildirimini verilecektir.

İşverenin işyeri ile ilgili bir suçtan tutuklanan işçiyi derhal işten çıkarabilecektir. Önel süresini beklemesine gerek yoktur.

İşçi işyeri ile ilgili bir suçtan tutuklanmış örneğin; işyerinde arkadaşı ile kavga etmiş ve arkadaşını yaralamış, cezası

ertelenmeyen, yedi günden fazla hapisle cezalandırılmış ise İş Kanunu'nun, 25/II-f maddesi gereği iş sözleşmesi son bulacak ve kıdem tazminatına hak kazanmayacaktır.

KAYNAKÇA

4857 sayılı İş Kanunu Kanunlar Tertip: 5 Resmî Gazete Tarihi: 10.06.2003 Sayısı: 25134 Kabul Tarihi: 22.05.2003

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu Kanunlar Tertip: 5 Resmî Gazete Tarihi: 17.12.2004 Sayısı: 25673 Kabul Tarihi: 04.12.2004

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Kanunlar Tertip: 5 Resmî Gazete Tarihi: 16.06.2006 Sayısı: 26200 Kabul Tarihi: 31.05.2006

Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği Kurum ve Kuruluş Yönetmelikleri Tertip: 5 Resmî Gazete Tarihi: 12.05.2010 Sayısı: 27579

Sarper SÜZEK, İş Hukuku, Eylül 2019

Hamdi MOLLAMAHMUTOĞLU-Muhittin ASTARLI , İş Hukuku, Ekim 2014

Ercan AKYİĞİT, İş Kanunu Şerhi, Mart 2008

Cumhur Sinan ÖZDEMİR,İçtihatlı İş Mevzuatı Rehberi, Maliye Hesap Uzmanları Derneği, Mayıs 2011

Yargıtay 9.HD-E:2009/16143-K:2010/3391-T:15.02.2010

Mustafa YAVUZ

Gümrük ve Ticaret Uzmanı

LİMİTED ŞİRKET OLARAK KURULAN MAHALLİ İDARE ŞİRKETLERİNİN ANONİM ŞİRKETE DÖNÜŞME ESASLARI

1. GİRİŞ

Ülkemizde belediyeler, il özel özel idareleri, bunların bağlı kuruluşları ve mahalli idare birlikleri tarafından özel hukuk hükümlerine tabi sermaye şirketleri kurabilmektedir. Bu şirketler, tüzel kişiliğe ve bağımsız bütçeye sahip olup, mahalli idarelerin kendilerine verilen görev ve hizmet alanında faaliyet göstermektedir.

Mahalli idarelerce kurulan şirketlerin türleri esas itibarıyla anonim veya limited şirkettir. Başlangıçta limited şirket olarak kurulan şirketlerin, zaman içerisinde ortaya çıkan ihtiyaçlar çerçevesinde anonim şirkete dönüştürülmesi gereksinimi ortaya çıkmaktadır. Öncelikle belirtelim ki, hukuki olarak ve mevzuat açısından limited şirket şeklinde kurulan mahalli idare şirketlerinin anonim şirkete dönüşmesi mümkündür. Ancak, bu dönüşümün 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu¹ (TTK) hükümleri çerçevesinde “tür değişikliği” şeklinde yapılması gerekmektedir.

1 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 14.02.2011 tarihli ve 27846 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

Tür değiştirme (nev’i değişikliği), bir ticaret şirketinin, malvarlığında herhangi bir değişiklik olmaksızın, malvarlığı başkasına devredilmeksizin ve şirket tasfiye edilmeksizin şirketin ekonomik bütünlüğü ile ortakların payları ve hakları korunarak biçim değiştirmesidir. Tür değiştirmede, ticaret şirketleri arasında tüzel kişilik sona erdirilmeden birinden diğerine geçiş yapılır. Yeni türe dönüştürülen şirket eskisinin devamıdır. Buna göre, yeni türe dönüşen şirketin eski tür zamanındaki hak, alacak, borç ve yükümlülüklerinde herhangi bir değişiklik olmadan yeni türde de aynen devam eder.²

İşte bu çalışmada, limited şirket olarak kurulan mahalli idare şirketlerinin anonim şirkete dönüşme esasları tüm yönleriyle ele alınmış ve incelenmiştir.

2. MAHALLİ İDARE ŞİRKETLERİNİN TÜR DEĞİŞİKLİĞİ YAPABİLMESİ

696 sayılı KHK³ ile, mahalli idareler

2 Ünal Tekinalp, Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2013, s.675-677.

3 696 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 24.12.2017

LİMİTED ŞİRKET OLARAK KURULAN MAHALLİ İDARE ŞİRKETLERİNİN ANONİM ŞİRKETE DÖNÜŞME ESASLARI

ve bağlı kuruluşlarında ve bunların üyesi olduğu mahalli idare birliklerinde ve şirketlerinde çalışan taşeron işçiler, 2018 yılı itibarıyla söz konusu idarelerin mevcut şirketlerinden birinde, bu nitelikte bir şirketi bulunmayan mahalli idareler ise münhasıran bu amaçla kurdukları şirketlerde istihdam edilmeye başlanmış, ayrıca anılan idarelerin personel çalıştırılmasına dayalı hizmetleri 4734 sayılı Kamu İhale Kanunundaki⁴ limit ve şartlar ile sınırlamalara tabi olmaksızın doğrudan hizmet alımı suretiyle bahsi geçen şirketlere gördürebilmesine imkan sağlanmıştır. Buna istinaden herhangi bir şirketi bulunmayan mahalli idareler, taşeron işçileri istihdam etmek üzere İşçileri Bakanlığının 11.01.2018 tarihli ve 1075 sayılı Genelgesi⁵ doğrultusunda ve Bakanlar Kurulunun 21.03.2018 tarihli ve 2018/11541 sayılı kararıyla⁶ yeni anonim ve limited şirketler kurmuşlardır. Anılan Genelgede, yeni şirket kuracak olan il özel idarelerinin ve nüfusu 50.000'den fazla olan belediyeler ile belediye bağlı kuruluşlarının anonim veya limited şirket, nüfusu 50.000'den az olan belediyelerin ve 35 kişiden az işçi statüsünde personel istihdam edecek mahalli idare birliklerinin limited şirket kurmaları tavsiye olunmuştur. Bu kapsamda, mahalli idareler tarafından 2018 yılı ba-

şında toplam 845 anonim ve limited şirket kurulmuştur.

Ancak, hem bu şirketlerden hem de geçmiş yıllarda kurulan limited şirketlerden bazıları, zaman zaman anonim şirkete dönüşmek istemektedir. Mahalli idare şirketlerinin tür değişikliği yapıp yapamayacağı hususundaki tereddütler ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğünün 25 Temmuz 2019 tarihli ve 163309 sayılı görüş yazısı⁷ ile giderilmiştir. Nitekim anılan yazıda; *“personel çalıştırılmasına dayalı hizmetleri yürütmek üzere kurulan şirketlerin tür (nev’i) değişikliğine gidebilmesi hususunda, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 4046 sayılı Kanunun ilgili maddelerinde sınırlayıcı bir hüküm bulunmadığı ve bu hususta 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun ilgili hükümlerine göre işlem tesis edilebileceği”* ifade edilmiştir. Bu durumda, Cumhurbaşkanlığından izin alınmasına ve bahsi geçen hususta belediye meclisinin/il genel meclisinin karar almasına gerek olmaksızın limited şirket şeklinde kurulan mahalli idare şirketleri, tür değiştirmek suretiyle anonim şirkete dönüşebilecektir.

3. BİR LİMİTED ŞİRKETİN ANONİM ŞİRKETE DÖNÜŞMESİ İÇİN YAPILMASI GEREKENLER

Ticaret şirketlerinde ve dolayısıyla mahalli idare şirketlerinde tür değiştirmeye ilişkin usul ve kurallar, TTK'nın 180. ilâ 190. maddelerinde düzenlenmiştir. Tür değiştirmede, yeni türün kuruluşuna ilişkin hükümler uygulanır. Tür

tarihli ve 30280 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış ve aynı zamanda bu KHK, 08.03.2018 tarihli ve 30354 sayılı mükerrer Resmi Gazetede yayımlanan 7079 sayılı Kanunla kabul edilmiştir.

4 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 22.01.2002 tarihli ve 24648 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

5 <http://marmara.gov.tr/696-sayili-khk-kapsaminda-sirket-bilgileri-ve-yeni-kurulacak-sirketler-12878> (Erişim-21.12.2020).

6 <https://www.tbb.gov.tr/basin-ve-yayin/mevzuat-duyurulari/20180328-bakanlar-kurulunun-il-ozel-idareleri-belediyeler-ile-bagli-kuruluslari-ve-bunlarin-uyesi-oldugu-mahalli-idare-birliklerinin-sirket-kurmasina-dair-201811541-sayili-karari> (Erişim-21.12.2020).

7 Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğünün 25.07.2019 tarihli ve 163309 sayılı yazısı. (<https://yeryonetimler.csb.gov.tr/belediye-gorusleri-i-98891>) (Erişim-21.12.2020).

değiştirmede yapılması gereken işlemler aşağıda açıklanmıştır.

3.1. Anonim Şirketin Esas Sözleşmesinin Düzenlenmesi

Tür değişikliğinde yapılması gereken ilk işlem, şirketin hangi türe dönüşeceğini belirlemektir. Mahalli idare şirketlerinin anonim veya limited şirket şeklinde kurulabildiği dikkate alındığında, tür değiştirmek suretiyle ya anonim şirket limited şirkete ya da limited şirket anonim şirkete dönüşebilir. Ancak, mahalli idarelerde genel ve yaygın uygulama limited şirketin anonim şirkete dönüşmesidir. Bu bağlamda, şirket sözleşmesinin kuruluş maddesinde (1. maddede), dönüşülecek yeni şirketin (anonim şirketin) eski türdeki şirketin devamı olduğu, şirketin borç ve yükümlülükleri ile alacak ve haklarının aynen devam ettiği belirtilir.⁸

3.2. Yıllık Bilançonun ve Gereğinde Ara Bilançonun Çıkarılması

Tür değiştirme bir bilanço temelinde gerçekleşir. Söz konusu bilanço tür değiştiren limited şirketin son yıllık bilançosudur. Ancak, bilanço günüyle tür değiştirme raporunun düzenlendiği tarih arasında altı aydan fazla zaman geçmişse veya son bilançonun çıkarıldığı tarihten itibaren şirketin malvarlığında önemli değişiklikler meydana gelmişse ara bilanço⁹ çıkarılması gerekir (TTK md. 184/2).

8 Ünal Tekinalp, age, s.681.

9 Ara bilanço, yıllık bilanço ile ilişkin hüküm ve ilkeler uygulanır. Ancak ara bilanço için fiziki envanterin çıkarılması gerekli değildir. Ayrıca ara bilanço için son bilançoda kabul edilen değerlemeler, sadece ticari defterdeki hareketler ölçüsünde değiştirilir; amortismanlar, değer düzeltmeleri ve karşılıklar ile ticari defterlerden anlaşılmayan işletme için önemli değer değişiklikleri de dikkate alınır. Bu arada, son bilanço ve gerektiğinde ara bilançonun, limited şirket bağımsız denetime tabi ise denetçi tarafından, denetime tabi değilse limited şirketin müdürü/müdürleri tarafından onaylanması şarttır.

3.3. Yeni Türün (Anonim Şirketin) Kuruluşuna İlişkin Hükümlere Uyulması

Tür değiştirmede, yeni türün kuruluşuna ilişkin hükümlere uyulması zorunludur. Zikredilen kuralın sebebi, ticaret şirketlerinin kuruluşu ile ilgili özel hükümlerinin tür değiştirmek suretiyle dolandırılmasını önlemektir. O halde, anonim şirkete dönüşen limited şirketin, anonim şirketin kuruluşu için gerekli şartları ayrıca yerine getirmesi gerekir. Bu kapsamda,

- TTK'ya göre en az sermaye tutarı; limited şirketlerde 10 bin TL, anonim şirketlerde ise 50 bin TL'dir. Eğer ki, anonim şirkete dönüşmek isteyen limited şirketin sermayesi **50 bin TL'den az ise** bu şirketin aynı zamanda sermaye artırımını da yapması gerekir.
- Sermaye artırımını yapılması durumunda nakden taahhüt edilen pay bedellerinin en az %25'inin tescilden önce ödenmesi şarttır. Nakdi ödemeler, 5411 sayılı Bankacılık Kanununa bağlı bir bankada, dönüşülmekte olan anonim şirket adına açılacak özel bir hesaba, sadece şirketin kullanabileceği şekilde yatırılır (TTK md. 344).
- Anonim şirketlerin kuruluşu sırasında kural olarak Ticaret Bakanlığından izin alınması gerekmektedir. Ancak, anılan Bakanlıkça bir Tebliğ¹⁰ belirlen-

10 Kuruluş ve Esas Sözleşme Değişikliği İzne Tabi Anonim Şirketlerin Belirlenmesine İlişkin Tebliğ, 15.11.2012 tarihli ve 28468 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Söz konusu Tebli-

miş olan anonim şirketlerin kuruluşunda adı geçen Bakanlıktan izin alınması şarttır. Bu bağlamda, limited şirketin dönüşeceği anonim şirketin faaliyet alanı ilgili Tebliğ kapsamına girmekte ise tür değiştirme için Ticaret Bakanlığından izin alınır. Ancak, bu kapsamda olmayan anonim şirketler için anılan Bakanlıktan izin talebinde bulunulmaz ve izin alınmaz. Kaldı ki, faaliyet alanları itibarıyla mahalli idare şirketlerinin neredeyse tamamı için Bakanlıktan izin almasını gerektiren bir durum mevzu bahis değildir.

Son olarak, TTK md. 184/1'de sermaye şirketlerinde ortakların asgari sayısına, aynı sermaye konulmasına ve kurucuların şirket sözleşmesini imzalamalarına ilişkin hükümlerin tür değiştirme de uygulanmayacağı belirtilmiştir. Bu doğrultuda, tür değiştirme söz konusu hususlara ilişkin anonim şirket işlemlerinin yerine getirilmesi şart değildir.

3.4. Tür Değiştirme Planının Düzenlenmesi

Tür değiştiren limited şirket şeklindeki mahalli idare şirketinin müdürleri tarafından bir tür değiştirme planı düzenlenir. Plan yazılı şekilde yapılır ve ayrıca planın genel kurul tarafından

onaylanması şarttır. Tür değiştirme planı; limited şirketin tür değiştirmeden önceki ve sonraki ticaret unvanını, merkezini ve yeni türe ilişkin ibareyi, anonim şirketin esas sözleşmesini ve ortakların tür değiştirmeden sonra sahip olacakları payların sayısını, cinsini ve tutarını veya tür değiştirmeden sonra ortakların paylarına ilişkin açıklamaları içerir (TTK md. 185). Söz konusu kayıtlar tür değiştirme planında bulunması gereken asgari kayıtlardır ve duruma göre plana başka kayıtlar da eklenebilir. Örneğin, tür değiştirme ile anonim şirkette bazı paylara özel haklar tanınıyorsa bunlar hakkında raporda hüküm bulunabilir.

3.5. Tür Değiştirme Raporunun Hazırlanması

Tür değişikliğine giden limited şirket şeklindeki mahalli idare şirketinin müdürlerince tür değiştirme hakkında yazılı bir rapor¹¹(tür değiştirme raporu) hazırlanır (TTK md. 186/1). Bu raporun amacı, türünü değiştiren limited şirketin ortaklarına tür değiştirme konusunda bilgilendirmektir. Tür değiştirme raporunun düzenlenmesi limited şirketin büyük ölçekli olması halinde zorunlu iken, küçük ve orta ölçekli olması halinde ihtiyaridir. Nitekim bu hususta TTK'nın 186/3. maddesi "*Tüm ortakların onaylaması ha-*

ğın 4. maddesi gereğince; bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktöring şirketleri, tüketici finansmanı ve kart hizmetleri şirketleri, varlık yönetim şirketleri, sigorta şirketleri, anonim şirket şeklinde kurulan holdingler, döviz büfesi işleten şirketler, umumi mağazacılıkla uğraşan şirketler, tarım ürünleri lisanslı depoculuk şirketleri, ürün ihtisas borsası şirketleri, bağımsız denetim şirketleri, gözetim şirketleri, teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketleri, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa tabi şirketler ile serbest bölge kurucusu ve işleticisi şirketlerin kuruluşları ve esas sözleşme değişiklikleri Ticaret Bakanlığının iznine tabidir.

11 Tür değiştirme raporu; aydınlatıcı, gerekçeli ve tatmin edici açıklamaları içermelidir. Bu çerçevede, tür değiştirme raporunun düzenlenmesi halinde bu raporda; tür değiştirmenin amacı ve sonuçları, yeni türe ilişkin kuruluş hükümlerinin yerine getirilmiş bulunduğu, yeni şirket sözleşmesi, tür değiştirmeden sonra ortakların sahip olacakları paylara dair değişim oranı, varsa ortaklar ile ilgili olarak tür değiştirmeden kaynaklanan ek ödeme ile diğer kişisel edim yükümlülükleri ve kişisel sorumluluklar ve ortaklar için yeni tür dolayısıyla doğan yükümlülükler hukuki ve ekonomik yönden açıklanır ve gerekçeleri gösterilir (TTK md. 186/2).

linde küçük ve orta ölçekli¹² şirketler tür değiştirme raporunun düzenlenmesinden vazgeçebilirler.” hükmünü havidir. Kanun koyucu, küçük ve orta ölçekli şirketler için tüm ortaklarının onaylaması şartı ile tür değiştirme raporunun düzenlenmesinden vazgeçilebilmesine imkân sağlamış ve bu hususta küçük ve orta ölçekli limited şirketlere kolaylık getirmiştir.

3.6. Tür Değiştirmenin Denetimi

Ticaret Sicili Yönetmeliğinin¹³ (Yönetmelik) 130. maddesine göre, tür değişikliği yapan limited şirketin sermayesinin ödenip ödenmediği, karşılıksız kalıp kalmadığı, şirket özvarlığının tespiti ve şayet limited şirketin tapu, gemi ve fikri mülkiyet sicilleri ile benzeri sicillerde kayıtlı malvarlığının bulunması halinde bunların gerçeğe uygun değerlerinin tespiti yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir tarafından bir raporla tespit edilir. Bu raporun ya da tür değiştiren limited şirketibağımsız denetim tabi ise denetçinin bu tespitlere ilişkin raporunun tescil başvurusunda ticaret sicili müdürlüğüne verilmesi zorunludur.

3.7. Tür Değiştirmeye Dair Belgelerin Ortakların İncelemesine Sunulması

Tür değiştiren limited şirket, genel kurulda karar alınmasından otuz gün önce

12 Bakanlar Kurulunun 2005/9617 sayılı Kararı ile kabul edilen ve 18.11.2005 tarihli, 25997 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan-**Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelikte**; küçük işletme, 50 kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri 25.000.000 TL'yi aşmayan işletmeler, orta büyüklükteki işletmeler ise 250 kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri 125.000.000 TL'yi aşmayan işletmeler şeklinde tanımlanmıştır.

13 Ticaret Sicili Yönetmeliği, 27.01.2013 tarihli ve 28541 sayılı Resmî Gazetede yayımlanmıştır.

merkezinde, tür değiştirme planını, tür değiştirme raporunu, son üç yılın finansal tablolarını ve varsa ara bilançoğu ortakların incelemesine sunmakla yükümlüdür (TTK md. 188/1). Dolayısıyla söz konusu belgelerin genel kurul tarihinden en az 30 gün öncesinden hazırlanmış olması gerekir. Ortakların istemeleri halinde, limited şirketin merkezinde incelemeye hazır bulundurulan belgelerin kopyalarının bedelsiz olarak kendilerine verilmesi zorunludur. Tür değiştiren şirket, ayrıca ortaklarını uygun bir şekilde inceleme haklarının bulunduğu hususunda bilgilendirir (TTK md. 188/2).

3.8. Tür Değiştirme Kararının Genel Kurul Tarafından Onaylanması

Limited şirket şeklinde kurulmuş olan mahalli idare şirketinin müdür veya müdürleri tür değiştirme planı ile yeni türün şirket sözleşmesini genel kurula sunar. Genel kurulun toplanabilmesi için ortakların inceleme hakkını kullanmaları amacıyla tanınan otuz günlük sürenin dolmuş olması şarttır. Limited şirketin türünün değiştirilmesi hususu olağan genel kurulda görüşülebileceği gibi olağanüstü olarak toplanan genel kurulda da görüşülebilir. Tür değiştirme kararı limited şirket genel kurulunda, **sermayesinin en az dörtte üçüne sahip bulunmaları şartıyla, ortaklarının dörtte üçünün kararıyla** alınır (TTK md. 189/1-c). Bu oranda çoğunluğun kabul oyu kullanmaması halinde tür değiştirme kararı reddedilmiş olur.

3.9. Tür Değiştirmenin ve Yeni Şirket Sözleşmesinin Tescil ve İlanı

Tür değiştirme kararının şirket genel

kurulunca onaylanması ile tür değiştirme hukuken gerçekleşmez. Genel kurulun onayı, tür değiştirmeye hazırlık aşamalarından sadece biridir ve tescile başvuru-bilmenin şartıdır. Tür değiştirme, ticaret siciline tescil ile hukuki geçerlilik kazandırır. Dolayısıyla tür değiştirmenin hüküm doğurması için tür değiştirmeye ilişkin kararın ticaret siciline tescil ettirilmesi gerekir. Tescil, tür değiştirme bakımından kurucu niteliktedir. Bu kapsamda, limited şirketin müdürleri tür değiştirmeyi ve yeni şirketin sözleşmesini tescil ettirir (TTK md. 189/2). Tür değiştirme kararının tescili için aşağıdaki belgeler bir dilekçe ekinde ticaret sicili müdürlüğüne verilir:

- Tür değiştirme planı,
- Tür değiştirme planının kabulüne ilişkin genel kurul kararının noter onaylı örneği,
- Limited şirketin müdürleri tarafından hazırlanan tür değiştirme raporu veya küçük ve orta ölçekli şirketlerde tür değiştirme raporunun düzenlenmesinden tüm ortaklarca vazgeçilmesi halinde buna ilişkin belge,
- Bağımsız denetime tabi limited şirket şeklinde kurulmuş olan mahalli idare şirketlerinde denetçi tarafından, bağımsız denetime tabi olmayan diğer şirketlerde ise müdürler tarafından onaylanmış son bilanço ve gerektiğinde ara bilanço,
- Yeni türün kuruluşuna ilişkin gerekli belgeler,

- Tür değişikliği yapan limited şirketin sermayesinin ödenip ödenmediğinin, karşılıksız kalıp kalmadığının, şirket özvarlığının tespitinin ve şayet şirketin tapu, gemi ve fikri mülkiyet sicilleri ile benzeri sicillerde kayıtlı malvarlığının bulunması halinde bunların gerçeğe uygun değerlerinin tespitinin yapıldığı YMM veya SMMM raporu ya da tür değiştiren limited şirket denetime tabi ise denetçinin bu tespitlere ilişkin raporu,
- Tür değiştiren şirketin tapu, gemi ve fikri mülkiyet sicilleri ile benzeri sicillerde kayıtlı bulunan mal ve haklarının listesi, bunların kayıtlı olduğu siciller ile söz konusu mal ve hakların ilgili sicillerdeki kayıtlarına ilişkin bilgileri içeren beyan,
- Ticaret Bakanlığı veya diğer resmi kurumların iznine veya uygun görüşüne tabi olunması halinde bu izin veya uygun görüş yazısı (Yönetmelik md. 130).

Tescil, eski türün sicil kaydı üzerinden yapılır. Tür değiştirmede, tür değiştiren limited şirketin malvarlığına dâhil olan tapu, gemi ve fikri mülkiyet sicilleri ile benzeri sicillerde kayıtlı bulunan mal ve hakların yeni tür adına tescilinin gecikmeksizin yapılması amacıyla, sicil müdürlüğü tarafından yeni türün tescili ile eş zamanlı olarak ilgili sicillere derhal bildirilir. Son olarak tür değiştirme kararı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan olunur.

4. SONUÇ

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda öngörülen esas ve sınırlamalar çerçevesinde ticaret şirketleri ve dolayısıyla mahalli idare şirketleri başka bir türe dönüşebilir. Bu çerçevede, limited şirket şeklinde kurulan mahalli idare şirketlerinin anonim şirkete dönüşmesi mümkündür.

Limited şirket şeklinde kurulan mahalli idare şirketlerinin anonim şirkete dönüşmesi için yapılması gereken işlemler; anonim şirketin esas sözleşmesinin tanzim edilmesi, yıllık bilançonun ve gerçeğinde ara bilançonun çıkarılması, yeni türün (anonim şirketin) kuruluşuna ilişkin hükümlere uyulması, tür değiştirme planının düzenlenmesi, tür değiştirme raporunun hazırlanması, belli hususlarda YMM veya SMMM tarafından rapor düzenlenmesi, tür değiştirmeye dair belgelerin ortakların incelemesine sunulması, tür değiştirme kararının genel kurul tarafından onaylanması ve tür değiştirmenin tescil ve ilan ettirilmesi şeklinde sıralanabilir.

Tür değişikliğine ilişkin TTK'da belirtilen usul ve süreçlere riayet edilmediği takdirde, tür değiştirme işleminin iptali ve bundan dolayı bir zararın oluşması halinde mahalli idare şirketinin müdürünün/müdürlerinin bu zarar nedeniyle sorumlulukları gündeme gelebilir. Bu sebeple, tür değiştirme işleminin TTK'da öngörülen esaslara göre yapılmasında gerekli hassasiyetin gösterilmesi uygun olacaktır.

KAYNAKÇA

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu (22.01.2002 tarihli ve 24648 sayılı R.G.).

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu (14.02.2011 tarihli ve 27846 sayılı R.G.).

6335 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile Türk Ticaret Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (30.06.2012 tarihli ve 28339 sayılı R.G.).

696 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (24.12.2017 tarihli ve 30280 sayılı R.G.)

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü'nün 25.07.2019 tarihli ve 163309 sayılı yazısı.

Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik (18.11.2005 tarihli, 25997 sayılı R.G.).

Kuruluşu ve Esas Sözleşme Değişikliği İzne Tabi Anonim Şirketlerin Belirlenmesine İlişkin Tebliğ (15.11.2012 tarihli ve 28468 sayılı R.G.).

Tekinalp, Ünal, Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2013.

Ticaret Sicili Yönetmeliği (27.01.2013 tarihli ve 28541 sayılı R.G.).

Yavuz, Mustafa, Belediye Şirketlerinin Kurulma Usulü, Mali Yönetim ve Denetim Dergisi, Mayıs-Haziran 2016, S.97.

<http://marmara.gov.tr>

<https://www.tbb.gov.tr>

Erdoğan DEDEOĞLU

*Sayıştay Uzman Denetçisi
Kamu Yönetimi Uzmanı*

BELEDİYE BAŞKANLARINA ÖZLÜK HAKLARI KAPSAMINDA SOSYAL DENGE TAZMİNATI ÖDEMESİ YAPILABİLİR Mİ?

1. BELEDİYE BAŞKANI

5393 sayılı Belediye Kanununa göre belediyenin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır. Belediye idaresinin başı ve belediye tüzel kişiliğinin temsilcisi olan belediye başkanının seçilme usulü ve alamayacağı görevler 5393 sayılı Belediye Kanununun otuz yedinci maddesinde düzenlenmiştir.

Maddeye göre belediye başkanları, görevlerinin devamı süresince; siyasi partilerin yönetim ve denetim organlarında görev alamazlar, profesyonel spor kulüplerinin başkanlığını yapamazlar ve profesyonel spor kulüplerinin yönetiminde görev alamazlar.

Ayrıca belediye başkanları Belediye Kanununun 28.inci maddesine göre, görevi süresince ve görevinin sona ermesinden itibaren iki yıl süreyle belediye ve bağlı kuruluşlarına karşı doğrudan doğruya veya dolaylı olarak taahhüde giremez, komisyonculuk ve temsilcilik yapamazlar.

Belediye idaresinin başı ve belediye tüzel kişiliğinin temsilcisi olan belediye

başkanı, ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre seçilecektir.

Belediye başkanlarının seçimine ilişkin esas ve usulleri düzenleyen kanun 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanundur.

2972 sayılı Kanuna göre belediye başkanlarının da belirlendiği mahalli idareler seçimleri serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy, açık sayım ve döküm esaslarına göre, yargı denetimi ve yönetiminde yapılır.

Belediye başkanlığı seçiminde çoğunluk sistemi uygulanır. Seçimde her belde bir seçim çevresi olarak kabul edilir. Seçimler beş yılda bir yapılır.

Belediye başkanı olarak seçilebilmek için öncelikle onsekiz yaşını doldurmak ve Türk vatandaşı olmak, ayrıca 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun "Milletvekili seçilemeyecek olanlar" başlıklı 11.inci maddesinde belirtilen sakıncaları taşımamak gerekmektedir.

Bu makalemizde belediye başkanının özlük hakları ve bu haklar kapsamında

belediye başkanına sosyal denge tazminatı ödemesi yapılmasının mümkün olup olmadığı konusu incelenecektir.

2. BELEDİYE BAŞKANININ ÖZLÜK HAKLARI

Belediye idaresinin başı ve belediye tüzel kişiliğinin temsilcisi olan belediye başkanının özlük hakları konusu 5393 sayılı Belediye Kanununun otuz dokuzyuncu maddesinde düzenlenmiştir.

Belediye başkanı, belediye idaresinin başı ve belediye tüzel kişiliğinin temsilcisidir. Belediye başkanları seçimle işbaşına gelen görevlilerdir. Belediye başkanına yaptıkları görevin karşılığında aylık ödenek verilmektedir.

Belediye başkanına verilecek ödenek belediyelerin nüfus gruplarına ve gösterge sistemine bağlanmıştır. Belediyelerin nüfusuna göre belirlenmiş olan gösterge rakamlarının devlet memurları için belirlenen aylık katsayı ile çarpılması öngörülmüştür.

Belediye başkanına nüfusu;

(Bütçe Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanununun 39 uncu maddesinde yer alan göstergeler, "2.280" rakamının eklenmesi suretiyle uygulanır.)

a) 10.000'e kadar olan beldelerde 70.000,

b) 10.001'den 50.000'e kadar olan beldelerde 80.000,

c) 50.001'den 100.000'e kadar olan beldelerde 100.000,

d) 100.001'den 250.000'e kadar olan beldelerde 115.000,

e) 250.001'den 500.000'e kadar olan beldelerde 135.000,

f) 500.001'den 1.000.000'a kadar olan beldelerde 155.000,

g) 1.000.001'den 2.000.000'a kadar olan beldelerde 190.000,

h) 2.000.001'den fazla olan beldelerde 230.000,

Gösterge rakamının Devlet memurları için belirlenen aylık katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda aylık brüt ödenek verilecektir. Nüfusu 50.001'den az olan il merkezi beldelerde bu ödeneğin hesaplanmasında (c) bendinde belirtilen gösterge rakamı esas alınır.

Belediye başkanının görevli, izinli ve hasta bulunduğu sürelerde ödeneği kesilmez. Belediye başkan ödeneği brüt olarak belirlendiğinden gerekli yasal kesintilerin yapılması gerekmektedir.

Belediye başkanlığı yapmış olanların, daha sonra personel kanunlarına tâbi bir kadroya atanmaları hâlinde belediye başkanlığında geçen süreleri memuriyette geçmiş sayılacaktır. Yani belediye başkanlığında geçen süre memuriyet kıdeminde sayılacaktır

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu uyarınca Devlet memurları ile bakmakla yükümlü buldukları için uygulanan sosyal hak ve yardımlar, aynı esas ve usullere göre belediye başkanları ile bakmakla yükümlü buldukları için de uygulanacaktır.

Belediye başkanı, belediye tüzel kişiliğinin başı ve yürütme organıdır. Belediye başkanları, belediyelerin en büyük amiri

olmak, belediye teşkilatını sevk ve idare etmek, belediyenin hak ve menfaatlerini korumak, belediye tüzel kişiliğini temsil etmek gibi nitelikleri sebebiyle birçok görevler ve yetkilerle donatılmıştır.

Belediye başkanlarına, gördüğü bütün hizmetlerinin karşılığında ödenek ve diğer çeşitli özlük ve sosyal haklar tanınmıştır. Belediye başkanlarına tanınan özlük ve sosyal haklar şunlardır:

a) Belediye Başkanlarının Ödenegi

Belediye başkanları, hukuki statüleri itibarıyla memur ya da işçi değil, kamu görevlisidir. Bu nedenle, gördükleri hizmet karşılığında aldıkları para maaş veya ücret olmayıp, “ödenek” tir.

5393 sayılı Belediye Kanununun 39 uncu maddesi, belediye başkan ödeneklerini nüfus ölçütünü baz alarak düzenlemiştir.

Belediye başkanlarının ödenekleri; bu maddede yer alan göstergelerin Devlet memurları için belirlenen aylık katsayısı ile çarpılması sonucu bulunacaktır.

Örneğin 2020 yılında Devlet memurları için belirlenen aylık katsayısı (0.154461) olarak belirlenmiştir. Belediye başkanlarının bürüt ödeneklerinin hesaplanmasında bu katsayı esas alınacaktır.

Ayrıca 2020 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (K) cetvelinin “Diğer Ödemeler” başlıklı bölümünün 12.nci sırasında;

“12- 5393 sayılı Belediye Kanununun 39 uncu maddesinde yer alan göstergeler, 1/1/2020-31/12/2020 tarihleri arasındaki

dönemde “2.280” rakamının eklenmesi suretiyle uygulanır.”

Hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm uyarınca 2020 yılında belediye başkan ödenekleri hesaplanırken gösterge rakamlarına 2.280 rakamı eklenecektir.

Belediye başkanının görevli, izinli ve hasta bulunduğu sürelerde ödeneği kesilmez. Bu ödenek brüt olduğundan gerekli yasal kesintilere tabi tutulacaktır.

b) Huzur Hakkı

5393 sayılı Kanun’un 32 nci maddesi, “Meclis başkan ve üyelerine, meclis toplantılarına ve ihtisas komisyonları toplantılarına katıldıkları her gün için, 39 uncu madde uyarınca belediye başkanına ödenmekte olan aylık brüt ödeneğin günlük tutarının üçte birini geçmemek üzere meclis tarafından belirlenecek miktarda huzur hakkı ödenir. Huzur hakkı ödenecek gün sayısı, 20 nci maddenin ikinci fıkrasında ve 24 üncü maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen toplantı günü sayısından fazla olamaz...” hükmünü taşımaktadır.

Söz konusu madde hükmüne göre, belediye başkanına, meclis başkanı sıfatıyla meclis toplantılarına katıldığı her gün için, kendisine ödenmekte olan brüt ödeneğin günlük tutarının 1/3’ünü geçmemek üzere meclis tarafından belirlenecek miktarda huzur hakkı ödenecektir.

Bu çerçevede huzur hakkı ödenecek gün sayısı belediye meclisinin bütçe görüşmesine rastlayan toplantı süresi en çok 20 gün, diğer toplantıların süresi en çok 5 günden fazla olmayacaktır.

c) Encümen Başkanı Olarak Alacağı Ödenek

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 36 ncı maddesi, "Belediye encümeni başkan ve üyelerine, nüfusu 10.000'e kadar olan belediyelerde 3.500, nüfusu 10.001-50.000'e kadar olan belediyelerde 4.500, 50.001-200.000'e kadar olan belediyelerde 6.000 ve 200.001'in üzerinde olan belediyelerde ise 7.500 gösterge rakamının Devlet memurları için belirlenen aylık katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda aylık brüt ödenek verilir..." hükmünü getirmiştir.

Buna göre; belediye encümeni başkanı sıfatıyla belediye başkanlarına;

- Nüfusu 10.000'e kadar olan belediyelerde 3.500,
- Nüfusu 10.001-50.000'e kadar olan belediyelerde 4.500,
- Nüfusu 50.001-200.000'e kadar olan belediyelerde 6.000 ve
- Nüfusu 200.001'in üzerinde olan belediyelerde ise 7.500 gösterge rakamının Devlet memurları için belirlenen aylık katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda aylık brüt ödenek verilecektir.

d) Belediye Başkanlarının Harcırahları

Belediye başkanları görevleri ile ilgili olarak gerek yurt içinde ve gerekse yurt dışında seyahat edebilmektedirler. Ancak, 5393 sayılı Kanunda belediye başkanlarının harcırahlarını düzenleyen bir hüküm yer almamıştır.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi olan kamu görevlilerinin, bir görevin yerine getirilmesi amacıyla sürekli ya da geçici olarak görev yerlerinden ayrılmaları halinde yol giderleri ve yevmiyeleri 6245 sayılı Harcırah Kanunu'na göre ödenmektedir.

Yürürlükteki mevzuata göre, belediye başkanları devlet memuru olmamakla birlikte, gördükleri hizmet karşılığında ödenek alan bir tür kamu hizmetlileri olarak kabul edilmektedir. Harcırah Kanunu'nun uygulamasında kurumlarında yalnız ödenek karşılığında çalışanlar "hizmetli" grubunda sayıldığından, belediye başkanları da 6245 sayılı Harcırah Yasası hükümlerine tabidir. Bu nedenle, belediye başkanlarının belediye hizmetleriyle ilgili olarak yapacakları gerek yurt içi ve gerekse yurt dışı seyahatleri dolayısıyla kendilerine 6245 sayılı Kanun uyarınca harcırah verilir.

ı) Belediye Başkanlarının Yurtiçi Harcırahları

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 7 nci maddesinin 2 nci fıkrasında, "Hizmetlilerin harcırahı, almakta oldukları aylık ücret ve ödeneklerine en yakın Devlet memuru aylık tutarı üzerinden hesaplanır. Şu kadar ki (ödenek mukabili çalışanlar hariç) bunların harcırahları hiçbir suretle 4 üncü derecedeki memurlara verilen miktarı geçemez." denilmektedir.

Belediye başkanları kamu hizmetlisi sıfatıyla bu hükme tabi olup, hizmetlilerin harcırahında Kanun, memur aylık tutarlarını kriter olarak benimsemiştir. Bu durumda, ödenek alan belediye başkanlarının almakta oldukları aylık ödenek

hangi derecede memurun aylık tutarına yakın ise, o memur gibi harcırah gündeliği alacaklardır. Ayrıca bu harcırah miktarı, 4 üncü derecedeki memurlara verilen miktarla sınırlı değildir. Başka bir deyişle, belediye başkan ödenekleri 1 inci derecedeki Devlet memurunun ödeneğine yakınsa, 1 inci derecenin harcırahını alabileceklerdir.

Ayrıca, Harcırah Kanununun 33 üncü maddesine 5335 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi ile eklenen (d) fıkrasında; "... yurt içinde yatacak yer temini için ödedikleri ücreti belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak üzere gündeliklerinin tamamına kadar olan kısmı ayrıca ödenir." hükmü uyarınca, belediye başkanlarına diğer kamu görevlilerinde olduğu gibi, geçici görev mahallinde yatacak yer temini için ödedikleri konaklama giderini belgelendirmeleri durumunda, belge bedelini aşmamak koşuluyla gündeliklerinin tamamına kadar bir tutarın ayrıca ödenmesi gerekmektedir.

Belediye başkanlarının belediye hizmetleri ile ilgili olarak belediye sınırları dışına çıkmaları halinde, yukarıda belirtildiği şekilde kendilerine geçici görev yolluğu verilmektedir.

Belediye başkanlarına verilecek harcırahın, 6245 sayılı Kanunun 39 uncu maddesine göre tespit edilmesi gerekir. Buna göre; geçici bir görevle, görev dışındaki bir yere giden belediye başkanına, buralarda ve yolda;

- Öğle (saat 13.00) ve akşam (saat 19.00) yemeği zamanlarından birini geçirirse 1/3,

- İkisini geçirirse 2/3 oranında ve
- Geceyi de geçirirse tam, gündelik verilir.

Geçici görev yolluğu; yevmiye, yol masrafı, hamal, bagaj ile görev yeri ile istasyon, iskele veya durak arasında yapılacak zorunlu ulaşım masraflarını kapsamaktadır.

Söz konusu Kanunun 39 uncu maddesine göre, gidilen yerde gece kalınması halinde tam yevmiye alınır. Gidilen yerde bir günden az süre ile yapılan yolculuklar içinse, kalış süresine göre gündelik 2/3 veya 1/3 oranlarında tahakkuk ettirilir.

Belediye başkanları yurt içi ve yurt dışı gezilerini uçakla da yapabilirler. Bu konuda 6245 sayılı Kanunun değişik 6 ncı maddesine göre; harcırah, bu Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutad olan yol ve taşıt araçları üzerinden verileceğine amir olduğundan, belediye başkanları gerek gördükleri zaman uçakla seyahat edebileceklerdir.

11) Belediye Başkanlarının Yurt Dışı Harcırahları

Belediye başkanları, belediye hizmetleri ile ilgili olarak yurt içinde seyahat edebildikleri gibi, yurt dışı seyahatinde de bulunabilirler. Ancak belediye başkanlarının, belediye hizmetleriyle ilgili olarak yurt dışına gidebilmeleri için belediye meclisinden izin almaları ve İçişleri Bakanlığına iletilmek üzere ilgili valiliğe bilgi vermeleri gerekmektedir. Aksi halde, bu türlü seyahatler için harcırah almaları mümkün değildir.

Belediye başkanlarının da tabii olduğu yurt dışı geçici ya da sürekli görev yolculukları ile ikametlerde verilecek gündeliklerin miktarı, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 34.üncü maddesinde gösterilmiştir. Buna göre, anılan Kanun gereği verilecek yurt dışı gündeliklerinin miktarı, gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre, mali yıl itibarıyla ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilmektedir.

Yurt Dışı Gündeliklerine Dair Karar hükümlerine göre, yurtdışına her çıkışlarında, seyahat ve ikamet süresinin ilk on günü için ödenecek gündelikler, % 50 artırımlı olarak ödenecektir.

Türkiye'den yurtdışına geçici görevle gönderilenlerden, seyahat ve ikamet süresinin ilk on günü ile sınırlı olmak kaydıyla, yurtdışında yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri fatura ile belgelendirenlere, faturada gösterilen günlük yatak ücretinin birinci fıkrada belirtildiği şekilde artırımlı olarak hesaplanan gündeliklerinin % 40'ına kadar olan miktar için bir ödeme yapılmaz, %40'ını aşması halinde ise aşan kısmın sadece % 70'i ayrıca ödenir. Ancak, yatacak yer temini için ödenecek günlük ilave miktar, artırımlı olarak hesaplanan gündeliklerin ekli cetvelin;

a) I-III no'lu sütunlarda gösterilen unvanlarda bulunanlar için % 100'ünden,

b) IV-VII no'lu sütunlarda gösterilen kadrolarda bulunanlar için % 70'inden, fazla olamaz.

Kararın 3 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca ekli cetvelde gösterilen

miktarlardan daha aşağı miktarda gündelik belirlenmesi durumunda, yatacak yer ücretinin hesaplanmasında, ekli cetvelde gösterilen gündeliklerin artırımlı miktarları esas alınır.

e) Belediye Başkanlarına Uygulanacak Ek Gösterge ve Tazminatlar

1-Ek Gösterge

Belediye başkanlarının emeklilikleri ile ilgili Kanun 2898 sayılı Kanun olup bu Kanunla belediye başkanlarına yeni bir imkan daha getirilmiştir. 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununa eklenen Ek 48 inci Maddesinin 18.5.1994 tarih ve 527 sayılı KHK ile değişik (b) bendinde; "Belediye başkanı olarak iştirakçilikleri devam edenlere, genel idare hizmetleri sınıfında görev yapan genel müdürler için belirlenen ek gösterge rakamını ve öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri dereceyi geçmemek üzere, emekli keseneklerine esas aylık dereceleri itibarıyla mülki idare amirliği sınıfı için tespit edilen ek gösterge rakamları uygulanır. Bu fıkralara girenlerden daha önce personel kanunlarına göre aylık almış iştirakçilere uygulanacak ek göstergeler, önceki görevleri için tespit edilmiş ek göstergelerden aşağı olamaz." hükmü mevcuttur.

Devlet memurları için derecelere göre uygulanacak ek göstergeler, en son 18.5.1994 tarih ve 527 sayılı KHK'nin 3 üncü maddesi ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 43 üncü maddesine eklenen I sayılı Cetvelde gösterilmiştir. Bu Cetvele göre, mülki idare amirliği sınıfı için 1.1.1995 tarihinden itibaren uygulanmakta olan ek göstergeler (dolayısıyla belediye başkanlarını da kapsayacak ek göstergeler) **şöyledir.**

Unvanı	Derece	Ek gösterge
a) Müsteşar	1	7600
b) Vali	1	7000
c) Kadroları bu sınıfa dahil olup da; yukarıda sayılanlar dışında kalanlar (1 inci derecenin kademelerinden aylık alanlar için Genel İdare Hizmetleri Sınıfında aynı görev unvanları için belirlenen ek gösterge rakamlarından düşük olmamak üzere)	¼	4800
	1	4100
	2	3600
	3	3000
	4	2300
	5	2200
	6	1600
	7	1500
	8	1300
	9	1150

Emekli Sandığı'na tabi olan belediye başkanlarından emekli aidatı kesilirken bu rakamların da gözönünde bulundurulması gerekir. Emeklilik derecesi 10 - 15 inci dereceli olanlar için ek gösterge yoktur.

ı) Makam Tazminatı, Temsil veya Görev Tazminatı

5393 sayılı Kanununun 85.inci maddesinin ikinci fıkrası ile 5434 sayılı Yasa'nın Ek 68 inci maddesine dördüncü fıkrası değiştirilerek, belediye başkanları için;

“Sandıkça emekli aylığı bağlanan büyükşehir belediye başkanlarına 7000, il belediye başkanlarına 6000, ilçe ve ilk kademe belediye başkanlarına 3000, di-

ğer belediye başkanlarına 1500 gösterge rakamı üzerinden, bu maddede belirtilen usul ve esaslar dahilinde makam tazminatı, buna bağlı olarak temsil veya görev tazminatı ödenir. Bu tazminatlar ilgililere ödendikçe iki ay içinde faturası karşılığında Hazine'den tahsil olunur. Birinci fıkrada öngörülen iki yıllık sürenin hesabında iştirakçi olup olmadıklarına bakılmaksızın belediye başkanı olarak geçen sürelerin tamamı dikkate alınır.” Hükmü getirilmiştir.

Bu kapsamda belediye başkanlarına emekli olmaları durumunda; verilecek makam ve temsil/görev tazminat göstergeleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Belediye Başkanları	Makam Tazminatı	Temsil tazminatı	Görev Tazminatı
Büyükşehir belediye başkanı	7.000	17.000	-
İl belediye başkanı	6.000	-	9.000
İlçe belediye başkanı	3.000	-	6.000
Diğer belediye başkanı	1.500	-	4.500

Bu tazminatlar ilgililere ödendikçe iki ay içinde faturası karşılığında Hazine'den tahsil edilecektir. Birinci fıkrada öngörülen iki yıllık sürenin hesabında iştirâkçi olup olmadıklarına bakılmaksızın belediye başkanı olarak geçen sürelerin tamamı dikkate alınacaktır.

5510 sayılı Kanun ile 1.1.2008 tarihinden itibaren SSK ve Bağ-Kur'lu belediye başkanlarına da makam ve temsil/görev tazminatı hakkı getirilmiştir.

3. BELEDİYE BAŞKANLARINA SOSYAL DENGE TAZMİNATI ÖDEMESİ

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 37.inci maddesinde; "Belediye başkanı, belediye idaresinin başı ve belediye tüzel kişiliğinin temsilcisidir. Belediye başkanı, ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre seçilir. Belediye başkanı, görevinin devamı süresince siyasi partilerin yönetim ve denetim organlarında görev alamaz; profesyonel spor kulüplerinin başkanlığını yapamaz ve yönetiminde bulunamaz." Denilmektedir.

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Ek 15.inci maddesinde ise; "Belediyeler ve bağlı kuruluşları ile il özel idarelerinin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine sosyal denge tazminatı ödenebilir. Sosyal denge tazminatının ödenebilecek aylık tutarı, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununa göre yapılan toplu sözleşmede belirlenen tavan tutarı geçmemek üzere kamu görevlileri sendikası arasında anılan Kanunda öngörülen hükümler çerçevesinde yapılabilecek sözleşmeyle belirlenir." hükümleri yer almaktadır.

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin bu hükmü uyarınca belediyeler ve bağlı kuruluşları ile il özel idarelerinin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine sosyal denge tazminatı ödenebilecektir.

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin bu hükmü gerekçe gösterilerek bir belediyede belediye başkanına da sosyal denge tazminatı ödemesi yapılmıştır.

İlgili belediyenin, ödemenin yapıldığı yıla ilişkin hesap ve işlemlerini denetleyen Sayıştay Denetçileri, yapılan ödemeyi mevzuata uygun bulmayarak yargı raporuna almışlardır.

Sayıştay Denetçileri tarafından düzenlenen yargı raporunu değerlendiren Sayıştay Dairesi de belediye başkanına yapılan sosyal denge tazminatı ödemesini mevzuata uygun bulmayarak konu hakkında tazmin kararı vermiştir.

Sayıştay Dairesi tarafından verilen tazmin kararını beğenmeyen ilgililer karara itiraz ederek Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz talebinde bulunmuşlardır.

İlgililer tarafından gönderilen temyiz dilekçesinde özetle belediye başkanının kamu görevlisi olduğundan bahisle, belediye başkanına sosyal denge tazminatının ödenmesinde mevzuata aykırılık bulunmadığı iddiasında bulunulmuştur.

Konuyu inceleyen Sayıştay Temyiz Kurulu verdiği 08.07.2020 tarihli ve 48174 nolu kararında, Sayıştay Dairesi tarafından verilen tazmin hükmünün tasdikine karar vermiştir.

Sayıştay Temyiz Kurulu konuya ilişkin 08.07.2020 tarihli ve 48174 nolu kararında şu gerekçe ve açıklamalara yer vermiştir:

“24 sayılı İlamın 1’inci maddesinde; 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun Belediye başkanının özlük haklarını düzenleyen 39’uncu maddesine aykırı olarak sosyal denge yardımı ödenmesi suretiyle kamu zararına sebebiyet verildiği gerekçesiyle-TL için tazmin hükmü verilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 37’inci maddesinde;

“Belediye başkanı, belediye idaresinin başı ve belediye tüzel kişiliğinin temsilcisidir. Belediye başkanı, ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre seçilir.

Belediye başkanı, görevinin devamı süresince siyasî partilerin yönetim ve denetim organlarında görev alamaz; profesyonel spor kulüplerinin başkanlığını yapamaz ve yönetiminde bulunamaz.”

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin Ek 15’inci maddesinde ise;

“Belediyeler ve bağlı kuruluşları ile il özel idarelerinin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine sosyal denge tazminatının ödenebilecek aylık tutarı, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununa göre yapılan toplu sözleşmede belirlenen tavan tutarı geçmemek üzere kamu görevlileri sendikası arasında anılan Kanunda öngörülen hükümler çerçevesinde yapılabilecek sözleşmeyle belirlenir.” hükümleri yer almaktadır.

Dilekçiler taleplerinde daha önceki savunmalarını tekrarlayarak, belediye baş-

kanının kamu görevlisi olduğundan bahisle, sosyal denge tazminatının ödenmesinde mevzuata aykırılık bulunmadığını iddia etmişler de, yukarıdaki mevzuata göre söz konusu ödemenin yapılabilmesi için kişinin yalnızca kamu görevlisi olması yeterli olmayıp, aynı zamanda belediye kadro ve pozisyonlarında istihdam edilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik’in “Kadroların Tespiti” başlıklı 9’uncu maddesinin birinci fıkrasında; “Bu Yönetmeliğe ekli cetvellerde alt gruplar için unvan ve sayı itibarıyla tespit edilenler dışında kadro kullanılamaz” ifadesine yer verilmiştir.

Kamu personel hukukunda, kadro ve pozisyon ifadesi, kanunla ve kanuna dayanılarak çıkarılan mevzuatla gösterilen kadroları ifade etmektedir. Bahse konu Yönetmelikte ve eki cetvellerinde, “belediye başkanı” kadro ve pozisyonuna yer verilmemiştir. Belediye başkanı, belediyenin başı ve tüzel kişiliğinin temsilcisi olarak mevzuatla düzenlenen biçimde seçimle iş başına gelen bir kamu görevlisi statüsünde olup, belediye kadro ve pozisyonlarında istihdam edilmemektedir. Bu sebeple Belediye başkanlarına sosyal denge ödemesi yapılması kanunen mümkün olmamaktadır.

Bu itibarla, sorumlu iddialarının reddedilerek yukarıda yer alan gerekçelerle, 24 sayılı İlamın 1. maddesiyle verilen tazmin hükmünün tasdikine, karar verildi.”

Sayıştay Temyiz Kurulu Kararında da belirtildiği üzere belediyede çalışan bir kişiye sosyal denge tazminatı ödemesi yapılabilmesi için ilgili kişinin yalnızca kamu görevlisi olması yeterli olmayıp,

aynı zamanda belediye kadro ve pozisyonlarında istihdam edilmesi de gerekmektedir.

Belediye başkanı, belediyenin başı ve tüzel kişiliğinin temsilcisi olarak mevzuatla düzenlenen biçimde seçimle iş başına gelen bir kamu görevlisi statüsünde olup, belediye kadro ve pozisyonlarında istihdam edilmemektedir. Bu sebeple Belediye başkanlarına sosyal denge tazminatı ödemesi yapılması kanunen mümkün değildir.

4. SONUÇ

Belediye Kanununa göre belediyenin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanı olup, belediye idaresinin başı ve belediye tüzel kişiliğinin temsilcisi olan belediye başkanları, görevinin devamı süresince; siyasî partilerin yönetim ve denetim organlarında görev alamazlar, profesyonel spor kulüplerinin başkanlığını yapamazlar ve yönetiminde görev alamazlar.

Ayrıca belediye başkanları görevleri süresince ve görevlerinin sona ermesinden itibaren iki yıl süreyle belediye ve bağlı kuruluşlarına karşı doğrudan doğruya veya dolaylı olarak taahhüde giremez, komisyonculuk ve temsilcilik yapamazlar.

Belediye başkanlarına, yaptığı hizmetlerin karşılığında muhtelif özlük hakları ve sosyal haklar verilmektedir. Belediye başkanlarına verilen özlük ve sosyal haklar; belediye başkan ödeneği, huzur hakkı, encümen ödeneği, harcırah, ek gösterge ve tazminat gibi haklardır.

Belediye başkanları, belediye idaresinin başı ve tüzel kişiliğinin temsilcisi

olarak seçimle iş başına gelen bir kamu görevlisi statüsünde olup, belediye kadro ve pozisyonlarında istihdam edilmediklerinden kendilerine özlük hakları kapsamında sosyal denge tazminatı ödemesi yapılması mümkün değildir.

Sayıştay Temyiz Kurulu Kararında da belirtildiği üzere belediye başkanına sosyal denge tazminatı ödemesi yapılabilmesi için belediye başkanının yalnızca kamu görevlisi olması yeterli olmayıp, aynı zamanda belediye kadro ve pozisyonlarında istihdam edilmesi de gerekmektedir.

Belediye başkanları, belediye kadro ve pozisyonlarında istihdam edilmedikleri için kendilerine sosyal denge tazminatı ödemesi yapılmaması gerekmektedir.

KAYNAKÇA

5393 sayılı Belediye Kanunu

2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunu

2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu

6245 sayılı Harcırah Kanunu

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu

Yurt Dışı Gündeliklerine Dair Karar

5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname

08.07.2020 tarihli ve 48174 sayılı Sayıştay Temyiz Kurulu kararı

Salih ÇALAL

Ticaret Bakanlığı Müfettişi

BELEDİYE GÜVENLİK HİZMETLERİNİN BELEDİYE ŞİRKETLERİNE GÖRDÜRÜLMESİ

1. GİRİŞ

İnsanlar var olduğu günden bu yana güvenlik ihtiyacını hissetmiştir. Bu nedenle güvenlik unsurunun da en az insanlık tarihi kadar eski olduğunu ifade edebilmek mümkündür. Günümüzde teknolojinin de gelişim göstermesi ile birlikte güvenlik unsuru da çok farklı bir boyut kazanmıştır. Bu noktada kişilerin güvenlik ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için çeşitli hizmetlerin alınmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu kapsamda, özel güvenlik hizmetleri gerçek ya da tüzel kişilerin yaşam hakkı, işletme yönetimi hakları, zilyetlik hakkı ve mülkiyet hakkı gibi haklarının korunması amacı ile verilen hizmetleri ifade etmektedir. Özel güvenlik ise bu koruma işlemini gerçekleştiren kişilere verilen isimdir.

Özel güvenlik hizmetinin en temel kapsamı kişilerin mal ve can güvenliğini sağlamak şeklinde açıklanabilir. Bu doğrultuda özel güvenlik hizmetleri kapsamında özel güvenliklerin görev süreleri boyunca güvence altına aldıkları

ve korudukları gerçek ya da tüzel kişiler bulunmaktadır. Bazen koruma ise can güvenliğine yönelik olurken bazen ise mal güvenliğine yönelik olabilmektedir. Bazen ise hem mal hem de can güvenliği koruması gerçekleştirilebilmektedir. İnsanların can ve mal güvenliğinin korunması için verilen özel güvenlik hizmetleri kapsamında birtakım yasalarında bulunduğunu ifade edebilmek mümkündür. Özel güvenliklerin görev ve sorumlulukları söz konusu yasa ile düzenlenmiştir.

Bu çalışmada belediyelerin hizmet binalarına ilişkin güvenlik hizmetlerini nasıl sağlayacakları ve bu hizmetin belediye şirketlerinden alınma prosedürü hakkında bilgi verilecektir.

2. BELEDİYE GÜVENLİK HİZMETLERİNİN BELEDİYE ŞİRKETLERİNE GÖRDÜRÜLMESİ

İl özel idareleri, belediyeler ile bağımlı kuruluşları ve bunların üyesi olduğu mahalli idare birlikleri, personel çalıştırılmasına dayalı hizmetleri 04.01.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Ka-

nununun 22'nci maddesindeki limit ve şartlar ile 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendindeki sınırlamalara tabi olmaksızın doğrudan hizmet alımı suretiyle birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlası bu idarelere ait ve halen bu kapsamda hizmet alımı yaptığı mevcut şirketlerinden birine, bu nitelikte herhangi bir şirketi bulunmuyorsa münhasıran bu amaçla kuracakları bir şirkete gördürebilirler. Bu kapsamda mevcut şirketi olan belediyeler bu şirketlere, şirketi olmayan belediyeler ise şirket kurarak yukarıda bahsettiğimiz kapsamdaki hizmet alımlarını şirketlerini ne gördürme imkânları vardır.

696 sayılı KHK ile Özel Güvenlik hizmetlerine ilişkin 10.6.2004 tarihli ve 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunda belirtilen özel şartlara ilişkin hükümler uygulanmayacağı hükmü bulunmaktaydı. 31.07.2018 tarih ve 30495 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan 7145 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile 375 sayılı KHK'nın ek 20'nci maddesinin ikinci maddesinde yapılan değişiklik ile şirketlerin koruma ve güvenlik hizmeti alanındaki faaliyetlerinde 10.6.2004 tarihli ve 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun hükümleri uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

3. BELEDİYELERİN GÜVENLİK HİZMETİ ALIMI

27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 20

nci maddesinde; "İl özel idareleri, belediyeler ile bağlı kuruluşları ve bunların üyesi olduğu mahalli idare birlikleri, personel çalıştırılmasına dayalı hizmetleri 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesindeki limit ve şartlar ile 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendindeki sınırlamalara tabi olmaksızın doğrudan hizmet alımı suretiyle birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlası bu idarelere ait ve halen bu kapsamda hizmet alımı yaptığı mevcut şirketlerinden birine, bu nitelikte herhangi bir şirketi bulunmuyorsa münhasıran bu amaçla kuracakları bir şirkete gördürebilir.

Bu madde kapsamındaki şirketlerin koruma ve güvenlik hizmeti alanındaki faaliyetlerinde 10/6/2004 tarihli ve 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun hükümleri uygulanır. Ancak;

a) Bu şirketlerin faaliyet alanının münhasıran koruma ve güvenlik hizmeti olması zorunluluğu yoktur. Şirketler bu kapsamdaki faaliyetlerini ayrı bir bölüm hâlinde yürütür.

b) Şirketlerde özel güvenlik alanında istihdam edilen özel güvenlik görevlisi sayısının on kişiyi geçmemesi hâlinde özel güvenlik bölümü yöneticisinde en az lise mezunu olma şartı aranır. Kanunda belirtilen özel güvenlik temel eğitim şartı sadece bu bölümde görevli olan yöneticiler hakkında aranır.

c) Bu şirketler 5188 sayılı Kanununun 24 üncü maddesinde belirtilen ruhsat harcından muaftır.

ç) Bu şirketler kendi kurumları dışındaki özel ve kamu kurumlarına özel güvenlik hizmeti veremezler.

Bu madde kapsamındaki şirketlerde işçilerin işe alımı, işçilere ilişkin personel giderlerinin toplam giderler içindeki payına ilişkin üst sınırları, ilk defa alınacak işçilere ilişkin belirlenecek ölçütleri esas alarak yıllık sınırlamaları ve bu kapsamdaki alımlar ile harcamaları izlemeye ilişkin usul ve esasları belirlemeye Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.” hükmü bulunmaktadır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesi birinci fıkrasının (e) bendinde; “...2) Bu bendin uygulanmasında personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı; bu Kanun ve diğer mevzuattaki hükümler uyarınca ihale konusu işte çalıştırılacak personel sayısının ihale dokümanında belirlendiği, bu personelin çalışma saatlerinin tamamının idare için kullanıldığı, yaklaşık maliyetinin en az %70’lik kısmının asgari işçilik maliyeti ile varsa aynı yemek ve yol giderleri dâhil işçilik giderinden oluştuğu ve niteliği gereği süreklilik arz eden işlere ilişkin hizmet alımlarını ifade eder. Mahalli idare veya şirketlerinin bütçelerinden yapılan, yıl boyunca devam eden, niteliği gereği süreklilik arz eden ve haftalık çalışma saatlerinin tamamının idare için kullanıldığı park ve bahçe bakım ve onarımı ile çöp toplama, cadde, sokak, meydan ve benzerlerinin temizlik işlerine ilişkin alımlar personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı olarak kabul edilir. Hizmet alım sözleşmesi kapsamında niteliği bir-

birinden farklı hizmet türlerinin bulunması halinde personel çalıştırılmasına dayalı olup olmama yönünden yapılacak her hizmet türü için ayrı ayrı yapılır. Danışmanlık hizmetleri, hastane bilgi yönetim sistemi hizmetleri ve çağrı merkezi hizmetlerine ilişkin alımlar personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı olarak kabul edilmez...” hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 28.04.2018 tarihli ve 30405 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları ile Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esaslar”ın Şirket personelinde aranacak şartlar başlıklı 4 üncü maddesinde;

“(1) Şirketlerde işe alınacaklarda;

1) 5/9/1981 tarihli ve 2527 sayılı Türk Soylu Yabancıların Türkiye’de Meslek ve Sanatlarını Serbestçe Yapabilmelerine, Kamu, Özel Kuruluş veya İşyerlerinde Çalıştırılabilmelerine İlişkin Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla Türk vatanı olmaları,

2) 18 yaşını tamamlamış olmak,

3) Affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı suçlardan, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlardan mahkûm olmamak,

4) Askerlik durumu itibarıyla;

a) Askerlikle ilgisi bulunmamak,

b) Askerlik çağına gelmemiş bulunmak,

c) Askerlik çağma gelmiş ise muvazzaf askerlik hizmetini yapmış yahut ertelenmiş veya yedek sınıfa geçirilmiş olmak,

5) 22/5/2003 tarihi ve 4857 sayılı İş Kanununun 30 uncu maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla görevini devamlı yapmasına engel olabilecek akıl hastalığı bulunmamak.

6) Güvenlik soruşturması ve/veya arşiv araştırması yapılmış olmak,

7) İlgili idarelerce ihtiyaç duyulması halinde belirlenecek işin niteliğine uygun özel şartları taşımak, şartlar aranır.

(2) Özel güvenlik görevlisi olarak işe alınacaklar 10/6/2004 tarihli ve 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun hükümlerine tabidir.

(3) Birinci fıkranın altıncı bendine ilişkin soruşturma ve/veya araştırma talepleri ilgili valilik aracılığıyla yetkili mercilerden istenir. İntikal eden güvenlik soruşturması ve/veya arşiv araştırması sonuçları 14/2/2000 tarihli ve 2000/284 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Yönetmeliğine göre illerde valilikler bünyesinde teşkil edilen değerlendirme komisyonunca değerlendirilir. Ancak vali tarafından uygun görülmesi halinde sonuçların değerlendirilmesi ilgili idare bünyesinde anılan Yönetmeliğe göre teşkil edilen değerlendirme komisyonuna bırakılabilir. Şirketin ortakları arasında birden fazla idare bulunması durumunda değerlendirme yetkisinin bırakılacağı idare vali tarafından belirlenir.” hükmünü amirdir.

Personel Giderlerinin Toplam Giderler İçindeki Payına İlişkin Üst Sınır başlıklı 5 inci maddesinde; “(1) İdarelerin, şirket personeli de dahil yıllık toplam personel giderleri, idarenin gerçekleşen en son yıl bütçe gelirleri toplamının her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılması sonucu bulunacak miktarın **yüzde kırkını aşamaz**. Bu oran **büyükşehir belediyelerinde yüzde otuz** olarak uygulanır. Yıl içerisinde aylık ve ücretlerde beklenmedik bir artışın meydana gelmesi sonucunda personel giderlerinin söz konusu oranları aşması durumunda, **cari yıl ve izleyen yıllarda personel giderleri bu oranların altına ininceye kadar idare şirketlerine yeni personel alımı yapılamaz**.

(2) **Doğrudan hizmet alım sözleşmesi kapsamında çalışan işçi sayısı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 24 üncü maddesine göre işçi statüsünde geçişe esas sözleşme kapsamında o iş için öngörülen işçi sayısını aşamaz**. Ancak birinci fıkradaki oranın altında kalan idarelerin şirketleri; **bu oranın aşılmaması kaydıyla, işten ayrılanların yerine ve iş artışının zorunlu olduğu durumlarda idarenin talebi üzerine yeni işçi alımı yapabilir**. İdareler, belirlenen oranın aşılmaması kaydıyla personel çalıştırılmasına dayalı yeni hizmetlerini şirketlerine gördürebilir ve bu amaçla şirketler tarafından yeni işçi alımı yapılabilir.

(3) Birinci fıkrada belirlenen oranı aşan idareler tarafından İçişleri Bakanlığundan izin alınmaksızın şirketlerine işçi alımı yapılamaz.

(4) İdare tarafından şirkete personel gideri için yapılacak aylık ödemelerin toplamı, hizmet alımı sözleşmesinde öngörülen işçi ücretleri esas alınarak hesaplanan;

a)Asgari İşçilik maliyeti,

b)Asgari işçilik maliyeti üzerinden hesaplanan %4 sözleşme giderleri ve genel giderler,

c)İşçilikle bağlantılı aynı giderler,

ç)Asgari işçilik maliyeti ve işçilikle bağlantılı aynı giderler toplamı üzerinden %7'ye kadar belirlenecek kâr, dâhil işçilik giderleri toplamını aşamaz. İşçi ücretlerinin tespitinde asgari ücrette meydana gelen artışlar dikkate alınır. Asgari işçilik maliyeti, sözleşme giderleri ve genel giderler ile işçilikle bağlantılı aynı giderler ve kâr oranı, kamu ihale mevzuatı esas alınarak belirlenir.

(5) Şirketin toplam giderleri içinde, işçilere ilişkin personel giderlerinin tutarı dördüncü fıkra hükümlerine göre şirkete yapılan aylık personel ödemelerinin miktarını geçemez. Şirketin idareye sunduğu personel çalıştırılmasına dayalı hizmetleri dışındaki diğer faaliyetlerinde çalışan işçilere ilişkin giderler, bu tutarın tespitinde dikkate alınmaz.” hükmü ile,

Hizmetlerin gördürülmesi başlıklı 6 nci maddesinde;

(1) İl özel idareleri, belediyeler ile bağlı kuruluşları ve bunların üyesi olduğu mahalli idare birlikleri, personel çalıştırılmasına dayalı hizmetlerini 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesindeki limit ve şartlar ile 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendindeki sınırlamalara tabi olmaksızın doğrudan hizmet alımı suretiyle doğrudan doğruya veya dolaylı olarak, birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlası bu idarelere ait şirketlere gördürebilir.

(2) Belediye veya bağlı kuruluşlarından birinin sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu şirketlerden; aynı belediye veya bağlı kuruluşları tarafından da ortaklık oranlarına bakılmaksızın doğrudan hizmet alımı yapılması mümkündür.

(3) Aynı idarelerin birinci fıkra kapsamındaki şirketleri, personel çalıştırılmasına dayalı hizmetlerini doğrudan hizmet alımı yöntemiyle birbirlerine gördürebilirler.

(4) Bu kapsamda yapılacak personel çalıştırılmasına dayalı hizmetlerin bedelinin tespitinde Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin tespite ilişkin ilgili maddelerinde belirtilen hususlara uyulması zorunludur. Bu Usul ve Esaslarda düzenlenmeyen hususlarda Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği eki Hizmet İşleri Genel Şartnamesi ile ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

(5) Bu kapsamdaki hizmet alımlarının

da taraflar arasında sözleşme imzalanması zorunludur.” hükmü bulunmaktadır.

4. SONUÇ

Belediyelerin güvenlik hizmeti alımlarına ilişkin usul ve esaslar; 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları ile Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esaslar kapsamında yukarıda ayrıntıları açıklandığı üzere belirlenmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri incelendiğinde; özel güvenlik hizmetlerinin personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımları kapsamında olduğu dolayısıyla belediyelerce ihtiyaç duyulan özel güvenlik hizmetlerinin söz konusu

Esaslar ve ilgili diğer mevzuata uyularak belediye şirketlerinden doğrudan hizmet alımı yöntemiyle gördürülebilmesi mümkündür. Zira, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 20 nci maddesinde yapılan değişiklik belediyelere bu imkanı sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

KAYNAKÇA

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu (22.01.2002 – 24648)

5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun (26.06.2004 – 25504)

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (30.06.1989 – 20211 Mükerrer)

İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları ile Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esaslar (28.04.2018 – 30405)

E-SPOR SALONLARININ UMUMA AÇIK İSTİRAHAT VE EĞLENCE YERİ OLARAK RUHSATLANDIRILMASI

Dr. Öğretim Gör. Güven DENİZ

1. GİRİŞ

Yeni gelişen bir alan olarak e-spor (elektronik spor), dünyanın her yerinde birçok oyuncusu ve takipçisi olan sektör olarak her geçen gün hızla büyümektedir. Birçok oyun firması e-spor alanında kendinden söz ettirmek için yarış içine girmekte ve bu bağlamda birçok organizasyon ve etkinlik düzenlemektedir. Bunun yanında gerek yerel gerekse global olarak turnuvalarda e-spor oyuncuları ve seyircileri bir araya gelmektedir. E-sporun gelişmesiyle birlikte profesyonel e-spor takımları da kurulmuştur. Profesyonel e-spor takımlarının diğer spor dallarında mevcut olan takımlardan çok bir farkı yoktur.

Elektronik spor (e-spor); bilgisayar, konsol ve mobil platformlar üzerinden çevrimiçi ve çevrimdışı bireysel ve takım olarak oynanan, rekabetçi çok oyunculu, dijital oyunların çeşitli modlarıyla oynanan bir alan olarak tanımlanmaktadır. Kısaca e-spor, bilgisayar, konsol ve mobil platformlar vasıtasıyla oynanan, çok oyunculu dijital oyunlara verilen genel addir. Son dönemlerde iyiden iyiye po-

püler olan e-spor, 2000'li yıllardan sonra gelişen oyun sektörüyle birlikte yeni bir teknolojik alan olarak ortaya çıkmıştır. E-spor oyuncularına lisanslar Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından verilmekte ve verilen lisanslarda spor dalı olarak «Dijital Oyunlar», yer almaktadır. Bağlı olunan federasyon ise Türkiye Gelişmekte Olan Spor Branşları Federasyonudur.

Bu çalışmada, e-Spor salonlarının (Dijital Oyun Spor Salonu) ruhsatlandırılmasında esas alınacak ilkelerin neler olacağı hususunda tereddüde düşülen konularda açıklamalar yapılacaktır.

2. E-SPOR NEDİR?

Son yıllarda elektronik teknolojinin gelişmesi ile beraber spor müsabakaları elektronik ortamda oynanabilir hale gelmiştir. Bu gelişmeyle bağlantılı olan **e-spor kısaca, organize video oyunu yarışmalarına verilen isim olarak tanımlanmıştır.** Oyunlar, genellikle profesyonel oyuncular arasında profesyonel organizasyonlar ile düzenlendiğinde bu ismi alır. Elektronik sporlarda en çok rastlanan oyun türleri strateji oyunları, dövüş oyunları, birinci şahıs nişancı

oyunları ve spor oyunlarıdır. League of Legends Dünya Şampiyonası, The International, Evolution Championship Series ve Intel Extreme Masters gibi turnuvalar canlı yayınlanmakta ve oyunculara altı haneli miktarlara kadar önemli para ödülleri verilmektedir. E-spor karşılaşmalarında yer alan oyunculara siber atlet denir. Profesyonel oyuncular için çoğunlukla başlama yaşı 16-17 iken, oyuncular ortalama 24 yaşında geldiklerinde sektörden ayrılmaktadırlar. Ancak bu bir kural değildir.

E-Spor'un doğuşu aslında sandığınızdan çok daha eskilere dayanmaktadır. 70'li ve 80'li yıllarda atari salonlarının yaygınlaşmasıyla gençlerin birlikte oyun oynayarak rekabet ederek sosyalleşmesi e-Spor'un kökenini oluşturmaktadır. Kişisel bilgisayarların evlere kadar girmesi, internetin yaygınlaşması ve çeşitli rekabetçi oyunların ortaya çıkmasıyla günümüzde e-spor hızla gelişmekte ve yayılmaktadır. Günümüzde ulusal ve uluslararası birçok e-Spor turnuvası düzenlenmektedir. Bu turnuvalar oyunculara rekabet edecekleri profesyonel bir ortam sağlayarak elektronik spor ve sporcu kavramlarının gelişmesi ve yaygınlaşmasına büyük katkı sağlamıştır. Her geçen gün düzenlenen resmi ve özel turnuvaların sayısı ve bu turnuvalara gösterilen ilgi artmakta, buna bağlı olarak da e-Sporcuların bunu profesyonel bir meslek olarak icra etmesinin önü açılmaktadır. Artık e-Spor turnuvaları milyon dolarlara varan ödüllerle ve binlerce izleyicinin arenalarda, yüz binlercesinin ise internet üzerinden yapılan canlı yayınlarda takip ettiği büyük etkinlikler haline dönüşmüştür. E-spor'un farklı alanlarında fa-

aliyet gösteren ve çeşitli firmalarla sponsorların çatısı altında toplanan yüzlerce e-Spor kulübü kurulmuş ve bu kulüpler tıpkı bir spor kulübü gibi düzenli antrenman yapmakta, çeşitli lig ve turnuvalarda yarışmakta ve gerektiğinde transfer yaparak kadrolarını güçlendirmektedirler. Ayrıca dünyanın çeşitli ülkelerinde e-Sporcular artık sporcu olarak sayılarak sporcu lisansı almaya başlamışlardır. Türkiye de 2014 yılı itibarıyla lisans veren ülkeler arasına katılmıştır.

Türkiye'nin bilinen ilk e-Spor takımı, 2003 yılında Counter Strike kadrosu oluşturarak başlayan Dark Passage takımıdır. E-Sporlara artan taleple birlikte, bağımsız takımların yanında, Türkiye'de 2015 yılında Beşiktaş ESK, ardından 2016 yılında 1907 Fenerbahçe e-Spor ve Galatasaray eSports, League of Legends oyunu için e-Spor takımlarına resmî destek vermeye başlamışlardır. Türkiye'de birden fazla e-Spor alanında etkin olan diğer takımlar arasında, 2005 yılında kurulmuş Team Turquality, 2008 yılında kurulmuş HWA Gaming verilebilir. Bahçeşehir Üniversitesi'nin League of Legends takımı olan BAU SuperMassive de, başarılı takımlar arasındadır. Türkiye'nin uluslararası alanda başarılarla sahip e-Spor takımı olan Space Soldiers, Counter Strike: Global Offensive (CS:GO) oyununda Türkiye'yi çeşitli turnuvalarda temsil eden ve 2014 yılında Bünyamin Aydın tarafından kurulan bir takımdır. Takım aynı zamanda, 5 oyuncusunun da Türkiye millî CS:GO kadrosunda yer aldığı ilk takımdır.

Profesyonel liglere katılacak oyunculara, Türkiye Cumhuriyeti Gençlik ve Spor Bakanlığı - Spor Genel Müdürlüğü

tarafından 2014 yılından itibaren e-Sporcu lisansı verilmekte ve bu oyuncular, profesyonel oyuncu olarak değerlendirilmektedir. 2011 yılında kurulan Türkiye Dijital Oyunlar Federasyonu ile devlet tarafından federasyon seviyesinde tanıyan e-Spor, 2013 yılında bu federasyonun kapanması ile asbaşkanlık seviyesine inmiştir. 4 Nisan 2018 tarihinde Türkiye Elektronik Sporlar Federasyonu faaliyet göstermeye başlamıştır.

Türkiye’de, e-Spor kategorisinde sayılan oyunların çoğu yüksek oyuncu kitesine sahip olmasına rağmen, düzenli olarak sadece League of Legends turnuvaları resmî olarak yapılmaktadır. Oyunun geliştiricisi Riot Games, Türkiye’ye yaptığı yatırım ile Türkiye sunucusuna sahip ilk ve tek e-Spor ligini başlatmıştır. “Türkiye Şampiyonluk Ligi” adı verilen ligde diğer sporlarda olduğu gibi profesyonel oyuncular ve kulüpler bulunmaktadır. Ayrıca lig aşağıdaki şartları taşımaktadır:

- Takımlar aynı zamanda profesyonel şirkettir.
- Karşılaşmalar 5'er kişilik iki takımla oynanır.
- Asgari iki yedek oyuncu bulunmalıdır.
- Takımlarda en fazla iki yabancı oyuncu bulunabilir.
- Takım oyuncularının takımları ile profesyonel sözleşmeleri bulunur.
- Bir oyuncunun azami sözleşmesi 2 yıldır.
- Sözleşmeli bir oyuncu ile takımların görüşmesi yasaktır.
- Bonservis karşılığında oyuncu transferi yapılabilir.

3. E-SPOR SALONLARININ UMUMA AÇIK İSTİRAHAT VE EĞLENCE YERİ OLARAK RUHSATLANDIRILMASI

Bilindiği üzere, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in 4 üncü maddesinin birinci fıkrası

“... g) Umuma açık istirahat ve eğlence yeri: Kişilerin tek tek veya toplu olarak eğlenmesi, dinlenmesi veya konaklaması için açılan otel, motel, pansiyon, kamping ve benzeri konaklama yerleri; gazino, pavyon, meyhane, bar, birahane, içkili lokanta, taverna ve benzeri içkili yerler; sinema, kahvehane ve kıraathaneler; kumar ve kazanç kastı olmamak şartıyla adı ne olursa olsun bilgi ve maharet artırıcı veya zeka geliştirici nitelikteki elektronik oyun alet ve makinelerinin, video ve televizyon oyunlarının içerisinde bulunduğu elektronik oyun yerleri; internet salonları, lunaparklar, sirkler ve benzeri yerleri, ...” hükmünü içermektedir.

6 ncı maddesinin birinci fıkrasında, “Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır.” ve üçüncü fıkrası “İşyeri açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1 ve 2’de yer alan

durumlarına uygun formu doldurarak yetkili idareye başvurur.” hükmü yer almaktadır.

13 üncü maddesi “İşyeri açma ve çalışma ruhsatı verilen işyerleri, yetkili idareler tarafından ruhsatın verildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde kontrol edilir. İşyerinin bu süre içinde kontrol edilmemesi halinde ruhsat kesilir. Kontrol görevini yerine getirmeyen yetkili idare görevlileri hakkında kanunî işlem yapılır. İşyeri açma ve çalışma ruhsatının verilmesinden sonra yapılacak denetimlerde mevzuata uygun olmayan unsurların ve noksanlıkların tespiti halinde, işyerine bu noksanlık ve hatalarını gidermesi için bir defaya mahsus olmak üzere onbeş günlük süre verilir. ...” hükmünü amirdir.

Mezkûr Yönetmelik’in ekinde (EK-1) yer alan “KAHVEHANE, KIR KAHVESİ, OYUN SALONU, İNTERNET SALONU, ÇAY BAHÇESİ, ÇAY OCAĞI VE BENZERİ İŞYERLERİ” başlıklı bölümünün “f) İnternet salonu” başlıklı alt bölümünün 12 nci maddesi “İnternet salonları zemin altı katlarda faaliyet gösteremez.” hükmünü,

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği’nin 4 üncü maddesinin birinci fıkrası “... o) Bodrum kat: Zemin katın altındaki katları, ...” hükmünü,

3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu’nun ek 9 uncu maddesi “Spor dalı ile ilgili faaliyetleri ulusal ve uluslararası kurallara göre yürütmek, gelişmesini sağlamak, sporcu sağlığı ile ilgili konularda gerekli önlemleri almak, teşkilatlandırmak, federasyonu uluslararası faaliyetlerde temsil etmek ve Tahkim

Kurulu kararlarını uygulamakla görevli ve yetkili, özel hukuk hükümlerine tabi bağımsız spor federasyonları kurulur. Federasyonlar, Cumhurbaşkanlığı kararı ile kurulur ve kararın Resmi Gazetede yayımlanması ile tüzel kişilik kazanır. ... Federasyon malları Devlet malı hükmündedir, haczedilemez. Federasyon faaliyetlerinde görevli bulunanlar, görevleriyle ilgili olarak işlemiş oldukları suçlar bakımından kamu görevlisi sayılır.” hükmünü,

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin “Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğü” başlıklı 189 uncu maddesi “... j) Spor dallarının belirlenmesini tayin ve tespit etmek, spor federasyonlarının kurulmasına ve faaliyetlerinin sona erdirilmesine ilişkin iş ve işlemleri yapmak, k) Bağımsız spor federasyonlarının kuruluş işlemleri ve genel kurulları ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek, l) Federasyonlara ve spor kulüplerine yardım yapmak ve bütçeleri ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek, ...” hükmünü,

Özel Beden Eğitimi ve Spor Tesisleri Yönetmeliği’nin 1 inci maddesi “Bu Yönetmeliğin amacı; Türk sporunun geliştirilmesi, yaygınlaştırılması, sporcu sayısının artırılması için sporla ilgili bütün kaynakları en etkili şekilde devreye sokmak üzere gerçek veya tüzel kişilerce beden eğitimi ve spor tesisleri kurulması ve bu tesislerin işletilmesi ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir.” hükmünü, 2 nci maddesi “Bu Yönetmelik, gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri ile spor kulüpleri tarafından beden eğitimi ve spor tesisleri kurulması ve bu tesislerin işletilmesi ile ilgili usul ve esasları kapsar. ...” hükmünü,

10 uncu maddesi “Gerçek veya tüzel kişiler, spor tesisi açmak için faaliyette bulunacakları spor dalı veya dalları için ilgili spor dalı federasyonundan yeterlilik belgesi almak zorundadırlar.” hükmünü,

17 nci maddesi “Tesis, açılış izninde belirtilen spor dalları ve amacının dışında hiç bir şekilde kullanılamaz. Tesis açılış izninde belirtilen spor dalları ve amacı dışında kullanıldığı takdirde 26 ncı madde hükümleri uygulanır.” hükmünü amirdir. Ayrıca mezkûr Yönetmelik’in 5 inci, 6 ncı ve 7 nci, 8 inci ve 9 uncu maddeleri tesis açmak için gerekli belgeler ile tesislerin nitelikleri ile 11 inci maddesi çalışma izninin şartlarını düzenlenmektedir.

Öte yandan, elektronik bir cihaz vasıtasıyla çevrim içi veya çevrim dışı ortamda gerek bireysel gerekse takım halinde katılım gösterilen her türlü aktiviteyi içeren e-spor ve bu spor dalında faaliyet gösteren sporcular ve kulüpler ile ilgili 24 Nisan 2018 tarihli ve 277144 sayılı Gençlik ve Spor Bakanlığı onayı ile mezkûr Bakanlığa bağlı olarak Türkiye E-Spor Federasyonu Başkanlığı kurulmuş olup sorumlu olduğu spor dalıyla ilgili çalışmalarını hâlihazırda yürütmektedir.

4. SONUÇ

E-spor; bilgisayar, konsol ve mobil platformlar üzerinden çevrimiçi ve çevrimdışı bireysel ve takım olarak oynanan, rekabetçi çok oyunculu, dijital oyunların çeşitli modlarıyla oynanan bir alan olarak tanımlanmaktadır. Kısaca e-spor, bilgisayar, konsol ve mobil platformlar

vasıtasıyla oynanan, çok oyunculu dijital oyunlara verilen genel addir.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri kapsamında; **3289 sayılı Kanun, mezkûr Kanun uyarınca yürürlüğe konulan Özel Beden Eğitimi ve Spor Tesisleri Yönetmeliği ve Türkiye E-Spor Federasyonu mevzuatı uyarınca izin alınarak faaliyet gösteren ve spor tesisi niteliğindeki e-Spor Salonlarının (Dijital Oyun Spor Salonu) internet salonu olarak değerlendirilemeyeceği, bununla birlikte kumar ve kazanç kastı olmamak şartıyla adı ne olursa olsun bilgi ve maharet artırıcı veya zekâ geliştirici oyunların oynandığı yerler olduğundan buraların umuma açık istirahat ve eğlence yeri olarak ruhsatlandırılması gerektiği; diğer taraftan internet salonlarının zemin altı katlarda (bodrum kat) faaliyet gösteremeyeceği ile ilgili hükümde bir muafiyet öngörülmediğinden yapı kullanma izin belgesi ve tapu kaydında bodrum kat olarak görülen yerlerde internet salonu faaliyet konusunu içerir ruhsat düzenlenemeyeceği değerlendirilmektedir.**

KAYNAKÇA

3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu (RG. 28.05.1986-19120)

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik (RG. 10.08.2005 – 25902)

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği (RG. 03.07.2017 – 30113)

Özel Beden Eğitimi ve Spor Tesisleri Yönetmeliği (RG. 15.10.1999 – 23847)

M. Lamih ÇELİK

Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi
Teftiş Kurulu Başkanı

BELEDİYE BAŞKANININ MECLİS KARARININ İPTALİNE YÖNELİK DAVA AÇMA YETKİSİNE İLİŞKİN ANAYASA MAHKEMESİ KARARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

1. GİRİŞ

5393 sayılı Belediye kanununun 23 üncü maddesinde⁴ belediye meclisi kararının iptali amacıyla belediye başkanının kendi belediyesine karşı dava açması hali düzenlenmiştir.

Meclis kararlarının kesinleşmesi

MADDE 23.- “Belediye başkanı, hukuka aykırı gördüğü meclis kararlarını, gerekçesini de belirterek yeniden görüşülmek üzere beş gün içinde meclise iade edebilir.

Yeniden görüşülmesi istenilmeyen kararlar ile yeniden görüşülmesi istenip de belediye meclisi üye tam sayısının salt çoğunluğuyla ısrar edilen kararlar kesinleşir.

Belediye başkanı, meclisin ısrarı ile ke-

1 ⁴ TBMM komisyon raporunda;

Madde 23.- Madde ile, daha önce yürürlükte bulunan 1580 sayılı Belediye Kanununda belediye meclisi kararlarının kesinleşmesi için öngörülen onay sistemine son verilerek yeni yöntem benimsenmiştir. Belediye başkanı, hukuka aykırı gördüğü meclis kararlarının bir daha görüşülmesini isteyebilecek, buna gerek görmemesi durumunda karar kendiliğinden kesinleşecektir. Belediye başkanınca tekrar görüşülmesi istenen herhangi bir karar, belediye meclisinde üye tam sayısının salt çoğunluğuyla kabul edildiği takdirde kesinleşmektedir. Belediye başkanı, bu şekilde kesinleşen kararların iptali ve yürütülmesinin durdurulması için on gün içinde idarî yargı mercilerine başvurabilmektedir. <http://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem22/yil01/ss944m.htm>

sinleşen kararlar aleyhine on gün içinde² idarî yargıya başvurabilir....

17 Kasım 2020 tarih ve 31307 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Anayasa Mahkemesinin 24/09/2020 tarih ve 2020/27 Esas ve 2020/52 sayılı kararı ile “Belediye başkanı, meclisin ısrarı ile kesinleşen kararlar aleyhine on gün içinde idarî yargıya başvurabilir...” Düzenlenmesi ele alınarak bu düzenlemenin Anayasaya aykırı olmadığına karar verilmiştir. Bu çalışmamızda Anayasa Mahkemesi kararına ve yasal düzenlemeye açıklık getirmeye çalışacağız.

a-Belediye meclis kararları nasıl kesinleşir?

İtiraz konusu olan 5393 sayılı Belediye Kanununun 23 üncü maddesine göre; Belediye başkanı alınan meclis kararlarını eğer hukuka aykırı görürse gerekçesinde belirterek 5 gün içinde yeniden görüşülmek üzere meclise iade edebilir.³ söz

2 Büyükşehir belediye başkanının, meclisin ısrarı ile kesinleşen kararlar aleyhine idarî yargıya başvurusunda bir süre sınırı da öngörülmemiştir.

3 Hasan Hüseyin CAN ’nın “Belediye başkanınca hazırlanıp meclise sunulan bir önceki yıla ait faaliyet raporunun yetersiz

konusu yetki sadece hukuka aykırılık gerekçesiyle sınırlandırıldığı, başka ifadeyle belediye başkanına hukuka uygun görüldüğü ancak yerinde olmadığını değerlendirildiği bir meclis kararını bu gerekçeyle iade etme yetkisi tanınmamıştır. Belediye başkanı eğer 5 günlük süreyi geçirdikten sonra iade edemez, iade etse bile 5 günlük süre geçmekle⁴6 artık karar kesinleşmiş olur.

Belediye başkanının meclise iade ettiği kararlar⁵ belediye meclisi üye tam sayısının salt çoğunluğuyla ısrar edilirse yani başkanın gerekçeleri yerinde görülmezse karar kesinleşir ve ikinci kez meclise iade edilemez. Ancak eğer meclis iade edilen kararda kısmen bir değişiklik yaparsa bu ısrar kararı olmayıp yeni bir karar niteliğinde olduğundan belediye başkanı 5 gün içinde yeniden iade etme yetkisini kullanabilir. Belediye başkanının kısmen iade yetkisi yoktur yani meclis kararının bir kısmını hukuka aykırı bulsa bile o ka-

bulunması için meclis üye tam sayısının dörtte üç çoğunluğunun kararı gereklidir. Çünkü faaliyet raporunun yetersiz bulunması belediye başkanlığından düşürülme yolunu açacağı için önemlidir ve bundan dolayı nitelikli çoğunluk oyu gerekmektedir. Bu çerçevede, belediye meclisinin yetersizlik kararının yeniden görüşülmesi için meclise iadesinde, kararın kesinleşmesi için gereken oy oranı üye tam sayısının salt çoğunluğu olabileceği için, pratikte yetersizlik kararının gerektirdiği oyun altında bir sayı ile kararın kesinleşmesi söz konusu olabilecektir. Bu çerçevede yasanın amaçladığı husus tahakkuk etmeyecektir. Bu itibarla, meclisin faaliyet raporu hakkında alacağı yetersizlik kararının da yeniden görüşülmek üzere meclise iadesi de söz konusu olmamalıdır.” Görüşen katılıyor. (Can, D. (2016). BELEDİYE MECLİS KARARLARININ KESİNLEŞMESİNDE İSTİSNAİ YÖNTEMLER . Yerel Politikalar , 0 (2) , 27-37 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/yerelpolitikalar/issue/13662/165288>

4 Danıştay 8.D. 09.02.2007 T. E.2006/5676 K.2007/612

5 BELEDİYE MECLİSİ ÇALIŞMA YÖNETMELİĞİ

Tutanak düzenlenmesi ve kararların yazılması

Madde 16 –

Meclis kararlarına her yıl birden başlamak üzere birbirini izleyen karar numarası verilir. Belediye başkanı tarafından geri gönderildiği için yeniden görüşülen kararlara yeniden karar numarası verilir.

rarın tamamını meclise iade eder yoksa hukuka uygun bulunduğu ve itiraz etmediği kısmı kesinleşmiş sayılmaz.

Meclis üye tam sayısının salt çoğunluğunun altında bir oyla ısrar ederse yeterli oy çoğunluğu sağlanmadığından belediye başkanın iade gerekçeleri yerinde görülmemiş ve meclis kararında ısrar etmediği sonucuna varılmalıdır. Görüldüğü üzere belediye başkanının hukuka aykırı olduğu gerekçesiyle meclise iade ettiği kararın tekrar kabul edilerek kesinleşebilmesi için ilk kararın alınması için gerekenden daha yüksek bir çoğunluk aramaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanununun 23 üncü maddesinin 3 üncü fıkrasında belediye başkanına dava açma yetkisi ancak kararın ısrar edilmek suretiyle kesinleşmesinden sonra söz konusu olabilmektedir. Meclis kararı mülki amire gönderilerek yürürlüğe girdiğinden belediye başkanının idari yargıya başvurması söz konusu meclis kararının uygulanmasını kendiliğinden durdurmamaktadır. Bu nedenle belediye başkanı açtığı iptal davasında yürütmenin durdurulması talebinde bulunmalıdır.

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu Esas: 2009/15 Karar: 2009/19 Karar Tarihi: 22.12.2009 kararına göre;

“ Yerel yönetim idaresinin başı olan belediye başkanının, diğer bir yerel yönetim organı olan belediye meclisinin kararına karşı yapacağı başvurunun, mahalli idare organlarının karar ve işlemleri üzerinde merkezi idare adına yapılan bir denetim yolu olarak tanımlanan idari ve-

sayet kavramı ile açıklanmasına olanak bulunmadığı gibi, bu başvurunun vesa-yet denetimi kapsamında Danıştay İdari Dairesi'nce incelenmesi de teorik olarak mümkün değildir. Dolayısıyla Kanun Koyucunun, aynı meclis kararına karşı, hem idari itiraz yolunu, hem de dava yolunu düzenlemiş olamayacağına göre, hem belediye başkanına, hem de mülki idare amirine belediye meclisi kararlarına karşı tanınan başvuru yolunun yargı mercilerine iptal davası açmak olduğu anlaşılmaktadır.”

“söz konusu dava yolunun belediye başkanının şahsına tanınmış bir yetki olduğu ve bu yetkinin belediye başkanlığı tüzel kişiliğinin hasım olarak gösterilmesi suretiyle belediye başkanının şahsen veya gerçek kişi sıfatı ile verdiği vekaletname ile yetkili kılınan avukat vasıtasıyla kullanılması gerekir.”(Danıştay 6.D. E.2011/7288,K.2012/1318, T.27/3/2012)

Belediye başkanı izin, hastalık veya başka bir sebeple görev başında bulunmadığı hâllerde, bu süre içinde kendisine vekâlet etmek üzere, belediye meclisi üyeleri arasından birini başkan vekili olarak görevlendirir. Başkan vekili, başkanın yetkilerine sahiptir.(5393 sayılı yasa m.40) denildiğinden başkan vekili de bu yetkiyi kullanabilir.

b. Belediye başkanı, hukuka aykırı olarak alınan belediye meclis kararını yeniden görüşülmek üzere meclise iade etmemesi halinde sorumlu olur mu?

İçişleri Bakanlığının 30/3/2015 tarih ve Mül.Tef.Ku.Bşk.2015/129 sayılı soruşturma dosyasında “ 5393 sayılı Belediye

Kanunu'nun 23. Maddesine göre belediye başkanının meclis kararlarını iade etmesi yönünde emredici bir hüküm bulunmadığından belediye başkanı..... Hakkında soruşturma izni verilmemesine karar verilmiştir.

c. Belediye başkanın açtığı iptal davasında “ menfaat ihlali” şartı aranabilir mi?

“Belediye başkanı, meclisin ısrarı ile kesinleşen kararlar aleyhine on gün içinde idarî yargıya **başvurabilir.**” Bu ifade tarzından belediye başkanının böyle bir başvuruyu yapıp yapmamakta serbest olduğu sonucu çıkmaktadır. Diğer bir ifadeyle, belediye başkanı, belediye meclisinin ısrar kararı aleyhine idari yargıya başvurma konusunda bağlı yetki değil, takdir yetkisi ile karşı karşıyadır. Takdir yetkisi söz konusu olduğundan belediye başkanı davayı açtıktan sonra davasından vazgeçebilir, çünkü başvurunun geri alınması veya vazgeçilmesini engelleyen bir düzenleme belediye kanununda mevcut değildir.

Belediye başkanının takdir yetkisinde olduğunu ifade ederken bu yetkinin dileği gibi mutlak ve sınırsız bir yetkiye sahip olduğunu yani açıkça hukuka aykırı olan bir karara karşı dava açıp açmamakta serbest olduğunu ifade etmek istemiyoruz. Kuşkusuz açıkça bir kanun maddesine veya yönetmelik maddesine aykırı olan belediye meclis kararının iptali için belediye başkanı dava açmak zorundadır.

Usulüne uygun alınan meclisin ısrar kararının iptali için belediye başkanı ida-

re mahkemesinde 10 gün içinde⁶⁸ dava açmalı ve yürütmenin durdurulması talebinde bulunulmalıdır. Davanın açılmış olması meclis kararının yürütülmesinin durdurmadığından mahkemeden yürütmenin durdurulması kararı alınıncaya kadar meclis kararının gereği yerine getirilmelidir. Belediye başkanın açtığı bu tür davaların daha hızlı sonuçlandırılması için usule ilişkin farklı bir düzenlemenin yapılmamış olması büyük bir eksikliklerdir. İdari yargının işleyişi dikkate alındığından dava sürecini kısaltan özel bir düzenlemenin getirilmesi zorunludur.

Kanunda “*hukuka aykırı gördüğü*” ifadesinden belediye başkanı ancak mevzuata aykırı olan meclis kararlarının iptali için dava açabilir. Bu durumda kanaatimce belediye başkanı kamu yararına aykırı olduğu gerekçesiyle iptal davası açamaz. Aynı şekilde açılan iptal davasında idare mahkemesi de hukukilik denetimi ile sınırlı olacak ve yerindelik denetimi yapamayacaktır. Çünkü İdari Yargılama Usulü Kanununun 2. maddesine göre, mahkemeler yerindelik denetimi yapamazlar.

İdari işlemlere karşı iptal davası açabilme, davacı açısından, diğerleriyle birlikte, menfaat ihlali koşuluna bağlanmıştır. Yani menfaat ihlali, iptal davası açabilmenin ön koşulu sayılmıştır.⁷⁹ Bu

68 Bu sürenin son gününün resmi tatile rastlaması halinde süre, tatil gününü izleyen ilk çalışma gününün mesai bitimine kadar uzar.(İYUK m.8/2) İdare Mahkemesi her yıl 1 Ağustos ile 6 Eylül arası çalışmaya ara verirler, bu sürelerin son gününün, adli tatile rastlaması halinde ise süre 12 Eylül tarihine kadar kendiliğinden uzar.(İYUK m.8/3)

79 “...menfaat ihlali iptal davalarının esasının görülebilmesi için gerekli bir ön koşul olduğu açıktır.” DİDDGK, E.1982/350, K.1982/449, T.24.12.1982

“...Taraf ilişkisinin kurulması için gerekli olan kişisel, meşru

duruma kısaca “menfaat yoksa dava da yoktur” denilmektedir. Bu noktada belediye başkanının açtığı iptal davasında menfaat ihlalinin varlığının şart olup olmadığı sorusu akla gelmektedir.

Danıştay 8. Daire E: 2016/8471 K: 2016/10062 T: 02.12.2016 “ belediye meclisi tarafından alınan kararların, kullanıldığı oyun olumlu-olumsuz olduğuna bakılmaksızın belediye başkanı tarafından iade edilmesi halinde, meclis kararının kesinleşmeyeceği ve idari davaya konu olamayacağı; iade edilen kararın ise, ancak meclisin ısrar kararı ile kesinleştikten sonra idari davaya konu olabileceği anlaşılmaktadır. Aksi bir yaklaşımla; ilk meclis toplantısında alınan karara katılıp, olumlu oy kullanması neden gösterilerek başkanın artık bu karara karşı dava açmayacağı yönündeki tespitin ise, 5393 sayılı Yasanın 23. maddesi ile başkana tanınan düşünme süresini ve meclis kararlarının kesinleşmesi için öngörülen iade ve ısrar sürecini anlamsızlaştıracağı da açıktır. Olayda; meclisin aldığı davaya konu kararı 5 günlük yasal süresi içinde iade etmesi sonrasında, yeniden görüşülmesi ve ısrar kararı verilmesine ilişkin toplantıda karara muhalif kaldığı anlaşılan belediye başkanının, ısrara konu kararın iptalini istemede gerek objektif gerek subjektif ehliyetinin bulunduğu açıktır.” Buna göre **Belediye başkanı iade ettiği kararda kabul oyu kullandığı bu nedenle meşru kişisel menfaatin oluşmadığı**

ve güncel bir menfaat alakasının varlığı, davanın niteliğine ve özelliğine göre idari yargı yerlerince belirlenmekte, davacının idari işlemlere ciddi ve makul, maddi ve manevi bir ilişkisinin bulunduğu anlaşılması, dava açma ehliyeti için yeterli sayılmaktadır.”D.6.D.E.2003/1712 K.2003/4221 T.09.07.2003 (Danıştay Kararları Dergisi S: 3 s.196)

dan dava ehliyeti yönünden davanın reddine karar verilmemesi gerekir.

d. Belediye başkanın açtığı iptal davasında belediye nasıl temsil edilecektir?

5393 sayılı Belediye Kanununun 43 üncü maddesine göre; Belediye başkanının kendisinin,... belediye ile ihtilâflı olduğu durumlarda dava açılması ve bu davada belediyenin temsili, meclis birinci başkan vekili, bulunmadığı takdirde ikinci başkan vekili veya bunların yetkilendireceği kişiler tarafından yerine getirilir.⁸12

Bu düzenleme ile memur statüsünde çalışan avukatın kendi disiplin amiri olan belediye başkanına karşı davada yer almasının önüne geçilmiştir. Davanın her iki tarafında seçilmiş kişilerin bulunması sağlanmıştır. Belediye başkanının iade gerekçesine katılarak kabul oyu kullanan dolayısıyla alınan kararın hukuka aykırı olduğunu ifade eden başkan vekillerinin belediyeyi temsile zorlanması da doğru olmamıştır. Meclis başkan vekilleri böyle bir davada belediye meclis kararının hukuka uygun olduğunu savunarak kendileriyle çelişkiye düşmüş olacaktırlar. 5393 sayılı Belediye Kanununun 43 üncü maddesine göre meclis başkan vekilleri belediyenin temsil edilmesi için bir baş-

kasına yetki verebileceği ifade edilmiştir. Bu düzenlemeye istinaden meclis başkan vekili, belediyede görevli müdür, memur, başkan yardımcısına bu yetkiyi veremez. Avukatlık Kanununun 35. maddesi gereğince yetkiyi ancak baroya kayıtlı bir avukata yetki verebilir.⁹13 Bu durumda Meclis başkan vekilinin vekaletname verdiği avukat belediyeyi mahkemede temsil edeceğinden bu avukatın ücreti nasıl belirlenecek ve statüsü ne olacağı sorunuyla karşılaşmaktayız.

5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinin üç, dört ve beşinci fıkralarındaki düzenlemeler ile Belediyeler avukat kadrosu bulunmayan veya işlerin azlığı nedeniyle kadrolu personel istihdamına ihtiyaç duyulmayan durumlarda, tam zamanlı sözleşmeli personelden ayrı olarak bu hizmetlerin yürütülmesi amacıyla, haftanın ya da ayın belirli gün veya saatlerinde kısmî zamanlı olarak sözleşme ile serbest avukat “*yıllık sözleşme ile*”

9 “ İcra takibi borçlu Belediye Başkanlığı hakkında başlatıldığından, belediyeyi 5393 Sayılı Belediye Kanununun 38/c maddesi uyarınca Belediye Başkanı temsil eder. Belediye Başkanı kanundan doğan bu yetkisini kullanması için bir vekil atayabilir. Takip işlemi Avukatlık Kanununun 35. maddesi uyarınca adli işlem niteliğini taşıdığından bu vekilin baroda yazılı avukat olması gerekir. Belediye Başkanı bu yetkisini herhangi bir sözleşme veya yönetmelik ile su ve kanalizasyon işleri müdürüne devredemez. Takibe itiraz eden kişinin avukat olmadığı anlaşılınca ... Belediye Başkanını temsil yetkisi bulunmadığından adı geçen tarafından icra müdürlüğüne yapılan itirazda geçersizdir.” (Yargıtay 12. HD 24.10.2005 T. E. 2005/21459 K. 2005/20711)

“ Belediye Başkanı bizzat mahkemede bulunmak olanağına sahip değilse, yani belediyeyi kendisi temsil edemiyorsa, yetki verip kendi yerine görevlendireceği kişinin baroya kayıtlı bir avukat olması gerekir. Bu nedenle genel sekreter, belediye hizmetlerini belediye başkanı adına ve onun direktifi ve sorumluluğu altında yürütüyorsa da bu durum genel sekretere belediye adına mahkemelerde davacı veya davalı olma yetkisi vermez. Bu nedenle belediye adına temyiz dilekçesinin genel sekreter imzaladığı görülmekle yetkisiz kişi tarafından yapılan temyiz talebinin yetki yönünden reddine karar verilmiştir. (Sayıştay Temyiz Kurulu Kararı 10.5.2005 gün ve 27866 no.lu kararı-Sayıştay Dergisi sayı 57 s.171-172)

8 TBMM komisyon raporunda;

Madde 43.- Madde ile belediye başkanı ve yakınlarının, belediye ile ihtilâflı olduğu durumlarda, belediye adına başkana karşı dava açılması ve bu davada belediyenin temsil edilmesine ilişkin hususlar düzenlenmektedir. 1580 sayılı Kanunun önemli bir eksiği olan belediyenin kendi başkanına veya yakınlarına karşı temsili konusundaki belirsizlik ve bunun neden olduğu sakıncalar ortadan kaldırılmaktadır. <http://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem22/yil01/ss944m.htm>

Meclis başkan vekilinin diğer bir temsil görevi de belediye meclisinin feshi talebiyle Danıştay'a gönderilen dosyalarda savunmayı meclis başkan vekilinin yapmasıdır. (İYUK Ek madde 2)

çalıştırılabileceklerdir. Ancak bu durumun 49. maddede yer alan düzenlemeye uymadığı çok açıktır. Meclis başkanı vekili, kanunun kendisine verdiği yetkiye istinaden belediyeyi savunmak amacıyla avukat tuttuğundan avukatın harcadığı emeğin karşılığı kısmi zamanlı avukata ödenebilecek ücreti aşmamak şartıyla doğrudan temin ile (4734 s.k m. 22/d) ödenebileceği görüşündeyiz.

e. Belediye meclisi/Encümeni bu davada uzlaşma yetkisini kullanabilir mi?

5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesinin (k) bendine göre “Vergi, resim ve harçlar dışında kalan dava konusu uyuşmazlıkların anlaşmayla tasfiyesine karar vermek” Belediyenin yetkileri ve imtiyazları arasında yer almaktadır. Yine aynı yasanın 18. maddesinin h) bendine göre” Vergi, resim ve harçlar dışında kalan ve miktarı beşbin YTL’den fazla **dava konusu olan belediye uyuşmazlıklarını** sulh ile tasfiyeye, kabul ve feragat karar vermek.” Belediye meclisinin görev ve yetkileri arasındadır. Beşbin TL’den az olanlar için ise 34. maddesinin (f) bendine göre Belediye encümeni aynı şekilde görevli ve yetkilidir.

Anayasa Mahkemesi 24.01.2007 Tarih ve 2005/95 Esas 2007/5 Kararına¹⁰ göre, **belediye meclisi ve encümeni bu yetkiyi ancak parasal uyuşmazlıklarda kullanabilir ve uyuşmazlık konusu dava edilmiş olması şartı arandığından tarafları ve miktarı belli bir parasal uyuşmazlığın varlığı söz konusu olma-**

lıdır. Parasal olmayan uyuşmazlıklarda belediyenin uzlaşma yapma yetkisinin olmadığı ortaya çıkmaktadır.

Belediye başkanının açtığı iptal davası parasal bir niteliği olmadığından belediye meclisi uzlaşma yetkisini kullanamaz.

Sonuç olarak, Hukuk devleti olmanın bir gereği olarak mahkemelerin, belediye meclisinin kararları üzerinde yerindelik denetimi yapmaması ve belediye meclisinin de hukuka uygun şekilde karar alarak, mahkeme kararlarını geciktirmeksizin uygulaması gerekmektedir.

KAYNAKÇA;

Can, Hasan Hüsüeyin (2016). BELEDİYE MECLİS KARARLARININ KESİNLEŞMESİNDE İSTİSNAİ YÖNTEMLER . Yerel Politikalar , 0 (2) , 27-37 . Retrieved from <https://dergi-park.org.tr/tr/pub/yerelpolitikalar/issue/13662/165288>

Çelik M.Lamih, “Belediye Meclisinin Uzlaşma Yetkisi” Yerel Yönetim ve Denetim Dergisi Ocak 2008 c.13 S.1 s.34-38

Gürsel Kaplan, “Yeni il özel idaresi kanununa göre il genel meclisi ve encümeni kararları üzerinde vesayet denetimi”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Yıl 2005, Cilt.54 , S. 3 s.121-155

Kasım TURGUT, “Hukuka Aykırı Belediye Meclis Kararları Üzerinde İdari Vesayet Yetkisinin Kullanılması”

(http://www.icisleri.gov.tr/_icisleri/TurkIdareDergisi/UpLoadedFiles/95%20%20106%20kasimturgut.doc)

10 Resmi gazete 29 Aralık 2007 tarih ve sayı 26741

MEVZUAT FİHRİSTİ

03/12/2020-20/01/2021 Tarihleri Arasındaki Resmi Gazete'de
Yayımlanan Önemli Mevzuatı Kapsamaktadır

KANUNLAR

- Kanun Adı** : **2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu**
- Kanun Tarihi ve No.** : 19/12/2020 -7259
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 31/12/2020-31351 (**2. Mükerrer**)
- Konusu** : **2019 yılında Gerçekleşen Gider Bütçesi**
22/12/2018 tarihli ve 7156 sayılı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli;
a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine 949.025.615.000 Türk lirası,
b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelere 73.771.848.000 Türk lirası,
c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlara 6.536.982.000 Türk lirası,
ödenek verilmiştir.
(2) Kanunların verdiği yetkiye dayanarak yıl içerisinde eklenen ve düşülen ödenekler sonrası 2019 yılı merkezi yönetim kesin hesap gider cetvellerinde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli;
a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin bütçe giderleri 978.569.400.796,47 Türk lirası,
b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin bütçe giderleri 104.640.636.329,38 Türk lirası,
c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların bütçe giderleri 6.089.660.848,42 Türk lirası,
olarak gerçekleşmiştir.
(3) 2019 yılı merkezi yönetim net bütçe gideri 1.000.026.856.135,04 Türk lirasıdır.

- Kanun Adı** : **2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu**
- Kanun Tarihi ve No.** : 19/12/2020 -7258
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 31/12/2020-31351 (2. Mükerrer)
- Konusu** : **2021 yılı için Gider**
- MADDE 1 – (1)** Bu Kanuna bağlı (A) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli;
- a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine 1.328.254.386.000 Türk lirası,
- b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelere 119.877.971.000 Türk lirası,
- c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlara 8.436.256.000 Türk lirası,
- ödenek verilmiştir.
- Gelir ve finansman**
- MADDE 2 – (1)** Gelirler: Bu Kanuna bağlı (B) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli;
- a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçenin gelirleri 1.082.029.040.000 Türk lirası,
- b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin gelirleri 16.546.924.000 Türk lirası öz gelir, 104.563.767.000 Türk lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 121.110.691.000 Türk lirası,
- c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirleri 8.267.484.000 Türk lirası öz gelir, 168.772.000 Türk lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 8.436.256.000 Türk lirası,
- olarak tahmin edilmiştir.
- (2) Finansman: Bu Kanuna bağlı (F) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin net finansmanı 240.515.000 Türk lirası olarak tahmin edilmiştir.
- Kanun Adı** : **Türkiye Çevre Ajansının Kurulması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun**
- Kanun Tarihi ve No.** : 24/12/2020 -7261
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 30/12/2020-31350
- Konusu** : Çevre kirliliğini önlemek ve yeşil alanların korunmasına, iyileştirilmesine ve geliştirilmesine katkı sağlamak, döngüsel ekonomi ve sıfır atık yaklaşımı doğrultusunda kaynak verimliliğini artırmak ile ulusal ölçekte depozito yönetim sistemi kurulmasına, işletilmesine, izlenmesine ve denetimine yönelik faaliyetlerde bulunmak üzere Türkiye Çevre Ajansının kurulmasıdır.
- (2) Bu Kanun; Türkiye Çevre Ajansının kuruluşu, yönetimi, denetimi, faaliyet konuları ve gelirlerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Bu Kanun ile birlikte Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmıştır.

2872 sayılı Çevre Kanununda detaylı değişiklik yapılmıştır.

10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş, üçüncü fıkrasının (d) bendinde yer alan “otopark,” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve bende “ilişkin hizmetler yapmak” ibaresinden sonra gelmek üzere “; bölge otoparkı, kapalı ve açık otoparklar yapmak, yaptırmak, işletmek, işletirmek veya ruhsat vermek” ibaresi eklenmiştir.

“aa) Bisiklet yollarının ve şeritlerinin, bisiklet ve elektrikli skuter park ve şarj istasyonlarının, yaya yollarının ve gürültü bariyerlerinin planlanması, projelendirilmesi, yapımı, bakımı ve onarımıyla ilgili işleri yürütmek.”

-5216 sayılı Kanununun 9 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Ulaşımdan kaynaklanan emisyonların azaltılması amacıyla bisikletli ulaşımın yaygınlaştırılmasına yönelik; bu Kanun kapsamında hazırlanacak ulaşım ana planlarında bisikletli ulaşımın yer verilmesi ya da bisikletli ulaşım ana planının hazırlanması esastır. Bakanlıkça, talep hâlinde mahalli idarelere teknik destek verilebilir. Bu fıkra ile ilgili idari ve teknik usul ve esaslar Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

- 5216 sayılı Kanununun 27 nci maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İmar mevzuatı uyarınca belediyelerin otoparkla ilgili olarak elde ettikleri gelirler beş yıllık imar programına göre hazırlanan kamulaştırma projesi karşılığında bölge otoparkı için gerekli arsa alımları ile inşasında kullanılır. Bu gelirler bu fıkra ile belirtilen amaç dışında kullanılamaz.”

– 22/2/2005 tarihli ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasına “c) Bisiklet yollarının ve şeritlerinin, bisiklet ve elektrikli skuter park ve şarj istasyonlarının, yaya yollarının ve gürültü bariyerlerinin planlanması, projelendirilmesi, yapımı, bakımı ve onarımıyla ilgili işleri,”

– 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasına “ş) Bisiklet yollarının ve şeritlerinin, bisiklet ve elektrikli skuter park ve şarj istasyonlarının, yaya yollarının ve gürültü bariyerlerinin planlanması, projelendirilmesi, yapımı, bakımı ve onarımıyla ilgili işleri yürütmek,”

– 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununun geçici 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “31/12/2020” ibareleri “31/12/2024” şeklinde değiştirilmiştir.

YÖNETMELİKLER

- Yönetmeliğin Adı** : **Elektrik Dağıtım Şirketlerinin Satın Alma Ve Satış İşlemleri Uygulama Yönetmeliği**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 29.12.2020 – 31349
- Konusu** : Elektrik dağıtım şirketlerinin dağıtım faaliyeti kapsamında yapacağı her tür yapım işleri, mal ve hizmet alımı ile varlık satışı işlerinde şeffaflığı, rekabeti, eşit muameleyi, isteklilerin 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve diğer mevzuat uyarınca ticari sırlarının gizliliğini, denetlenebilirliğini ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamak üzere uygulayacakları esasları belirlemektir.
- Yönetmeliğin Adı** : **Genel Aydınlatma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 29.12.2020 – 31349
- Konusu** : – 27/7/2013 tarihli ve 28720 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Genel Aydınlatma Yönetmeliğinin geçici 7 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “31/12/2020” ibaresi “31/12/2021” olarak, “1/1/2021” ibaresi “1/1/2022” olarak değiştirilmiştir.
- Yönetmeliğin Adı** : **İşletmeler Ve İşyerlerinin Araç Park Hizmetlerinin (Vale) Yürütülmesine İlişkin Yönetmelik**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 25.12.2020 – 31345
- Konusu** : Vale hizmeti sunumuna ve alımına ilişkin gerçek ve tüzel kişilerin görev, yetki ve sorumlulukları ile denetimlerine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.
- Yönetmeliğin Adı** : **Belediye Su Ve Kanalizasyon Hizmetlerinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 24.12.2020 – 31344
- Konusu** : 3/4/2012 tarihli ve 28253 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Belediye Su ve Kanalizasyon Hizmetlerinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmeliğinde değişiklik yapılmıştır. İlk abonelik başvurusu, devretme, kapatma ve ödeme işlemlerinin elektronik ortamda yapılması ve sonucun ilgisine elektronik ortamda iletilmesine yönelik teknik ve idari tedbirleri alır ve hizmetlerin e-Devlet Kapısına entegrasyonunu sağlayarak buna ilişkin çalışmaların yapılması istenilmektedir.

- Yönetmeliğin Adı** : **Belediye Su Ve Kanalizasyon Hizmetlerinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 24.12.2020 – 31344
- Konusu** : 15/6/2006 tarihli ve 26199 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri **Yönetmeliğinin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi** “f) Büyükşehir belediyesi sorumluluğuna bırakılan yerlerde alt yapı ile ilgili kazı yapacak gerçek ve tüzel kişilere izin ve kazı ruhsatı verir ve buna ilişkin bedeli belirler; ilçe belediyelerince verilen izin ve ruhsatlara ilişkin koordinasyonu sağlar.”
Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrası “(3) Büyükşehir belediyelerinin sorumluluğuna bırakılan cadde, bulvar, meydan ve sokaklarda yapılacak tüm kazılardan elde edilecek gelirler büyükşehir belediyesi bünyesinde açılacak alt yapı yatırım hesabında toplanır. Bu gelirler amacı dışında kullanılamaz.”
Yönetmeliğin 14 üncü maddesinden sonra gelmek üzere “İlçelerde tahsil edilen kazı gelirlerinin kullanımı
MADDE 14/A – (1) İlçe belediyelerinin sorumluluğuna bırakılan cadde, bulvar, meydan ve sokaklarda yapılacak tüm kazılardan elde edilecek gelirler bu yerlere izin veya ruhsat veren ilçe belediyesince gelir olarak kaydedilir. Bu gelirler sadece cadde, bulvar, meydan ve sokaklardaki asfalt ve kaldırımların yapım, onarım ve bakımında kullanılır.”
- Yönetmeliğin Adı** : **Ölçü Ve Ölçü Aletlerinden Alınacak Muayene ve Damgalama Ücret Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 24.12.2020 – 31344
- Konusu** : 8/2/1989 tarihli ve 20074 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ölçü ve Ölçü Aletlerinden Alınacak Muayene ve Damgalama Ücret Yönetmeliğinin 1 inci “ilk, periyodik ve stok muayeneleri yapılan ölçü ve ölçü aletlerinden alınacak muayene ve damgalama ücretlerinin belirlenmesidir.”, 3 üncü maddesi “uzunluk, alan, hacim, ağırlık ölçüleri, tartı aletleri, areometreler, hububat muayene aletleri, elektrik, su, gaz ve ısı sayaçları, su haricindeki sıvıların ölçüm sistemleri, su satış pompaları, taksimetreler, naklitreler, akım ve gerilim ölçü transformatörleri, egzoz gazı emisyon ölçme cihazları, takograf cihazları, motorlu taşıt lastiklerinin hava basıncı ölçümünde kullanılan cihazlar, sıkıştırılmış ve sıvılaştırılmış doğal gaz sayaçları, hız ihlal tespit donanımları ile demiryolu yük ve sarnıçlı vagonlarının ilk, periyodik ve stok muayeneleri sonunda damgalanan veya damga yerine belge verilenler ile elektrik, su ve gaz sayaçları tamir ve ayar istasyonlarının ilk ve periyodik muayenelerinden alınacak ücretleri kapsar.” denilmektedir.

- Yönetmeliğin Adı** : **Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanaklarının Düzenlenmesinde, Tahsilinde Ve Takibinde Uygulanacak Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 25.12.2020 – 31345
- Konusu** : 6/4/2011 tarihli ve 27897 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanaklarının Düzenlenmesinde, Tahsilinde ve Takibinde Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğinde değişiklik yapılmıştır. Trafik cezalarına ilişkin tutanaklar vb. kurallarda değişiklik yapılmıştır. Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağının şekli ve içeriği (EK-1)’de, elektronik ortamda düzenlenen Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağının şekli ve içeriği (Ek-2), (Ek-3) ve (Ek-3/A)’da, Mülki Amire Sevki Tutanağının şekli ve içeriği (Ek-4)’te, Mazbatalı Tebligat Zarfının şekli ve içeriği (Ek-6)’da, Araç Trafikten Men/Muhafaza Altına Alma Tutanağının şekli ve içeriği (Ek-7)’de, Araç Teslim Tutanağının şekli ve içeriği (Ek-7/A)’da Sürücü Belgesi Geri Alma Tutanağının şekli ve içeriği ise (Ek-8)’de gösterilmiştir.
- Yönetmeliğin Adı** : **Atık Yağların Yönetimi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 23.12.2020 – 31343
- Konusu** : 21/12/2019 tarihli ve 30985 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atık Yağların Yönetimi Yönetmeliğinde değişiklik yapılmıştır. Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) ve (g) bentleri, 7 nci maddesinin birinci fıkrası, 8, 9 10, 11 ve 13 üncü maddelerinde değişiklik yapılarak Atık yağların işlemleriyle ilgili değişiklik yapılmıştır.
- Yönetmeliğin Adı** : **Çevre Gelirlerinin Takip Ve Tahsili İle Tahsilat Karşılığı Öngörülen Ödeneğin Kullanımı Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 23.12.2020 – 31343
- Konusu** : 3/4/2007 tarihli ve 26482 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çevre Gelirlerinin Takip ve Tahsili ile Tahsilat Karşılığı Öngörülen Ödeneğin Kullanımı Hakkında Yönetmeliğin 1 inci maddesi “(1) Bu Yönetmeliğin amacı; çevrenin korunması, çevre kirliliğinin önlenmesi, çevrenin iyileştirilmesi ve çevre ile ilgili yatırımların desteklenmesi için bütçeye gelir kaydedilecek çevre katkı payı, geri kazanım katılım payı ve diğer gelirlerin tahsili ile Bakanlık bütçesinde öngörülen ödenekten yapılacak harcamalara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.”

- Yönetmeliğin Adı** : **Otopark Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 19.12.2020 – 31339
- Konusu** : 22/2/2018 tarihli ve 30340 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Otopark Yönetmeliğinin geçici 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “31/12/2020” ibaresi “31/3/2021” olarak değiştirilmiştir.
- Yönetmeliğin Adı** : **Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 11.12.2020 – 31331
- Konusu** : 5/2/2008 tarihli ve 26778 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinin 1 inci maddesi **“MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, 29/6/2001 tarihli ve 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanuna göre faaliyet gösteren Merkez ve İl Yapı Denetimi Komisyonlarının, yapı denetim kuruluşlarının kuruluş ve çalışmaları; yapı denetim kuruluşlarında görev alacak denetçi mimar ve mühendisler ile diğer görevlilerde aranacak nitelikler; ilgili idare, proje müellifi, yapı müteahhidi, şantiye şefi, yapı sahibi ile yapı denetim kuruluşu ortaklarının görev ve sorumlulukları; yapı denetimi hizmet sözleşmesinin düzenlenmesine, feshi ve hizmet bedellerinin ödenmesi; hizmet bedeline esas yapı yaklaşık maliyetinin belirlenmesine esas birim maliyet veya maliyetlere; yapılara sertifika verilmesine, yapı denetim kuruluşlarından alınacak teminatın türü, tutarı, iadesi ile irat kaydedilmesine, idari yaptırımlara ve Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.”** şeklinde değiştirilmiştir.
- Yönetmeliğin Adı** : **Yapı Malzemeleri Ve Zemin Laboratuvarları Uygulama Yönetmeliği**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 11.12.2020 – 31331
- Konusu** : 29/6/2001 tarihli 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun gereğince kamu veya özel kuruluşların bünyesinde kurulmuş laboratuvarlara Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından izin belgesi verilmesi için sağlaması gereken genel şartlar, laboratuvarlarda görev alacak denetçi mühendisler ve diğer görevlilerde aranacak nitelikler, laboratuvarların denetim hizmetinin yürütülmesi, laboratuvarlardan alınacak teminatın türü, tutarı, iadesi ile irat kaydedilmesine, idari yaptırımlara ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

TEBLİĞLER

- Tebliğin Adı** : **Değerli Konut Vergisi Uygulama Genel Tebliği**
R.G. Tarih ve Sayısı : 15.01.2021 – 31365
Konusu : 5/12/2019 tarihli ve 7194 sayılı Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile 29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununa “Değerli Konut Vergisi” kısım başlığı altında eklenen 42 ilâ 49 uncu maddelerin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.
- Türkiye sınırları içinde bulunan ve bina vergi değeri 1319 sayılı Kanunun 42 nci maddesinde yer alan tutarı aşan mesken nitelikli taşınmazlar değerli konut vergisinin konusunu teşkil etmektedir.
 - Değerli konut vergisi uygulamasında "mesken nitelikli taşınmaz" kavramı, mesken niteliğini haiz binalar ile birden fazla bağımsız bölümden oluşan binalarda her bir bağımsız bölümü ifade eder. Her bir bağımsız bölüm vergilendirme açısından ayrı ayrı değerlendirilir.
 - Taşınmazın mesken niteliğini haiz olup olmadığı hususunun değerlendirilmesinde, taşınmazın kayıtlardaki niteliğinin yanında fiilen kullanım durumuna da bakılır.
 - Bina vergi değeri, 1319 sayılı Kanunun 29 uncu maddesine göre binalar için hesaplanan bedeli ifade eder. Söz konusu değer, taşınmazın bulunduğu yerdeki belediyeden ilgililerince temin edilir.
- Tebliğin Adı** : **Milli Emlak Genel Tebliği (Sıra No: 402)**
R.G. Tarih ve Sayısı : 06.01.2021 – 31356
Konusu : 9/11/1983 tarihli ve 2946 sayılı Kamu Konutları Kanunu ile 16/7/1984 tarihli ve 84/8345 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kamu Konutları Yönetmeliği kapsamındaki **kamu konutlarının 2021 yılı aylık kira bedellerinin tespitin**e ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.
- Tebliğin Adı** : **Mal ve Hizmet Tedarikinde Geç Ödemelerde Uygulanacak Temerrüt Faiz Oranı ve Alacağın Tahsili Masrafları İçin Talep Edilebilecek Asgari Giderim Tutarı Hakkında Tebliğ**
R.G. Tarih ve Sayısı : 02.01.2021 – 31352
Konusu : 13.1.2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1530 uncu maddesinin 7. Fıkrası uyarınca mal ve hizmet tedarikinde alacaklıya yapılan geç ödemelerine ilişkin temerrüt faiz oranının sözleşmede öngörülmediği veya ilgili hükümlerin geçersiz oldu-

ğu hallerde uygulanacak faiz oranı yıllık yüzde 18,25 alacağın tahsili masrafları için talep edebilecekler asgari giderim tutarı 385,00 Türk Lirası olarak tespit edilmiş olup 1.1.2021 tarihinden itibaren geçerlidir.

- Tebliğın Adı** : **2021 Yılı Uzlaştırmacı Asgari Ücret Tarifesi**
R.G. Tarih ve Sayısı : 31.12.2021 – 31351 (5. Mükerrer)
Konusu : 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince soruşturma ve kovuşturma makamlarının talebi üzerine görevlendirilen uzlaştırmacılara ödenecek meblağ ile ödenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.
- Tarifeye göre verilecek uzlaştırmacı ücretleri aşağıda gösterilmiştir:**
- a) Uzlaştırma sürecinin teklif aşamasında olumsuz sonuçlanması hâlinde; 160-240 TL,
b) Uzlaştırma sürecinin olumlu sonuçlanması halinde;
1) 2-3 kişinin uzlaştırılması durumunda 481-642 TL,
2) 4-6 kişinin uzlaştırılması durumunda 642-802 TL,
3) 7-9 kişinin uzlaştırılması durumunda 802-962 TL,
4) 10 ve daha fazla kişinin uzlaştırılması durumunda 962-1123 TL,
c) Uzlaştırma sürecinin olumsuz sonuçlanması hâlinde;
1) 2-3 kişinin taraf olması durumunda 240-320 TL,
2) 4-6 kişinin taraf olması durumunda 320-400 TL,
3) 7-9 kişinin taraf olması durumunda 400-481 TL,
4) 10 ve daha fazla kişinin taraf olması durumunda 481-560 TL, arasında ücret ödenir.

- Tebliğın Adı** : **Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Görevlendirilen Müdafî Ve Vekillere Yapılacak Ödemelere İlişkin 2021 Yılı Tarifesi**
R.G. Tarih ve Sayısı : 31.12.2021 – 31351 (5. Mükerrer)
Konusu : 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince soruşturma ve kovuşturma makamlarının talebi üzerine görevlendirilen müdafî veya vekillere **Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince yapılan hukuki yardımlara yönelik işlemlerde;**
a) Soruşturma evresinde takip edilen işler için 499 TL,
b) Sulh ceza hâkimliklerinde takip edilen işler için 778 TL,
c) Asliye ceza mahkemeleri:
1) Takip eden davalar için 856 TL,
2) Seri muhakeme usulü uyarınca takip edilen işler için 358 TL,
ç) Ağır ceza mahkemelerinde takip edilen davalar için 1.536 TL,
d) Çocuk mahkemeleri:
1) Çocuk mahkemelerinde takip edilen davalar için 856 TL,
2) Çocuk ağır ceza mahkemelerinde takip edilen davalar için 1.536 TL,

- e) İcra Ceza ve Fikrî ve Sınai Haklar ceza mahkemesi gibi mahkemeler ile İnfaz Hâkimliklerinde takip edilen davalar için 856 TL,
f) Kanun yolları mahkemeleri:
1) Bölge adliye mahkemelerinde görülen duruşmalı davalar için 1.536 TL,
2) Yargıtayda görülen duruşmalı davalar için 1.729 TL,
Ödenir

Tebliğın Adı : **Lisanslı Yediemin Depoları Yönetmeliği Ücret Tarifesi**
R.G. Tarih ve Sayısı : 29.12.2020 – 31349
Konusu : 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanununun 88 inci maddesinin beşinci fıkrası ile 23/8/2016 tarihli ve 29810 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisanslı Yediemin Depoları Yönetmeliğine göre hazırlanan İcra dairelerince haczedilen ve lisanslı yediemin depoları ile özel depo ve garajlarda muhafaza edilen mahcuz mallar için alınacak ücret ve uygulamaya ilişkin tebliğ

Tebliğın Adı : **Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 522)**
R.G. Tarih ve Sayısı : 29.12.2020 – 31349 (**Mükerrer**)
Konusu : /1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 104, mükerrer 115, 153/A, 177, 232, 252, 313, 343, 352 (Kanuna Bağlı Cetvel), 353, 355, mükerrer 355 ve 370 inci maddelerinde yer alıp 2020 yılında uygulanan had ve tutarların yeniden değerleme oranında artırılması suretiyle 1/1/2021 tarihi itibarıyla uygulanacak had ve tutarların belirlenmiştir.
213 sayılı Kanunun mükerrer 414 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında, “Bu Kanunda yer alan maktu hadler ile asgari ve azami miktarları belirtilmiş olan para ile ödenecek ceza miktarları, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak bu Kanun uyarınca belirlenen yeniden değerleme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Bu şekilde hesaplanan maktu had ve miktarların yüzde beşini aşmayan kesirler dikkate alınmaz. Cumhurbaşkanı, bu suretle tespit edilen had ve miktarları yarısına kadar artırmaya veya indirmeye, nispi hadleri ise iki katına kadar artırmaya veya yarısına kadar indirmeye veya tekrar kanuni seviyesine getirmeye yetkilidir.” hükmü yer almaktadır.

Tebliğın Adı : **Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 313)**
R.G. Tarih ve Sayısı : 29.12.2020 – 31349 (**Mükerrer**)
Konusu : 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9/10, 21, 23/8, 23/10, 31, 40/1, 40/7, 47, 48, 68, mükerrer 80, 82, 86, 89/15, 103 ve mükerrer 121 inci maddelerinde yer alan ve yeniden değerleme oranında artırılan maktu had ve tutarlar, basit usule tabi mükelleflerde toplu belge düzenleme uygulaması ile

1/1/2006 tarihinden önce ihraç edilen bir kısım menkul kıymetlerden 2020 takvim yılında elde edilen menkul sermaye iradının beyanında dikkate alınacak indirim oranı uygulamasına ilişkin hususların açıklanmıştır.

Tebliğın Adı : **Harçlar Kanunu Genel Tebliğı (Seri No: 87)**
R.G. Tarih ve Sayısı : 29.12.2020 – 31349 (**Mükerrer**)
Konusu : Konsolosluk harçları ile Türkiye Cumhuriyeti Muvazzaf ve Fahri Konsolosluklarının yaptıkları her türlü işlemlere ait harçların döviz cinsinden hesaplanmasına esas olacak ABD doları cinsinden döviz kuru ve bu işlemlerle ilgili tarifelere ayrı ayrı veya birlikte uygulanacak emsallerin tespit ve ilan edilmiştir.

Tebliğın Adı : **Harçlar Kanunu Genel Tebliğı (Seri No: 86)**
R.G. Tarih ve Sayısı : 29.12.2020 – 31349 (**Mükerrer**)
Konusu : 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı tarifelerde yer alan maktu harçların (maktu ve nispi harçların asgari ve azami miktarlarını belirleyen hadler dahil) yeniden değerlendirilmesinde hesaplanarak tespit ve ilan edilmesidir.

Tebliğın Adı : **Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliğı (Seri No: 78)**
R.G. Tarih ve Sayısı : 29.12.2020 – 31349 (**Mükerrer**)
Konusu : 2021 yılına ait **Emlak (Bina, Arsa Ve Arazi) Vergi Değerleri** ile 2021 yılında mükellef olacakların emlak vergi değerlerinin hesabında dikkate alınacak asgari ölçüde arsa ve arazi metrekare birim değerlerinin ve değerli konut vergisine ilişkin olarak 2021 yılında uygulanacak olan 29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 42 nci maddesinde yer alan tutar ile 44 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan **vergi oranlarına esas mesken nitelikli taşınmaz değerlerinin alt ve üst sınırlarının tespiti** hususlarında açıklamalar yapmaktır.

Tebliğın Adı : **Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliğı (Seri No: 65)**
R.G. Tarih ve Sayısı : 29.12.2020 – 31349 (**Mükerrer**)
Konusu : 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Kanunun mükerrer 30 uncu maddesinin birinci fıkrası hükmü gereğince, Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yer alan ve 64 Seri No'lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliğı ile tespit edilen maktu vergiler, (maktu ve nispi vergilerin asgari ve azami miktarlarını belirleyen hadler dahil), yeniden değerlendirilmesinde artırılmış ve 1/1/2021 tarihinden itibaren uygulanacak miktarları Tebliğ ekindeki (1) sayılı tabloda gösterilmiştir.

- Tebliğın Adı** : **Motorlu Taşıtlar Vergisi Genel Tebliğı (Seri No: 53)**
R.G. Tarih ve Sayısı : 29.12.2020 – 31349 (Mükerrer)
Konusu : 1/1/2021 tarihinden itibaren motorlu taşıtların vergilendirilmesine ilişkin 197 sayılı Kanunun 5 inci maddesindeki (I) sayılı tarife, 6 ncı maddesinde yer alan (II) ve (IV) sayılı tarifeler ve geçici 8 inci maddesindeki (I/A) sayılı tarife yeniden belirlenmiştir.
- Tebliğın Adı** : **Belediye Gelirleri Kanunu Genel Tebliğı (Seri No: 53)**
R.G. Tarih ve Sayısı : 29.12.2020 – 31349 (Mükerrer)
Konusu : 1/1/2021 tarihinden itibaren *Konutlara ait çevre temizlik vergisi, İşyerleri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi, İndirimli çevre temizlik vergisi uygulamasına ilişkin tutarlar tespit edilmiştir.*
- Tebliğın Adı** : **Veraset Ve İntikal Vergisi Kanunu Genel Tebliğı (Seri No: 52)**
R.G. Tarih ve Sayısı : 29.12.2020 – 31349 (Mükerrer)
Konusu : 8/6/1959 tarihli ve 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b), (d) ve (e) bentlerinde yer alan istisna tutarları ile 16 ncı maddesinde yer alan vergi tarifesi matrah dilim tutarlarının yeniden değerlendirilmesinde artırılmak suretiyle tespit edilmiştir Buna göre;
1/1/2021 tarihinden itibaren 7338 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b), (d) ve (e) bentlerinde yer alan istisna tutarları;
halinde eşe isabet eden miras hissesinde 669.479 TL),
- İvazsız suretle meydana gelen intikallerde 7.703 TL,
- Para ve mal üzerine düzenlenen yarışma ve çekilişler ile 14/3/2007 tarihli ve 5602 sayılı Şans Oyunları Hasılatından Alınan Vergi, Fon ve Payların Düzenlenmesi Hakkında Kanunda tanımlanan şans oyunlarında kazanılan ikramiyelerde 7.703 TL,
1/1/2021 tarihinden itibaren veraset yoluyla veya ivazsız suretle meydana gelen intikallerde veraset ve intikal vergisi aşağıdaki tarife göre hesaplanacaktır.

Matrah	Verginin Oranı (%)	
	Veraset Yoluyla İntikallerde	İvazsız İntikallerde
İlk 380.000 TL için	1	10
Sonra gelen 900.000 TL için	3	15
Sonra gelen 1.900.000 TL için	5	20
Sonra gelen 3.600.000 TL için	7	25
Matrahın 6.780.000 TL'yi aşan bölümü için	10	30

olarak dikkate alınacaktır.

- Tebliğın Adı** : **Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 33)**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 29.12.2020 – 31349 (Mükerrer)
- Konusu** : 26/4/2014 tarihli ve 28983 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinin (III/B-3.) bölümünün sekizinci paragrafında yer alan “2020 yılı için 17.300 TL” ibaresinden sonra gelmek üzere “, 2021 yılı için 18.900 TL” ibaresi eklenmiştir.
- Tebliğın Adı** : **Özel İletişim Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 19)**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 29.12.2020 – 31349 (Mükerrer)
- Konusu** : 13/7/1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 39 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında, “Mobil telefon aboneliğinin ilk tesisinde (iş ve hizmetlerin merkezi bir sunucu tarafından uzaktan izlenmesi ve yürütülmesine yönelik makineler arası veri aktarımına mahsus olan ve bunların yürütülmesi için zorunlu olanlar dışında sesli, görsel iletişim veya genel amaçlı internet erişimi için kullanılmayan mobil telefon aboneliğinin ilk tesisi ile operatör değişiklikleri hariç özel iletişim maktu vergi tutarı 1/1/2021 tarihinden itibaren 86,00 TL olarak uygulanacaktır.
- Tebliğın Adı** : **Özel Tüketim Vergisi (II) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 8)**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 29.12.2020 – 31349 (Mükerrer)
- Konusu** : 18/4/2015 tarihli ve 29330 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Özel Tüketim Vergisi (II) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliğinin; a) (II/C/1.2.1) ve (II/C/1.3) bölümlerinin birinci paragraflarında yer alan “303.200 TL’nin” ibareleri “330.800 TL’nin”, b) (II/C/5.1) bölümünün üçüncü paragrafında yer alan “303.200 TL’yi” ibaresi “330.800 TL’yi” şeklinde değiştirilmiştir.
- Tebliğın Adı** : **Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliği Uygulama Tebliği (Sıra No: 1)**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 30.12.2020 – 31350
- Konusu** : 19/11/1986 tarihli ve 86/11220 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliğine göre 2021 yılında öğle yemeği servisinden faydalanacak olan memurlardan ve sözleşmeli personelden alınacak asgâri yemek bedellerine ilişkin esaslar belirlenmiştir.

Tebliğın Adı : **Asgari Ücret Tespit Komisyonu Kararı**
R.G. Tarih ve Sayısı : 30.12.2020 – 31350
Konusu : 22/05/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu'nun 39 uncu maddesi ile Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 522 nci maddeleri gereğince tespit edilen Asgari Ücret belirlenmiştir. Buna göre işçinin bir günlük normal çalışma karşılığı **asgari ücretinin 1.1.2021-31.12.2021 tarihleri arasında 119,25-TL** olarak belirlenmiştir.

Tebliğın Adı : **2021 Yılı Bilirkişilik Asgari Ücret Tarifesi**
R.G. Tarih ve Sayısı : 26.12.2020 – 31346
Konusu : 3/11/2016 tarihli ve 6754 sayılı Bilirkişilik Kanunu ile 3/8/2017 tarihli ve 30143 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bilirkişilik Yönetmeliği gereğince **bilirkişilere ödenecek ücret ve giderlerin miktarı** ile bunların ödenmesine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir. Buna göre;

a) İcra ve iflas daireleri ile satış memurluklarında görülen işler için	240,00 TL
b) Sulh hukuk ve tüketici mahkemelerinde görülen dava ve işler için	240,00 TL
c) İcra hukuk ve icra ceza mahkemelerinde görülen dava ve işler için	240,00 TL
ç) Asliye hukuk mahkemelerinde görülen dava ve işler için	400,00 TL
d) Aile, iş ve kadaastro mahkemelerinde görülen dava ve işler için	320,00 TL
e) Asliye ticaret ile fikri ve sınaî haklar mahkemelerinde görülen dava ve işler için	485,00 TL
f) İdare ve vergi mahkemelerinde görülen dava ve işler için	400,00 TL
g) Cumhuriyet başsavcılıklarında yürütülen soruşturmalar için	240,00 TL
ğ) Sulh ceza hâkimliklerinde görülen işler için	240,00 TL
h) Asliye ceza mahkemelerinde görülen dava ve işler için	400,00 TL
ı) Ağır ceza mahkemelerinde görülen dava ve işler için	485,00 TL
i) Bölge adliye ve bölge idare mahkemelerinde görülen dava ve işler için	510,00 TL
j) Yargıtay ve Danıştay'da ilk derece mahkemesi sıfatıyla görülen dava ve işler için	640,00 TL

Tebliğın Adı : **6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununun 376 ncı Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ**
R.G. Tarih ve Sayısı : 26.12.2020 – 31346
Konusu : 314/9/2018 tarihli ve 30536 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununun 376 ncı Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğın bazı maddelerinde değişiklik yapılmıştır.

- Tebliğin Adı** : **6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 68 inci Ve Tüketici Hakem Heyetleri Yönetmeliğinin 6 ncı Maddelerinde Yer Alan Parasal Sınırların Artırılmasına İlişkin Tebliğ**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 26.12.2020 – 31346
- Konusu** : 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 68 inci maddesinin birinci fıkrası ile 27/11/2014 tarihli ve 29188 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Tüketici Hakem Heyetleri Yönetmeliğinin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında belirtilen
2021 yılı için Tüketici Hakem Heyetlerine yapılacak başvurular da değeri:
a) 7.550 (yedibinbeşyüzelli) Türk Lirasının altında bulunan uyuşmazlıklarda İlçe Tüketici Hakem Heyetleri,
b) Büyükşehir statüsünde olan illerde 7.550 (yedibinbeşyüzelli) Türk Lirası ile 11.330 (onbirbinüçyüzotuz) Türk Lirası arasındaki uyuşmazlıklarda İl Tüketici Hakem Heyetleri,
c) Büyükşehir statüsünde olmayan illerin merkezlerinde 11.330 (onbirbinüçyüzotuz) Türk Lirasının altında bulunan uyuşmazlıklarda İl Tüketici Hakem Heyetleri,
ç) Büyükşehir statüsünde olmayan illere bağlı ilçelerde 7.550 (yedibinbeşyüzelli) Türk Lirası ile 11.330 (onbirbinüçyüzotuz) Türk Lirası arasındaki uyuşmazlıklarda İl Tüketici Hakem Heyetleri, görevlidir.
- Tebliğin Adı** : **6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 77 Nci Maddesine Göre 2021 Yılında Uygulanacak Olan İdari Para Cezalarına İlişkin Tebliğ**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 26.12.2020 – 31346
- Konusu** : 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 77 nci maddesinde düzenlenmiş olan idari para cezaları 1/1/2021 ile 31/12/2021 tarihleri arasında uygulanacak

6502 sayılı Kanunun 77 nci maddesinin;	TL
Birinci fıkrasındaki ceza miktarı	452
İkinci fıkrasındaki ceza miktarı	452
Üçüncü fıkrasındaki ceza miktarı	2.282
Dördüncü fıkrasındaki ceza miktarları	45.728
	2.282
Beşinci fıkrasındaki ceza miktarı	228.653
Altıncı fıkrasındaki ceza miktarı	452
Yedinci fıkrasındaki ceza miktarı	228.653
Sekizinci fıkrasındaki ceza miktarları	11.432.783
	1.143.274

Dokuzuncu fıkrasındaki ceza miktarları	228.653 22.861	11.429
Onuncu fıkrasındaki ceza miktarları	22.861 2.282	228.653
On birinci fıkrasındaki ceza miktarı		22.861
On ikinci fıkrasındaki ceza miktarı	(a) bendi	22.861
	(b) bendi	457.308
	(c) bendi	11.430
		228.654
	(ç) bendi	11.429
	(d) bendi	114.326
	(e) bendi	114.326
(f) bendi	57.160	
(g) bendi	11.429	
On üçüncü fıkrasındaki ceza miktarları	114.326	11.429
On dördüncü fıkrasındaki ceza miktarları	11.429	228.653
On beşinci fıkrasındaki ceza miktarının alt sınırı		57.160
On altıncı fıkrasındaki ceza miktarı		452
On sekizinci fıkrasındaki ceza miktarının alt ve üst sınırları		2.282 - 114.326
On dokuzuncu fıkrasındaki ceza miktarının alt ve üst sınırları		57.160 - 228.655.756

Tebliğın Adı : 2021 Yılı Tanıklık Ücret Tarifesi
R.G. Tarih ve Sayısı : 24.12.2020 – 31344
Konusu : Ceza muhakemesi sırasında tanığa verilecek tazminatın miktarı ile ödenmesine ilişkin usul ve esasları kapsamında, tanığa, tanıklık nedeniyle kaybettiği zamanla orantılı olarak günlük 25,00 ilâ 50,00 Türk Lirasına kadar ücret ödenir.

Tebliğın Adı : 2872 Sayılı Çevre Kanunu Uyarınca Verilecek İdari Para Cezalarına İlişkin Tebliğ (2021/1)
R.G. Tarih ve Sayısı : 24.12.2020 – 31344
Konusu : 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 20 nci maddesinde, Kanuna aykırılık halinde uygulanacak idari para cezaları belirlenmiştir. Konuyla ilgili dergimizin makaleler bölümünde geniş açıklamayı bulabilirsiniz.

- Tebliğin Adı** : **Su, Elektrik Ve Gaz Sayaçları Tamir Ve Ayar Ücret Tarifesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: MSÜGGM – 2020/33)**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 24.12.2020 – 31344
- Konusu** : 11/1/1989 tarihli ve 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanununun 11 inci maddesi uyarınca su, elektrik ve gaz sayaçlarının tamir ve ayar ücretleri belirlenmiştir.
- Tebliğin Adı** : **5957 Sayılı Sebze Ve Meyveler İle Yeterli Arz Ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 10 uncu Maddesinde Yer Alan Parasal Sınırların Artırılmasına İlişkin Tebliğ**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 24.12.2020 – 31344
- Konusu** : 11/3/2010 tarihli ve 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 10 uncu maddesinin beşinci ve altıncı fıkralarında belirtilen parasal sınır 128.088,99 TL olarak tespit edilmiştir.
- Tebliğin Adı** : **Milli Emlak Genel Tebliği (Sıra No: 401)**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 23.12.2020 – 31343
- Konusu** : 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun geçici 26 ncı maddesinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.
- Tebliğin Adı** : **Yapı İşleri İnşaat, Makine Ve Elektrik Tesisatı Genel Teknik Şartnamelerine Dair Tebliğ (Tebliğ No: YFK-2007/1)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 23.12.2020 – 31343
- Konusu** : 30/6/2007 tarihli ve 26568 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yapı İşleri İnşaat, Makine ve Elektrik Tesisatı Genel Teknik Şartnamelerine Dair Tebliğ (Tebliğ No: YFK-2007/1)'in ekinde yer alan IV-Elektrik Tesisatı Genel Teknik Şartnamesinde değişiklik yapılmıştır.
- Tebliğin Adı** : **Kıyı tesislerinde gemilere verilen Hizmetlere ilişkin tebliğ**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 11.12.2020 – 31331
- Konusu** : Kıyı tesislerinde gemilere verilen hizmet kalemlerinin taban veya tavan ücretlerinin belirlenmesine ve uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

- Tebliğin Adı** : **2021 Yılı Arabuluculuk Asgari Ücret Tarifesi**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 31.12.2020 – 31351
- Konusu** : Özel hukuk uyuşmazlıklarının arabuluculuk yoluyla çözümlenmesinde, arabulucu ile uyuşmazlığın tarafları arasında geçerli bir ücret sözleşmesi yapılmamış olan veya ücret miktarı konusunda arabulucu ile taraflar arasında ihtilaf bulunan durumlarda, 7/6/2012 tarihli ve 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu, 2/6/2018 tarihli ve 30439 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Yönetmeliği ve bu Tarife hükümleri uygulanır.
(2) Bu Tarifede belirlenen ücretlerin altında arabuluculuk ücreti kararlaştırılamaz. Aksine yapılan sözleşmelerin ücrete ilişkin hükümleri geçersiz olup, ücrete ilişkin olarak bu Tarife hükümleri uygulanır.
- Tebliğin Adı** : **5627 Sayılı Enerji Verimliliği Kanununun 10 Uncu Maddesine Göre 2021 Yılında Uygulanacak Olan İdari Para Cezalarına İlişkin Tebliğ (Sıra Numarası: 2021/1)**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 31.12.2020 – 31351
- Konusu** : 18/4/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanununun 10 uncu maddesinde düzenlenmiş olan idari para cezaları 2021 yılı için (2020 yılı yeniden değerlendirme oranı olan %9,11 (dokuz virgül on bir) oranında artırılarak tabloda yer aldığı gibi uygulanacaktır.
- Tebliğin Adı** : **4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci Maddesinin (I) Bendi Kapsamında Yapılacak Başvurulara İlişkin Tebliğ**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 31.12.2020 – 31351
- Konusu** : 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesinin (ı) bendinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar kapsamında açıklamalar yapılmıştır.
-Kanunun 62 nci maddesinin (ı) bendine göre, Kanun kapsamında yer alan ve bütçe sahibi olan kamu idareleri; Kanunun gerek 21 inci maddesinin (f) bendi, gerekse temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve işeyle ilgili alımlar hariç 22 nci maddesinin (d) bendi kapsamında yapacakları harcamalarda, bütçelerine bu amaçla konulan ödeneklerin % 10'unu Kurulun uygun görüşü olmadan aşamaz. Bu oran aşılarak Kuruma yapılan başvurular reddedilir.
- Kanunun 21 inci maddesinin (f) bendi ve 22 nci maddesinin (d) bendine göre ihtiyaçların temininde bütçe sahibi olan kamu idareleri tarafından, yıllık bütçelerine bu amaçla konulan toplam ödenek tutarı dikkate alınır. Mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine bu amaçla konan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı % 10 oranı hesaplanır.

- Bütçe sahibi olan kamu idareleri tarafından % 10 oranının aşı-
lıp aşılmadığı takip edilerek ödenek aktarılırken veya harcama
yapılırken bu durum göz önünde bulundurulur.
- İdarelerin bütçelerinde mal veya hizmet alımları ile yapım işleri
için öngörülen ödenek tutarının;
 - a) Mal veya hizmet alımları için Kanununun 21 inci maddesinin
(f) bendi ile 22 nci maddesinin (d) bendinde yer alan parasal
limitlerin toplamını,
 - b) Yapım işlerinde ise 22 nci maddesinin (d) bendinde yer alan
parasal limiti,
geçmemesi halinde Kuruldan uygun görüş alınması şartı aran-
maz.
- İdarelerin bütçelerinde;
 - a) Mal veya hizmet alımları için öngörülen ödenek tutarının %
10'unun, Kanununun 21 inci maddesinin (f) bendi ve 22 nci mad-
desinin (d) bendinde yer alan parasal limitlerin toplamını geç-
memesi halinde, anılan maddelerde belirtilen parasal limitlerin
toplamı kadar olan harcamalar için,
 - b) Yapım işleri için öngörülen ödenek tutarının % 10'unun, 22
nci maddenin (d) bendinde yer alan parasal limiti geçmemesi
halinde bu parasal limite kadar olan harcamalar için,
Kuruldan uygun görüş alma şartı aranmaz. (a) ve (b) bentlerinde
belirtilen haller dışında Kuruldan uygun görüş alınması zorun-
ludur.

- Tebliğin Adı** : **Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği (Sıra No: 66) De-
ğerli Kağıtlar**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 31.12.2020 –31351 (5. Mükerrer)
- Konusu** : 21/2/1963 tarihli ve 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanununa ekli
Değerli Kağıtlar Tablosunda yer alan değerli kağıtların 2021 yı-
lında uygulanacak satış bedellerini tespit edilmiştir.
- Tebliğin Adı** : **2021 Yılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali
Müşavirlik Ve Yeminli Mali Müşavirlik Asgari Ücret Tarifesi**
- R.G. Tarih ve Sayısı** : 31.12.2020 –31351 (5. Mükerrer)
- Konusu** : 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali
Müşavirlik Kanununun 46 ncı maddesi ile 2/1/1990 tarihli ve
20390 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Serbest Muhasebeci,
Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavir
Ücretlerinin Esasları Hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca
hazırlanan ve 2021 yılında meslek mensuplarının uygulanacak
olan asgari ücret tarifesi belirlenmiştir.

YARGI KARARLARI

YARGITAY KARARLARI

BELEDİYE BAŞKAN YARDIMCISININ NÜFUZUNU KÖTÜYE KULLANMASI¹

Belediye başkan yardımcısı olarak görev yapan sanığın görevinin sağladığı nüfuzu kötüye kullanmak usretiyle Belediyeden ihale alan firmaya ödenmesi gereken paradan 1.300 TL'yi kendisi için keseceğini söylemesi üzerine mağdurun Belediyenin bir daha kendisine ihale vermeyeceği baskısı altında kalarak 1.300 TL'yi sanığa verdiği olayda; dava konusu boru alımı ile ilgili satın alma ve ödeme belgelerinin ve varsa ihale evraklarının onaylı örnekleri dosya arasına alınıp, mağdurun ya da ortağı olduğu firmanın belediyeye yaptığı iş karşılığında belediyeden yaptığı tahsilatlara ilişkin banka kayıtları getirilip eksik tahsilat yapıp yapmadığı belirlendikten sonra sonucuna göre karar verilmesi gerektiği gözetilmelidir. (5237 s. TCK m. 250, 257)

CMK'nın 260/1. Maddesine göre icbar suretiyle irtikap suçundan katılan sıfatını alabilecek surette zarar görmüş olan Hazinesinin kanun yoluna başvurma hakkının bulunması karşısında, 3628 sayılı Yasanın 18. Maddesindeki düzenlemenin verdiği yetkiye ve CMK'nın 273/2. Maddesine dayanılarak Hazinesinin açılan kamu davasına katılan olarak kabulüne, Hazine vekilinin 02.02.2016 havale tarihli dilekçesinin temyiz idaresi içermediği, sadece katılma istemine yönelik olduğu nazara alınarak, incelemenin sanık müdafii temyiz itirazlarıyla sınırlı olarak yapılmasına karar verildikten sonra düşünüldü:

Suç tarihinde ... Belediye başkan yardımcısı olarak görev yapan sanığın görevinin sağladığı nüfuzu kötüye kullanmak suretiyle belediyeden ihale alan ... firmasına ödemesi gereken paranın 1.300 TL'sini kendisi için keseceğini söylemesi üzerine mağdur .. 'ın sanığın çalıştığı Belediyesinin kendisine bir daha ihale vermeyeceği baskısı altında kalarak sanık ..'a 1.300 TL verdiği ve sanığın bu suretle kendisine menfaat temin ederek üzerine atılı icbar suretiyle irtikap suçunu işlediği kabul edilerek mahkumiyetine karar verilmiş ise de; dava konusu boru alımı ile ilgili satın alma ve ödeme belgelerinin ve arsa ihale evraklarının tamamının onaylı örneklerinin dosya arasına alınmasından, mağdurun ya da ortağı olduğu firmanın belediyeye yaptığı iş karşılığında belediyeden ne miktarda ve hangi tarihlerde para tahsil ettiğinin, eksik tahsilat yapıp yapmadığının banka kayıtları da getirilmek suretiyle belirlenmesinden sonra neticesine göre sanığın hukuki durumunun takdir ve tayini gerekirken eksik inceleme sonucu yazılı şekilde hüküm kurulması,

¹ T.C. Yargıtay Beşinci Ceza Dairesi E:2016/2454, K:2020/11595, T:23.06.2020

Kabule göre de;

Yargıtay ceza Genel Kurulunun 30.03.2010 tarihli ve 2009/5-167-20210/70 sayılı Kararında da açıklandığı üzere, icbar suretiyle irtikap suçunda mağdurun iradesini baskı altında tutmaya elverişli olmak koşuluyla, doğrudan doğruya veya dolaylı biçimde yapılan her türlü zorlayıcı hareketin icbar kavramına dahil olduğu, manevi cebirin belli bir şiddete ulaşması, ciddi olması, mağdurun baskının etkisinden kolaylıkla kurtulma olanağının bulunmaması gerektiği, şikayetçinin aşamalarda beyanlarına, oluşturma ve dosya kapsamına göre sanıkların öğretisi ve uygulamada kabul edildiği gibi yasanın öngördüğü anlamda icbar veya ikna boyutuna varan bir davranışının bulunmadığı, bu itibarla irtikap suçunun yasal unsurlarının oluşmadığı, sabit görülen eyleminin ise suç tarihinde yürürlükte bulunan TCK'nın 257/3. Maddesinde düzenlenen görevinin gereklerine uygun davranmak için kamu görevlisinin çıkar sağlaması suçunu oluşturduğu gözetilmemesi,

Anayasa Mahkemesinin 24.11.2015 tarihli ve 29542 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 08.10.2015 tarihli ve 2014/140 Esas, 2015 sayılı TCK'nın 53. maddesiyle ilgili iptal Kararının yeniden değerlendirilmesi lüzumu,

Yüklenen suçun TCK'nın 53/1-a maddesindeki hak ve yetkileri kötüye kullanmak suretiyle işlendiği kabul edilen sanık hakkında TCK'nın 53/5. Maddesi gereğince hak yoksunluğuna hükmolünmaması,

Kanuna aykırı, sanık müdafinin temyiz itirazları bu itibarla yerinde görülmemiş olduğundan hükmün 5320 sayılı Kanununun 8/1. Maddesi de gözetilerek CMUK'nın 321 ve 326/son maddeleri uyarınca BOZULMASINA

KONUT DOKUNULMAZLIĞI İHLALİ²

Müştekilerin oturduğu apartmana girerek müştekilerin oturduğu dairenin kapısını yumruklayan sanığın eyleminin tamamlanmış konut dokunulmazlığını bozma suçunu oluşturduğu gözetilmelidir. (5237 s. TCK m. 35, 116)

Sanığın müştekilerin oturduğu apartmana girip daire kapısına gelerek zili çalmasının ardından "açık kapıyı" diye bağırarak kapıyı yumruklaması şeklindeki eyleminde, konut dokunulmazlığını bozma suçunun tamamlandığı gözetilmeden eylemin teşebbüs aşamasında kaldığından bahisle yazılı şekilde hüküm kurulması, ... bozmayı gerektirmiştir.

KİRACININ ZAMANINDAN ÖNCE TAHLİYESİ³

Kira sözleşmesi ve şartnameye göre yapılan ve sökülüp götürülemeyen imalatların bedelsiz olarak kiraya verene terk edileceği kararlaştırılmışsa da beş yıllık sözleşme süresi dolmadan kiralamanın tahliye edilmesi sebebiyle mahkemece kiracının kiralanan

2 T.C. Yargıtay İkinci Ceza Dairesi E:2020/18342, K:2020/9318, T:23.09.2020

3 T.C. Yargıtay Üçüncü Hukuk Dairesi E:2019/2995, K:2020/3326, T:23.06.2020

üzerinde yaptırdığı imalatların faydalı, zaruri ve değer artırıcı nitelikte olduğunun tespiti halinde yapım tarihlerindeki değerlerinin tespiti ile yapılan giderlerin beş yıllık kira süresinin üçüncü yılında tahliye edildiği dikkate alınarak davacı kiracının kiralananı kullandığı sürenin tahliye nedeniyle kullanmadığı süre ile oranlanarak kiralananın kullanılmayan süre oranındaki imalat bedeli belirlenip tahsiline karar verilmesi gerektiği gözetilmelidir. (6098 s. TBK m. 77, 321, 530)

Davacı; davalı ile aralarında 01.01.2012 başlangıç tarihli ve 5+5 yıl süreli kira sözleşmesi imzalandığını, nacak davalının tahliye davacı açarak kira süresi dolmadan tahliyeyi sağladığını, taşınmazın kiralama anında işyeri olarak kullanılmaya uygun olmamasına rağmen uzun süreli kira sözleşmesine dayanılarak birtakım faydalı masraflar yapıldığını, yapılan bu masrafların talepleri üzerine mahkemece tespit edildiğini, faydalı ve zorunlu masraflar nedeniyle taşınmazın değerinin davalıdan tahsiline karar verilmesi istemiş, bilirkişi raporu sonrasında 265.099 TL olarak ıslah edilmiştir.

Davalı; davacı tarafından verilen tahliye taahhüdü nedeniyle tahliyeye karar verildiğini, alacağın zamanaşımına uğradığını, sözleşmenin 3. Maddesine göre faydalı masrafların istenemeyeceğini belirterek davanın reddini talep etmiştir.

(...)

Somut olayda; davada dayanılan hükme esas alınan ... başlangıç tarihli ve 5 yıl süreli kira sözleşmesi konusunda uyuşmazlık yoktur. Kira sözleşmesinin 3. maddesinde “Kiracı taşınmazı ilk kiraladığı haliyle tahliye etmek zorundadır. Taşınmazın boya, badana, döşeme, dekorasyon, güneşlik, kepenk ve benzeri ile bakım ve onarım giderlerinin tamamı kiracıya ait olup mal sahibinden talep edilemeyecektir. Kiraca bina üzerinde ve taşıyıcı sistemlere zarar vermemek kaydı ile kiralanda kurumsal kimlik çalışması ile ilgili dekorasyon yapmak hakkını haiz olup bu dekorasyon çalışma portatif olarak yapılabilir. Kiracı taşınmazın taban döşemesi, kapı pencere kayıtları, iç duvarlar ve büro bölümleri gibi esaslı değişiklikleri içerecek tadilatları mal sahibinin yazılı izni olmadan yapamaz. Kiracı kiralayanın herhangi bir muvafakati veya onayı olmaksızın sözleşme sınırları içerisinde yapmış olduğu tadilat ve dekorasyonların tamamını söküp alarak kiraladığı gibi boş şekliyle kiralayana iade edecektir.” şeklinde düzenlenmiştir.

Her ne kadar, kira sözleşmesi ve şartnameye göre yapılan ve sökülüp götürülemeyen imalatların bedelsiz olarak kiraya verene terk edileceği kararlaştırılmış ise de, 5 yıllık sözleşme süresi dolmadan tahliye edilen kiralananın tahliye nedeniyle kira süresinin geri kalan süresinde kullanmadığı imalat bedellerinin tümünü alamaması davalı kiralayan yararına sebepsiz zenginleştirme oluşturur. Bu durumda; Mahkemece, kiracının kiralanan üzerine yaptırdığı imalat ve tesislerin faydalı, zaruri ve kalıcı imalatlar olup olmadıkları, bu imalat ve tesislerin taşınmazın değerini artırıcı nitelikte olup olmadıkları araştırılıp faydalı, zaruri ve değer artırıcı nitelikte olup olmadıkları araştırılıp faydalı, zaruri ve değer artırıcı imalatlar ise yapım tarihlerindeki değerlerinin (sözleşmenin başında yapıldığının kabulü ile) tespiti ile yapılan giderlerin 5 yıllık kira süresinin 3. Yılında tahliye edildiği

dikkate alınarak davacı kiracının kiralananı kullandığı sürenin tahliye nedeniyle kullanmadığı süre ile oranlanarak **kiralananın kullanılmayan süre oranındaki imalat bedeli belirlenip tahsiline karar verilmesi gerekirken** hatalı bilirkişi raporuna dayanılarak karar verilmesi doğru görülmemiş, bozmayı gerektirmiştir.

DANIŞTAY KARARLARI

KENT TEMİZLİĞİ, ÇÖP TOLAMA VE NAKİL İŞLERİ¹

İSTEMİN KONUSU : Ankara 6. İdare Mahkemesi'nin 08/10/2020 tarih ve E:2020/1666, K:2020/1484 sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Akdeniz Belediye Başkanlığı Çevre Koruma ve KontrolMüdürlüğü tarafından 14/08/2020 tarihinde açık ihale usulüyle gerçekleştirilen 2020/337634 ihale kayıt numaralı "36 Ay Süreyle; Kent Temizliği, Çöp Toplama ve Nakli İşlerinde Kullanılmak Üzere Muhtelif Araç Kiralama Hizmeti Alımı İşi²" ihalesine ilişkin olarak davacı şirket tarafından yapılan itirazın şikâyet başvurusunun reddine ilişkin 26/08/2020 tarih ve 2020/UH.IV-1421 sayılı Kamu İhale Kurulu (Kurul) kararının iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: Ankara 6. İdare Mahkemesi'nce verilen kararda; davacı tarafından şikâyet ve itirazın şikâyet başvurularında ileri sürülen "is deneyim belgesi oranının 2/5 (%10-20) arasında belirlenmesi gerekirken 36 ay süreli işlerdeki oranın belirtildiğine" ilişkin düzenlemenin ihale ilanının 4.3.1 maddesinde yer aldığı (%25'den az olmayacağı kuralı yer almıştır), yine itiraz konusu edilen "üç kabin kamyon aracına ilişkin olarak kendi malı olma şartı getirilmesine" ilişkin düzenlemenin de ihale ilanının 4.3.2 maddesinde yer aldığı; bu durumda, davacının şikâyet ve itirazın şikâyet başvurularında yer alan hususların 09/07/2020 tarihli ihale ilanında yer aldığı, davacının ise bu iddiaya ilişkin olarak 10/08/2020 tarihinde şikâyet başvurusunda bulunduğu, 4734 sayılı Kanun'un 55. maddesinde, ilanda yer alan hususlara yönelik başvuruların süresinin ilk ilan tarihinden itibaren başlayacağı kuralı göz önünde bulundurulduğunda, davacının ilan tarihinden itibaren başlayan 10 günlük şikâyet başvurusu süresi bittikten sonra şikâyet başvurusunda bulunduğu gerekçesiyle itirazın şikâyet başvurusunun süre yönünden reddine ilksin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Belirtilen gerekçelerle dava konusu işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.

¹ T.C. DANIŞTAY Onüçüncü Daire Esas No:2020/3315, Karar No:2020/3274

² Bilisim Sistemindeki bu dokümana <http://vatandas.uyap.gov.tr> adresinden kgviRrQ - AKT+9N6 - jx+0LcA - 9NBİf= ile erişebilirsiniz.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra, dosya tekemmül ettiğinden yürütmenin

durdurulması istemi hakkında ayrıca bir karar verilmeksizin gereği görüldü:

HUKUKİ DEĞERLENDİRME :

İdare ve vergi mahkemelerinin nihai kararlarının temyizen bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

Temyizen incelenen karar usul ve hukuka uygun olup, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenleri kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının temyiz isteminin reddine,

2. Davanın yukarıda özetlenen gerekçeyle reddi yolundaki Ankara 6. İdare Mahkemesi'nin 08/10/2020 tarih ve E:2020/1666, K:2020/1484 sayılı temyize konu kararında, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmadığından anılan Mahkeme kararının **ONANMASINA**,

7. 2577 sayılı Kanun'un 20/A maddesinin ikinci fıkrasının (i) bendi uyarınca kesin olarak (karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere), 23/11/2020 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

SAYIŞTAY KARARLARI

HİZMET ALIMI¹

Belediyesi Hizmet Alımı” işinde; gezilere katılabilecek kişi sayısına ilişkin objektif bir tespit yapılmadan işin yaklaşık maliyetinin hatalı olarak hesaplanması, gezilere yeterli talep olmamasının mücbir sebep olarak değerlendirilip, sözleşmenin feshedilmesi neticesinde iş eksilişi kapsamında yükleniciye yersiz ödemede bulunulması sonucunda kamu zararına neden olunması hususunun sorgu konusu edildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun “Temel ilkeler” başlıklı 5'inci maddesinde; İdarelerin, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olduğu,

1 Sayıştay 4. Daire 13.10.2020 tarih ve 231 sayılı Kararı

Hizmet Alımları Uygulama Yönetmeliğinin yaklaşık maliyetin hesaplanmasına ilişkin 9'uncu maddesinde ise yaklaşık maliyetin; hizmetin gerçekleştirilmesi için gerekli olan iş kalemlerine veya iş gruplarına ilişkin miktarların tespit edilen fiyatlarla çarpımı sonucu bulunan tutarların toplanması ile elde edilen genel toplam tutarın, sözleşme giderleri ve genel giderler ile KDV hariç olarak belirleneceği,

belirtilmektedir.

Anılan hükümler uyarınca, idarelerin ihtiyaçlarını uygun şartlarla ve zamanında karşılamaları ve kaynaklarını verimli kullanmaları ayrıca hizmetin gerçekleştirilmesi için gereken iş kalemlerine ilişkin miktarları dikkate alarak yaklaşık maliyeti belirlemeleri gerekmektedir.

Söz konusu hizmet alımında ise, yaklaşık maliyetin belirlenmesinde geçmiş yıllarda yapılmış olan gezilere olan talep sayısı veya bilimsel veriler çerçevesinde yapılacak anket, iklim ve hava koşullarına göre katılımın az ya da çok olacağı dönemleri belirlemeleri gibi objektif kriterler tespit edilmeden yaklaşık maliyet tutarının hesaplandığı anlaşılmaktadır.

Savunmalarda "aile içinden bir yetişkin bir genç olarak katılım sağlansa dahi kaba bir hesapla nüfusun yarısının katılım göstermesi durumunda" denilerek 4 ayrı turda toplamda 96.952 kişinin geziye gidebileceği iddia edilmişse de, İdarenin kendi veri tabanındaki nüfus kayıtları veya TÜİK'ten alınacak veriler göz önünde bulundurulmadan böyle bir çıkarımda bulunulması oldukça güçtür. Yaklaşık maliyet çalışmaları yapılırken ilçedeki tüm mahallelerde anket çalışmasının yapıldığı; anket sonuçlarının nüfusa oranlanması neticesinde 67.000 sayısına ulaşıldığı, dolayısıyla yaklaşık maliyetin halkın talepleri doğrultusunda objektif olarak tespit edildiği ifade edilmiş ise de, savunmalarda yapılan hesaplama ve çıkarımları destekleyen herhangi bir bilgi veya belgenin sunulmadığı görülmektedir.

Sorumlular, her ne kadar savunmalarında gezilerin üç yılı kapsadığını ve 67.000 kişinin üç yıl içerisinde geziye katılacak kişi sayısı olduğunu ileri sürmüş iseler de, söz konusu hizmet alımı işine ait Teknik Şartnamenin "Süre" başlıklı 3'üncü ve Sözleşmenin 9'uncu maddelerinde; gezilerin başlangıç tarihinin 20.09.2017, bitiş tarihinin ise 31.03.2019 olduğu yer almaktadır, dolayısıyla söz konusu hizmet alımının 18 ay için yapıldığı anlaşılmaktadır.

35 günde 2.049 kişi için tur düzenlendiği, ancak daha sonra talebin düştüğü belirtilmiş ise de; gezilere 35 günde 2.049 kişinin katılması veri alındığında ve 18 ayda mevcut katılım oranının aynen devam ettiği varsayımıyla dahi toplam geziye katılan kişi sayısı 31.613 olacaktır. **Dolayısıyla yaklaşık maliyet hesaplamasında belirlenen 67.000 kişiye ulaşılması her halükarda gerçekçi görünmemektedir.**

Ayrıca, yüklenici firmanın 04.12.2017 tarihli yazısında, kültür gezileri kapsamında 10.11.2017 tarihinden itibaren toplam kayıt adedinin 440 kişiden oluştuğu belirtilmekte olup, yeterli talebin olmadığı ifade edilmiştir. 04.12.2017 tarihinden sözleşmenin feshedildiği 14.12.2017 tarihine kadar olan 10 günlük sürede gezilere katılımcı sayısının 440 kişiden 2049 kişiye ulaşması hususu da dikkat çekmektedir.

Öte yandan, işe ait Sözleşmenin "Mücbir sebeplerden dolayı sözleşmenin feshi" başlıklı 28'inci maddesindeki; "Mücbir sebeplerden dolayı İdare veya Yüklenici sözleşmeyi tek

tarafı olarak feshedebilir...” hükmü uyarınca, İdare tarafından gezilere yeterli talebin oluşmaması durumunun, mücbir sebep olarak kabul edilip sözleşmenin feshedildiği görülmektedir. Ancak, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu’nun “Mücbir sebepler ” başlıklı 10’uncu maddesinde; mücbir sebep olarak kabul edilebilecek haller; doğal afetler, kanuni grev, genel salgın hastalık, kısmi veya genel seferberlik ilanı ve gerektiğinde Kurum tarafından belirlenecek benzeri diğer haller olarak sayılmaktadır.

İdarece belirtilen “yeterli sayının oluşmaması” halinin mücbir sebep olarak kabul edilebilmesi için; mezkur Kanunun 10’uncu maddesinde sayılmış olan hallerden olması veya müracaat üzerine Kurumca onay verilmesi gerekmektedir. İdarenin öne sürdüğü “yeterli talebin olmaması” gerekçesinin 4735 sayılı Kanunda sayılan mücbir sebeplerden olmadığı açıktır.

İdarenin objektif kriterler gözetmeksizin yaklaşık maliyeti ve sözleşme bedelini hatalı belirlemesi suretiyle, İdare tarafından yeterli talep oluşmaması gerekçesi mücbir sebep olarak kabul edilip sözleşmenin feshedilmesi neticesinde, 4735 sayılı Kanun’un iş eksilişine ilişkin 24’üncü madde hükmünün uygulanması ile yükleniciyeTL ödenmiştir. Oysa, 4735 sayılı Kanun’un 24’üncü maddesinde yer alan bu ödeme, sözleşme bedelinin %80’inden daha düşük bedelle tamamlanacağı anlaşılan işlerden yüklenicinin işi bu kapsamda bitirmesi durumunda yapmış olduğu gerçek gider ve yüklenici karına karşılık olarak öngörülmüş olup, bu aşamada ödemede bulunulması mümkün değildir. Şayet sözleşmenin feshi gerekli görülmüş ise, bunun mevzuatta öngörülen usul ve şartlar dairesinde gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Bu itibarla, 4735 sayılı Kanun’un 24’üncü maddesi çerçevesinde sözleşme bedelinin % 80’i ile sözleşme fiyatlarıyla gerçekleşen tutar arasındaki bedel farkının % 5’ine tekabül eden, TL’nin yükleniciye ödenmesi sonucunda kamu zararına neden olunmuştur.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun “Hesap verme sorumluluğu” başlıklı 8’nci maddesinde; her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden ve kullanılmasından ve “Harcama talimatı ve sorumluluk” başlıklı 32’nci maddesinde ise, harcama yetkililerinin, harcama talimatlarının bütçe ilke ve esaslarına, kanun ve diğer mevzuata uygun olmasından, ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasından ve bu Kanun çerçevesinde yapmaları gereken diğer işlemlerden sorumlu oldukları,

5018 sayılı Kanun’un “Giderin gerçekleştirilmesi” başlıklı 33’üncü maddesinde; gerçekleştirme görevlilerinin, harcama talimatı üzerine; işin yaptırılması, mal veya hizmetin alınması, teslim almaya ilişkin işlemlerin yapılması, belgelendirilmesi ve ödeme için gerekli belgelerin hazırlanması görevlerini yürütecekleri ve bu Kanun çerçevesinde yapmaları gereken iş ve işlemlerden sorumlu oldukları,

belirtmiştir.

Yargı raporunda sorumlu addedilen Üst Yönetici (Belediye Başkanı) ‘in işlem veya eylemleri ile oluşan kamu zararı arasında 6085 sayılı Sayıştay Kanunu’nun 7’nci maddesi çerçevesinde illiyet bağı kurulamadığından, sorumluluğu bulunmamaktadır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, Belediyesi Hizmet Alımı” işinde gezilere katılabilecek kişi sayısının gerçekçi tespit edilmemesi nedeniyle yaklaşık maliyetin hatalı hesaplanması, gezilere talep olmamasının mücbir sebep olarak değerlendirilip sözleşmenin feshedilmesi neticesinde iş eksilişi kapsamında yükleniciye yersiz ödemede bulunulması sonucu oluşanTL tutarındaki kamu zararının sorumlularına,

Ortaklaşa ve zincirleme,

6085 sayılı Sayıştay Kanununun 53’üncü maddesi gereği **işleyecek faizleri ile ödettirilmesine**, anılan Kanunun 55’inci maddesi uyarınca işbu İlamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere,

Oy birliğiyle,

Karar verildi.

ENERJİ TESİSİ BELEDİYE PAYI²

Katı Atık Bertaraf Ücreti İşine ait hakediş ödemelerinde sözleşme hükümlerine aykırı olarak evsel atık bertarafı, özel atık bertarafı ve elektrik satışı belediye payları tutarlarının eksik tahakkuk ve tahsil edilmesi

Konuya ilişkin Dairemiz tarafından düzenlenen sayılı İlamla yapılan yargılama sırasında ödeme emirlerinin düzenlendiği zamanda Belediyenin işlemlerle ilgili alacaklarının mahsup edilmediğinin anlaşıldığı, mahsup işlemi yapmayanlar ile ödeme emirlerinde fazla ödemeye neden olanların sorumluluklarının ve sorumluluk tarihlerinin yeniden belirlenmesi için ilişkili tutulan ödeme emirleri itibarıyla kamu zararının yeniden hesaplanarak Ek Raporla bildirilmesine değin konunun hüküm dışı bırakılmasına karar verilmişti.

Bu karar üzerine, Denetçi tarafından ek sorgu yazılarak ve sorumluların savunmaları alınarak ek rapor düzenlendiği görüldüğünden 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 50’nci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü uyarınca konunun görüşülmesinin devamına karar verildi.

İdare ile müteahhit arasında yapılan Sözleşmenin 8.3.3 maddesinde:

“Diğer Gelirler: İşbu sözleşmede belirtilen iş ve yapılacak yatırımların ve tesislerin tüm gelirleri (Dışındaki atık getiren araç, kişi, kurum ve kuruluşlardan alınacak bertaraf giderleri, arıtma çamuru v.b. gibi ücretleri, tıbbi atık ücretleri (mevcut tıbbi atık sözleşmesinin bitiminden sonra), ÖTL bertaraf bedelleri v.s.) yanında karbon giderleri (CDM) ile burada belirtilmeyen ancak sözleşme konusu ile sınırlı olmak şartıyla ilerki yıllarda meydana gelebilecek her türlü atık giderleri de hak sahibine aittir. Bu işlerin görülmesi ve yatırımların yapılması sırasında ve sonrasında yurtiçi ve/veya yurtdışı kurum ve kuruluşlardan alınacak her türlü kredi, hibe v.s. gibi kalemlerin alınıp alınmaması, kullanılıp kullanılmaması gibi finansal enstrümanların tüm sorumluluğu ve hakkı hak sahibine aittir.”

Aynı Sözleşmenin 8.3.4 maddesinde ise; “Pay Ödemesi: hak sahibi; işbu sözleşmede bahsi geçen ve sözleşme kapsamı dahilinde ileri de yapılması mümkün bulunan tüm işlerden elde edeceği yıllık gayri safi hasılatın toplamı üzerinden %42(kırkiki)+KDV’i idareye ödeyecektir.”

² Sayıştay 8. Daire 10.11.2020 tarih ve 185 No’lu Kararı

Ayrıca, aynı Sözleşmenin “Ödemeler ve Ödeme Şekilleri” başlıklı 11’inci maddesinde;

“11.1 Hak Sahibi; aynı hak/şahsi hak bedeli olan’isözleşmenin imza-
lanmasından itibaren 1 (bir) ay içerisinde idareye ödeyecektir. Sonraki yıllardaki aynı hak /
şahsi hak bedelleri ise, ilk ödenen aynı hak / şahsi hak bedelinin ödendiği tarih esas alınarak
yapılacaktır.

11.2 İdare ile Hak Sahibi işlerin görüldüğü ayı takip eden ay içerisinde (bir sonraki ay)
alacaklarını mahsuplaştıracaklar ve borçlu çıkan taraf, alacaklı tarafa ödemesini mahsup
tarihinden itibaren 1(bir) ay içerisinde yapacaktır. Taraflar kesin mutabakatı ise yılsonunda
sağlayacaktır,”

denilmektedir.

Yukarıda yeralan bu hükümler gereğince, ilgili firma gayri safi hasılatı toplamı üzerin-
den %42+ KDV’yi Belediyeye ödemek zorundadır. Bu gayri safi hasıla, evsel atık bertarafı,
özel atık bertarafı ve elektrik satışı belediye payları tutarlarının toplamından oluşmaktadır.
Tüm bu kalemlere KDV eklenmek suretiyle belediye payı hesaplanmalıdır.

Ancak, İdare tarafından İlk 13 no.lu hak edişe kadar müteahhit firmanın alacağı be-
lediye ödenecek paydan yüksek olduğu için belediye hasılatı hakedişten düşülerek kalan
tutar ödenmiştir. 14-48 no.lu hak edişlerde ise Belediye payı müteahhit firmanın alacağı-
ndan fazla olduğu için (elektrik satış payının da devreye girmesiyle) Belediye alacağı tutar
için tahakkuk ve tahsil yoluna gidilmiş, bu defa Belediye alacağının eksik tahakkuk ve tahsil
edildiği görülmüştür. Ayrıca, 14-48 no.lu hak edişlerde, Belediye payı müteahhit firmanın
alacağından fazla olduğu için Belediye alacağı olan tutara; 488 sayılı Damga Vergisi Kanu-
nu’nun 3’üncü maddesinin ikinci fıkrasındaki; “Resmi dairelerle kişiler arasındaki işlemlere
ait kağıtların Damga Vergisini kişiler öder” hükmü gereğince Belediye payına ayrıca Damga
Vergisi ilave edilerek tahsilat yapılması gerekmektedir. Ancak, damga vergisi ilave edilme-
den tahsilat yapıldığı anlaşılmıştır.

Sözleşme hükümlerine aykırı olarak Belediyesi tarafından evsel atık, özel atık ve
elektrik belediye payları KDV’siz tutarları toplamından, belediyece müteahhit firmaya öde-
necek %58 evsel atık tutarı (KDV’siz tutarı) çıkarılıp bulunan farka %18 KDV eklenerek
belediye alacağı hesaplanması gerekirken, KDV’siz belediye payları toplamından hakediş
tutarının KDV dahil tamamı düşülerek belediye payının eksik hesaplanmasına yol açıldığı
tespit edilmiştir.

Bu itibarla, İş Kapsamında Katı Atık Bertaraf Ücreti
İşine ait hakediş ödemelerinde sözleşme hükümlerine aykırı olarak evsel atık bertarafı, özel
atık bertarafı ve elektrik satışı belediye payları tutarlarının eksik tahakkuk ve tahsil edilmesi
sonucunda oluşanTL tutarındaki kamu zararı ile ilgili olarak;

6085 sayılı Sayıştay Kanununun 50’nci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü uyarınca
21.02.2020 tarih ve 56 sayılı İlamin 6’ncı maddesine ilişkin hüküm dışı kaydının yargılama-
nın iadesi yoluyla kaldırılmasına,

.... tahsil edildiği anlaşıldığından, ilişik kalmadığına ve yapılacak işlem bulunmadığına
oy birliğiyle karar verildi.

TEBLİĞLER

GENELGE VE GÖRÜŞLER

T.C.
HAZİNE ve MALİYE BAKANLIĞI
Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğü

Sayı : 27998389-010.06.02-E.9167

09.01.2021

Konu : Mahalli İdare Sözleşmeli Personel
Ücret Tavanları

GENELGE

(Sıra No:3)

1/9/2019 tarihli ve 30875 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış olan 28/8/2019 tarihli ve 2019/1 sayılı Kamu Görevlileri Hakem Kurulu Kararının İkinci Kısım Birinci Bölümünün 4 üncü maddesinin beşinci fıkrası uyarınca Bakanlığımız Genelgesi ile 1/1/2021–30/6/2021 döneminde geçerli olmak üzere;

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 154 üncü maddesi uyarınca aylık gösterge tablosunda yer alan rakamlar ile ek gösterge ve kıdem aylığı gösterge rakamlarının aylık tutarlara çevrilmesinde uygulanacak aylık katsayısı (0,165786), memuriyet taban aylığı göstergesine uygulanacak taban aylık katsayısı (2,594917), iş güclüğü, iş riski, temininde güçlük ve mali sorumluluk zamlarının aylık tutarlara çevrilmesinde uygulanacak yan ödeme katsayısı ise (0,052576) olarak belirlenmiştir.

Bu itibarla, 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesi çerçevesinde 2021 yılında sözleşmeli personel olarak çalıştırılacakların sözleşmelerinin düzenlenmesinde, sözleşme ücretlerinin tespitinde ve ödenmesinde aşağıda belirtilen hususlara uygun olarak işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

1- 5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları gereğince düzenlenecek sözleşme örnekleri ilgisine göre Çevre ve Şehircilik Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığına gönderilecektir.

2- 5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesi çerçevesinde çalıştırılacak sözleşmeli personel için 1/1/2021 tarihinden itibaren geçerli olan aylık net ücret tavanları, asgari geçim indirimi tutarı uygulanmaksızın ve yukarıda belirtilen katsayı rakamları dikkate alınmak suretiyle unvanlar itibarıyla hesaplanmış ve ekli (1) Sayılı Cetvel'de gösterilmiştir.

Buna göre;

a) Belediyeler ve il özel idareleri ile mahalli idare birliklerinin meclisleri veya büyükşehir belediyeleri bağlı kuruluşlarının yönetim kurulları, 5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesi çerçevesinde 1/1/2021 tarihinden sonra da çalıştırılmaya devam olunacak veya 2021 yılında ilk defa istihdam edilmeye başlanacak sözleşmeli personel için ekli (1) Sayılı Cetvel'de gösterilen ücret tavanlarını aşmamak kaydıyla net ücret tespitine yetkilidir.

b) 5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesi çerçevesinde 2020 yılında çalıştırılan sözleşmeli personelden 2021 yılında da görevlerine devam etmeleri uygun görülenlerin net ücretlerinin tespitine ilişkin yetkili meclis veya yönetim kurulu kararı 2021 yılı Ocak ayı

içerisinde alınacak ve ilgililerle 1/1/2021 tarihinden itibaren geçerli olacak şekilde yapılacak sözleşmelerin yenileme işlemleri de yine 2021 yılı Ocak ayı içerisinde tamamlanacaktır. Yenilenen bu sözleşme örnekleri ile birlikte sözleşmenin imzalandığı tarihteki memur kadrolarının kadro unvan ve dereceleri itibarıyla dolu-boş durumlarını gösteren cetvellerin, sözleşmeli personele ödenecek net ücretin tespitine ilişkin meclis kararının ve sözleşmeli personel olarak çalıştırılacakların öğrenim durumlarını gösterir belgenin bir örneği de en geç 1/2/2021 tarihine kadar ilgisine göre Çevre ve Şehircilik Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığına gönderilecektir.

Ayrıca, 5393 sayılı Kanununun 49 uncu maddesi çerçevesinde tam zamanlı sözleşmeli personel istihdamına ilişkin uygulamaların ilgili meclis veya yönetim kurulu kararı ile verilen iznin amacına uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin tespiti için, tam zamanlı sözleşmeli personel istihdamına yönelik olarak alınacak meclis veya yönetim kurulu kararlarında her bir kadro unvanı için kaç adet tam zamanlı sözleşmeli personel istihdamına izin verildiği de açıkça karara bağlanacaktır.

c) 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 32 nci maddesi uyarınca hesaplanması gereken asgari geçim indirimi tutarı, aylık net sözleşme ücretinin belirlenmesi aşamasında dikkate alınmayacak ve bu nedenle aylık net sözleşme ücretlerinin tespitinde ekli (1) Sayılı Cetvel'de gösterilen tutarlar aşılmayacaktır. Sözleşmeli personel olarak istihdam edilenlerin asgari geçim indirimi uygulamasından yararlandırılmasında genel hükümlere uygun olarak işlem tesis edilecektir.

3- 5393 sayılı Kanununun 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde tam zamanlı sözleşmeli personel olarak istihdam edilenlere 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesinin dokuzuncu fıkrasına göre ek ödeme verilmesine ilişkin uygulama, anılan Hakem Kurulu Kararının Üçüncü Kısım Dördüncü Bölümünün 2 nci maddesinde farklı bir düzenlemeye tabi tutulmuştur. Bu çerçevede, ilgili personel hakkında uygulanması gereken ek ödeme oranları ile bu oranların karşılığı olan ek ödeme tutarı tavanları ekli (2) Sayılı Cetvel'de gösterilmiştir. Öte yandan, söz konusu sözleşmeli personelin ek ödeme uygulamasından yararlandırılmasında, 3/1/2012 tarihli ve 2012/2665 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "Sözleşmeli Personele Ek Ödeme Yapılmasına Dair Karar"da belirtilen usul ve esaslar ile birlikte aşağıdaki hususlara uyulacaktır.

a) İlgili personel için ayrıca bir meclis kararı veya yönetim kurulu kararı alınmaksızın ve 1/1/2021 tarihinden geçerli olmak üzere; 2021 yılına ilişkin sözleşmesinde belirtilen kadro unvanı ile sınırlı olmak kaydıyla sözleşmeli personelin aynı mahalli idarede geçen hizmet süresi hesaplanmak suretiyle ve hesaplanan hizmet sürelerine karşılık olarak bu Genelgeye ekli (2) Sayılı Cetvel'de denk gelen ek ödeme oranı üzerinden ek ödeme hesabı yapılacaktır.

b) 5393 sayılı Kanununun 49 uncu maddesinin dördüncü fıkrası çerçevesinde kısmi zamanlı olarak çalıştırılan sözleşmeli personel ek ödeme uygulamasından yararlandırılmayacaktır.

c) Ek ödeme damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve sigorta prim kesintisine tabi tutulmayacaktır.

ç) Ek ödeme tutarı, mevcut sözleşme örneğinin ücret maddesinden sonra gelmek üzere yeni bir madde olarak sözleşmede gösterilecektir.

d) Ek ödeme tutarı, maaş bordrosunda sözleşme ücreti ile birleştirilmeksizin ayrı bir sütun halinde ayrıca gösterilecektir.

4- Anılan Hakem Kurulu Kararının İkinci Kısım Birinci Bölümünün 8 inci maddesinde, sözleşmeli personel pozisyonlarında istihdam edilenlerin, 19/11/1986 tarihli ve 86/11220

sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliği hükümlerinden aynı usul ve esaslar çerçevesinde yararlandırılması hükmüne bağlandığından, 5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesi çerçevesinde mahalli idarelerde sözleşmeli personel olarak istihdam edilenlerin anılan Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde 31/12/2021 tarihine kadar yiyecek yardımından yararlandırılması gerekmektedir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

e-imzalıdır

Osman DİNÇBAŞ

Bakan a.

Bakan Yardımcısı

Ek :

1 - (1) Sayılı Sözleşme Ücret Tavanları Cetveli (1 sayfa)

2 - (2) Sayılı Ek Ödeme Oranları Cetveli (1 sayfa)

(I) SAYILI CETVEL

1/1/2021 - 30/6/2021 DÖNEMİNDE GEÇERLİ OLMAK ÜZERE, 5393 SAYILI KANUN ÇERÇEVESİNDE ÇALIŞTIRILACAK SÖZLEŞMELİ PERSONELİN UNVAN BAZINDA ÜCRET TAVANLARI (TL)

UNVAN	SINIF	DERECE	657 SAYILI KANUNA GÖRE NET AYLIK TUTARI	KİSMİ ZAMANLI SÖZLEŞMELİ PERSONEL NET ÜCRET TAVANI	TAM ZAMANLI SÖZLEŞMELİ PERSONEL NET ÜCRET TAVANI
Avukat	AH	1/1	4.387,19	2.193,60	5.483,99
Mimar	TH	1/1	4.746,14	2.373,07	5.932,68
Mühendis	TH	1/1	4.746,14	2.373,07	5.932,68
Veteriner	SH	1/1	4.448,27	2.224,14	5.560,34
Şehir Plancısı	TH	1/1	4.746,14		5.932,68
Fizikçi	TH	1/1	4.334,37		5.417,96
Kimyager	TH	1/1	4.334,37		5.417,96
İstatistikçi	TH	1/1	4.334,37		5.417,96
Jeolog	TH	1/1	4.334,37		5.417,96
Arkeolog	TH	1/1	4.240,69		5.300,86
Restorör (Yükseköğretim Mezunu)	TH	1/1	3.768,46		4.710,58
Tekniker	TH	1/1	3.766,25		4.707,81
Grafiker (Yükseköğretim Mezunu)	TH	1/1	3.768,46		4.710,58
Kaptan (Yükseköğretim Mezunu)	TH	1/1	3.768,46		4.710,58
Teknisyen (Lise Dengi Mesleki Öğretim Mezunu)	TH	3/1	3.033,81		3.792,26
Teknik Ressam (Lise Dengi Mesleki Öğretim Mezunu)	TH	3/1	3.033,81		3.792,26
Teknik Ressam (Yükseköğretim Mezunu)	TH	1/1	3.749,04		4.686,30
Hidrobiyolog	TH	1/1	3.775,49		4.719,36
Hidrolog	TH	1/1	4.334,37		5.417,96
Jeofizikçi	TH	1/1	4.334,37		5.417,96
Jeomorfoloğ	TH	1/1	4.334,37		5.417,96
Laborant (Lise Dengi Mesleki Öğretim Mezunu)	TH	3/1	3.033,81		3.792,26
Matematikçi	TH	1/1	4.334,37		5.417,96
Ölçü Ayar Memuru (Lise Dengi Mesleki Öğretim Mezunu)	TH	3/1	3.033,81		3.792,26
Pilot	TH	1/1	3.775,49		4.719,36
Topograf (Lise Dengi Mesleki Öğretim Mezunu)	TH	3/1	3.033,81		3.792,26
Sanat Tarihçisi	TH	1/1	3.768,46		4.710,58
Çözümleyici (Yükseköğretim Mezunu)	TH	1/1	3.775,49		4.719,36
Programcı (Yükseköğretim Mezunu)	TH	1/1	3.775,49		4.719,36
Hukuk Müşaviri	GH	1/1	5.407,83		6.759,79
Mütercim	GH	1/1	3.101,57		3.876,96
Tercüman (Yükseköğretim Mezunu)	GH	3/1	2.926,04		3.657,55
Eğitmen (Yükseköğretim Mezunu)	GH	3/1	2.903,90		3.629,88
Eğitmen (Lise Dengi Mesleki Öğretim Mezunu)	GH	3/1	2.868,77		3.585,96
Çocuk Eğitici (Yükseköğretim Mezunu)	GH	3/1	2.903,90		3.629,88
Çocuk Eğitici (Lise Dengi Mesleki Öğretim Mezunu)	GH	3/1	2.868,77		3.585,96
Çocuk Eğitimi (Yükseköğretim Mezunu)	GH	1/1	3.001,27		3.751,59
Çocuk Rehberi ve Gözetimcisi (Yükseköğretim Mezunu)	GH	1/1	3.001,27		3.751,59
Kameraman (Yükseköğretim Mezunu)	GH	4/1	2.856,47		3.570,59
Kameraman (Lise Dengi Mesleki Öğretim Mezunu)	GH	4/1	2.838,90		3.548,63
Sosyolog	TH	1/1	3.775,49		4.719,36
Uzman Tabip	SH	1/1	5.085,06		6.356,33
Tabip	SH	1/1	4.520,28		5.650,35
Diş Tabibi	SH	1/1	4.120,80		5.151,00
Psikolog	SH	1/1	3.790,90		4.738,63
Biyolog	SH	1/1	3.732,65		4.665,81
Bakteriyolog	SH	1/1	3.790,90		4.738,63
Diyetisyen (Sağlık Bilimleri Lisansiyeri)	SH	1/1	3.790,90		4.738,63
Çocuk Gelişimcisi (Sağlık Bilimleri Lisansiyeri)	SH	1/1	3.790,90		4.738,63
Sağlık Teknikeri	SH	1/1	3.597,16		4.496,45
Ebe (Sağlık Bilimleri Lisansiyeri)	SH	1/1	3.790,90		4.738,63
Hemsire (Sağlık Bilimleri Lisansiyeri)	SH	1/1	3.790,90		4.738,63
Ebe (Lise ve Dengi Okul Mezunu)	SH	3/1	3.165,49		3.956,86
Hemsire (Lise ve Dengi Okul Mezunu)	SH	3/1	3.165,49		3.956,86
Sağlık Memuru (Sağlık Bilimleri Lisansiyeri)	SH	1/1	3.706,57		4.633,21
Sağlık Memuru (Onlisan Mezunu)	SH	1/1	3.597,16		4.496,45
Sağlık Memuru (Lise ve Dengi Okul Mezunu)	SH	3/1	3.165,49		3.956,86
Diş Protez Teknisyeni (Lise Dengi Mesleki Öğretim Mezunu)	SH	3/1	3.165,49		3.956,86
Sağlık Teknisyeni (Lise Dengi Mesleki Öğretim Mezunu)	SH	3/1	3.165,49		3.956,86
Sosyal Çalışmacı (Yükseköğretim Mezunu)	SH	1/1	3.790,90		4.738,63
Eczacı	SH	1/1	3.946,92		4.933,65
Fizyoterapist	SH	1/1	3.790,90		4.738,63
Laborant (Lise Dengi Mesleki Öğretim Mezunu)	SH	3/1	3.165,49		3.956,86
Uzman (Tıpta Uzmanlık Tüzüğüne Göre)	SH	1/1	4.524,71		5.655,89
Veteriner Sağlık Teknikeri	SH	1/1	3.617,09		4.521,36
Veteriner Sağlık Teknisyeni (Lise Dengi Mesleki Öğretim Mezunu)	SH	3/1	3.197,61		3.997,01
Antropolog	SH	1/1	3.713,22		4.641,53
Kütüphaneci (Yükseköğretim Mezunu)	TH	1/1	3.777,82		4.722,28
Ekonomist (Lisans Mezunu)	TH	1/1	3.042,39		3.802,99
Peyzaj Mimar	TH	1/1	3.775,49		4.719,36
Dekorator (Yükseköğretim Mezunu)	TH	1/1	3.768,46		4.710,58
Desinatör (Yükseköğretim Mezunu)	TH	1/1	3.768,46		4.710,58
Heykeltıraş (Yükseköğretim Mezunu)	TH	1/1	3.768,46		4.710,58
Paleontolog (Yükseköğretim Mezunu)	TH	1/1	3.775,49		4.719,36
Fizikoterapist (Sağlık Bilimleri Lisansiyeri)	SH	1/1	3.790,90		4.738,63
Pedagog (Sağlık Bilimleri Lisansiyeri)	SH	1/1	3.790,90		4.738,63
Sağlık Fizikçisi (Sağlık Bilimleri Lisansiyeri)	SH	1/1	3.790,90		4.738,63
Tıbbi Teknolog (Sağlık Bilimleri Lisansiyeri)	SH	1/1	3.790,90		4.738,63
Radyoterapist (Sağlık Bilimleri Lisansiyeri)	SH	1/1	3.790,90		4.738,63

(2) SAYILI CETVEL

5393 SAYILI KANUN ÇERÇEVESİNDE ÇALIŞTIRILACAK TAM ZAMANLI SÖZLEŞMELİ PERSONELİN EK ÖDEME ORAN VE TUTARLARI

UNVAN	Öğrenim Durumu	Hizmet Yılı	Oran (%)	1/1/2021 - 30/6/2021 DÖNEMİ BRÜT TUTAR (TL)
Hukuk Müşaviri		a) 13 yıl ve daha fazla olanlar	170	2.677,44
		b) 0-12 (dahil) yıl arasında olanlar	130	2.047,46
Avukat		a) 19 yıl ve daha fazla olanlar	150	2.362,45
		b) 13-18 (dahil) yıl arasında olanlar	140	2.204,95
		c) 0-12 (dahil) yıl arasında olanlar	130	2.047,46
Mimar, Mühendis, Şehir Plancısı		a) 18 yıl ve daha fazla olanlar	150	2.362,45
		b) 12-17 (dahil) yıl arasında olanlar	140	2.204,95
		c) 0-11 (dahil) yıl arasında olanlar	130	2.047,46
Fizikçi, Kimyager, İstatistikçi, Jeolog, Arkeolog, Hidrolog, JEOFİZİKÇİ, Jeomorfoloğ, Matematikçi		a) 18 yıl ve daha fazla olanlar	120	1.889,96
		b) 12-17 (dahil) yıl arasında olanlar	110	1.732,46
		c) 0-11 (dahil) yıl arasında olanlar	100	1.574,97
	Lisans mezunu olanlar	a) 21 yıl ve daha fazla olanlar	110	1.732,46
		b) 15-20 (dahil) yıl arasında olanlar	100	1.574,97
		c) 6-14 (dahil) yıl arasında olanlar	90	1.417,47
		d) 0-5 (dahil) yıl arasında olanlar	85	1.338,72
	Önlisans mezunu olanlar	a) 23 yıl ve daha fazla olanlar	110	1.732,46
		b) 17-22 (dahil) yıl arasında olanlar	100	1.574,97
		c) 8-16 (dahil) yıl arasında olanlar	90	1.417,47
		d) 0-7 (dahil) yıl arasında olanlar	85	1.338,72
	Diğerleri	a) 25 yıl ve daha fazla olanlar	100	1.574,97
		b) 16-24 (dahil) yıl arasında olanlar	90	1.417,47
		c) 0-15 (dahil) yıl arasında olanlar	85	1.338,72
Uzman Tabip		a) 13 yıl ve daha fazla olanlar	200	3.149,93
		b) 7-12 (dahil) yıl arasında olanlar	190	2.992,44
		c) 0-6 (dahil) yıl arasında olanlar	180	2.834,94
Tabip, Uzman (Tıpta Uzmanlık Tüzüğüne Göre)		a) 16 yıl ve daha fazla olanlar	190	2.992,44
		b) 10-15 (dahil) yıl arasında olanlar	180	2.834,94
		c) 0-9 (dahil) yıl arasında olanlar	170	2.677,44
Diş Tabibi		a) 17 yıl ve daha fazla olanlar	185	2.913,69
		b) 11-16 (dahil) yıl arasında olanlar	175	2.756,19
		c) 0-10 (dahil) yıl arasında olanlar	165	2.598,70
Veteriner		a) 17 yıl ve daha fazla olanlar	165	2.598,70
		b) 11-16 (dahil) yıl arasında olanlar	155	2.441,20
		c) 0-10 (dahil) yıl arasında olanlar	145	2.283,70
Eczacı		a) 17 yıl ve daha fazla olanlar	140	2.204,95
		b) 11-16 (dahil) yıl arasında olanlar	130	2.047,46
		c) 0-10 (dahil) yıl arasında olanlar	120	1.889,96
Psikolog, Diyetisyen, Fizyoterapist, Sosyal Çalışmacı, Biyolog, Bakteriolog, Çocuk Gelişimci, Antropolog, Sağlık Fizikçisi		a) 18 yıl ve daha fazla olanlar	115	1.811,21
		b) 12-17 (dahil) yıl arasında olanlar	105	1.653,72
		c) 3-11 (dahil) yıl arasında olanlar	95	1.496,22
		d) 0-2 (dahil) yıl arasında olanlar	90	1.417,47
	Sağlık bilimleri lisansiyeri olanlar	a) 21 yıl ve daha fazla olanlar	115	1.811,21
		b) 15-20 (dahil) yıl arasında olanlar	105	1.653,72
		c) 6-14 (dahil) yıl arasında olanlar	95	1.496,22
		d) 0-5 (dahil) yıl arasında olanlar	90	1.417,47
	Önlisans mezunu olanlar	a) 23 yıl ve daha fazla olanlar	115	1.811,21
		b) 17-22 (dahil) yıl arasında olanlar	105	1.653,72
		c) 8-16 (dahil) yıl arasında olanlar	95	1.496,22
		d) 0-7 (dahil) yıl arasında olanlar	90	1.417,47
	Diğerleri	a) 25 yıl ve daha fazla olanlar	105	1.653,72
		b) 16-24 (dahil) yıl arasında olanlar	95	1.496,22
		c) 0-15 (dahil) yıl arasında olanlar	90	1.417,47
Cözümleyici, Programcı, Mütercim		a) 25 yıl ve daha fazla olanlar	115	1.811,21
		b) 16-24 (dahil) yıl arasında olanlar	110	1.732,46
		c) 0-15 (dahil) yıl arasında olanlar	100	1.574,97
	Yükseköğrenim mezunu olanlar	a) 23 yıl ve daha fazla olanlar	110	1.732,46
		b) 17-22 (dahil) yıl arasında olanlar	100	1.574,97
		c) 8-16 (dahil) yıl arasında olanlar	90	1.417,47
		d) 0-7 (dahil) yıl arasında olanlar	85	1.338,72
	Diğerleri	a) 25 yıl ve daha fazla olanlar	100	1.574,97
		b) 16-24 (dahil) yıl arasında olanlar	90	1.417,47
		c) 0-15 (dahil) yıl arasında olanlar	85	1.338,72
Çocuk Eğitimcisi, Çocuk Rehberi ve Gözlemcisi, Tercüman, Eğitmen, Çocuk Eğitimcisi, Kameraman		a) 23 yıl ve daha fazla olanlar	110	1.732,46
		b) 17-22 (dahil) yıl arasında olanlar	100	1.574,97
		c) 8-16 (dahil) yıl arasında olanlar	90	1.417,47
		d) 0-7 (dahil) yıl arasında olanlar	85	1.338,72
	Diğerleri	a) 25 yıl ve daha fazla olanlar	100	1.574,97
		b) 16-24 (dahil) yıl arasında olanlar	90	1.417,47
		c) 0-15 (dahil) yıl arasında olanlar	85	1.338,72

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğü

Sayı : 27998389-010.06.02-...11638
Konu : Mali ve Sosyal Haklar

06/01/2021

GENELGE
(Sıra No: 1)

1- Bilindiği üzere, 1/9/2019 tarihli ve 30875 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış olan 28/8/2019 tarihli ve 2019/1 sayılı Kamu Görevlileri Hakem Kurulu Kararının İkinci Kısım Birinci Bölümünün 4 üncü maddesinin beşinci fıkrasında;

“Hazine ve Maliye Bakanlığı, 7 nci maddede öngörülen hallerin gerçekleşmesi durumunda birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarda belirlenmiş olan katsayıları, sözleşme ücreti artış oranlarını ve ücret tavanları ile 6 ncı maddede yer alan ortalama ücret toplamı üst sınırlarını; anılan fıkralarda belirlenmiş olan artış oranı ile 7 nci madde uyarınca verilecek enflasyon farkını yansıtacak şekilde yeniden belirler ve duyurur.”

hükmü yer almaktadır.

Buna göre, 1/1/2021-30/6/2021 döneminde geçerli olmak üzere;

a) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 154 üncü maddesi uyarınca aylık gösterge tablosunda yer alan rakamlar ile ek gösterge ve kıdem aylığı gösterge rakamlarının aylık tutarlara çevrilmesinde uygulanacak aylık katsayısı (0,165786), memuriyet taban aylığı göstergesine uygulanacak taban aylık katsayısı (2,594917), iş güçlüğü, iş riski, temininde güçlük ve mali sorumluluk zamlarının aylık tutarlara çevrilmesinde uygulanacak yan ödeme katsayısı ise (0,052576) olarak belirlenmiştir.

b) 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesinin (c) bendi uyarınca sözleşmeli olarak çalıştırılan personelin ücret tavanı 9.074,05 TL'ye yükseltilmiştir.

c) 6/6/1978 tarihli ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esasların 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ücret tavanı 8.089,31 TL'ye yükseltilmiştir.

ç) Mevzuatı uyarınca istihdam edilen sözleşmeli personelin hizmet sözleşmesi esaslarında yer alan ve 6/7/2020 tarihli ve 368870 sayılı Bakanlığımız Genelgesinin 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının (ç) bendiyle yükseltilmiş bulunan taban ve tavan ücretleri %7,33 oranında artırılmıştır.

d) Mevzuatı uyarınca vize edilmiş sözleşmeli personel pozisyonlarının, anılan Genelgenin 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendiyle yükseltilmiş bulunan taban ve tavan ücretleri %7,33 oranında artırılmıştır.

e) Çeşitli statülerde 2020 yılında sözleşmeli olarak çalıştırılanlardan 2021 yılında da görevlerine devam etmeleri ilgili kamu idarelerince uygun görülenlerin, söz konusu Genelgenin 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının (e) bendiyle yükseltilmiş bulunan mevcut brüt sözleşme ücretleri %7,33 oranında artırılmıştır.

f) 29/12/2020 tarihli ve 3342 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla yürürlüğe konulan Kamu İktisadi Teşebbüslerinde Uygulanacak Ücretlerin Tespitine İlişkin Karara ekli listede gösterilen grupların 31/12/2020 tarihi itibarıyla en düşük ve en yüksek temel ücretleri ile bu gruplara göre temel ücreti belirlenen personelin anılan tarih itibarıyla geçerli olan temel ücretleri %7,33 oranında artırılmıştır.

g) Özelleştirme programında bulunan kuruluşlarda 527 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 31 inci maddesine istinaden istihdam edilen sözleşmeli personelin 31/12/2020 tarihi itibarıyla geçerli olan sözleşme ücretleri %7,33 oranında artırılmıştır. Ancak, bunların sözleşme ücreti tutarları, ilgili dönemde 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (II) sayılı cetvele dahil emsali personelin toplam sözleşme ücreti tutarını geçmeyecektir.

ğ) 8/2/2002 tarihli ve 2002/3729 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 2 nci maddesinde yer alan ortalama ücret toplamı üst sınırı 16.512,58 TL'ye yükseltilmiş ve 3 üncü maddesi kapsamındaki personelin mali ve sosyal hakları söz konusu maddede yer alan usul ve esaslar dahilinde %7,33 oranında artırılmıştır.

2- 2021 yılında asgari geçim indiriminin hesaplanmasında esas alınacak brüt asgari ücret tutarı 3.577,50 TL'dir.

3- 1/1/2021 tarihinden itibaren işçilere ödenecek kıdem tazminatının yıllık tavan tutarı 7.638,96 TL'dir.

4- 19/4/1990 tarihli ve 3628 sayılı Kanun uyarınca yürürlüğe konulan Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmeliğin 8 inci maddesi uyarınca Bakanlığımızca ilan edilmesi gereken genel idare hizmetleri sınıfında birinci derecenin birinci kademesindeki şube müdürüne ödenen her türlü zam ve tazminatlar dahil net aylık tutarı 1/1/2021 tarihi itibarıyla 7.203,68 TL'dir.

Aylık ve ücretlerin hesaplanması, yukarıdaki maddelerde yer alan açıklamalar dikkate alınmak suretiyle gerçekleştirilecek olup, 1/1/2021-14/1/2021 tarihleri arasındaki fark tutarları ise hesaplanmalarını müteakiben ödenecektir.

Gereğini arz / rica ederim.

Lütfi ELVAN
Hazine ve Maliye Bakanı

PRATİK BİLGİLER

DEVLET MEMURLARIYLA İLGİLİ MALİ HAKLAR

T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğü'nün 06.01.2021 tarih ve 27998389-010.06.02-.11638 sayılı Mali ve Sosyal Haklara ilişkin Sıra No:1)	01/01/2021 30.06.2021 Dönemi
(Maaş) Esas Aylık Katsayısı Kıdem Aylığı Göstergesi	0,165786
Kıdem Aylığı Göstergesi (20 x Kıdem Yılı Maaş Katsayısı) Bir hizmet yılı için 20, 25 yıl ve fazlası için azami 500 gösterge	20
Taban Aylığı Katsayısı	2,594917
Yan Ödeme Katsayısı (İş güçlüğü, iş riski, temininde güçlük ve mali sorumluluk zamlarının aylık tutarlara çevrilmesinde uygulanacak yan ödeme katsayısı)	0,052576
Özel Hizmet Tazminat Tavanı (8.000+1.500) x Maaş Aylık Katsayısı	1.574,967-TL
399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesinin (e) bendi uyarınca sözleşmeli olarak çalıştırılan personelin ücret tavanı	9.074,05-TL
6/6/1978 tarihli ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esasların 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ücret tavanı	8.089,31-TL
Mevzuatı uyarınca istihdam edilen sözleşmeli personelin hizmet sözleşmesi esaslarında yer alan ve 6/7/2020 tarihli ve 13659 sayılı Bakanlığımız Genelgesinin 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının (ç) bendiyle yükseltilmiş bulunan taban ve tavan ücretleri oranında artırılmıştır.	%7,33
Mevzuatı uyarınca vize edilmiş sözleşmeli personel pozisyonlarının, anılan Genelgenin 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendiyle yükseltilmiş bulunan taban ve tavan ücretleri oranında artırılmıştır.	%7,33
Çeşitli statülerde 2020 yılında sözleşmeli olarak çalıştırılanlardan 2021 yılında da görevlerine devam etmeleri ilgili kamu idarelerince uygun görülenlerin, söz konusu Genelgenin 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının (e) bendiyle yükseltilmiş bulunan mevcut brüt sözleşme ücretleri	%7,33
29.12.2020 tarihli ve 3342 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla yürürlüğe konulan Kamu İktisadi Teşebbüslerinde Uygulanacak Ücretlerin Tespitine İlişkin Karara ekli listede gösterilen grupların 31.12.2020 tarih itibarıyla en düşük ve en yüksek temel ücretleri ile bu gruplara göre temel ücreti belirlenen personelin anılan tarih itibarıyla geçerli olan temel ücretleri	%7,33

Özelleştirme programında bulunan kuruluşlarda 527 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 31 inci maddesine istinaden istihdam edilen sözleşmeli personelin 31.12.2020 tarihi itibarıyla geçerli olan sözleşme ücretleri %7,33 oranında artırılmıştır. (Ancak, bunların sözleşme ücreti tutarları, ilgili dönemde 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (II) sayılı cetvele dahil emsali personelin toplam sözleşme ücreti tutarını geçmeyecektir.)	%7,33
8/2/2002 tarihli ve 2002/3729 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının, 2 nci maddesinde yer alan ortalama ücret toplamı üst sınırı	16.512,58-TL
3 üncü maddesi kapsamındaki personelin mali ve sosyal hakları söz konusu maddede yer alan usul ve esaslar dahilinde %5,75 oranında artırılmıştır.	%7,33
2021 yılında asgari geçim indiriminin hesaplanmasında esas alınacak brüt asgari ücret tutarı	3.577,50-TL
01.01.2021 tarihinden itibaren işçilere ödenecek kıdem tazminatının yıllık tavan tutarı	7.638,96-TL
19/4/1990 tarihli ve 3628 sayılı Kanun uyarınca yürürlüğe konulan Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmeliğin 8 inci maddesi uyarınca Bakanlığımızca ilan edilmesi gereken genel idare hizmetleri sınıfında birinci derecenin birinci kademesindeki şube müdürüne ödenen her türlü zam ve tazminatlar dahil net aylık tutarı 01.01.2021 tarihi itibarıyla	7.203,68-TL

DEVLET MEMURLARINA SAĞLANAN SOSYAL YARDIMLAR

657 s.Kanun md. 202, Hazine ve Maliye Bakanlığının T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğü'nün 06.01.2021 tarih ve 27998389-010.06.02-.11638 sayılı Mali ve sosyal haklara ilişkin Genelgesi)

Konusu		01.01.2021 30.06.2021 Dönemi TL.
Aile Yardımı (2.273x Maaş Katsayısı)		376,83
Çocuk Yardımı	06 Yaş grubu çocuk için 500 x Maaş Aylık Katsayısı	82,89
	07 Yaş grubu çocuk için 250 x Maaş Aylık Katsayısı	41,44
Doğum Yardımı	1. Çocuk için	300
	2. Çocuk için	400
	3. Çocuk için	600
	3. Çocuk sonrası her çocuk için 633 sayılı KHK'ya göre (15.05.2015 tarihinden itibaren geçerlidir)	600
Ölüm Yardımı	Eş ve Çocuğun Ölümü (8.000+1.500) x Maaş Aylık Katsayısı	1.574,96
	Memurun Ölümü (8.000+.1500) x Maaş Aylık Katsayısı x 2	3.149,93

BELEDİYE BAŞKAN ÖDENEĞİ

Nüfus	Ödenek Göstergesi	Ödeme Dönemi	Aylık Katsayısı	Bürüt Ödenek
10.000'e kadar olan beldelerde	72.280	01.01.2021 - 30.06.2021	0,165786	11.983,01
10.001'den 50.000'e kadar olan beldelerde	82.280	01.01.2021 - 30.06.2021	0,165786	13.640,87
50.001'den 100.000'e kadar olan beldelerde	102.280	01.01.2021 - 30.06.2021	0,165786	16.956,59
100.001'den 250.000'e kadar olan beldelerde	117.280	01.01.2021 - 30.06.2021	0,165786	19.443,38
250.001'den 500.000'e kadar olan beldelerde	137.280	01.01.2021 - 30.06.2021	0,165786	22.759,10
500.001'den 1.000.000'a kadar olan beldelerde	157.280	01.01.2021 - 30.06.2021	0,165786	26.074,82
1.000.001'den 2.000.000'a kadar olan beldelerde	192.280	01.01.2021 - 30.06.2021	0,165786	31.877,33
2.000.001'den fazla olan beldelerde	232.280	01.01.2021 - 30.06.2021	0,165786	38.508,77

Nüfusu 50.001'den az olan il merkezi beldelerde bu ödeneğin hesaplamasında 102.280 gösterge rakamı esas alınır. Yani brüt ödenek 16.956,59-TL'dir.

BELEDİYE MECLİS ÜYELERİ HUZUR HAKKI^[1]

Nüfusuna Göre Belediye Meclisi Huzur Hakkı	01.01.2021 - 30.06.2021 Dönemi Aylık Brüt Ödenek
10.000'e kadar olan beldelerde	133,14 -TL
10.001'den 50.000'e kadar olan beldelerde	151,56 -TL
50.0001'den 100.000'e kadar olan beldelerde	188,40 -TL
100.001'den 250.000'e kadar olan beldelerde	216,03 -TL
250.001'den 500.000'e kadar olan beldelerde	252,87 -TL
500.0017den 1.000.000'a kadar olan beldelerde	289,72 -TL
1.000.001'den 2.000.000'a kadar olan beldelerde	354,19 -TL
2.000.001'den fazla olan beldelerde	427,87 -TL

Meclis başkan ve üyelerine, belediye başkanına ödenmekte olan aylık brüt ödeneğin günlük tutarının üçte birini geçmemek üzere meclis tarafından belirlenecek miktarda huzur hakkı ödenir.

[1] 5393 sayılı Belediye Kanununun 32 nci maddesine göre hesaplanmıştır.

BELEDİYENİN NÜFUSUNA GÖRE BELEDİYE ENCÜMEN ÖDENEĞİ

(5393 Sayılı Belediye Kanununun 36 ncı maddesi ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanununun 16 ncı maddesine istinaden)

Belediyenin Nüfusuna Göre Belediye Encümen Ödeneği	01.01.2021 30.06.2021 Dönemi (TL) Aylık Brüt Ödenek
Nüfusu 10.000'e kadar olan belediyelerde 3,500	580,25 -TL
Nüfusu 10.001'den 50.000'e kadar olan belediyelerde 4.500	746,03 -TL
Nüfusu 50.001 den 200.000'e kadar olan belediyelerde 6.000	994,71 -TL
Nüfusu 200.001'in üzerinde olan belediyelerde ise 7.500	1.243,39 -TL
Büyükşehir Belediye Encümen Başkanı ve Seçilmiş Üyelerine 12.000	1.989,43 -TL

Encümenin memur üyelerine bu tutarların yarısı ödenir.

İL GENEL MECLİS ÜYELERİNİN HUZUR HAKLARI

Görevi	Dönemi 01.01.2021-30.06.2021
İl Genel Meclis Başkanı (Gösterge 6.026 x 0,165786)	999,47 -TL
İl Genel Meclis Üyeleri (Gösterge 2.226 x 0,165786)	369,03 -TL

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 24 üncü Maddesine göre verilen bu huzur hakkı il genel meclisi başkan ve üyelerinin, meclis ve komisyon toplantılarına katıldıkları her gün için verilecektir.

İL ENCÜMEN BRÜT ÖDENEKLERİ

Görevi	Dönemi 01.01.2021-30.06.2021
Encümen Başkanı (14.000 Gösterge x 0,165786)	2.321,00 -TL
Encümen Üyeleri (12.000 Gösterge x 0,165786)	1.989,43 -TL

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 28 inci maddesine göre verilen bu ödenek, encümen başkanı hariç memur üyelerine yarısı ödenecektir.

ASGARI ÜCRETİN NET HESABI VE İŞVEREN MALİYETİ¹

	01.01.2020 - 31.12.2020 Dönemi (TL) Asgari Ücretin Netinin Hesabı (TL)	01.01.2021-31.12.2021 Dönemi (TL) Asgari Ücretin Netinin Hesabı (TL)
Asgari Ücret	2.943,00	3.577,50
SSK Primi (%14)	412,02	500,85
İşsizlik Sig. Fonu (%1)	29,43	35,78
Gelir vergisi (%15)	154,51	187,82
Asgari Geçim İndirimi	220,73	268,31
Damga Vergisi (%07,59)	22,34	27,15
Kesintiler Toplamı	618,30	751,60
Net Asgari Ücret	2.324,70	2.825,90
	İŞVERENE MALİYETİ (TL/AY)	
Asgari Ücret	2.943,00	3.577,50
SSK Primi (%15,5) (İşveren Payı (**))	456,17	554,51
İşveren İşsizlik Sigorta Fonu (%2)	58,86	71,55
İşverene Toplam Maliyet	3.458,03	4.203,56

Not1 : 5083 Sayılı Kanunun 2. maddesi uyarınca; Türk Lirası değerlerin yeni Türk Lirasına dönüşüm işlemlerinin ve Yeni Türk Lirası cinsinden yapılan işlemlerin sonuçlarında ve ödeme aşamalarında yarım Kuruş ve üzerindeki değerler bir Yeni Kuruşa tamamlanır; yarım Yeni Kuruşun altındaki değerler dikkate alınmamıştır.

(*) Gelir Vergisi Hesaplamasında; 193 Sayılı G. V. Kanununun 32 maddesi uyarınca işçinin, bekar ve çocuksuz olduğu ve sadece kendisi dikkate alınarak, Asgari Geçim İndirimi uygulanmıştır.

(**) Net ele geçen asgari ücrete (220,73) TL asgari geçim indirimi ilave edilmiştir.

(***) 5510 sayılı Kanunun 81. maddesinin (ı) bendine göre, bentde belirtilen şartları sağlayan işverenlere, SGK primi işveren payında 5 puanlık indirim öngörüldüğünden hesaplamalar buna göre yapılmıştır. Gerekli şartları sağlamayan işverenler için, SGK primi işveren payı %20,5'dir. 6385 sayılı kanunun 9. maddesiyle yapılan düzenleme ile 01.09.2013 tarihinde itibaren geçerli olmak üzere 5510 sayılı kanunun 81.maddesi "Kısa vadeli sigorta kolları prim oranı, sigortalının prime esas kazancının %2'sidir.

2021 YILI ASGARI GEÇİM İNDİRİMİ

Medeni Durumu	Aylık (TL)	Medeni Durumu	Aylık (TL)
Bekar	268,31	Evli, eşi çalışan ve çocuksuz	268,31
Evli, eşi çalışmayan ve çocuksuz	321,98	Evli, eşi çalışan ve 1 çocuklu	308,56
Evli, eşi çalışmayan ve 1 çocuklu	362,22	Evli, eşi çalışan ve 2 çocuklu	348,81
Evli, eşi çalışmayan ve 2 çocuklu	402,47	Evli, eşi çalışan ve 3 çocuklu	402,47
Evli, eşi çalışmayan ve 3 çocuklu	456,13	Evli, eşi çalışan ve 4 çocuklu	429,30
Evli, eşi çalışmayan ve 4 çocuklu	429,30	Evli, eşi çalışan ve 5 çocuklu	456,13

1 <http://www.csgeb.gov.tr/csgebPortal/cgm.portal?page=asgari>

GELİR VERGİSİNE TABİ GELİRLERİN VERGİLENDİRİLMESİNDE ESAS ALINAN TARİFE

GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ (SERİ NO:313)

29.12.2020 tarih ve 31949 (Mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

<p>Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan gelir vergisine tabi gelirlerin vergilendirilmesinde esas alınan tarife, 2021 takvim yılı gelirlerinin vergilendirilmesinde esas alınmak üzere aşağıdaki şekilde yeniden belirlenmiştir.</p>	
24.000 TL'ye kadar	15%
53.000 TL'nin 24.000 TL'si için 3.600 TL, fazlası	20%
130.000 TL'nin 53.000 TL'si için 9.400 TL (ücret gelirlerinde 190.000 TL'nin 53.000 TL'si için 9.400 TL), fazlası	27%
650.000 TL'nin 130.000 TL'si için 30.190 TL (ücret gelirlerinde 650.000 TL'nin 190.000 TL'si için 46.390 TL), fazlası	35%
650.000 TL'den fazlasının 650.000 TL'si için 212.190 TL (ücret gelirlerinde 650.000 TL'den fazlasının 650.000 TL'si için 207.390 TL), fazlası	40%

1608 SAYILI KANUNUNA GÖRE 2021 YILI BELEDİYE İDARİ PARA CEZALARI

SIRA	K. MAD	KABAHAHATİN İŞLENME ŞEKLİ	CEZAYI VERECEK MAKAM	2021 YILI İÇİN
1	Bel.Kanun 15/m	İzinsiz seyyar satış yapmak	Belediye Encümeni	427 TL
2	Umumi Hıfzısıhha Kanunu 266-283	Belediyece hazırlanan sıhhi zabıta talimatnamesine aykırı davranmak	Belediye Encümeni	427 TL
3	831 sayılı Sular Kanunu Ek md. 7	İçme suları kaynaklarında zarar verecek ve sıhhat şartlarını bozacak şekilde tarla açmak ve hayvan bırakmak ve sulamak belediye meclisi tarafından yasak edilmiş ise bu karara aykırı davrananlara	Belediye Encümeni	427 TL
4	1608 s.k m.2	Yolcu nakil araçlarına ilişkin ücret tarifelerine uymama	Belediye Encümeni	860- 17.399 TL
5	1608 s.k m.1	Belediye emir ve yasaklarına aykırı davrananlara	Belediye Encümeni	427 TL
6	1608 s.k m.1	Mevzuat tarafından yasaklanmış ancak herhangi bir para cezası öngörülmemiş ise	Belediye Encümeni	427 TL

Belediye zabıtası emre aykırılığı idari yaptırım tutanağı ile tespit ederek, belediye emcümeneine sevk eder, encümen bu tutanağı istinaden cezasını uygulayacaktır.

2559 SAYILI POLİS VAZİFE VE SELAHİYET KANUNUNA GÖRE 2021 YILI BELEDİYE İDARİ PARA CEZALARI

(Kişilerin tek tek veya toplu olarak eğlenmesi, dinlenmesi veya konaklaması için açılan otel, motel, pansiyon, kamping ve benzeri konaklama yerleri; gazino, pavyon, meyhane, bar, birahane, içkili lokanta, taverna ve benzeri içkili yerler; sinema, kahvehane ve kıraathane; kumar ve kazanç kastı olmamak şartıyla adı ne olursa olsun bilgi ve maharet artırıcı veya zeka geliştirici nitelikteki elektronik oyun alet ve makinelerinin, video ve televizyon oyunlarının içerisinde bulunduğu elektronik oyun yerleri; internet kafeler ve benzeri yerler umuma açık istirahat ve eğlence yeri sayılır.md.7)

KANUN MADDESİ	İŞLENME ŞEKLİ	CEZAYI VERECEK MAKAM	2021 YILI İÇİN UYGULANACAK MİKTAR
m. 6/1-a	Umuma açık istirahat ve eğlence yerinin süreli olarak faaliyetten geçici olarak men edildiği halde süresinden önce açılması	Belediye Encümeni	2.436 - 4.896 TL
m. 6/1-b	Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin açma ve kapanma saatlerine uymaması	Belediye Encümeni	2.436 - 4.896 TL
m.6/1-c, 12/1	Eğlence, oyun, içki ve benzeri umuma açık ve açılması izne bağlı yerlerde 18 yaşından küçüklerin çalıştırılması	Belediye Encümeni	2.436 - 4.896 TL
m.6/1-c, m.12/2	Bar, pavyon, gazino, meyhane gibi içkili yerler ile kıraathane ve oyun oynatılan yerlere yanlarında veli veya vasisi olsa bile 18 yaşından küçüklerin alınması	Belediye Encümeni	2.436 - 4.896 TL
m.6/1-d	Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin mevzuat hükümlerine aykırı olarak işletilmesi	Belediye Encümeni	2.436 - 4.896 TL
m.7/3	İzin almadan umuma açık istirahat ve eğlence yeri açmak	Belediye Encümeni	Kapatma
m.6/3	Yukarıda sıralanan suçları bir yıl içinde tekrar etmek	Belediye Encümeni	En son uygulanan ceza bir kat artırılır

Bu maddede öngörülen idarî para cezaları, belediye sınırları içinde belediye encümeni tarafından verilir. Verilen idarî para cezalarına ilişkin kararlar, ilgililere 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edilir. Bu cezalara karşı tebliğ tarihinden itibaren en geç yedi gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebilir. İtiraz, idarece verilen cezanın yerine getirilmesini durdurmaz. İtiraz üzerine verilen karar kesindir. İtiraz, zaruret görülmeyen hallerde evrak üzerinde inceleme yapılarak en kısa sürede sonuçlandırılır. İdarî para cezaları, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil olunur.

Bu maddede belirtilen aynı fiillerin, bir yıl içinde tekrarı halinde, en son uygulanan para cezası bir kat artırılarak uygulanır.

3194 SAYILI İMAR KANUNU'NA İLİŞKİN İDARİ PARA CEZALARI (01.01.2021 - 31.12.2021)

Kanuni Dayanağı	Fiil	Yapının Sınıfı	Yapının Grubu	İdari Para Cezası (TL) (her bir m2 için)
42/2-a ve 42/5	Ruhsat alınmaksızın veya ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere veya imar mevzuatına aykırı olarak yapı yapmak, AYRICA 42. MADDENİN 5. FIKRASINA GÖRE (KÖY YERLEŞİK ALANI İÇİNDE RUHSATA TABİ OLAN tarım ve hayvancılık maksatlı yapılar)	I	A	9,18
			B	15,46
		II.	A	24,76
			B	34,11
		III	A	55,80
			B	62,06
		IV	A	71,37
			B	77,63
			C	96,25
		V	A	118,00
B	142,91			
C	161,59			
D	195,76			
42/2-b	Mevzuata aykırılığı yapı inşaat alanı üzerinden hesaplanması mümkün olmayan, yapının cephelerini ve diğer yapı elemanlarını değiştiren veya yapı malzemesi için öngörülen gereklere aykırı bulunan			Birim Fiyat Listesindeki Bedelin %20

42/2-c maddesindeki artırım sebepleri (42/2-a ve b bentlerinde belirtilen ceza miktarına uygulanır)

42/2-c (42/2-a ve b bentlerinde yapılan yapı)	Hisseli parselde diğer maliklerin muvafakati alınmaksızın yapılmış ise	30%
	Kamuya veya başkasına ait bir parselde yapılmış ise	40%
	Uygulama imar planında veya parselasyon planında "Kamu Tesisi Alanı veya Umumi Hizmet Alanı" olarak belirlenmiş bir alanda yapılmış ise	60%
	Mevcut haliyle veya öngörülen bir afet tehlikesi karşısında can ve mal emniyetini tehdit ediyor ise	100%
	Uygulama imar planı bulunan bir alanda yapılmış ise	20%
	Yapılaşmaya yasaklanmış bir alanda yapılmış ise	80%
	Özel kanunlar ile belirlenmiş özel imar rejimine tabi bir alanda yapılmış ise	50%
	Ruhsatsız ise	180%
	Ruhsatı hükümsüz hale gelmesine rağmen inşaatı sürdürülüyor ise	50%
	Yapı kullanma izin belgesi alınmış olmakla birlikte, ruhsat alınmaksızın yeni inşai faaliyete konu ise	100%
42/2	İnşai faaliyetleri tamamlanmış ve kullanılmıyor ise	10%
	İnşai faaliyetleri tamamlanmış ve kullanılıyor ise	20%
	Çevre ve görüntü kirliliğine sebebiyet veriyor ise	20%
	42. maddenin 2. fıkrasındaki aykırılıklarda minimum ceza miktarı yapının mülkiyet durumuna, bulunduğu alanın özelliğine, durumuna, niteliğine ve sınıfına, yerleşmeye ve çevreye etkisine, can ve mal emniyetini tehdit edip etmediğine ve aykırılığın büyüklüğüne göre hesaplanacak ceza miktarı	1.336 TL'den az olamaz

3194 SAYILI İMAR KANUNU'NA İLİŞKİN İDARİ PARA CEZALARI*
(01.01.2021 - 31.12.2021)

7226 s. Kanun ile eklenen bent	İdari Para Cezası (Emlak Vergi Değeri)	Aykırılığa konu alan ile bu alanın bulunduğu arsa veya arazinin emlak vergisine esas asgari metrekare birim değerinin çarpımı ile bulunan bedel (Sadece 42/2-a için uygulanır) 42/2-a uyarınca hesaplanan bedel, 7226 s. Kanun ile eklenen bent gereğince hesaplanan bedel ile toplanarak toplam imar para cezası miktarı tespit edilir.
--------------------------------	--	--

Yasal Dayanak	Fiil	Ceza Miktarı	Fiillerin Çevre Ve Sağlık Şartlarına Aykırı Olması Halinde	Can ve Mal Emniyetini Tehdit Etmesi Halinde
42/3	18, 28, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 40 ve 41 inci maddelerde belirtilen mükellefiyetleri yerine getirmemek veya bu maddelere aykırı davranmak yapı veya parsel sahibine, harita, plan, etüt ve proje müellifine veya gözetmenine, yapı müteahhidi, şantiye şefine ilgisine göre ayrı ayrı	6.218,06	12.428,27	18.644,71
42/4	Yapıldığı tarih itibarıyla plana ve mevzuata uygun olmakla beraber, can ve mal emniyetini tehdit ettiği veya edeceği tespit olunan yapıları, ilgili idarenin yazılı ikazına rağmen idarece tanınan süre içinde takviyede bulunmamak veya bu yapıları 39 uncu madde uyarınca yıkmamak	31.082,00	Uygulanmaz	Uygulanmaz
42/5	(KÖY YERLEŞİK ALANI İÇİNDE RUHSATA TABİ OLMAYAN) 27 nci maddeye göre belirlenmiş köy yerleşik alanı ve civarı sınırları içinde köyün nüfusuna kayıtlı olan ve köyde sürekli oturanlar tarafından, projeleri fen, sanat ve sağlık şartlarına uygun olmasına rağmen muhtarlık izni olmaksızın konut ve zati maksatlı tarım ve hayvancılık yapısı inşa edilmesi	1.091,00	Uygulanmaz	Uygulanmaz

Bu yapılardaki diğer aykırılıklar ve ruhsata tabi tarım ve hayvancılık maksatlı yapılardaki aykırılıklar için verilecek olan idari para cezası, bin Türk Lirasından az olmamak üzere, ikinci fıkraya göre hesaplanan toplam ceza miktarı uygulanır.

* Daha geniş bilgi için: Mahalli İdareler Dergisi Aralık 2020 - 2021 Yılında Uygulanacak İmar Para Cezaları ve Bunların Hesaplanma Şekli başlıklı Suat ŞİMŞEK makalesini inceleyebilirsiniz.

4857 SAYILI İŞ KANUNU'NA GÖRE UYGULANACAK PARA CEZALARI 01.01.2021-30.12.2021

Kanun Mad.	Ceza Mad.	Cezayı Gerektiren Fiil	(TL)	
3	98	İşyerini muvazaalı olarak bildirmek	34.809	İşyerini muvazaalı olarak bildiren asıl işveren ile alt işveren vekillerine ayrı ayrı.
5	99/1-a	İşçilere eşit davranma ilkesine aykırı davranmak	292	Bu durumdaki her işçi için
7	99/1-b	Madde de öngörülen ilke ve yükümlülükler aykırı olarak geçici işçi çalıştırmak	480	Bu durumdaki her işçi için
7/2 (f) bendi	99/2	7. maddenin 2 fıkrasının f bendine aykırı davranmak	1.957	
8	99/1-c	İş sözleşmesinin içeriğini belirtir yazılı belgeyi vermemek	292	Bu durumdaki her işçi için
14	99/1-c	Çağrı üzerine ve uzaktan çalışma hükümlerine aykırı davranmak	292	Bu durumdaki her işçi için
28	99/1-d	İşten ayrılan işçiye Çalışma Belgesi vermemek, belgeye gerçeğe aykırı bilgi yazmak	292	Bu durumdaki her işçi için
29	100	Madde hükmüne aykırı olarak işçi çıkartmak (toplu işçi çıkarma)	1.145	Bu durumdaki her işçi için
30	101	Engelli ve Eski Hükümlü Çalıştırmamak	4.345	Çalıştırılmayan her engelli ve eski hükümlü ve çalıştırılmayan her ay için
32	102/a	Ücret ile bu kanundan doğan veya TİS'den yada iş sözleşmesinden doğan ücreti kasten ödememek veya eksik ödemek	315	Bu durumda olan her işçi ve her ay için
32	102/a	Ücret, pirim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkakını zorunlu tutulduğu halde özel olarak açılan banka hesabına ödememek	315	Bu durumda olan her işçi ve her ay için
37	102/b	Ücret hesap pusulası düzenlememek	1.145	
38	102/b	Yasaya aykırı ücret kesme cezası vermek veya kesintinin sebep ve hesabını bildirmemek	1.145	
39	102/a	Asgari ücreti ödememek veya eksik ödemek	315	Bu durumdaki her işçi ve her ay için
41	102/c	Fazla çalışmalara ilişkin ücreti ödememek, işçiye hak ettiği serbest zamanı altı ay zarfında kullandırmamak, fazla saatlerde yapılacak çalışmalar için işçinin onayını almamak.	555	Bu durumdaki her işçi için
52	102/b	Yüzde ile ilgili belgeyi temsilciye vermemek	1.145	
56	103	Yıllık ücretli izni yasaya aykırı şekilde bölmek,	555	Bu durumdaki her işçi için

**4857 SAYILI İŞ KANUNU'NA GÖRE UYGULANACAK
PARA CEZALARI 01.01.2021-30.12.2021**

57	103	İzin ücretini yasaya aykırı şekilde ödemek veya eksik ödemek	555	Bu durumdaki her işçi için
59	103	Sözleşmesi fesh edilen işçiye yıllık izin ücreti ödememek	555	Bu durumdaki her işçi için
60	103	Yıllık izin yönetmeliğinin esas usullerine aykırı olarak izni kullandırmamak veya eksik kullandırmak	555	Bu durumdaki her işçi için
63	104	Çalışma sürelerine ve buna dair yönetmelik hükümlerine uymamak	3.064	
64	104	Telafi çalışması usullerine uymamak	555	Bu durumdaki her işçi için
68	104	Ara dinlenmesini uygulamamak	3.064	
69	104	İşçileri geceleri 7.5 saatten fazla çalıştırmak, gece ve gündüz postalarını değiştirmemek	3.064	
71	104	Çocukları çalıştırma yaşına ve çalıştırma yaşına aykırı davranmak	3.064	
72	104	Yer ve sualtında çalıştırma yaşına uymamak	3.064	
73	104	Çocuk ve genç işleri gece çalıştırmak veya ilgili yönetmelik hükümlerine aykırı hareket etmek	3.064	
74	104	Doğum öncesi - sonrası sürelerde kadın işçiyi çalıştırmak veya ücretsiz izin vermemek	3.064	
75	104	İşçi Özlük dosyasını düzenlememek	3.064	
76	104	Çalışma sürelerine ilişkin yönetmeliklere muhalefet etmek	3.064	
92/2	107/1-a	Çağrıldıkları zaman gelmemek, ifade ve bilgi vermemek, gerekli olan belge ve delilleri getirip göstermemek, İş Müfettişlerinin 92/1.fıkıradaki yazılı görevlerini yapmak için kendilerine her çeşit kolaylığı göstermemek ve bu yoldaki emir ve isteklerini geciktirmeksizin yerine getirmemek.	27.848	
96/1	107/1-b	İfade ve bilgilerine başvurulana işçilere işverenlerce telkinlerde bulunma, gerçeği saklamaya yahut değiştirmeye zorlama veyahut ilgili makamlara ifade vermeleri üzerine onlara karşı kötü davranışlarda bulunmak	27.848	
107/2		İş Müfettişlerinin teftiş ve denetim görevlerinin yapılmasını ve sonuçlandırılmasını engellemek.	27.848	

'Not:5083 sayılı T.C. Devletin Para Birimi Hakkında Kanunun 2. maddesine 21/04/2005 tarihli 5335 sayılı Kanunun 22. maddesi ile eklenen fıkra uyarınca 1 YTL'nin altında kalan tutarlar dikkate alınmamıştır.

GECİKME ZAMMI TABLOSU

Uygulama Tarihleri	Genel Tebliğ No / Madde No/B.k.k. No	Oranı	Açıklama
01/01/1981 - 29/02/1984 Tarihleri arasında	359	10%	1.Ay
		3%	Diğer Aylar için Aylık
01/03/1984 - 31/08/1985 Tarihleri arasında	367	10%	1.Ay
		4%	Diğer Aylar için Aylık
01/09/1985 - 31/05/1988 Tarihleri arasında	370	10%	1.Ay
		7%	Takip Eden 5 Ay için Aylık
		5%	Diğer Aylar için Aylık
01/06/1988 - 31/12/1988 Tarihleri arasında	372	10%	İlk 3 Ay
		8%	Takip Eden 3 Ay için Aylık
		6%	Diğer Aylar için Aylık
01/01/1989 - 31/12/1989 Tarihleri arasında	375	10%	İlk 4 Ay için Aylık
01/01/1990 - 29/12/1993 Tarihleri arasında	378	7%	Diğer Aylar için Aylık
30/12/1993 - 07/03/1994 Tarihleri arasında	381	9%	Tüm Aylar için Aylık
08/03/1994 - 30/08/1995 Tarihleri arasında	383	12%	Tüm Aylar için Aylık
31/08/1995 - 31/01/1996 Tarihleri arasında	389	10%	Tüm Aylar için Aylık
01/02/1996 - 08/07/1998 Tarihleri arasında	391	15%	Tüm Aylar için Aylık
09/07/1998 - 19/01/2000 Tarihleri arasında	403	12%	Tüm Aylar için Aylık
20/01/2000 - 01/12/2000 Tarihleri arasında	408	6%	Her Ay için
02/12/2000 - 28/03/2001 Tarihleri arasında	411	5%	Her Ay için
29/03/2001 - 30/01/2002 Tarihleri arasında	415	10%	Her Ay için
31/01/2002 - 11/11/2003 Tarihleri arasında	422	7%	Her Ay için
12/11/2003 - 01/01/2004 Tarihleri arasında	429	4%	Her Ay için
02/01/2004 - 01/03/2005 Tarihleri arasında	5035 Sayılı Kanunun 4. maddesi	4%	Her Ay için
02/03/2005-20/04/2006 Tarihleri arasında	434	3%	Her Ay için
21/04/2006 Tarihinden İtibaren	438	2,5%	Her Ay için
19/11/2009 Tarihinden İtibaren	2009/15565 Sayılı B.K.K.	1,95%	Her Ay için
19/10/2010 Tarihinden İtibaren	2010/965 Sayılı B.K.K.	1,40%	Her Ay için
05/09/2018 Tarihinden İtibaren	62 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı	2 %	Her Ay için
01/07/2019 Tarihinden İtibaren	1266 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı	2,5 %	Her Ay için
02/10/2019 Tarihinden İtibaren	1592 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı	2 %	Her Ay için
30/12/2019 Tarihinden İtibaren	1947 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı	1,6 %	Her Ay için

**ÇEŞİTLİ KANUN ve CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMELERİNE
GÖRE BÜTÇE KANUNUNDA GÖSTERİLMESİ GEREKEN
PARASAL SINIRLARA AİT CETVEL (2021 YILI)**

K.MAD.	AÇIKLAMA	TUTAR - TL
5018 s. K/35	a) Yapım işleri ile mal ve hizmet alımları için	
1	1-İllerde, kuruluş merkezlerinde, büyükşehir belediye sınırları içindeki ilçeler ve nüfusu 50 bini geçen ilçelerde	2.100
	2-İlçelerde	1.095
	c) Şehit cenazelerinin nakli, firari askerler, şüpheli, tutuklu veya hükümlü askerlerin sevkinde kullanılmak üzere	24.200
	f) Doğal afetler nedeniyle oluşacak ihtiyaçlar için kullanılmak üzere	111.165
	g) İl dışına yapılacak seyahatlerde akaryakıt giderleri için kullanılmak üzere	10.940
	ğ) Yakalanan yasa dışı göçmenler ile sınırdışı edilecek şahıslar için kullanılmak üzere	44.530
	i) 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin	
	Kuruluş merkezlerindeki mutemetlerine	1.518,270
Merkez dışındaki birim mutemetlerine	610.400	
40	4- Bağış ve yardımlar için	46.600
79	a) Zaruri veya mücbir sebeplerle takip ve tahsil imtanı kalmayan kamu alacaklarının silinmesinde	20.000
	b) Tahsili için yapılacak takibat giderlerinin asıl alacak tutarından fazla olacağı anlaşılan, kamu alacaklarının silinmesinde	20
Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Sayısı: 4	1) Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesininin 409 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi gereğince kurum yararının bulunması halinde hak ve alacakların terkinin	833
2942	Kamulaştırma Kanunu 3. md. 12. fıkrası	383.000

DEĞERLİ KAĞITLAR (2021 YILI)

31.12.2020 Tarih ve 31351 (5. Mükerrer) Sayılı

Değerli Kağıdın Cinsi		Bedeli (TL)
	Noter kağıtları	
	a) Noter kağıdı	20,00
	b) Beyanname	20,00
	c) Protesto, vekaletname, re'sen senet	40,00
2	(Mülga: 30.12.2004-5481/14.md.)	-
3	Pasaportlar	180.00
4	İkamet İzni (değişik:28/7/2016- 6735/27 md.)	125.00
5	(Mülga:30/12/2004-5281/14.md)	-
6	(Değişik:14/1/2016-6661/3.md.)	-
	a) Kanuni bildirim süresi dışında doğum nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı	30,00
	b) Değişirme nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı	30,00
	c) Kayıp nedeniyle düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı	60,00
7	Aile cüzdanları	160.00
8	(Mülga:30/12/2004-5281/14.md)	-
9	Sürücü belgeleri	225.00
10	Sürücü çalışma belgeleri (Karneleri)	225.00
11	(Mülga:06/01/2017-680 KHK/35.md)	
12	Motorlu araç tescil belgesi	200.00
13	İş makinesi tescil belgesi	170.00
14	Banka çekleri (Her bir çek yapırağı)	12,00
15	Mavi Kart (Ek: 9/5/2012-6304/9 md.)	16,00
16	Yabancı çalışma izni belgesi (Ek:28/7/2016-6735/27. md.)	125.00

AMORTİSMAN AYIRMADA ALT SINIR

TUTAR	UYGULAMA DÖNEMİ	DAYANAĞI
1.500-TL	01/01/2021-31/12/2021	522 Sayılı VUK Genel Tebliği
1.400-TL	01/01/2020-31/12/2020	513 Sayılı VUK Genel Tebliği
1.200-TL	01/01/2019-31/12/2019	504 Sayılı VUK Genel Tebliği
1.000 TL	01/01/2018-31/12/2018	492 Sayılı VUK Genel Tebliği
900 TL	01/01/2017-31/12/2017	476 Sayılı VUK Genel Tebliği
900 TL	01/01/2016-31/12/2016	460 Sayılı VUK Genel Tebliği
880 TL	01/01/2015-31/12/2015	442 Sayılı VUK Genel Tebliği
800 TL	01/01/2013-31/12/2014	433 Sayılı VUK Genel Tebliği

5957 SAYILI KANUNDA PAZAR YERLERİNDEKİ İDARİ PARA CEZALARI (2021 YILI)

Cezaya Konu Eylem	5957 Sayılı Kanun'da Cezayı öngören madde/ fıkra-bent	Ceza Miktarı (TL)
Satış yerleri dışında ya da buralardaki geçiş yollarında mal teşhir edilmesi veya satılması	14/1-b	126
Satış yerleri dışında ya da buralardaki geçiş yollarında mal veya boş kap bulundurulması	14/1-b	126
Çevreyi rahatsız edecek şekilde satış yapılması	14/1-b	126
Alıcı veya tüketiciye karşı sözlü veya fiili kötü muamelede bulunulması	14/1-b	126
Atık malzemelerin belirlenen şekilde veya alanlarda toplanmaması	14/1-b	126
Satış yerinin temiz tutulmaması	14/1-b	126
Mal getirilmesine ilişkin yönetmelikteki usul ve esaslara aykırı hareket edilmesi	14/1-a	247
Araç bulundurulmasına ilişkin yönetmelikteki usul ve esaslara aykırı hareket edilmesi	14/1-a	247
Malların etiketlenmesine ilişkin yönetmelikteki usul ve esaslara aykırı hareket edilmesi	14/1-a	247
Satış yeri numarasını gösterir levhaya ilişkin yönetmelikteki usul ve esaslara aykırı hareket edilmesi	14/1-a	247
Pazarcı ve pazar yerinde faaliyet gösteren üreticilerce kullanılacak kimlik kartlarına ilişkin yönetmelikteki usul ve esaslara aykırı hareket edilmesi	14/1-a	247
Aynı kap veya ambalaj içine değişik kalitede ve/veya üzerinde yazılı olan miktardan az mal konulması	14/1-c	510
Ölçü ve tartı aletlerinin hileli bir şekilde kullanılması	14/1-c	510
Hileli olarak karışık veya standartlara aykırı mal satılması	14/1-c	510
Satış yeri bulunmaksızın satış yapılması	14/1-b	1274
Satış yerinde izin alınmaksızın değişiklik yapılması veya bu yerlere ilaveler yapılması	14/1-c	5115
Mallara ilişkin künye numarası ile Bakanlıkça belirlenen diğer bilgileri içeren barkodlu etiketin ya da bunun yerine kullanılan künye belgesinin malların üzerinde veya kap ya da ambalajlarının herkes tarafından kolaylıkla görülebilecek bir yerinde bulundurulmaması	14/1-e	12804
Mallara ilişkin barkodlu etiket veya bunun yerine kullanılan künye belgesinde, bilerek değişiklik yapılması, bunların tahrif veya taklit edilmesi ya da bunlarda üçüncü şahısları yanıltıcı ifadelere yer verilmesi	14/1-e	12804

5957 SAYILI KANUNDA TOPTANCI HALLERİNDEKİ İDARİ PARA CEZALARI (2021 YILI)

Cezaya Konu Eylem	5957 Sayılı Kanun'da Cezayı Öngören madde/ fıkra-bent	Ceza Miktarı (TL)
Toptancı halinde, toptan satış miktarının altında mal satılması	14/1-a	247
İşyeri bulunmaksızın toptancı halinde satış yapılması	14/1-b	1274
Toptancı halinde, işyeri dışında ya da buralardaki geçiş yollarında mal teşhir edilmesi, satılması, mal veya boş kap bulundurulması	14/1-b	1274
Toptancı halinde, çevreyi rahatsız edecek şekilde satış yapılması, alıcı veya tüketiciye karşı sözlü veya fiili kötü muamelede bulunulması	14/1-b	1274
Toptancı halinde, atık malzemelerin belirlenen şekilde veya alanlarda toplanmaması ya da işyerinin temiz tutulmaması	14/1-b	1274
Komisyon tavan oranı üzerinde veya fiilen aracılık hizmeti verilmeksizin komisyon ücreti alınması	14/1-c	5115
Komisyoncunun, teslim aldığı malları cinslerine, doğal özelliklerine, standartlarına, gıda güvenilirliğine ve kalitesine ilişkin şartlara göre özenle korumaması ve mal sahibine gerekli bilgileri vermemesi	14/1-c	5115
Komisyoncunun, mal bedelini satış tarihinden itibaren on beş iş günü içinde üreticiye veya üretici örgütüne ödememesi	14/1-c	5115
Teslim alınan malların satış bedeli ile satın alınan malların alış bedelinden kanuni kesintiler dışında kesinti yapılması	14/1-c	5115
Üretici ve üretici örgütleri hariç, toptancı halinde faaliyet gösterenlerin kendi aralarında mal alması, satması veya devretmesi	14/1-c	5115
Üretici, üretici örgütleri veya tüccarların komisyonculuk faaliyetinde bulunması	14/1-c	5115
Toptancı halindeki işyerinde izin alınmaksızın değişiklik yapılması veya bu yerlere ilaveler yapılması	14/1-c	5115
Aynı kap veya ambalaj içine değişik kalitede ve/veya üzerinde yazılı olan miktardan az mal konulması	14/1-c	5115
Ölçü ve tartı aletlerinin hileli bir şekilde kullanılması ya da hileli olarak karışık veya standartlara aykırı mal satılması	14/1-c	5115
Hal Kayıt Sistemine bildirilmeyen malların taşınması veya bunların depolanması	14/1-ç	5115
Alım satım işlemlerini düzenleyen sözleşmelerde, Bakanlıkça belirlenen asgari şartlara ve bilgilere yer verilmemesi	14/1-ç	5115
Malın miktarının, satış değerinin, komisyon oranı veya ücretinin ya da kanuni kesintilerin üreticiye gerçeğe uygun olmayarak intikal ettirilmesi	14/1-d	7679
Toptancı halinde oluşan mal atıklarının ayıklanarak hal içinde ya da dışında toptan veya perakende satılması	14/1-d	7679
Mallara ilişkin künyenin malların üzerinde veya kap ya da ambalajlarının herkes tarafından kolaylıkla görülebilecek bir yerde bulundurulmaması	14/1-e	12.804
Mallara ilişkin künyede ya da malın kalitesine, standardına veya gıda güvenilirliğine ilişkin belgelerde bilerek değişiklik yapılması, bunların tahrif veya taklit edilmesi ya da bunlarda üçüncü şahısları yanıltıcı ifadelere yer verilmesi	14/1-e	12.804
Serbest rekabeti engellemek amacıyla, meslek mensuplarının kendi aralarında veya üreticilerle ticarî anlaşmalar yapması, uyumlu eylemde bulunması ve hâkim durumu kötüye kullanması	14/1-f	18.804
Piyasada darlık yaratmak, fiyatların yükselmesine sebebiyet vermek veya fiyatların düşmesine engel olmak için, malların belirli ellerde toplanması, satışından kaçınılması, stoklanması, yok edilmesi, bu amaçla propaganda yapılması veya benzeri davranışlarda bulunulması	14/1-f	25.610
Gerçeğe aykırı analiz raporu düzenlenmesi veya bu raporun düzenlenmesinin sağlanması	14/1-f	25.610

6331 SAYILI İŞG KANUNUNA GÖRE 2021 YILINDA UYGULANACAK İDARİ PARA CEZALARI

Kanun Maddesi	Ceza Mad.	Kanun Maddesinde Sözü Edilen Fiil	2021 Yılında Uygulanacak Ceza Miktarı (TL)						Açıklamalar			
			10 dan Az Çalışanı Olan İşyerleri			10-49 Çalışanı Olan İşyerleri		50+ Çalışanı Olan İşyerleri				
			AZ TEHLİKELİ (Aynı miktarda)	TEHLİKELİ (%25 artırlarak)	ÇOK TEHLİKELİ (%50 artırlarak)	AZ TEHLİKELİ (Aynı miktarda)	TEHLİKELİ (%50 artırlarak)	ÇOK TEHLİKELİ (%100 artırlarak)		AZ TEHLİKELİ (%50 artırlarak)	TEHLİKELİ (%100 artırlarak)	ÇOK TEHLİKELİ (%200 artırlarak)
MADDE 4 - İşverenin genel yükümlülüğü	26/1-a	4/1-a İş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili tedbir almamak, organizasyonu yapmamak, gerekli araç ve gereçleri sağlamamak, sağlık ve güvenlik tedbirlerini değişen şartlara uygun hale getirmemesi için çalışmalar yapmamak.	5.115	6.393	7.672	5.115	7.672	10.230	7.672	10.230	15.345	TL
		4/1-b İşyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini izlemek, denetlemek ve uygunsuzlukları gidermek.	5.115	6.393	7.672	5.115	7.672	10.230	7.672	10.230	15.345	
MADDE 6 - İş sağlığı ve güvenliği hizmetleri	26/1-b	6/1-a İş güvenliği uzmanı görevlendirmemek.	12.804	16.005	19.206	12.804	19.206	25.608	19.206	25.608	38.412	TL / Aykırılığın devamı halinde her ay
		6/1-a İşyeri hekimi görevlendirmemek.	12.804	16.005	19.206	12.804	19.206	25.608	19.206	25.608	38.412	TL / Aykırılığın devamı halinde her ay
		6/1-a On ve daha fazla çalışanı olan çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde diğer sağlık personeli görevlendirmemek.	12.796	19.194	TL / Aykırılığın devamı halinde her ay
MADDE 6 - İş sağlığı ve güvenliği hizmetleri	26/1-b	6/1-b İSG hizmetleri için görevlendirdikleri kişi veya hizmet aldığı kurum ve kuruluşların görevlerini yerine getirmeleri amacıyla araç-gereç-mekân sağlamamak.	3.836	4.795	5.754	3.836	5.754	7.672	5.754	7.672	11.508	TL
	26/1-b	6/1-c İSG hizmetlerini yürütenler arasında koordinasyonu sağlamamak.	3.836	4.795	5.754	3.836	5.754	7.672	5.754	7.672	11.508	TL
	26/1-b	6/1-ç Görevlendirdikleri kişi veya hizmet aldığı kurum ve kuruluşlar tarafından iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili mevzuata uygun olan ve yazılı olarak bildirilen tedbirleri yerine getirmemek.	2.555	3.193	3.832	2.555	3.832	5.110	3.832	5.110	7.665	TL/Her bir tedbir için ayrı ayrı
	26/1-b	6/1-d Görevlendirilen kişileri, hizmet alınan kuruluşları, başka işyerlerinden gelen çalışanları ve bunların işverenlerini İSG riskleri konusunda bilgilendirmemek.	3.836	4.795	5.754	3.836	5.754	7.672	5.754	7.672	11.508	TL

6331 SAYILI İSG KANUNUNA GÖRE 2021 YILINDA UYGULANACAK İDARİ PARA CEZALARI

MADDE 14 - İş kazası ve meslek hastalıklarının kayıt ve bildirimini	26/1-e	26/1-e	MADDE 12 - Tahliye	MADDE 11 - Acil durum planları, yangınla mücadele ve ilk yardım	26/1-ç	MADDE 10 - Risk değerlendirmesi, kontrol, ölçüm ve araştırma	26/1-c	MADDE 8 - İşyeri hekimleri ve iş güvenliği uzmanları
	26/1-e	26/1-d			26/1-ç		26/1-c	
MADDE 14 - İş kazası ve meslek hastalıklarının kayıt ve bildirimini	26/1-e	14/1 İş kazalarının ve meslek hastalıklarının kaydı tutmamak, gerekli incelemeleri yaparak bunlar ile ilgili raporları düzenlememek, İşyerinde meydana gelen ancak yaralanma veya ölüme neden olmadığı halde işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğramasına yol açan veya çalışan, işyeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olan olayları inceleyerek bunlar ile ilgili raporları düzenlememek.	26/1-d	Ciddi ve yakın tehlike durumunda; çalışanların işi bırakarak güvenli yere gitmelerini sağlamamak. Zorunluluk olmadıkça, gerekli donanımları dışındaki çalışanlardan işlerine devam etmelerini istemek. Müdahalede bulunan çalışanları yaptıkları müdahaleden dolayı sorumlu tutmak.	26/1-ç	10/1 Risk değerlendirmesi yapmamak veya yaptırmamak.	26/1-c	8/1 İş güvenliği uzmanlarının ve işyeri hekimlerinin hak ve yetkilerini kısıtlamak.
	26/1-e	14/2. İş kazalarını ve meslek hastalıklarını 3 iş günü içinde SGK'ya bildirmemek.	26/1-d	Acil durumları belirlememek, acil durumlar için tedbir almamak, acil durum planlarını hazırlamamak, destek elemanı görevlendirmemek, araç geç sağlamamak, acil durumlarda işyeri dışındaki kuruluşla irtibatı sağlayacak düzenlemeyi yapmamak.	26/1-ç	10/4 Risklerin belirlenmesine yönelik gerekli kontrol, ölçüm, inceleme ve araştırmaları yapmamak.	26/1-c	8/6. İşyeri sağlık ve güvenlik birimini kurmamak.
	5.115	5.115	2.555	2.555	3.836	11.522	...	3.836
	5.115	6.393	3.193	3.193	4.795	14.402	...	4.795
	5.115	7.672	3.832	3.832	5.754	17.283	...	5.754
	5.115	5.115	2.555	2.555	3.836	11.522	...	3.836
	5.115	7.672	3.832	3.832	5.754	17.283	...	5.754
	5.115	10.230	5.110	5.110	7.672	23.044	...	7.672
	5.115	7.672	3.832	3.832	5.754	17.283	...	5.754
	5.115	10.230	5.110	5.110	7.672	23.044	...	7.672
	5.115	15.345	7.665	7.665	11.508	34.566	...	11.508
TL	TL	TL	Her bir yükümlülük için TL/ Aykırılığın devamı halinde her ay	Her bir yükümlülük için TL/ Aykırılığın devamı halinde her ay	TL	TL / Aykırılığın devamı halinde her ay	TL / Yükümlülük doğması ve hekim için ayrı ayrı	TL / uzman ve hekim için ayrı ayrı

6331 SAYILI İSG KANUNUNA GÖRE 2021 YILINDA UYGULANACAK İDARİ PARA CEZALARI

MADDE 15 - Sağlık gözetimi	26/1-f	15/1 Çalışanlara sağlık gözetimi yaptırmamak veya 15/2 Tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işlerde çalışacaklar için sağlık raporu almamak.	2.555	2.555	2.555	2.555	2.555	2.555	2.555	2.555	2.555	2.555	TL / her çalışan için *
MADDE 16 - Çalışanların bilgilendirilmesi	26/1-g	16 ncı maddede belirtilen yükümlülükleri yerine getirmemek.	2.555	2.555	2.555	2.555	2.555	2.555	2.555	2.555	2.555	2.555	TL / her çalışan için *
MADDE 17 - Çalışanların eğitimi	26/1-ğ	17 nci maddede belirtilen yükümlülükleri yerine getirmemek.	1.034	1.034	1.034	1.034	1.034	1.034	1.034	1.034	1.034	1.034	TL / her aykırılık için çalışan başına* ayrı ayrı
MADDE 18 - Çalışanların görüşlerinin alınması ve katılımlarının sağlanması	26/1-h	18 nci maddede belirtilen yükümlülükleri yerine getirmemek.	2.555	3.193	3.832	2.555	3.832	5.110	3.832	5.110	7.665	7.665	TL / her bir aykırılık için ayrı ayrı
MADDE 20 - Çalışan temsilcisi	26/1-ı	20/1 İşyerinin değişik bölümlerindeki riskler ve çalışan sayılarına göre çalışan temsilcileri görevlendirmemek.	2.555	3.193	3.832	2.555	3.832	5.110	3.832	5.110	7.665	7.665	TL
	26/1-i	20/3 İşveren tarafından çalışan temsilcilerinin öneride bulunma ve tedbir alınmasını isteme hakkını ihlal etmek.	3.836	4.795	5.754	3.836	5.754	7.672	5.754	7.672	11.508	11.508	TL
	26/1-i	20/4 Çalışan temsilcilerinin ve destek elemanlarının haklarını kısıtlamak ve gerekli imkanları sağlamamak.	2.555	3.193	3.832	2.555	3.832	5.110	3.832	5.110	7.665	7.665	TL
MADDE 22 - İş sağlığı ve güvenliği kurulu	26/1-i	22/1 Elli ve daha fazla çalışanın bulunduğu ve altı aydan fazla süren sürekli işlerin yapıldığı işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği kurulunu oluşturmamak.	7.672	10.230	15.345	15.345	TL / her aykırılık için ayrı ayrı
	26/1-i	22/2-3 Alt işverenin bulunduğu hallerde uygun kurulu oluşturmamak, kurullar arasında koordinasyonu sağlamamak. Aynı çalışma alanında birden fazla işverenin bulunması ve bu işverenlerce birden fazla kurulun oluşturulması hâlinde birbirlerinin çalışmalarını etkileyebilecek kurul kararları hakkında diğer işverenleri bilgilendirmemek.	5.115	6.393	7.672	5.115	7.672	10.230	7.672	10.230	15.345	15.345	TL / her aykırılık için ayrı ayrı
MADDE 23 - İş sağlığı ve güvenliğinin koordinasyonu	26/1-j	23/2 Yönetim tarafından; birden fazla işyerinin bulunduğu iş merkezlerinde İSG yönünden diğer işyerlerini etkileyecek tehlikeler hususunda tedbir almayan işverenleri Bakanlığa bildirmemek.	12.804	16.005	19.206	12.804	19.206	25.608	19.206	25.608	38.412	38.412	TL

6331 SAYILI İSG KANUNUNA GÖRE 2021 YILINDA UYGULANACAK İDARİ PARA CEZALARI

MADDE	MADDE	MADDE	MADDE	MADDE	MADDE	MADDE	MADDE	MADDE	MADDE	MADDE	MADDE
26-İdari para cezaları ve uygulanması	26-İdari para cezaları ve uygulanması	26-İdari para cezaları ve uygulanması	26-İdari para cezaları ve uygulanması	26-İdari para cezaları ve uygulanması	26-İdari para cezaları ve uygulanması	26-İdari para cezaları ve uygulanması	26-İdari para cezaları ve uygulanması	26-İdari para cezaları ve uygulanması	26-İdari para cezaları ve uygulanması	26-İdari para cezaları ve uygulanması	26-İdari para cezaları ve uygulanması
26/1-ö **	26/1-o	26/1-n	26/1-m	26/1-l	26/1-k						
Yer altı maden işletmelerinde çalışanların buldukları yeri ve giriş çıkışlarını gösteren takip sistemini kurmamak.	Çalışanlarına standartlara uygun ve CE belgeli kişisel koruyucu donanım temin etmemek.	30 uncu madde de öngörülen yönetmeliklerdeki hükümlere aykırı hareket etmek.	Durdurulan işyerinde faaliyete devam etmek.	İşletilmesine Bakanlıkça izin verilmeyen işyerini faaliyete geçirmek.	Güvenlik raporunu hazırlayarak Bakanlığın incelemesine sunmadan işyerini faaliyete geçirmek.	Büyük kaza önleme politika belgesini hazırlamamak.	25/6 İşin durdurulması sebebiyle işsiz kalan çalışanlara ücretlerini ödememek veya uygun başka iş vermemek.	24/2 Ölçüm, inceleme ve araştırma yapılmasına, numune alınmasına veya eğitim kurumları ile ortak sağlık ve güvenlik biriminin kontrol ve denetiminin yapılmasına engel olmak.			
1034	1034	2.555	204.935	204.935	128.085	2.071	12.804				
1034	1034	3.193	256.168	256.168	160.106	2.071	16.005				
1034	1034	3.832	307.402	307.402	192.127	2.071	19.206				
1034	1034	2.555	204.935	204.935	128.085	2.071	12.804				
1034	1034	3.832	307.402	307.402	192.127	2.071	19.206				
1034	1034	5.110	409.870	409.870	256.170	2.071	25.608				
1034	1034	3.832	307.402	307.402	192.127	2.071	19.206				
1034	1034	5.110	409.870	409.870	256.170	2.071	25.608				
1034	1034	7.665	614.805	614.805	384.255	2.071	38.412				
Çalışan başına TL*	Çalışan başına TL*	TL / her hüküm için tespit tarihinden itibaren aylık.	TL	TL	TL	TL	TL	TL	TL	TL	TL

* 6331 sayılı İSG Kanununun 26. maddesinin beşinci fıkrası hükmünce çalışan sayısı ile çarpılarak verilen idari para cezalarında üçüncü fıkra hükümleri uygulanmaz.

** 6331 sayılı Kanunun 26 nci maddesinin birinci fıkrasına eklenen (ö) bendi, 1/1/2016 tarihinden itibaren uygulanır.

Not: 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 17 nci maddesinin yedinci fıkrasındaki "İdari para cezaları her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için 4.1.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilân edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır. Bu suretle idari para cezasının hesabında bir Türk Lirasının küsuru dikkate alınmaz" hükmü gereğince 1 TL'nin küsuru dikkate alınmamıştır.

5326 SAYILI KABAHAATLER KANUNU'NA GÖRE VERİLECEK PARA CEZALARI (1.1.2021 - 31.12.2021)

Cezanın Türü ve Ceza Mercii	Yasal Dayanağı	Tutarı (TL)	
		En Az	En Çok
Emre aykırı davranış (Belediye Zabıtası)	5326 s. K. md.32	427	427
Dilencilik (Belediye Zabıtası)	5326 s. K. md.33	204	204
Gürültü (Belediye Zabıtası)	5326 s. K. md.36/1 (Kişiyeye)	204	204
	5326 s. K. md.36/2 (Tic. İşl. sahibine)	4.402	22.080
Rahatsız etme (Bel. Zabıtası)	5326 s. K. md.37 (Mal/hizmet satmak için rahatsız etme)	204	204
İşgal (Belediye Zabıtası)	5326 s. K. md.38/1 (Cad. sokak, kaldırımları işgal)	204	204
	5326 s. K. md.38/2 (Cad. sokak, kaldırım inşaat malzeme yığma)	427	2.186
Tütün mamullerinin tüketilmesi (Bel. Bşk. yetki verdiği görevli)	5326 s. K. md.39; 4207 s. K. m.5/1; 2/1	204	204
Tütün ürünleriyle ilgili izmarit, paket, ağızlık, kağıt vb. atıklar çevreye atılması (Bel. Zab.)	4207 s. K. m.5/1 ve 3/12	121	121
Kimliği bildirmeme (Bel. Zabıtası)	5326 s. K. md.40 (Görevle bağlantılı ol. kamu görevli. kimliği ve adresle ilgili bilgi vermeme)	204	204
Çevreyi Kirletme (Belediye Zabıtası)	5326 s. K. md.41/1 (Evsel, bireysel atıklarla çevreyi kirletme)	66	66
	5326 s. K. md.41/2 (Yem. Pişirme servisi işlet. atıklarının toplanma ve depolanmasına özgü yerler dışına atılması)	2.186	22.080
	5326 s. K. md.41/3 (Belirlenen yerler dışında hayvan kesme veya atıklarını sokağa atma)	204	204
	5326 s. K. md.41/4 (İnşaat atık ve artıkları sokağa veya kamusal alana atma)	427	13.237
	5326 s. K. md.41/4 (İnşaat atık ve artıklarını belirlenen yerler dışına atma/şirketler)	427	22.080
	5326 s. K. md.41/5 (Kullanılmayacak ev eşyasını özel gün dışında sokağa bırakma)	204	204
	5326 s. K. md.41/6 (Hurda motorlu taşıtları ve parçalarını sokağa bırakma)	1.087	1.087
Afiş Asma (Belediye Zabıtası)	5326 s. K. md.42 (İzinsiz afiş ve ilan asma)	427	13.237

(* 5326 s. K. 17/7 md. uyarınca; idarî para cezasının hesabında bir TL'nin küsuru dikkate alınmaz.

4925 SAYILI KARAYOLU TAŞIMA KANUNU (26 ncı madde kapsamında)

	Terminallerdeki belediye zabıta birimlerince
Taşıma hizmetlerini kabul edilebilir bir neden olmaksızın veya zorunlu haller dışında yapmaktan kaçınan taşımacılara (m.5/6)	1.181-TL
Bir taşımacının diğer bir taşımacının taşıma faaliyetini engellemesi hâlinde (m.5/7)	1.181-TL
Yolcu ve eşya taşımaları, kanunlara ve taşımacı ile yolcu ve gönderen arasındaki sözleşmelere uygun olarak yapılır. Yolcu taşımaları biletsiz veya taşıma sözleşmesiz, eşya taşımaları taşıma senetsiz yapılamaz (m.6/1)	707-TL
Taşımacı, yolcu ve eşyanın güvenlik içinde taşınmasından sorumludur. Yolcu ve gönderenler de taşımacının güvenlik yönünden almış olduğu tedbirlere uymak zorundadırlar (m.6/3). Taşımacı, çevre kirliliğini önleme, çevre ve insan sağlığını koruma amacıyla yürürlüğe konulan mevzuat hükümlerine uymak zorundadır (m.6/4)	
Taşımacı, yolcuların sağlıklı, rahat ve güvenli bir yolculuk yapmasını sağlayacak tedbirleri almak, yolcu ve eşyayı taahhüt ettiği yere kadar götürmekle yükümlüdür (m.7/1)	2.372 -TL
Acentelik ve taşıma işleri komisyonculuğu yetki belgesine sahip olanlar taşımacı yetki belgesi almadan kendi ad ve hesaplarına taşıma yapamaz ve yaptırılmazlar. Taşıma işleri komisyoncularının, kendi namlarına eşya taşıtabilmeleri için bu taşımaları bir müvekkil hesabına yapmaları zorunludur. Yolcu taşımacılığında komisyonculuk yapılamaz (m.10).	3.556-TL
Ücret ve zaman tarifesi düzenlemeyenlere veya ücret ve zaman tarifelerine uymayanlara veya değişik ücret ve zaman tarifeleri uygulayanlara (m.11)	780 -TL
Terminal ve ara durak dışında yolcu indirip bindiren taşımacılara (m.32/1)	707- TL

Yasaklanan faaliyetin menî, nitelik itibariyle kabahatlere uygulanan bir yaptırım değildir; bir idari işlemdir. Bu nedenle encümen kararında idari para cezasıyla birlikte faaliyetin menine karar verilmiş ise, bu karara karşı 60 gün içerisinde idare mahkemesinde iptal davası açılmalıdır.

Ancak encümen kararıyla sadece idari para cezası verilmiş ise bu karara karşı 15 gün içinde sulh ceza mahkemesine itiraz edilmesi gerekir.

İDARİ PARA CEZASI GEREKTİREN FİİLLERİN TEKRARI

Umuma açık istirahat ve eğlence yerleri ile ilgili olarak, 2559 sayılı Yasa'nın 6 ncı maddesinin son fıkrasında; *"Bu maddede belirtilen aynı fiillerin bir yıl içinde tekrarı halinde, en son uygulanan para cezası bir kat artırılarak uygulanır."* hükmü yer almaktadır.

Söz konusu fıkra hükmüne göre; 6 ncı maddede belirtilen aynı fiillerin bir yıl içinde tekrarı halinde, **en son uygulanan para cezası bir kat artırılarak uygulanacaktır.**

Bu madde kapsamında akla şöyle bir soru gelebilir: *"Aynı fiillerin bir yıl içinde tekrarı halinde" ibaresinden bir takvim yılı mı yoksa ilk fiil ile son fiil arasındaki zaman mı esas alınacaktır ?*

Dikkat edilirse, madde hükmünün son fıkrasında mali yıldan söz edilmemiştir. Bu itibarla; artırımlı

1 Uyuşmazlık Mahkemesi (Hukuk), 2.3.2009 günlü, E.2008/253, K.2009/45

ceza uygulanmasında, bir yıllık sürenin tespiti için suçun ilk işlendiği tarihten itibaren bir yıllık zaman diliminin esas alınması, başka bir deyişle birinci fiil ile ikinci aynı fiilin, bir yıl içinde tekrarı halinde, idari para cezasının iki kat artırılarak uygulanması gerekmektedir.

Diğer idari cezaları gerektiren fiillerin tekrarı halinde, Belediye encümeni Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesine göre idari para cezasını verirken ihlal edilen kararın tarih ve sayısına kısaca konusu da yer vermelidir. Kabahatler Kanunu'nda tekrarı olmadığından tekrarı nedeniyle cezanın iki kat olarak alınması gibi bir encümen kararı alınmaz. Ayrıca encümen 32. maddeye göre tahakkuk eden para cezası miktarını az bulup artıramaz aynı şekilde indiremez.

Danıştay 14. Daire E:2013/2967, K: 2014/620

Hüküm veren Danıştay Ondördüncü Dairesince, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 54. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendine göre kararın düzeltilmesi istemi yerinde görüldüğünden, Danıştay Ondördüncü Dairesinin 29.11.2012 günlü, E:2011/11988, K:2012/8892 sayılı kararı kaldırılarak, işin esası yeniden incelendi.

.... Dava konusu uyuşmazlıkta; davalı idarece yapılan 26.04.2010 ve 27.04.2010 tarihli bir ve ikinci tespitler üzerine para cezası uygulanmaksızın, 28.04.2010 ve 29.04.2010 tarihli üçüncü ve dördüncü tespitler üzerine, verilen temel para cezasının iki katının alınarak tekrarı hükmünün uygulandığı görülmektedir.

Bu durumda; tespit tutanakları ile belirlenen aykırılıklar nedeniyle para cezası verilmesinden sonra, aynı aykırı fiil ve hallerin yeniden tespiti halinde, bu miktar üzerinden tekrarı hükmü uygulanmak suretiyle, ceza verilmesi gerekirken, davalı idarece yapılan ilk tespitler üzerine para cezası verilmeksizin dolaşısıyla tekrarı şartı olan daha önce ceza verilmiş olma şartı yerine getirilmeksizin, yapılan üçüncü ve dördüncü tespitler üzerine verilen cezanın iki katının alınması suretiyle tesis edilen işlemde hukuka uyarlık bulunmadığından, aksi yöndeki İdare Mahkemesi kararında hukuki isabet görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, İstanbul 1. İdare Mahkemesinin 31.12.2010 günlü; E:2010/1286, K:2010/2178 sayılı kararının bozulmasına, dosyanın Mahkemesine gönderilmesine, 08.01.2014 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

BELEDİYE PARA CEZASI NİTELİĞİNDE OLUP DA, MAHKEMELERCE VERİLEN PARA CEZALARI

Ceza hükümleri içeren ve belediyeleri yakından ilgilendiren birçok yasa, tüzük ve yönetmelik bulunmakta olup, bu mevzuatlarla belediyelere birçok görev ve yetki verilmiştir. Ancak bu mevzuattaki cezaları karara bağlamak Adliye Mahkemelerinin yetkisi dahilinde bulunmaktadır.

Bu bölümde yer alan yasalar şunlardır:

- 30.7.1966 tarihli ve 775 sayılı **Gecekondu Kanunu**,
- 21.7.1983 tarihli ve 2863 sayılı **Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu**
- 11.1.1989 tarihli ve 3516 sayılı **Ölçüler ve Ayar Kanunu**.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 38 inci maddesinin (c) bendine göre, "Belediyeyi Devlet dairelerinde ve törenlerde, davacı veya davalı olarak da yargı yerlerinde temsil etmek veya vekil tayin etmek." hükmü yer almaktadır. Bu madde hükmüne göre, mahkemelerde belediye lehine dava açmak ve belediye aleyhine açılan davalarda belediyeyi savunmak, belediye başkanının görevidir. Belediye başkanları da, mahkemelerde davacı ve davalı olarak belediyeyi temsil etme görevini avukatlara devredebilirler.

5846 SAYILI FİKİR VE SANAT ESERLERİ KANUNU

5846	KANUN MADDESİ	İŞLENME ŞEKLİ	CEZAYI VERECEK MAKAM	2021 YILI İÇİN UYGULANACAK MİKTAR
		yasal olarak çoğaltılmış, bandrollü nüshaların yol, meydan, pazar, kaldırım iskele, köprü ve benzeri yerlerde satışı yasaktır.		
	23/01/2008 tarih ve 5728 S.K. 81 inci md.	Bu yasağa uymayanlara Kabahatler Kanununun 32 nci maddesinin birinci fıkrasına göre cezalandırılır.	Belediye Encümeni	204 TL

5.12.1951 tarih ve 5846 sayılı Yasa'nın 23.1.2008 tarih ve 5728 sayılı Yasa ile değişik 81 inci maddesinin yedinci fıkrasına göre, bu Yasa kapsamında korunan, yasal olarak çoğaltılmış, bandrollü nüshaların yol, meydan, pazar, kaldırım, iskele, köprü ve benzeri yerlerde satışı yasaktır. Bu yasağa aykırı hareket edenler, Kabahatler Kanunu'nun 32 nci maddesinin birinci fıkrasına göre cezalandırılır.

İdarî para cezasına itiraz : 5846 sayılı Yasa'da itiraz mercii belirtilmediğinden, 5326 sayılı Yasa hükümlerine göre idarî para cezasına ilişkin idarî yaptırım kararlarına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç 15 gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.

7126 SİVİL SAVUNMA KANUNU

KANUN	KANUN MADDESİ	İŞLENME ŞEKLİ	CEZAYI VERECEK MAKAM	2021 YILI İÇİN UYGULANACAK MİKTAR
		Tatbiki ilan olunan sivil savunma tedbirlerine riayet etmeyen bütün vatandaşlarla resmi veya özel daire, müessese ve teşekküllerin mesul amirlerine, fiillerine suç oluşturmadığı takdirde,		
5728	47	Kabahatler Kanununun 32 nci maddesinin birinci fıkrasına göre cezalandırılır.	Belediye Encümeni	427 TL

9.6.1958 tarih ve 7126 sayılı Yasa'nın 23.1.2008 tarih ve 5728 sayılı Yasa ile değişik 47 nci maddesine göre, bu Yasa hükümlerine göre tatbiki ilan olunan sivil savunma tedbirlerine riayet etmeyen bütün vatandaşlarla resmi veya özel daire, müessese ve teşekküllerin mesul amirlerine, fiilleri suç oluşturmadığı takdirde, Kabahatler Kanunu'nun 32 nci maddesinin birinci fıkrasına göre cezalandırılır.

7126 sayılı Yasa'da itiraz mercii belirtilmediğinden, 5326 sayılı Yasa hükümlerine göre idarî para cezasına ilişkin idarî yaptırım kararlarına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç 15 gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.

H - CETVELİ

10/2/1954 Tarihli ve 6245 Sayılı Harcırah Kanunu Hükümleri Uyarınca Verilecek Gündelik ve Tazminat Tutarları

YURTIÇİ HARCIRAHLAR	<u>GÜNDELİK</u> <u>MİKTARI</u> (TL)
I. Yurt İçinde Verilecek Gündelikler (Madde : 33)	
B. Memur ve Hizmetlilerden;	
a) Ek göstergesi 8000 ve daha yüksek olan kadrolarda bulunanlar (1)	61,25
b) Ek göstergesi 5800 (dahil) - 8000 (hariç) olan kadrolarda bulunanlar	57,35
c) Ek göstergesi 3000 (dahil) - 5800 (hariç) olan kadrolarda bulunanlar	54,05
d) Aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar	47,65
e) Aylık/kadro derecesi 5-15 olanlar	46,35
1) 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkrasına göre verilecek gündeliklerin hesabında bu tutar esas alınır. * 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkrasına göre yatacak yer temini için ödenecek ücretlerin hesabında gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı, (d) fıkrasına göre yapılacak ödemelerde ise görevlendirmenin ilk 10 günü için gündeliklerinin %50 artırımlı miktarı, takip eden 80 günü için gündeliklerinin %50 si, müteakip 90 günü için ise müstehak oldukları gündeliklerinin %40'ı esas alınır.	
II- Arazi Üzerinde Çalışanlara Verilecek Tazminatlar (Madde 50)	
50 nci Maddenin 1, 2, 3, 4 ve 5 inci Bentlerinde Yer Alan Personel:	
a) Kadro derecesi 1-4 olanlar	18,90
a) Kadro derecesi 5-15 olanlar	18,25
Bu tazminattan yararlananlardan;	
1) Memuriyet mahalli dışındaki çalışma alanlarında hizmet görenler ile 24/2/1984 tarihli ve 2981 sayılı Kanun uygulamasında çalışan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü personeline yukarıda yazılı miktarların yarısı ek olarak ödenir.	
2) Bu çalışmalarını dolayısıyla arazide, şantiyede veya gemilerde geceleyenlere bu suretle bulunacak miktarın yarısı ek olarak ayrıca ödenir.	

FAZLA ÇALIŞMA ÜCRETLERİ

		Tutar
Saat Başı Fazla Çalışma Ücreti	657 sayılı Kanununun 178 inci maddesi uyarınca	2,40 TL
	Özel kanunlarındaki hükümler uyarınca bütçe kanunlarıyla belirlenmesi gereken fazla çalışma ücretleri için bu saat ücreti esas alınmaktadır.	
	Büyükşehir ve İl Belediye Başkanları ile birlikte çalışan personele ayda 90 saati geçmemek üzere makam onayına istinaden	2,54 TL

Belediyeler ile bunlara bağlı müstakil bütçeli kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarda (iktisadi işletmeler hariç), görevlerinin niteliği gereği 657 sayılı Kanunda belirtilen çalışma süre ve saatlerine bağlı olmaksızın zabita ve itfaiye hizmetlerinde fiilen çalışan personele (destek hizmeti yürüten personel hariç), belediye meclisi kararı ile tespit edilen tutar, fazla çalışma ücreti olarak maktu ödeneyeceği (K) işaretli cetvelde düzenlenmiş ve bunlara ödenecek aylık fazla çalışma ücreti de en son yapılan resmi nüfus sayımına göre belediye nüfusuna göre yapılmaktadır.

		Tutar
Aylık Maktu Fazla Çalışma Ücreti	Belediye Nüfusu	
	10.000'e kadar olanlar için	321 TL
	10.001'den 50.000'e kadar olanlar için	344 TL
	50.001'den 100.000'e kadar olanlar için	380 TL
	100.001'den 250.000'e kadar olanlar için	429 TL
	250.001'den 1.000.000'e kadar olanlar için	512 TL
	1.000.001'den fazla olanlar için	594 TL
	Ankara, İstanbul ve İzmir büyükşehir belediyeleri dışındaki diğer büyükşehirlerin belediye sınırları içerisindeki için	594 TL
Ankara, İstanbul ve İzmir büyükşehirler belediye sınırları içerisindeki için	790 TL	

Aylık maktu fazla çalışma ücreti alanlara, her ne ad altında olursa olsun ayrıca fazla çalışmaya yönelik olarak başkaca bir ödeme yapılamayacağı ve yukarıdaki hükümlere göre ödenecek aylık maktu fazla çalışma ücretleri;

- Görevin yapılması sırasında veya görevden dolayı yaralanma ve sakatlanma hallerinde tedavi süresince,
- Bir yılda toplamı 30 günü geçmeyen hastalık izni sürelerinde,
- İtfaiye hizmetlerinde çalışan personel için görevin yapılması sırasında veya görevden dolayı hastalanma hallerinde tedavi süresince,
- Yurt içinde yapılacak hizmet içi eğitime katılma ve geçici görevli olarak bulunma durumlarında, ödenmeye devam olunacağı, diğer hallerde ise, fiilen çalışıldığı sürece ve bu süre ile orantılı olarak ödenir.

- 442 Sayılı Köy Kanununun 74 üncü maddesinin beşinci fıkrasında yer alan (11.500) gösterge rakamı (14.640), mülga ek 16 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan (8.500) gösterge rakamı (9.189) olarak geçerli olacaktır.
- 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 24 üncü maddesinde yer alan (6000) ve (2200) gösterge rakamları, 1.11.2021 - 31.12.2021 tarihleri arasındaki dönemde sırasıyla (6.026), (2.226) olarak uygulanır.
- 5393 sayılı Belediye Kanununun 39 uncu maddesinde yer alan gösterge rakamları 1.1.2021-31.12.2021 tarihleri arasındaki dönemde (2.280) eklenmesi suretiyle uygulanır.

GAYRİMENKUL SERMAYE İRATLARINDA UYGULANAN KİRA İSTİSNA TUTARI 2021 YILI

(29.12.2020 tarih ve 31349 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete)

Gelir Vergisi Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan mesken kira gelirleri için uygulanan istisna tutarı	7.000 TL
--	----------

HİZMET ERBABINA İŞYERİ VEYA İŞYERİNİN MÜŞTEMİLATI DIŞINDA KALAN YERLERDE YEMEK VERİLMEK SURETİYLE SAĞLANAN MENFAATLARA İLİŞKİN İSTİSNA TUTARI (2021 YILI)

(29.12.2020 tarih ve 31349 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete)

Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendinde yer alan, işverenlerce işyeri veya işyerinin müştemilatı dışında kalan yerlerde hizmet erbabına yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatlara ilişkin istisna tutarı,	25.00 TL
--	----------

BASİT USULE TABİ OLMANIN GENEL ŞARTLARINDAN OLAN İŞYERİ KİRA BEDELİNE İLİŞKİN TUTAR (2021 YILI)

(29.12.2020 tarih ve 31349 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete)

Gelir Vergisi Kanununun 47 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan yıllık kira bedeli toplamı, 2020 takvim yılında uygulanmak üzere	
-Büyükşehir belediye sınırları içinde	12.000 TL
-Diğer yerlerde	7.600 TL

ENGELLİLER İÇİN VERGİ İNDİRİMİ

(29.12.2020 tarih ve 31349 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete)

DERECESİ	TUTARI (TL)
I. Derece Sakatlar (Çalışma Gücünün Asgari % 80'ini Kaybedenler)	1.500
II. Derece Sakatlar (Çalışma Gücünün Asgari % 60'ını Kaybedenler)	860
III. Derece Sakatlar (Çalışma Gücünün Asgari % 40'ını Kaybedenler)	380

YENİDEN DEĞERLEME ORANLARI

YILLAR		
2020	Yılı yeniden değerlendirme Oranı (VUK Genel Tebliği No:521) (28.11.2020 tarih ve 31318)	%9,11
2019	Yılı yeniden değerlendirme Oranı (VUK Genel Tebliği No:503) (23.12.2019 tarih ve 30987)	%22,58
2018	Yılı yeniden değerlendirme Oranı (VUK Genel Tebliği No:503) (31/12/2018 tarih ve 30642 (3. Mükerrer)	%23,73
2017	Yılı yeniden değerlendirme Oranı (VUK Genel Tebliği No:484)	%14,47
2016	Yılı yeniden değerlendirme oranı(VUK Genel Tebliği No:474)	%3,83
2015	Yılı yeniden değerlendirme oranı(VUK Genel Tebliği No:457)	%5,58
2014	Yılı yeniden değerlendirme oranı(VUK Genel Tebliği No:441)	%10,11

GÖREVDEN UZAKLAŞTIRMA HALİNDE ÖDENECEK ÜCRET

Görevden Uzaklaştırılan veya Tutuklanan Memurlar İçin

Aylık, taban aylığı ve kıdem aylığı	2/3 oranında verilir.
Aile Yardımı ve Çocuk Zammı	Tam Verilir.
Yan Ödeme	2/3 Oranında Verilir.
Özel Hizmet Tazminatı	2/3 Oranında verilir.
Tayin Bedeli	2/3 Oranında Verilir.
Eğitim ve Öğretim Tazminatı	2/3 Oranında Verilir.
Mülki İdare Tazminatı	2/3 Oranında Verilir.
Din Hizmetleri Tazminatı	2/3 Oranında Verilir.
Emniyet Tazminatı	2/3 Oranında Verilir.
Denetim Tazminatı	2/3 Oranında Verilir.
Lojman Tazminatı	2/3 Oranında Verilir.
Yabancı Dil Tazminatı	2/3 Oranında Verilir.
Ek Çalışma Ücreti	2/3 Oranında Verilir.
Yolluk Karşılığı Tazminatı	Hiç Verilmez.
Emekli Keseneği	Tam Aylığın Yarıısı Üzerinden Kesilir.
Damga Vergisi	Tabiidir.

Not: Görevden uzaklaştırılan personele göreve iade edilerek açığı süresine ait tam aylığa hak kazanma halinde, emekli kesenekleri aylığın diğer yarısından da kesilerek tama çıkarılır.

ÜCRETLİ YILLIK İZİNLER (İşçiler İçin - 10.06.2003'den itibaren)

a)	1 Yıdan 5 Yıla Kadar Olanlar (5 yıl dahil)	14 İş Günü
b)	5 Yıdan Fazla 15 Yıdan Az Olanlar	20 İş Günü
	15 Yıl Dahil ve Daha Fazla Olanlar	26 İş Günü
c)	18 ve Daha Küçük Yaştaki İşçiler İle 50 ve Daha Yukarı Yaştakiler En Az	20 İş Günü

Not: İzin sürelerine rastlayan ulusal bayram, hafta tatili ve genel tatil günleri izin süresinden sayılmaz

İŞ AKDİNİN FESHİNDE İHBAR TAZMİNATI TUTARLARI

Hizmet Süresi	Bildirim Süresi	İhbar Tazminat Tutarı
a) İş 6 Aydan Az Sürmüş İşçi İçin	2 Hafta	2 Haftalık Ücret
b) İş 6 Aydan 1.5 Yıla Kadar Sürmüş İşçi İçin	4 Hafta	4 Haftalık Ücret
c) İş 1.5 Yıdan 3 Yıla Kadar Sürmüş İşçi İçin	6 Hafta	6 Haftalık Ücret
d) İş 3 Yıdan Fazla Sürmüş Olan İşçi İçin	8 Hafta	8 Haftalık Ücret

Not: 4857/17 maddesi gereği sözleşme ile süreler yükseltilebilir.

MEMUR ÖDEMELERİNDEN YAPILAN KESİNTİLER

MEMUR MAAŞ KALEMİ	KANUNİ DAYANAĞI	GELİR VERGİSİ	DAMGA VERGİSİ	EMEKLİ KESENEĞİ (KURUM/ŞAHİS)
Aylık (gösterge)	Gelir Vergisi Kanunu madde 61	+	+	+
Ek gösterge	Gelir Vergisi Kanunu madde 61	+	+	+
Taban aylığı	375 sayılı KHK'nın 1. maddesi	+	+	+
Kıdem Aylığı	375 sayılı KHK'nın 1. maddesi	+	+	+
Yan ödeme (Zamlar)	657 sayılı Kanununun 152. maddesinin son fıkrası	+	+	-
Özel hizmet tazminatı	657 sayılı Kanununun 152. maddesinin son fıkrası	-	+	Kısmen*
Ek tazminat	657 sayılı Kanununun 152. maddesinin son fıkrası	-	+	Kısmen*
Denetim tazminatı	657 sayılı Kanununun 152. maddesinin son fıkrası	-	+	Kısmen*
Makam tazminatı	657 sayılı Kanununun ek 26. maddesi	-	+	Kısmen*
Görev tazminatı	375 sayılı KHK'nın 1. maddesinin (C-4) bendi	-	+	Kısmen*
Temsil tazminatı	4505 sayılı Kanununun 5. maddesi	-	+	Kısmen*
Yabancı Dil Tazminatı	375 sayılı KHK'nın 2. maddesinin son fıkrası	-	+	-
Aile yardımı ödeneği	657 sayılı Kanununun 203. maddesi	-	-	-
Doğum yardımı ödeneği	657 sayılı Kanununun 207. maddesi	-	-	-
Ölüm yardımı ödeneği	657 sayılı Kanununun 208. maddesi	-	-	-
Öğretim yılına hazırlık ödeneği	657 sayılı Kanununun ek 32. maddesi	-	+	-
Nöbet üzeri (sağlık personeli için)	657 sayılı Kanununun ek 33. maddesi	-	+	-
Emekliliğini isteyen personele verilen ödeme	375 sayılı KHK'nın 1. maddesinin (D) bendi	-	+	-
Toplu sözleşme ikramiyesi	375 sayılı KHK'nın ek 4. maddesi	-	+	-
666'ya göre ek ödeme	375 sayılı KHK'nın ek 9. maddesi	-	+	-
Fazla çalışma ücreti	375 sayılı KHK'nın ek 13. maddesi	-	+	-
Cumhurbaşkanı, Başbakan ve TBMM başkanının yakın korumalarına yapılan ödeme	375 sayılı KHK'nın ek 14. maddesi	-	+	-
Harcırah ödemeleri	Gelir Vergisi Kanunu madde 24	-	+	-

Bu ödemeler 2008 yılı Ekim ayı başından önce memuriyete başlayanlar açısından emeklilik keseneği ve kurum karşılığına tabi olmamakla birlikte ilk defa 4/1-c sigortalısı olan memurlar açısından 5510 sayılı Kanununun 80 nci maddesi gereğince Makam, temsil ve görev tazminatları ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 152 nci maddesi uyarınca (bölge, kurum, birim, çalışma mahalli, görevin niteliği ve benzeri kriterlere dayalı olarak asıl tazminatlara ilave, ek veya ayrıca ödenen tazminatlar hariç) ödenen tazminatlar prime esas kazançta dahil edilmektedir.

DEVLET MEMURLARINA HASTALIK VE REFAKAT İZİNİ

		İzin Süresi
DMK 105. Md.	Hastalık İzni	-Uzun süreli hastalıklarda 18 ay -Diğer hastalıklarda 12 ay
	Refakat İzni	Sağlık Kurulu Raporu ile Ana, baba, eş, çocuk, kardeş için; 3 ay(gerektiğinde bu süre bir katına kadar uzatılabilir.
DEVLET MEMURLARINA AYLIKSIZ İZİN		
Devlet Memurları Kununu 108. Madde	Askerlik	Muvazzaf askerliğe ayrılan memurlar askerlik süresince izinli sayılırlar
	Görev ve Öğrenim	Yetiştirilmek üzere yurtdışına gönderilen veya Sürekli görevle yurtiçine ya da yurtdışına atanan veya en az altı ay süreyle yurtdışına geçici olarak görevlendirilen memurlar yurtdışına kamu kurumlarınca gönderilmiş olan öğrencilerin memur olan eşleri 77 inci maddeye göre izin verilenlerin memur olan eşlerine görev veya öğrenim süresi kadar aylıksız izin verilir.
	Doğum	Analık izinden sonra 24 ay Eşi doğum yapan memura 24 ay
	Aylıksız İzin	Beş hizmet yılını tamamlamış olanlara; bir yıla kadar (en fazla iki defada kullanılmak üzere)
	Evlat Edinme	24 Ay
	Hayati Tehlike	Refakat izninden sonra 18 Ay
	Göreve Dönme/ Görevden Çekilmiş Sayılma	Aylıksız izin süresinin bitiminden önce mazereti gerektiren sebebin ortadan kalkması halinde, on gün içinde göreve dönülmesi zorunludur. Aylıksız izin süresinin bitiminde veya mazeret sebebinin kalkmasını izleyen on gün içinde görevine dönmeyenler, memuriyetten çekilmiş sayılır.

MEMURLARDA AÇIKTAN VEKALETTE ÖDENECEK ÜCRET

1) Esas Aylık	Vekalet Ettiği Kadro Derecesinin İlk Kademe Aylığının Ek Göstergesi Dahil 2/3 Oranındadır.
2) Kıdem Aylığı	Hiç Verilmeyecek
3) Taban Aylığı	2/3 Oranında Verilecektir
4) Yan Ödeme	Tam Verilir
5) Özel Hizmet Tazminatı	Tam Verilir
6) Eğitim ve Öğretim Tazminatı	Tam Verilir
7) Din Eğitimi Hizmetleri Tazminatı	Tam Verilir
8) Ek Çalışma ve Ek Ders Ücreti	Tam Verilir
9) Aile Yardımı ve Çocuk Zammı	Tam Verilir
10) Tedavi Giderleri	Tam Verilir
11) Damga Vergisi	Vergiye Tabi Hakedişlerden Kesilir
12) Emekli Keseneği	Taban Aylığı Dahil Aldığı Aylık Üzerinden (2/3 Tutarından) Tam Kesilir a) İşe Başlamada Kısıtlı Aylıktan Kesilemez b) İlk Tam Maaşından Giriş Aidatı Kesilir c) İşten Ayrılmalarda Aylık Kısıtlı Hesaplanırsa bile emekli keseneği tam aylık üzerinden kesilir.
13) Lojman Tazminatı	Verilmeyecektir

DEVLET MEMURLARINDA KURUM DIŞINDAN VEKALETTE ÜCRET

Dolu Kadroya Vekalet	
Vekaletin sebebi, kanuni izin, geçici görev ve görevden uzaklaştırma hallerinde geçici boşalmaya dayanmaktadır.	
1- Esas Aylık	Aylıksız vekalet asıldır. Ancak, kurum dışında (Yani başka kurumlardan) atanan vekil memura işe başladığından bu yana vekalet aylığı, görevin kadro derecesinin ilk kademe aylığının (ek gösterge dahil) 1/3 oranında ödenir.
2- Kıdem ve Taban Aylığı	Verilmez
3- Yan Ödeme ve Ö.H.T.	Kanuni izin, geçici görev (hizmetçi eğitimine katılma dahil) görevden uzaklaştırma halleriyle geçici boşalan kadrolara vekalet ve kendi derecesinden daha aşağı dereceli bir göreve vekalet edilmesinde ödenmez.
4- Lojman Tazminatı	Verilmez
5- Yolluk	Memur bulunduğu yerden başka bir yerdeki kadroya vekalet ederse, kendi aylık derecesinin gerektirdiği geçici görev yolluğunu alır. Bu halde vekalet aylığı ödenmez.
6- Emekli Keseneği	Kesilmez
7- Gelir Vergisi	Tabidir
8- Damga Vergisi	Tabidir

KURUM İÇİNDEN VEKALETTE ÖDENECEK ÜCRET

Dolu Kadroya Vekalet	
Vekaletin Sebebi; kanuni izin, geçici görev ve görevden uzaklaştırma hallerindeki geçici boşalmaya dayanmaktadır.	
1- Esas Aylık	Aylıksız vekalet asıdır. Ancak 3 aydan fazla devam süresi için, görevin kadro derecesinin ilk kademe göstergesinin (ek gösterge dahil) aylığının 1/3 tutarı verilir. İlkokul öğretmenliği ve veznedarlık görevine bağlandığı tarihten itibaren verilir. Diğer taraftan tedviren görevlendirmelerde vekalet aylığı ödenmez.
2- Kıdem Aylığı	Verilmeyecektir
3- Yan Ödeme ve Ö.H.T.	Mehil müddedi, yıllık izin, mazeret ve hastalık izni, geçici görev, görevden uzaklaştırma, hizmetçi eğitime katılma halleriyle geçi boşalan kadrolara vekalet ve kendi derecesinden aşağı dereceli kadroya vekalet edilmesinde ödenmez. Ayrıca vekil 99 Seri No'lu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliğinde belirtildiği gibi asilde aranan şartlara haiz olması gerekmektedir.
4- Lojman Tazminatı	Verilmeyecektir
5- Yolluk	Memur bulunduğu yerden başka bir yerdeki kadroya vekalet ederse, kendi aylık derecesinin gerektirdiği geçici görev yolluğunu alır. Bu halde vekalet aylığı ödenmez. Ancak, o kadroya aslen atanabilme şartlarına sahipse zam ve tazminatların farkı ödenir.
6- Emeklilik Keseneği	Kesilmez
7- Gelir Vergisi	Tabidir
8- Damga Vergisi	Tabidir
Boş Kadroya Vekalet	
Boş kadrolara ait görevler lüzum görüldüğü takdirde memurlara ücretsiz olarak vekaleten gördürülebilir. Ancak, saymanlık kadrolarının boşalması halinde işe başlama tarihten itibaren vekalet aylığı verilmek suretiyle vekaleten atama yapılabilir.	
1- Esas Aylık	Vekalet edilen kadro derecesinin ilk kademe aylığının (ek gösterge dahil) 1/3 nispetinde verilir.
2- Kıdem Aylığı	Verilmez
3- Yan Ödeme ve Ö.H.T.	Yapılan her iki görevle ilgili aynı cins zam ve tazminatlardan fazla olarak farklı cinsteki zam ve tazminatlar 657 s. K. 175. maddesindeki oranlara bakılmaksızın vekalet görevine bağlandığı tarihten itibaren ödenir. Ancak kendi derecesinden daha aşağı derecelerdeki kadrolara vekalet ve tedviren görevlendirme halinde hiçbir ödeme yapılmaz.
4- Lojman Tazminatı	Verilmeyecek
5- Yolluk	Memur bulunduğu yerden başka yerlerdeki bir kadroya vekalet ederse, kendi aylık derecesinin gerektirdiği geçici görev yolluğunu alır. Bu halde vekalet aylığı ödenmez.
6- Emeklilik Keseneği	Kesilmez
7- Gelir Vergisi	Tabidir
8- Damga Vergisi	Tabidir

EMEKLİLİK ŞARTLARI

Mülga 506 Sayılı Kanuna Göre Yaşlılık Aylığından Yararlanma Şartları (SSK)

Erkek Sigortalılar İçin (Normal Emeklilik Şartları)

İlk Defa Sigortalılık Başlangıç Tarihi	23.05.2002 Tarihindeki Sigortalılık Süresi	Tahsis Talep Tarihindeki Gerekli Olan		
		Sigortalılık Süresi (Yıl)	Gün Sayısı	Yaş Şartı
08.09.1976 tarihinden önce ise	25 yıl 8 ay 15 gün	25	5000	--
09.09.1976 – 23.05.1979 arası	23 -25 yıl 8 ay 15 gün	25	5000	44
24.05.1979 – 23.11.1980 arası	21 yıl 6 ay – 23 yıl	25	5000	45
24.11.1980 – 23.05.1982 arası	20 – 21 yıl 6 ay	25	5075	46
24.05.1982 – 23.11.1983 arası	18 yıl 6 ay – 20 yıl	25	5150	47
24.11.1983 – 23.05.1985 arası	17 yıl – 18 yıl 6 ay	25	5225	48
24.05.1985 – 23.11.1986 arası	15 yıl 6 ay – 17 yıl	25	5300	49
24.11.1986 – 23.05.1988 arası	14 yıl – 15 yıl 6 ay	25	5375	50
24.05.1988 - 23.11.1989 arası	12 yıl 6 ay – 14 yıl	25	5450	51
24.11.1989 - 23.05.1991 arası	11 yıl – 12 yıl 6 ay	25	5525	52
24.05.1991 - 23.11.1992 arası	9 yıl 6 ay – 11 yıl	25	5600	53
24.11.1992 - 23.05.1994 arası	8 yıl – 9 yıl 6 ay	25	5675	54
24.05.1994 - 23.11.1995 arası	6 yıl 6 ay – 8 yıl	25	5750	55
24.11.1995 - 23.05.1997 arası	5 yıl - 6 yıl 6 ay	25	5825	56
24.05.1997 - 23.11.1998 arası	3 yıl 6 ay – 5 yıl	25	5900	57
24.11.1998 - 08.09.1999 arası	2 yıl 8 ay 15 günden fazla 3 yıl 6 aydan az	25	5975	58
08.09.1999 – 30.04.2008	2 yıl 8 ay 15 günden az olanlar ve sonrası için	--	7000	60
		25	4500	60

Kadın Sigortalılar İçin (Normal Emeklilik Şartları)

İlk Defa Sigortalılık Başlangıç Tarihi	23.05.2002 Tarihindeki Sigortalılık Süresi	Tahsis Talep Tarihindeki Gerekli Olan		
		Sigortalılık Süresi (Yıl)	Gün Sayısı	Yaş Şartı
08.09.1981 tarihinden önce ise	20 yıl 8 ay 15 gün	20	5000	--
09.09.1981 – 23.05.1984 arası	18–20 yıl 8 ay 15 gün	20	5000	40
24.05.1984 – 23.05.1985 arası	17 - 18 yıl	20	5000	41

EMEKLİLİK ŞARTLARI KADIN SİGORTALILAR İÇİN

24.05.1985 – 23.05.1986 arası	16 - 17 yıl	20	5075	42
24.05.1986 – 23.05.1987 arası	15 - 16 yıl	20	5150	43
24.05.1987 – 23.05.1988 arası	14 - 15 yıl	20	5225	44
24.05.1988 – 23.05.1989 arası	13 - 14 yıl	20	5300	45
24.05.1989 – 23.05.1990 arası	12 - 13 yıl	20	5375	46
24.05.1990 – 23.05.1991 arası	11 - 12 yıl	20	5450	47
24.05.1991 – 23.05.1992 arası	10 - 11 yıl	20	5525	48
24.05.1992 – 23.05.1993 arası	09 - 10 yıl	20	5600	49
24.05.1993 – 23.05.1994 arası	08 - 09 yıl	20	5675	50
24.05.1994 – 23.05.1995 arası	07 - 08 yıl	20	5750	51
24.05.1995 – 23.05.1996 arası	06 - 07 yıl	20	5825	52
24.05.1996 – 23.05.1997 arası	05 - 06 yıl	20	5900	53
24.05.1997 – 23.05.1998 arası	04 - 05 yıl	20	5975	54
24.05.1998 – 23.05.1999 arası	03 - 04 yıl	20	5975	55
24.05.1999 – 08.09.1999 arası	2 yıl 8 ay 15 gün-3 yıl	20	5975	56
08.09.1999 – 30.04.2008	2 yıl 8 ay 15 günden az olanlar ve sonrası için	--	7000	58
		25	4500	58

Sakatlığı Nedeniyle Vergi İndiriminden Yararlanan Sigortalılar İçin

06.08.2003 Tarihindeki Sigortalılık Süresi ve İlk Defa Sigorta Başlangıç Tarihi	Sakatlık Dereceleri					
	I. Derece (%80'den Fazla)		II. Derece (%60 İla %80)		III. Derece (En Az %40-%60)	
	Sigortalılık Süresi (Yıl)	Prim Gün Sayısı	Sigortalılık Süresi (Yıl)	Prim Gün Sayısı	Sigortalılık Süresi (Yıl)	Prim Gün Sayısı
12 yıldan fazla ise 06.08.1991 öncesi ise	15	3600	15	3600	15	3600
9 yıldan fazla 12 yıldan az 07.08.1991- 06.08.1994	15	3600	15 yıl 8 ay	3680	16	3760
6 yıldan fazla 9 yıldan az 07.08.1994-06.08.1997	15	3600	16 yıl 4 ay	3760	17	3920
3 yıldan fazla 6 yıldan az 07.08.1997-06.08.2000	15	3600	17	3840	18	4080
3 yıldan az olanlar için 07.08.2000-06.08.2003	15	3600	17 yıl 8 ay	3920	19	4240
06.08.2003-30.04.2008	15	3600	18	4000	20	4400

EMEKLİLİK ŞARTLARI

Mülga 1479 Sayılı Kanuna Göre Yaşlılık Aylığından Yararlanma Şartları (BAĞ-KUR)

BAĞ – KURLU KADIN SİGORTALILARIN TAM EMEKLİLİK ŞARTLARI

01 Haziran 2002 Tarihi İtibariyle 20 Tam Yıl Prim Ödeme Süresinin Dolmasına	Tahsis Talep Tarihinde Gerekli Olan	
	Fiili Hizmet Süresi (Yıl)	Yaş Şartı
2 tam yıl ve daha az kalanlar	20	40
2 tam yıldan fazla, 3 tam yıl veya daha az kalanlar	20	41
3 tam yıldan fazla, 4 tam yıl veya daha az kalanlar	20	42
4 tam yıldan fazla, 5 tam yıl veya daha az kalanlar	20	43
5 tam yıldan fazla, 6 tam yıl veya daha az kalanlar	20	44
6 tam yıldan fazla, 7 tam yıl veya daha az kalanlar	20	45
7 tam yıldan fazla, 8 tam yıl veya daha az kalanlar	20	46
8 tam yıldan fazla, 9 tam yıl veya daha az kalanlar	20	47
9 tam yıldan fazla, 10 tam yıl veya daha az kalanlar	20	48
10 tam yıldan fazla, 11 tam yıl veya daha az kalanlar	20	49
11 tam yıldan fazla, 12 tam yıl veya daha az kalanlar	20	50
12 tam yıldan fazla, 13 tam yıl veya daha az kalanlar	20	51
13 tam yıldan fazla, 14 tam yıl veya daha az kalanlar	20	52
14 tam yıldan fazla, 15 tam yıl veya daha az kalanlar	20	53
15 tam yıldan fazla, 16 tam yıl veya daha az kalanlar	20	54
16 tam yıldan fazla, 17 tam yıl kalanlar	20	55
17 tam yıldan fazla kalanlar	20	58
08.09.1999 –30.04.2008 arası ilk defa BAĞ-KUR kaydı olanlar için ise	25	58

BAĞ – KURLU ERKEK SİGORTALILARIN TAM EMEKLİLİK ŞARTLARI

01 Haziran 2002 Tarihi İtibariyle 25 Tam Yıl Prim Ödeme Süresinin Dolmasına	Tahsis Talep Tarihinde Gerekli Olan	
	Fiili Hizmet Süresi (Yıl)	Yaş Şartı
2 tam yıl ve daha az kalanlar	25	44
2 tam yıldan fazla, 3,5 tam yıldan az kalanlar	25	45
3,5 tam yıldan fazla, 5 tam yıl daha az kalanlar	25	46
5 tam yıldan fazla, 6,5 tam yıldan daha az kalanlar	25	47
6,5 tam yıldan fazla, 8 tam yıldan daha az kalanlar	25	48
8 tam yıldan fazla, 9,5 tam yıldan daha az kalanlar	25	49
9,5 tam yıldan fazla, 11 tam yıldan daha az kalanlar	25	50
11 tam yıldan fazla, 12,5 tam yıldan daha az kalanlar	25	51

EMEKLİLİK ŞARTLARI

1479 Sayılı Kanuna Tabi (BAĞ-KUR) Erkekler

12,5 tam yıldan fazla, 14 tam yıldan daha az kalanlar	25	52
14 tam yıldan fazla, 15,5 tam yıldan daha az kalanlar	25	53
15,5 tam yıldan fazla, 17 tam yıldan daha az kalanlar	25	54
17 tam yıldan fazla, 18,5 tam yıldan daha az kalanlar	25	55
18,5 tam yıldan fazla, 20 tam yıldan daha az kalanlar	25	56
20 tam yıldan fazla, 21,5 tam yıldan daha az kalanlar	25	57
21,5 tam yıldan fazla, 22 tam yıldan daha az kalanlar	25	58
08.09.1999 –30.04.2008 arası ilk defa BAĞ-KUR kaydı olanlar için ise	25	60

Mülga 5434 Sayılı Kanuna Göre Yaşlılık Aylığından Yararlanma Şartları (Emekli Sandığı)

Emekli Sandığı Kadın İştirakçilerinin Emeklilik Şartları

Memurluğa Giriş Tarihi	23.05.2002 Tarihinde 20 Tam Yılı Doldurmak İçin Kalan Süre	Tahsis Talep Tarihinde Gerekli Olan	
		Fiili Hizmet Süresi (Yıl)	Yaş Şartı
08.09.1979' dan önce ise	----	20	--
08.09.1979 -08.09.1981 arası	----	20	38
09.09.1981 -23.05.1984 arası	2 tam yıl veya daha az	20	40
24.05.1984 -23.05.1985 arası	2 yıldan fazla, 3 yıldan az	20	41
24.05.1985 -23.05.1986 arası	3 yıldan fazla, 4 yıldan az	20	42
24.05.1986 -23.05.1987 arası	4 yıldan fazla, 5 yıldan az	20	43
24.05.1987 -23.05.1988 arası	5 yıldan fazla, 6 yıldan az	20	44
24.05.1988 -23.05.1989 arası	6 yıldan fazla, 7 yıldan az	20	45
24.05.1989 -23.05.1990 arası	7 yıldan fazla, 8 yıldan az	20	46
24.05.1990 -23.05.1991 arası	8 yıldan fazla, 9 yıldan az	20	47
24.05.1991 -23.05.1992 arası	9 yıldan fazla, 10 yıldan az	20	48
24.05.1992 -23.05.1993 arası	10 yıldan fazla, 11 yıldan az	20	49
24.05.1993 -23.05.1994 arası	11 yıldan fazla, 12 yıldan az	20	50
24.05.1994 -23.05.1995 arası	12 yıldan fazla, 13 yıldan az	20	51
24.05.1995 -23.05.1996 arası	13 yıldan fazla, 14 yıldan az	20	52
24.05.1996 -23.05.1997 arası	14 yıldan fazla, 15 yıldan az	20	53
24.05.1997 -23.05.1998 arası	15 yıldan fazla, 16 yıldan az	20	54
24.05.1998 -23.05.1999 arası	16 yıldan fazla, 17 yıl kalan	20	55
24.05.1999 -08.09.1999 arası	---	20	55
08.09.1999–30.04.2008 arası		20	58

EMEKLİLİK ŞARTLARI

Emekli Sandığı Erkek İştirakçilerinin Emeklilik Şartları

Memurluğa Giriş Tarihi	23/05/2002 Tarihinde 25 Tam Yılı Doldurmak İçin Kalan Süre	Tahsis Talep Tarihinde Gerekli Olan	
		Fiili Hizmet Süresi (Yıl)	Yaş Şartı
08/09/1974' dan önce ise	---	25	--
09.09.1974 -08.09.1976 arası	---	25	43
09.09.1976 -23.05.1979 arası	2 yıldan az kalanlar	25	44
24.05.1979 -23.11.1980 arası	2 yıldan fazla, 3,5 yıldan az	25	45
24.11.1980 -23.05.1982 arası	3,5 yıldan fazla, 5 yıldan az	25	46
24.05.1982 -23.11.1983 arası	5 yıldan fazla, 6,5 yıldan az	25	47
24.11.1983 -23.05.1985 arası	6,5 yıldan fazla, 8 yıldan az	25	48
24.05.1985 -23.11.1986 arası	8 yıldan fazla, 9,5 yıldan az	25	49
24.11.1986 -23.05.1988 arası	9,5 yıldan fazla, 11 yıldan az	25	50
24.05.1988 -23.11.1989 arası	11 yıldan fazla,12,5 yıldan az	25	51
24.11.1989 -23.05.1991 arası	12,5 yıldan fazla,14 yıldan az	25	52
24.05.1991 -23.11.1992 arası	14 yıldan fazla,15,5 yıldan az	25	53
24.11.1992 -23.05.1994 arası	15,5 yıldan fazla,17 yıldan az	25	54
24.05.1994 -23.11.1995 arası	17 yıldan fazla,18,5 yıldan az	25	55
24.11.1995 -23.05.1997 arası	18,5 yıldan fazla,20 yıldan az	25	56
24.05.1997 -23.11.1998 arası	20 yıldan fazla, 21,5yıldan az	25	57
24.11.1998 -08.09.1999 arası	21,5 yıldan fazla,22 yıldan az	25	58
08.09.1999-30.04.2008 arası	---	25	60

➤ 5510 Sayılı Kanunda Kademeli Emeklilik Geçişi

(01.05.2008 tarihinden sonra ilk defa işe girenlerin normal emeklilik şartları)

- ✓ 4/1-a kapsamındaki sigortalılar için Kadın 58, Erkek 60 yaşını doldurmuş olmaları ve En az 7200 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları priminin bildirilmiş olması
- ✓ 4/1-b kapsamındaki sigortalılar için Kadın 58, Erkek 60 yaşını doldurmuş olmaları ve En az 9000 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları priminin bildirilmiş olması
- ✓ 4/1-c kapsamındaki sigortalılar için Kadın 58, Erkek 60 yaşını doldurmuş olmaları ve En az 9000 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları priminin bildirilmiş olması

Yukarıda belirtilen yaş ile prim gün sayısı şartlarının doldurulduğu tarihte aşağıdaki geçerli olan yaş hadleri esas alınarak emekliliğe hak kazanılır:

Dönem Aralığı	Kadın	Erkek
01.01.2036-31.12.2037	59	61
01.01.2038-31.12.2039	60	62
01.01.2040-31.12.2041	61	63
01.01.2042-31.12.2043	62	64
01.01.2044-31.12.2045	63	65
01.01.2046-31.12.2047	64	65
01.01.2048'den itibaren	65	65

KAMU KONUTLARININ 2021 YILI AYLIK KİRA BEDELLERİ

9/11/1983 tarihli ve 2946 sayılı Kamu Konutları Kanunu kapsamındaki kamu konutları için aylık kira bedellerinin belirlendiği Millî Emlak Genel Tebliği (Sıra No:402) 6 Ocak 2021 tarih ve 31356 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

1) Kira bedelleri	Yurt içinde bulunan konutlardan aylık her bir metrekare için;
a) Kerpiç, ahşap, bağdadi ve benzeri konutlarda	3,07 TL/m ² ,
b) Kalorifersiz konutlarda	4,80 TL/m ² ,
c) Kaloriferli konutlarda	6,30 TL/m ² ,
Kira bedeline yapılacak ilaveler	
3 üncü maddede belirlenen kira bedellerine ek olarak, aylık her bir metrekare için kaloriferli, kapıcı ya da her ikisinin de kurum ve kuruluşlarca karşılandığı konutlardan ilave kira bedeli	0,74 TL/m ²
(2) Elektrik ve su bedellerinin kurum ve kuruluşlarca yapılan gerçek giderler dikkate alınarak kullanıcılarından tahsil edilmesi esastır. Bununla birlikte, sayaçların ayrılmasının mümkün olmaması nedeniyle elektrik, su ya da her ikisinin hizmet binası veya fabrika tesislerinden karşılandığı konutlardan 3 üncü maddede belirlenen kira bedellerine ek olarak, aylık her bir metrekare için;	
a) Elektrik sayacının ayrılmasının mümkün olmaması halinde	1,4 TL/m ² ,
b) Su sayacının ayrılmasının mümkün olmaması halinde	1,21 TL/m ² ,
c) Elektrik ve su sayacının her ikisinin de ayrılmasının mümkün olmaması halinde	2,61 TL/m ² ,
ç) Konutlarda kullanılan su, şehir şebekesi dışında kuyu, artezyen, kaynak suyu ve benzeri su kaynaklarından karşılanıyor olması halinde ilave kira bedeli alınır.	0,65 TL/m ² ,
Yakıtı kurum ve kuruluşlar tarafından tedarik edilen konutlar	
2946 sayılı Kamu Konutları Kanunu ile Kamu Konutları Yönetmeliği kapsamındaki kurum ve kuruluşların yurt içindeki kaloriferli konutlarından yakıtı kurum ve kuruluş tarafından tedarik edilenlerde oturanlardan ısı pay ölçer veya kalorimetre cihazı montajı yapılmamış konutlarda, her bir metrekare için yakıt bedeli	2,52 TL/m ²
(2) Isı pay ölçer veya kalorimetre cihazı montajı yapılmış konutlarda; birinci fıkradaki yakıt bedelinin üç katını geçmemek kaydıyla, bağımsız bölümün tüketimi oranında hesaplanan yakıt bedeli konutta oturanlardan tahsil edilir. Ancak kurum ve kuruluşlar, yakıt maliyetlerini dikkate alarak gerekli gördükleri takdirde bu bedelin üzerinde yakıt bedeli tahsil edebilir.	
(3) Yakıtı kurum ve kuruluşlarca tedarik edilen konutlarda, ortak kullanım alanlarındaki aydınlatma, elektrik, su, gaz, otomat ve benzeri giderlerin zorunlu nedenlerle kurum ve kuruluşlarca karşılanıyor olması halinde, bu giderler karşılığında kira ve yakıt bedellerine ek olarak her bir metrekare başına	0,29 TL/m ²
Kira bedellerinin hesaplanması 3 üncü maddede belirtilen kira birim bedellerine, 26.05.2005 tarihli ve 25826 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Emlak Genel Tebliği (Sıra No: 294)'nde belirtilen esaslar uygulanmak suretiyle aylık kira bedelleri hesaplanır.	

6301 SAYILI ÖĞLE DİNLENMESİ KANUNU

KANUN	KANUN MADDESİ	İŞLENME ŞEKLİ	CEZAYI VERECEK MAKAM	2021 YILI İÇİN UYGULANACAK MİKTAR
		İşçilerine öğle tatili vermeyen veya dinlenme devresinde işyerlerini kapatmayan işveren veya vekillerine (İş Kanununa tabi işyerleri hariç)		
6301 Sayılı Kanun	m.7/1		Belediye Encümeni	336 TL

2.3.1954 tarih ve 6301 sayılı Öğle Dinlenmesi Kanunu'nun 23.1.2008 tarih ve 5728 sayılı Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda ve Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'la değişik 7 nci maddesine göre, bu Kanun hükümlerine aykırı olarak müstahdem ve işçilere öğle dinlenmesi yaptırılmaması halinde işveren veya işveren vekillerine, belediye encümenince idari para cezası verilmesi hükmüne bağlanmıştır.

Ayrıca, bu Kanun'un 5 inci maddesindeki, bu Kanun hükümlerinin uygulanması sebebiyle müstahdem veya işçi kazançlarını veya bu kimselere ait diğer hakları daha aşağı hadlere indiren işveren veya işveren vekiline, belediye encümenince müstahdem veya işçilerin uğradıkları zararın iki katı kadar idari para cezası verilecektir.

1593 SAYILI UMUMİ HIFZISSİHHA KANUNU

AÇIKLAMA	CEZAYI VERECEK MAKAM	2021
a) 24.4.1930 tarih ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'nun 23.1.2008 tarih ve 5728 sayılı Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda ve Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'la değişik 283 üncü maddesine göre; bu Kanunda yazılı belediye vazifelerine ilişkin olup, 266 nci maddede gösterilen sıhhi zabıta nizamnamesinde belirtilen yasaklara (Her şehir ve kasaba belediyesi bu kanunun mer'iyeti tarihinden itibaren bir sene zarfında o şehir veya kasabanın ihtiyaçlarına göre bu kanunun gösterdiği sıhhi hususlara ait bu zabıta talimatnamesi tertip eder. Bu nizamname, meskenlerin ihtiva etmeleri lazım gelen asgari müstemlatı, umumi ve müşterek ikametgahlardaki ikamet şartlarını, gıda maddeleri satılan veya sair temizliğe mütaallik işlerle iştigal edilen mahallerin, han, otel, misafirhane, eğlence mahalleriyle bütün umumi yerlerin sıhhi şartlarını ve umumiyetle şehrin sıhhat ve temizliğine taallük eden hususlara ait riayetleri lazımgelen kaideleri ihtiva eder.) aykırı hareket edenlerle mecburiyetlere riayet etmeyenler, 1608 sayılı Yasa gereğince cezalandırılır. Sağlık zabıta yönetmeliğinde yazılı yasaklara aykırı hareket edenlerle yapılması gerekenlere uymayanlar hakkında 1608 sayılı Yasa'ya istinaden belediye encümenince verilir.	Belediye Encümeni	427TL
b) 1593 sayılı Kanun'un 23.1.2008 tarih ve 5728 sayılı Kanun'la değişik 299 uncu maddesi uyarınca; defin ruhsatı olmadan cenaze defneden mezar bekçileri veya ölü sahipleri Kabahatler Kanunu'nun 32 nci maddesine göre cezalandırılır. Sağlık zabıta yönetmeliğinde yazılı yasalara aykırı hareket edenlere	Belediye Encümeni	427 TL
c) 1593 sayılı Kanun'un 23.1.2008 tarih ve 5728 sayılı Kanun'la değişik 301 inci maddesi uyarınca; müsaadesiz olarak bir şehir ve kasabadan diğerine ölü nakledenler, Kabahatler Kanunu'nun 32 nci maddesine göre cezalandırılır.	Belediye Encümeni	427 TL
İdari para cezasına itiraz : 1593 sayılı Yasa'da itiraz mercii belirtilmediğinden, 5326 sayılı Yasa hükümlerine göre idari para cezasına ilişkin idari yaptırım kararlarına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç 15 gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir.		

DAMGA VERGİSİNE TABİ KAĞITLAR

(Damga Vergisi Genel Tebliği Seri No:65)

2021 Yılı içerisinde uygulanacak Damga Vergisine Tabi Kağıtların tutarları 29.12.2020 Tarih ve 31349 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

I. Akitlerle ilgili kağıtlar	
A. Belli parayı ihtiva eden kağıtlar:	
1. Mukavelenameler, taahhütnameler ve temliknameler	(Binde 9,48)
2. Kira mukavelenameleri (Mukavele süresine göre kira bedeli üzerinden)	(Binde 1,89)
3. Kefalet, teminat ve rehin senetleri	(Binde 9,48)
4. Tahkimnameler ve sulhnameler	(Binde 9,48)
5. Fesihnameler (Belli parayı ihtiva eden bir kağıda taalluk edenler dahil)	(Binde 1,89)
6. Karayolları Trafik Kanunu uyarınca kayıt ve tescil edilmiş ikinci el araçların satış ve devrine ilişkin sözleşmeler	(Binde 1,89)
7. (Ek:6728/28. md.-Yürürlük: 09/08/2016) Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlara ilişkin ön izin, irtifak hakkı veya kullanma izni sözleşmeleri (yatırım taahhüdü bulunanlar dâhil ön izin, irtifak hakkı veya kullanma izni süresine göre bulunacak bedel üzerinden)	(Binde 9,48)
8. (Ek: 15/7/2016-6728/28 md.) (Yürürlük: 9/8/2016) Resmî şekilde düzenlenen gayrimenkul satış vaadi sözleşmeleri (3/2/2017 tarih ve 29968 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 31/1/2017 tarih ve 2017/9759 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Kararının 1 inci maddesiyle, bu bentlerde yer olan kağıtlar için uygulanan "binde 9,48" oranı "0" (sıfır) olarak uygulanacağı kararlaştırılmıştır.)	(Binde 0)
9. (Ek:6728/28. md.-Yürürlük: 09/08/2016) Resmî dairelerin mal ve hizmet alımlarına ilişkin yaptıkları ihalelerde, ihaleyi yapan idare ile düzenlenen sözleşmeler	(Binde 9,48)
10. (Ek:6728/28. md.-Yürürlük: 9/8/2016) 1/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında kanun kapsamında düzenlenen:	
a) Taksitle satış sözleşmeleri	(Binde 9,48)
b) Ön ödemeli konut satış sözleşmeleri	(Binde 0)
c) Devre tatil ve uzun süreli tatil hizmeti sözleşmeleri	(Binde 9,48)
ç) Paket tur sözleşmeleri	(Binde 9,48)
d) Abonelik sözleşmeleri	(Binde 9,48)
e) Mesafeli satış sözleşmeleri	(Binde 9,48)
11. (Ek:6728/28. md.-Yürürlük: 9/8/2016) 7/6/2012 tarihli ve 6326 sayılı Turist Rehberliği Meslek Kanunu kapsamında düzenlenen turist rehberliğine ilişkin sözleşmeler	(Binde 9,48)
12. (Ek:6728/28. md.- Yürürlük:9/8/2016) 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında düzenlenen:	
a) Toptan elektrik satış sözleşmeleri	(Binde 9,48)
b) Perakende elektrik satış sözleşmeleri	(Binde 9,48)
13. (Ek:6728/28. md.-Yürürlük: 9/8/2016) 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu kapsamında düzenlenen:	
a) Toptan doğal gaz satışına ilişkin sözleşmeler	(Binde 9,48)
b) Tüketicilere doğal gaz satışına ilişkin sözleşmeler	(Binde 9,48)
14. (Ek:6824/5. md.-Yürürlük: 8/3/2017) Resmî şekilde düzenlenen kat karşılığı veya hasılat paylaşımı inşaat sözleşmeleri	(Binde 0)

488 sayılı Kanunun mükerrer 30 uncu maddesinin birinci fıkrası hükmü gereğince, Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yer alan ve 63 Seri No'lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği ile tespit edilen maktu vergiler, (maktu ve nispi vergilerin asgari ve azami miktarlarını belirleyen hadler dahil), yeniden değerlendirilme oranında artırılmış ve 1/1/2021 tarihinden itibaren uygulanacak miktarları Tebliğ ekindeki (1) sayılı tabloda gösterilmiştir.

DAMGA VERGİSİNE TABİ KAĞITLAR

(Damga Vergisi Genel Tebliği Seri No:65)

2021 Yılı içerisinde uygulanacak Damga Vergisine Tabi Kağıtların tutarları 29.12.2020 Tarih ve 31349 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

15. (Ek: 6824/5. md.-Yürürlük: 8/3/2017) Resmi şekilde düzenlenen kat karşılığı veya hasılat paylaşımı inşaat sözleşmeleri kapsamında yapı müteahhitleri ile alt yükleniciler arasında düzenlenen inşaat taahhüt sözleşmeleri	(Binde 0)
16. (Ek:6824/5. md.Yürürlük: 8/3/2017) Kat karşılığı veya hasılat paylaşımı inşaat işlerine ilişkin danışmanlık hizmet sözleşmeleri	(Binde 0)
17. (Ek:6824/5. md.-Yürürlük: 8/3/2017) Yapı denetimi hizmet sözleşmeleri	(Binde 0)
B. Belli parayı ihtiva etmeyen kağıtlar:	
1.Tahkimnameler	(97,20 TL)
2.Sulhnameler	(97,20 TL)
3.Turizm işletmeleri ile seyahat acentelerinin aralarında düzenledikleri kontenjan sözleşmeleri (Belli parayı ihtiva edenler dahil)	(546,40 TL)
II. Kararlar ve mazbatalar	
1. Meclislerden, resmi heyetlerden ve idari davalarla ilgili olmayarak Danıştaydan verilen mazbata, ilam ve kararlarla hakem kararları:	
a) Belli parayı ihtiva edenler	(Binde 9,48)
b) Belli parayı ihtiva etmeyenler	(97,20 TL)
2. İhale Kanunlarına tabi olan veya olmayan resmi daire ve kamu tüzel kişiliğini haiz kurumların her türlü ihale kararları (Ek.6728/28. md.-Yürürlük: (9/8/2016), (4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kurum ve kuruluşlara şikâyet veya Kamu İhale Kurumuna itirazın şikâyet ya da yargı kararı üzerine ihalenin iptal edilmesi hâlinde, bu ihale kararının hükmünden yararlanılmayan kısmına isabet eden damga vergisi ret ve iade olunur. Sözleşmenin düzenlenmiş olması durumunda sözleşmeye ilişkin damga vergisi ret ve iade edilmez.)	(Binde 5,69)
III. Ticari işlemlerde kullanılan kağıtlar	
1. Ticari ve mütedavil senetler:	
a) Emtia senetleri:	
aa) Makbuz senedi (Resepise)	(33,40 TL)
ab) Rehin senedi (Varant)	(19,70 TL)
ac) İyda senedi	(3,10 TL)
ad) Taşıma senedi	(0,80 TL)
b) Konşimentolar	(19,70 TL)
c)Deniz ödücü senedi	(Binde 9,48)
d) İpotekli borç senedi, irat senedi	(Binde 9,48)
2. Ticari belgeler:	
a) Menşe ve Mahreç şahadetnameleri	(33,40 TL)
b) Resmi dairelere ve bankalara ibraz edilen bilançolar ve işletme hesabı özetleri:	
ba) Bilançolar	(74,90 TL)
bb) Gelir tabloları	(35,80 TL)
bc) İşletme hesabı özetleri	(35,80 TL)
c) Barnameler	(3,10 TL)
d) Tasdikli manifesto nüshaları	(14,60 TL)
e) Ordinolar	(0,80 TL)
f) Gümrük idarelerine verilen özet beyan formları	(14,60 TL)

DAMGA VERGİSİNE TABİ KAĞITLAR

(Damga Vergisi Genel Tebliği Seri No:65)

2021 Yılı içerisinde uygulanacak Damga Vergisine Tabi Kağıtların tutarları 29.12.2020 Tarih ve 31349 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

IV. Makbuzlar ve diğer kağıtlar	
1. Makbuzlar:	
a) Resmi daireler tarafından yapılan mal ve hizmet alımlarına ilişkin ödemeler (avans olarak yapılanlar dahil) nedeniyle, kişiler tarafından resmi dairelere verilen ve belli parayı ihtiva eden makbuz ve ibra senetleri ile bu ödemelerin resmi daireler nam ve hesabına, kişiler adına açılmış veya açılacak hesaplara nakledilmesini veya emir ve havalelerine tediyesini temin eden kağıtlar	(Binde 9,48)
b) Maaş, ücret, gündelik, huzur hakkı, aidat, ihtisas zammı, ikramiye, yemek ve mesken bedeli, harcırah, tazminat ve benzeri her ne adla olursa olsun hizmet karşılığı alınan paralar (avans olarak ödenenler dahil) için verilen makbuzlar ile bu paraların nakden ödenmeyerek kişiler adına açılmış veya açılacak cari hesaplara nakledildiği veya emir ve havalelerine tediye olunduğu takdirde nakli veya tediye temin eden kağıtlar	(Binde 7,59)
c) Ödünç alınan paralar için verilen makbuzlar veya bu mahiyetteki senetler	(Binde 7,59)
d) İcra dairelerince resmi daireler namına şahıslara ödenen paralar için düzenlenen makbuzlar	(Binde 7,59)
2. Beyannameler (Bu beyannamelerin sadece bir nüshası vergiye tabidir):	
a) Yabancı memleketlerden gelen posta gönderilerinin gümrüklenmesi için postanelerce gümrüklere verilen liste beyannamelerde yazılı her gönderi maddesi için	(0,80 TL)
b) Vergi beyannameleri:	
ba) Yıllık gelir vergisi beyannameleri	(97,20 TL)
bb) Kurumlar vergisi beyannameleri	(129,80 TL)
bc) Katma değer vergisi beyannameleri	(64,10 TL)
bd) Muhtasar beyannameler	(64,10 TL)
be) Diğer vergi beyannameleri (damga vergisi beyannameleri hariç)	(64,10 TL)
c) Gümrük idarelerine verilen beyannameler	(129,80 TL)
d) Belediye ve il özel idarelerine verilen beyannameler	(47,60 TL)
e) Sosyal güvenlik kurumlarına verilen sigorta prim bildirimleri	(47,60 TL)
f) (Değişik:6728/28. Md. Yürürlük: 9/8/2016) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca verilmesi gereken aylık prim ve hizmet belgesi ile muhtasar beyannamenin birleştirilerek verilmesiyle oluşturulan beyannameler	(76,00 TL)
3. Tabloda yazılı kağıtlardan aslı 1,00 Yeni Türk Lirasından fazla maktu ve nispi vergiye tabi olanların resmi dairelere ibraz edilecek özet, suret ve tercümelere.	(0,80 TL)

VERGİ USUL KANUNUNDA YER ALAN VE 01.01.2021 TARİHİNDEN GEÇERLİ OLMAK ÜZERE UYGULANACAK OLAN HAD VE TUTARLAR

(Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği Seri No: 522, 29.12.2020 tarih ve 31349 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır:)

Madde Konusu	İlanın şekli	Gösterge
MADDE 104-	1- İlanın vergi dairesinde yapılması	3.600
	3- İlanın; - Vergi dairesinin bulunduğu yerde yayımlanan bir veya daha fazla gazetede yapılması	3.600-360.000
	- Türkiye genelinde yayımlanan gazetelerden birinde ayrıca yapılması	360.000 ve üzeri
MADDE 115-	Tahakkuktan vazgeçme	43
MADDE 153/A-	Teminat tutarı	150.000
MADDE 177-	Bilanço hesabı esasına göre defter tutma hadleri	
	1- Yıllık;	
	- Alış tutarı	300.000
	- Satış tutarı	420.000
	2- Yıllık gayrisafi iş hasılatı	150.000
	3- İş hasılatının beş katı ile yıllık satış tutarının toplamı	300.000
MADDE 232-	Fatura kullanma mecburiyeti	1.500
MADDE 252-	Muhtarların karne tasdikinde aldığı harç	4,30
MADDE 313-	Doğrudan gider yazılacak demirbaş ve peştemallıklar	1.500
MADDE 343-	En az ceza haddi	
	- Damga vergisinde	19,00
	- Diğer vergilerde	38,00
	Usulsüzlük dereceleri ve cezaları (Kanuna bağlı cetvel)	
	<u>I inci derece usulsüzlükler</u>	
MADDE 352-	1- Sermaye şirketleri	240
	2- Sermaye şirketi dışında kalan birinci sınıf tüccarlar ve serbest meslek erbabı	140
	3 - İkinci sınıf tüccarlar	70
	4- Yukarıdakiler dışında kalıp beyanname usulüyle gelir vergisine tabi olanlar	32
	5- Kazancı basit usulde tespit edilenler	19
	6- Gelir vergisinden muaf esnaf	9
	<u>II nci derece usulsüzlükler</u>	
	1- Sermaye şirketleri	130
	2- Sermaye şirketi dışında kalan birinci sınıf tüccarlar ve serbest meslek erbabı	70
	3 - İkinci sınıf tüccarlar	32
	4- Yukarıdakiler dışında kalıp beyanname usulüyle gelir vergisine tabi olanlar	19
	5- Kazancı basit usulde tespit edilenler	9
	6- Gelir vergisinden muaf esnaf	5
MADDE 353-	Fatura ve benzeri evrak verilmemesi ve alınmaması ile diğer şekil ve usul hükümlerine uyulmaması	

VERGİ USUL KANUNUNDA YER ALAN VE 01/01/2020 TARİHİNDEN GEÇERLİ OLMAK ÜZERE UYGULANACAK OLAN HAD VE TUTARLAR

	1- Elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekenler de dahil olmak üzere; fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu, serbest meslek makbuzu verilmemesi, alınmaması bu belgelerde gerçek meblağdan farklı meblağlara yer verilmesi bu belgelerin elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekirken kağıt olarak düzenlenmesi, bu belgelerin hiç düzenlenmemiş sayılması	380
	- Bir takvim yılı içinde her bir belge nevine ilişkin olarak kesilecek toplam ceza	190.000
	2- Elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekenler de dahil olmak üzere; perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihaz fişi, giriş ve yolcu taşıma bileti, sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi, yolcu listesi, günlük müşteri listesi ile Maliye Bakanlığınca düzenleme zorunluluğu getirilen belgelerin düzenlenmemesi, kullanılmaması veya bulundurulmaması, aşı ile örneğinde farklı meblağlara yer verilmesi, gerçeğe aykırı olarak düzenlenmesi, elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekirken kağıt olarak düzenlenmesi, hiç düzenlenmemiş sayılması	380
	- Her bir belge nev'ine ilişkin olarak her bir tespit için toplam ceza	19.000
	- Her bir belge nev'ine ilişkin bir takvim yılı içinde kesilecek toplam ceza	190.000
MADDE 353-	4- Hazine ve Maliye Bakanlığınca tutulma ve günü gününe kayıt edilmemesi, mecburiyeti getirilen defterlerin; bulundurulmaması, günü gününe kayıt yapılmaması, yetkililere ibraz edilmemesi ile levha bulundurma ve asma mecburiyetine uyulmaması	380
	6- Belirlenen muhasebe standartlarına, tek düzen hesap planına ve mali tablolarla ilişkin usul ve esaslar ile muhasebeye yönelik bilgisayar programlarının üretilmesine ilişkin kural ve standartlara uymayanlara	9.000
	7- Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce yapılacak işlemlerde kullanıma zorunluluğu getirilen vergi numarasını kullanmaksızın işlem yapanlara	450
	8- Belge basımı ile ilgili bildirim görevini tamamen veya kısmen yerine getirmeyen matbaa işletmecilerine	1.400
	- Bu bent uyarınca bir takvim yılı içinde kesilecek toplam özel usulsüzlük cezası	280.000
	9- 4358 sayılı Kanun uyarınca vergi kimlik numarası kullanma zorunluluğu getirilen kuruluşlardan yaptıkları işlemlere ilişkin bildirimleri, belirlenen standartlarda ve zamanda yerine getirmeyenlere	1.900
	10-127 nci maddenin (d) bendi uyarınca Maliye Bakanlığının özel işaretli görevlisinin ikazına rağmen durmayan aracın sahibi adına	1.400
MADDE 355-	b) Damga Vergisinde	
	- Her bir kağıt için kesilecek özel usulsüzlük cezası	3,10
	Bilgi vermektен çekinenler ile 107a, 256, 257 ve mükerrer 257 nci madde ve gelir vergisi kanununun 98/a maddesi hükmüne uymayanlar için ceza	
	86,148,149,150,256 ve 257 nci maddelerinde yer alan zorunluluklar ile mükerrer 257 nci madde ve Gelir Vergisi Kanununun 98/A mad. uyarınca getirilen zorunluluklara uymayanlar	
	1-Birinci sınıf tüccarlar ile serbest meslek erbabı hakkında	2.500
	2-İkinci sınıf tüccarlar, defter tutan çiftçiler ile kazancı basit usulde tespit edilenler hakkında	1.300
MÜKERRER MADDE 355-	3-Yukarıdaki bentlerde yazılı bulunanlar dışında kalanlar hakkında	650
	107/A maddesi uyarınca getirilen zorunluluklara uymayanlar	
	1-Birinci sınıf tüccarlar ile serbest meslek erbabı hakkında	1.500
	2-İkinci sınıf tüccarlar, defter tutan çiftçiler ile kazancı basit usulde tespit edilenler hakkında	760
	3-Yukarıdaki bentlerde yazılı bulunanlar dışında kalanlar hakkında	390
	Tahsilat ve ödemelerini banka, benzeri finans kurumları veya posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevşik etme zorunluluğuna uymayanlara bir takvim yılı içinde kesilecek toplam özel usulsüzlük cezası	1.900.000
MADDE 370	Kullanılan sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge tutarı	109.000

1/1/2021 TARİHİNDEN İTİBAREN UYGULANACAK MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ TUTARLARININ TESPİT VE İLANI

Hazine ve Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı) tarafından yayımlanan
Motorlu Taşıtlar Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 53)

(I) Sayılı Tarife

Motor Silindir Hacmi (cm ³)	Taşıtların Değeri (TL)	Satır Numarası	Taşıtların Yaşları ile Ödenecek Yıllık Vergi Tutarı (TL)				
			1 - 3 yaş	4 - 6 yaş	7 - 11 yaş	12 - 15 yaş	16 ve yukarı yaş
1- Otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri							
1300 cm ³ ve aşağısı	56.500'ü aşmayanlar	1	1.051	733	410	309	109
	56.500'ü aşp 99.000'i aşmayanlar	2	1.155	806	450	341	120
	99.000'i aşanlar	3	1.261	879	492	372	130
1301 - 1600 cm ³ e kadar	56.500'ü aşmayanlar	4	1.830	1.372	796	563	216
	56.500'ü aşp 99.000'i aşmayanlar	5	2.014	1.510	876	617	236
	99.000'i aşanlar	6	2.197	1.647	954	674	258
1601 - 1800 cm ³ e kadar	141.600'ü aşmayanlar	7	3.556	2.781	1.635	998	387
	141.600'ü aşanlar	8	3.881	3.032	1.786	1.090	422
1801 - 2000 cm ³ e kadar	141.600'ü aşmayanlar	9	5.603	4.315	2.536	1.510	594
	141.600'ü aşanlar	10	6.113	4.709	2.767	1.647	648
2001 - 2500 cm ³ e kadar	176.800'ü aşmayanlar	11	8.405	6.102	3.812	2.277	901
	176.800'ü aşanlar	12	9.170	6.656	4.158	2.485	983
2501 - 3000 cm ³ e kadar	353.900'ü aşmayanlar	13	11.719	10.196	6.369	3.426	1.256
	353.900'ü aşanlar	14	12.786	11.122	6.949	3.738	1.371
3001 - 3500 cm ³ e kadar	353.900'ü aşmayanlar	15	17.848	16.060	9.674	4.829	1.769
	353.900'ü aşanlar	16	19.472	17.519	10.553	5.267	1.932
3501 - 4000 cm ³ e kadar	566.400'ü aşmayanlar	17	28.063	24.233	14.271	6.369	2.536
	566.400'ü aşanlar	18	30.616	26.435	15.571	6.949	2.767
4001 cm ³ ve yukarısı	672.600'ü aşmayanlar	19	45.932	34.443	20.399	9.168	3.556
	672.600'ü aşanlar	20	50.107	37.575	22.254	10.001	3.881
			Taşıtların Yaşları ile Ödenecek Yıllık Vergi Tutarı (TL)				
			1 - 3 yaş	4 - 6 yaş	7 - 11 yaş	12 - 15 yaş	16 ve yukarı yaş
2- Motosikletler							
100 - 250 cm ³ e kadar			196	147	108	67	26
251 - 650 cm ³ e kadar			405	307	196	108	67
651 - 1200 cm ³ e kadar			1.045	621	307	196	108
1201 cm ³ ve yukarısı			2.535	1.675	1.045	830	405

B. (II) Sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Tarifesi

(I) ve (I/A) sayılı tarifelerde yazılı otomobil, arazi taşıtı, kaptıkaçtı ve benzerleri ile motosikletler dışında kalan motorlu kara taşıtları, aşağıdaki (II) sayılı tarifeye göre vergilendirilir.

(II) Sayılı Tarife

Taşıt Cinsi ve Oturma Yeri / Azami Toplam Ağırlık	Taşıtların Yaşları ile Ödenecek Yıllık Vergi Tutarı (TL)		
	1 - 6 yaş	7 - 15 yaş	16 ve yukarı yaş
1) Minibüs	1.256	830	405
2) Panel van ve motorlu karavanlar (Motor Silindir Hacmi)			
1900 cm ³ ve aşağısı	1.675	1.045	621
1901 cm ³ ve yukarısı	2.535	1.675	1.045
3) Otobüs ve benzerleri (Oturma Yeri)			
25 kişiye kadar	3.172	1.895	830
26-35 kişiye kadar	3.804	3.172	1.256
36-45 kişiye kadar	4.234	3.591	1.675
46 kişi ve yukarısı	5.079	4.234	2.535
4) Kamyonet, kamyon, çekici ve benzerleri (Azami Toplam Ağırlık)			
1.500 kg'a kadar	1.127	748	367
1.501-3.500 kg'a kadar	2.281	1.322	748
3.501-5.000 kg'a kadar	3.427	2.852	1.127
5.001-10.000 kg'a kadar	3.804	3.231	1.515
10.001-20.000 kg'a kadar	4.572	3.804	2.281
20.001 kg ve yukarısı	5.719	4.572	2.657

C. (IV) Sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Tarifesi

Uçak ve helikopterler (Türkkuşu, Türk Hava Kurumuna ait olanlar hariç) aşağıdaki (IV) sayılı tarife göre vergilendirilir.

(IV) Sayılı Tarife

Taşıt Cinsi ve Azami Kalkış Ağırlığı	Taşıtların Yaşları ile Ödenecek Yıllık Vergi Tutarı (TL)			
	1 - 3 yaş	4 - 5 yaş	6 - 10 yaş	11 ve yukarı yaş
Uçak ve helikopterler				
1.150 kg'a kadar	21.236	16.980	12.733	10.184
1.151 - 1.800 kg'a kadar	31.860	25.481	19.110	15.287
1.801 - 3.000 kg'a kadar	42.487	33.987	25.481	20.386
3.001 - 5.000 kg'a kadar	53.113	42.487	31.860	25.481
5.001 - 10.000 kg'a kadar	63.740	50.989	38.236	30.584
10.001 - 20.000 kg'a kadar	74.366	59.488	44.610	35.678
20.001 kg. ve yukarısı	84.989	67.984	50.989	40.789

D. (I/A) Sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Tarifesi

31/12/2017 tarihinden (bu tarih dahil) önce kayıt ve tescil edilen otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzeri taşıtlar, 197 sayılı Kanunun geçici 8 inci maddesinde düzenlenen (I/A) sayılı tarife göre vergilendirilir.

(I/A) Sayılı Tarife

Motor Silindir Hacmi (cm ³)	Taşıtların Yaşları ile Ödenecek Yıllık Vergi Tutarı (TL)				
	1-3 yaş	4-6 yaş	7-11 yaş	12-15 yaş	16 ve yukarı yaş
Otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri					
1300 cm ³ ve aşağısı	1.051	733	410	309	109
1301-1600 cm ³ e kadar	1.830	1.372	796	563	216
1601-1800 cm ³ e kadar	3.234	2.526	1.488	906	351
1801-2000 cm ³ e kadar	5.095	3.923	2.306	1.372	541
2001-2500 cm ³ e kadar	7.640	5.547	3.466	2.070	819
2501-3000 cm ³ e kadar	10.655	9.268	5.790	3.113	1.143
3001-3500 cm ³ e kadar	16.226	14.600	8.794	4.389	1.610
3501-4000 cm ³ e kadar	25.513	22.030	12.974	5.790	2.306
4001 cm ³ ve yukarısı	41.756	31.312	18.544	8.333	3.234

ÇEVRE TEMİZLİK VERGİSİ (2021 YILI)

29 Aralık 2020 Salı ve 31349 (Mükerrer) sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Hazine ve Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı) tarafından hazırlanan Belediye Gelirleri Kanunu Genel Tebliği (Seri No: 53)

26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun mükerrer 44 üncü maddesinde, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, işyeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabi olduğu; konutlara ait çevre temizlik vergisinin, su tüketim miktarı esas alınmak suretiyle metreküp başına büyükşehirlerde 15 kuruş, diğer yerlerde 12 kuruş olarak hesaplanacağı; işyerleri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisinin maddede belirtilen tarifeye göre alınacağı ve büyükşehirlerde %25 artırımlı uygulanacağı; bu maddede yer alan tutarların her yıl yeniden değerlendirilmesinde artırılacağı ve bu tutarların belirlenmesinde, vergi tutarlarının yüzde beşini aşmayan kesirlerin dikkate alınmayacağı hüküm altına alınmıştır.

1/1/2021 TARİHİNDEN İTİBAREN KONUTLAR İLE İŞYERLERİ VE DİĞER ŞEKİLDE KULLANILAN BİNALARA AİT ÇEVRE TEMİZLİK VERGİSİ

KONUTLARA AİT ÇEVRE TEMİZLİK VERGİSİ

MADDE 3 – (1) Konutlara ait çevre temizlik vergisi; su tüketim miktarı esas alınmak suretiyle metreküp başına büyükşehir belediyelerinde 50 kuruş, diğer belediyelerde 38 kuruş olarak hesaplanacaktır.

(2) Diğer taraftan, belediyenin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan ancak, su ihtiyacını belediye veya büyükşehir belediyelerine bağlı su ve kanalizasyon idarelerince tesis edilmiş su şebekesi haricinden karşılayan konutlara ilişkin çevre temizlik vergisi, aşağıda yer alan ilgili tarifelerin yedinci grubunun belediye meclislerince en son intibak ettirilen derecelere ait tutarlar üzerinden tahakkuk ettirilecektir.

İŞYERLERİ VE DİĞER ŞEKİLDE KULLANILAN BİNALARA AİT ÇEVRE TEMİZLİK VERGİSİ

MADDE 4 – (1) İşyerleri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi, büyükşehir belediyeleri ve büyükşehir belediyeleri dışındaki belediyelerde aşağıdaki tarifelere göre uygulanacaktır.

a) Büyükşehir belediyeleri dışındaki belediyelerde uygulanacak çevre temizlik vergisi tarifesi:

Büyükşehir belediyeleri dışındaki belediyelerde uygulanacak olan çevre temizlik vergisi tarifesi aşağıda yer almaktadır.

Bina Grupları	Bina Dereceleri ve Yıllık Vergi Tutarları (TL)				
	1. Derece	2. Derece	3. Derece	4. Derece	5. Derece
1. Grup	4500	3600	2800	2500	2100
2. Grup	2800	2100	1700	1400	1300
3. Grup	2100	1400	1300	900	700
4. Grup	900	700	530	450	360
5. Grup	530	450	310	300	250
6. Grup	300	250	160	140	109
7. Grup	109	86	60	50	38

b) Büyükşehir belediyelerinde uygulanacak çevre temizlik vergisi tarifesi:

2464 sayılı Kanunun mükerrer 44 üncü maddesinin beşinci fıkrasına göre, büyükşehir belediyelerinde çevre temizlik vergisi, diğer belediyelerde uygulanan çevre temizlik vergisi tutarları %25 artırılarak hesaplanacaktır. Buna göre büyükşehir belediyelerinde uygulanacak olan çevre temizlik vergisi tarifesi aşağıda yer almaktadır.

Bina Grupları	Bina Dereceleri ve Yıllık Vergi Tutarları (TL)				
	1. Derece	2. Derece	3. Derece	4. Derece	5. Derece
1. Grup	5625	4500	3500	3125	2625
2. Grup	3500	2625	2125	1750	1625
3. Grup	2625	1750	1625	1125	875
4. Grup	1125	875	662	562	450
5. Grup	662	562	387	375	312
6. Grup	375	312	200	175	136
7. Grup	136	107	75	62	47

İNDİRİMLİ ÇEVRE TEMİZLİK VERGİSİ UYGULAMASI

MADDE 5 – (1) 2464 sayılı Kanunun mükerrer 44 üncü maddesinin onikinci fıkrasında, "Cumhurbaşkanı; beşinci fıkradaki tarifede yer alan bina gruplarını belirlemeye ve bu maddenin dördüncü ve beşinci fıkralarında yer alan tutarları yöreler, belediyelerin nüfusları ve bina grupları itibarıyla ayrı ayrı dörtte birine kadar indirmeye veya yarisına kadar artırmaya yetkilidir." hükmü yer almaktadır.

(2) Bu hükmün verdiği yetkiye dayanılarak yürürlüğe konulan 13/12/2005 tarihli ve 2005/9817 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının ekindeki Kararın 7 nci maddesine göre; konut, işyeri ve diğer şekilde kullanılan binalar için belirlenen tutarlar, büyükşehir belediye sınırları içinde bulunanlar hariç olmak üzere kalkınmada öncelikli yörelerdeki belediyeler ile nüfusu 5.000'den az olan belediyelerde %50 indirimli olarak uygulanacaktır.

(3) Buna göre, kalkınmada öncelikli yörelerdeki belediyeler ile nüfusu 5.000'den az olan belediyelerde bulunan konutlara ait çevre temizlik vergisi su tüketim miktarı esas alınmak suretiyle metreküp başına 19 kuruş olarak hesaplanacak; işyeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi tutarları ise aşağıdaki tarifeye göre hesaplanacaktır.

Bina Grupları	Bina Dereceleri ve Yıllık Vergi Tutarları (TL)				
	1. Derece	2. Derece	3. Derece	4. Derece	5. Derece
1. Grup	2250	1800	1400	1250	1050
2. Grup	1400	1050	850	700	650
3. Grup	1050	700	650	450	350
4. Grup	450	350	265	225	180
5. Grup	265	225	155	150	125
6. Grup	150	125	80	70	54
7. Grup	54	43	30	25	19

2021 YILINDA ÖĞLE YEMEĞİ SERVİSİNDEN FAYDALANACAK OLAN MEMURLARDAN VE SÖZLEŞMELİ PERSONELDEN ALINACAK ASGÂRİ YEMEK BEDELLERİ

(30 Aralık 2020 tarih ve 31350 sayılı R.G.)

Memurlardan;	15/1/2021 tarihinden 14/1/2022 kadar
Ek göstergesiz görevlerde bulunanlardan	1,59-TL
1100'e kadar (1100 dahil) ek göstergeli görevlerde bulunanlardan	2,70-TL
2200'e kadar (2200 dahil) ek göstergeli görevlerde bulunanlardan	3,34-TL
3600'e kadar (3600 dahil) ek göstergeli görevlerde bulunanlardan	4,32-TL
4800'e kadar (4800 dahil) ek göstergeli görevlerde bulunanlardan	5,74-TL
4800'den daha yüksek ek göstergeli görevlerde bulunanlardan	6,42-TL
Sözleşmeli Personelden;	
Aylık brüt sözleşme ücretleri 4.505TL'ye kadar (4.505 dahil olanlardan)	1,93-TL
Aylık brüt sözleşme ücretleri 7.600 TL'ye kadar (7.600 TL dahil) olanlardan	3,34 -TL
Aylık brüt sözleşme ücretleri 10.500 TL 'ye kadar (10.500 TL dahil) olanlardan	6,05-TL
Aylık brüt sözleşme ücretleri 10.500 TL üzerinde olanlardan	7,69-TL

ÖDEMELERDE VERGİ BORCU SORGULAMA

3 Mart 2020 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere;	Limit-TL
- 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamına giren kurumların, mal veya hizmet alımları ile yapım işleri nedeniyle yapacakları ödemeler, - Kanun, kararname ve diğer mevzuatla nakdi olarak sağlanan Devlet yardımları, teşvikler ve destekler nedeniyle yapılacak ödemeler,	5.000,00

2886 SAYILI DEVLET İHALE KANUNUNDAKİ PARASAL LİMİTLER (2021 YILI)

	TL
1. Diğer Şehirlerde Yapılacak İlanlar İçin Alt Sınır (Madde 17/2) ¹	1.052.000
2. Resmi Gazete İle Yapılacak İlanlar İçin Alt Sınır (Madde 17/3) ²	3.155.000
3. Açık Teklif Usulü İle Yapılacak İhaleler İçin Üst Sınır (Madde 45) ³	3.155.000
(Bu madde ile ilgili parasal sınır, Hazineye ait taşınmazların satışında 10.000.000.- TL olup, bu tutarı yirmi katına kadar artırmaya Çevre ve Şehircilik Bakanı yetkilidir.)	
4. Pazarlık Usulü İle Yapılacak İhaleler İçin Üst Sınır (Madde 51) ⁴	
a- İllerde, Kuruluş Merkezlerinde Askeri Birlik, Kurum ve Kuruluşları da Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçindeki İlçelerde ve Nüfusu 50.000'i Geçen İlçelerde	115.000
b-Diğer İlçelerde	57.000
5. Taşınır ve Taşınmaz Malların Satış, Kira, Trampa Edinmesi ve Mülkiyetin Gayri Ayni Hak Tesisinde Mahalli Komisyonların Yetkilerinin Üst Sınırı (Madde 76) ⁵	
a) Ankara, İstanbul ve İzmir İllerinde	694.000
b) Diğer Büyükşehir Belediyesi Olan İllerde	348.000
c) Diğer İllerde ve Nüfusu 50.00'i Geçen İlçelerde	252.000
ç) Diğer İlçelerde	189.000

Bu madde ile ilgili parasal sınırların herbiri için ayrı ayrı veya birlikte dört katına kadar artırmaya Çevre ve Şehircilik Bakanı yetkilidir.

[1] 2886/17 md. 2. fıkrası Diğer şehirlerde yapılacak ilanlar: Tahmin edilen bedeli her yıl Genel Bütçe Kanunu ile belirlenecek miktarı aşan ihale konusu işler (1) numaralı fıkraya göre yapılacak ilanlardan başka, traşi göz önüne alınarak ili Basın-İlan Kurumunca tespit olunacak günlük gazetelerden birinde, ihale tarihinden en az 10 gün önce bir defa daha ilan edilir.)

[2] 2886/17 md. 3. fıkrası: Resmi Gazete ile yapılacak ilanlar: Tahmin edilen bedeli (2) numaralı fıkraya uyarınca belirlenecek miktarı aşan ihale konusu işler, ihale tarihinden en az 10 gün önce bir defada Resmi Gazete'de ilan edilir.

[3] 2886/45 Açık teklif usulü ile yapılabilecek

[4] 2886/-51. Md Pazarlık usulüyle yapılacak

[5] 2886/76 ncı maddesi : Mahalli komisyonların yetkileri- Taşınır ve taşınmaz malların satış, kira, trampa edilmesi ve mülkiyetin gayri ayni hak tesislerinde, mahalli komisyonların ne miktara kadar ihaleye selahiyetleri oldukları, her yıl Genel Bütçe Kanununda gösterilir.

SULAR HAKKINDA KANUN

KANUN	MADDESİ	İŞLENME ŞEKLİ	CEZAYI VERECEK MAKAM	2021 YILI İÇİN UYGULANACAK MİKTAR
		İçme suları kaynaklarına ve su yollarına zarar verecek ve sağlık şartlarını bozacak şekilde tarla açmak, hayvan bırakmak ve sulamak belediye meclislerince yasak edilebilir		
831 Sayılı Kanun	28.4.1926 tarih ve 831 sayılı Sular Hakkında Kanunun Ek-7 nci Maddesi		Belediye Encümeni	427 TL

28.4.1926 tarih ve 831 sayılı Sular Hakkında Kanun'un Ek 7 nci maddesine göre; içme suları kaynaklarına ve su yollarına zarar verecek ve sağlık şartlarını bozacak şekilde tarla açmak, hayvan bırakmak ve sulamak belediye meclisleri tarafından yasak edilebilir.

Belediye meclisleri, su kaynaklarının, su yollarının ve su depolarının korunması amacıyla çeşitli önlem ve kararlar alabilirler. Bu konuda çeşitli yasaklar koyabilirler. Bu yasaklara uyulmadığı takdirde, 1608 sayılı Yasa'nın 1 inci maddesine göre, ceza uygulaması gerekmektedir.

1608 sayılı Yasa'nın 1 inci maddesinde; "Belediye meclis ve encümenlerinin kendilerine kanun, nizam ve talimatnamelerin verdiği vazife ve salahiyet dairesinde itihaz ettikleri kararlara muhalif hareket edenlerle belediye kanun ve nizam ve talimatnamelerinin men veya emrettiği fiilleri işleyenlere veya yapmayanlara belediye encümenince Kabahatler Kanununun 32 nci maddesi hükmüne göre idarî para cezası ve yasaklanan faaliyetin menine karar verilir. Bu kararda ilgili kişiye bir süre de verilebilir." hükmü yer almaktadır.

Para cezası uygulamasında, belediye mücavir alanı ile sınırlı kalmayıp, su kaynaklarına kadar gidebilecektir. İçme ve kullanma suyu ihtiyacının mahalli idare birlikleri tarafından karşılanması halinde, belediyelere tanınan bütün yetki ve görevler, bu birlikler tarafından yerine getirilecektir

TAHSİLDARLARIN ÜZERİNDE TUTABİLECEKLERİ PARA LİMİTİ
(01.01.2021-31.12.2021)

Kanuni Dayanağı	Nüfusu	Tutarı
Belediye Tahsilat Yönetmeliğinin 10 uncu maddesinde düzenlenmiş ve tahsilat tutarı son genel nüfus sayımına göre nüfusu 10.000'e kadar olan yerlerde, 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanununun 83 üncü maddesinin (A) bendinin (a) alt bendi uyarınca (1050 sayılı Kanun mülga olduğu için 5018 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin birinci fıkrası) her yıl Bütçe Kanunu ile illerde ita amiri mutemeteri için belirlenen avans limitinin 2 katını, nüfusu 10.000'den fazla olan yerlerde ise, bu limitin 4 katını geçmesi halinde 15 fünürlük süre beklemeden vezneye veya bankaya yatırılması zorunludur.	10.000' e kadar olan belediyeler	4.200
	10.000' den fazla olan belediyeler	8.400

BELEDİYE MECLİS VE ENCÜMEN İÇİN UZLAŞMA LİMİTLERİ
(01.01.2021-31.12.2021 Tarihleri Arası)

	Yasal Dayanak	Tutarlar
Belediye Meclisi	5393 sayılı Kanun md.18/h	18.022,23 TL'den fazla olan tutarlar için
Belediye Encümeni	5393 sayılı Kanun md.34/f	18.022,23 TL'den az olan tutarlar için

2020 YILI FİHRİSTİ

OCAK 2020 - SAYI 85	YAZAR ADI	SAYFA
2020 Yılında İş Kanunu Yönünden İdari Para Cezaları	Cumhur Sinan ÖZDEMİR	5
2020 Yılında Uygulanacak Belediye İdari Para Cezaları	Mustafa DÖNMEZ	17
5957 sayılı Hal Kanunu Çerçevesinde 2020 Yılında Uygulanacak Belediye Cezaları	Dr. Süleyman Ruhi AYDEMİR	39
2020 Yılında Belediyece Kabahatler Kanunu'na Göre Verilecek Para Cezaları	M.Lamih ÇELİK	47
İmar Kanununun 42. Maddesi Uyarınca 2020 Yılında Uygulanacak İdari Para Cezaları	Uğur DİLKEN	67
2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ve Mahalli İdareler	Salim DEMİRHAN	75
2020 Yılında Uygulanacak Çevre Cezaları	Ahmet SANDAL	88
2020 Yılı Sosyal Güvenlik İdari Para Cezaları	Mahmut ÇOLAK	96
Mevzuat Fihristi		106
Yargı Kararları		124
Genelge, Görüşler ve Tebliğler		134
2019 YILI FİHRİSTİ		200
PRATİK BİLGİLER		
DEVLET MEMURLARIYLA İLGİLİ MALİ HAKLAR		150
DEVLET MEMURLARINA SAĞLANAN SOSYAL YARDIMLAR		151
ASGARİ ÜCRETİN NET HESABI VE İŞVEREN MALİYETİ		152
2020 YILI ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ		152
GELİR VERGİSİNE TABİ GELİRLERİN VERGİLENDİRİLMESİNDE ESAS ALINAN TARİFE		153
1608 SAYILI KANUNUNA GÖRE 2020 YILI BELEDİYE İDARİ PARA CEZALARI		153
4207 SAYILI TÜTÜN ÜRÜNLERİNİN ZARARLARININ ÖNLENMESİ VE KONTROLÜ HAKKINDA KANUN İLE DÜZENLENEN KABAHATLER VE SUÇLAR İLE BUNLAR İÇİN ÖNGÖRÜLEN YAPTIRIMLAR		154
2559 SAYILI POLİS VAZİFE VE SELAHİYET KANUNUNA GÖRE 2020 YILI BELEDİYE İDARİ PARA CEZALARI		157
KAMU KONUTLARININ 2020 YILI AYLIK KİRA BEDELLERİ		158
2886 SAYILI DEVLET İHALE KANUNUNDAKİ PARASAL LİMİTLER (2020 YILI)		159
ÇEŞİTLİ KANUN ve CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMELERİNE GÖRE BÜTÇE KANUNUNDA GÖSTERİLMESİ GEREKEN PARASAL SINIRLARA AİT CETVEL		160
DEĞERLİ KAĞITLAR (2020 YILI)		161
AMORTİSMAN AYIRMADA ALT SINIR		161
GAYRİMENKUL SERMAYE İRATLARINDA UYGULANAN KİRA İSTİSNA TUTARI		162
HİZMET ERBABINA İŞYERİ VEYA İŞYERİNİN MÜŞTEMİLATI DIŞINDA KALAN YERLERDE YEMEK VERİLMEK SURETİYLE SAĞLANAN MENFAATLARA İLİŞKİN İSTİSNA TUTARI		162
BASİT USULE TABİ OLMANIN GENEL ŞARTLARINDAN OLAN İŞYERİ KİRA BEDELİNE İLİŞKİN TUTAR		162
ENGELLİLER İÇİN VERGİ İNDİRİMİ		162
YENİDEN DEĞERLEME ORANLARI		162
GÖREVDEN UZAKLAŞTIRMA HALİNDE ÖDENECEK ÜCRET		163
ÜCRETLİ YILLIK İZİNLER		163
İŞ AKDİNİN FESHİNDE İHBAR TAZMİNATI TUTARLARI		163
MEMUR ÖDEMELERİNDEN YAPILAN KEŞİNTİLER		164
DEVLET MEMURLARINA HASTALIK VE REFAKAT İZİNİ		165
MEMURLARDA AÇIKTAN VEKALETTE ÖDENECEK ÜCRET		166
DEVLET MEMURLARINDA KURUM DIŞINDAN VEKALETTE ÜCRET		166
KURUM İÇİNDEN VEKALETTE ÖDENECEK ÜCRET		167
6301 SAYILI ÖĞLE DİNLENMESİ KANUNU		168
1593 SAYILI UMUMİ HIFZISSİHHA KANUNU		168
DAMGA VERGİSİNE TABİ KAĞITLAR		169
5846 SAYILI FİKİR VE SANAT ESERLERİ KANUNU		171
7126 SİVİL SAVUNMA KANUNU		171
VERGİ USUL KANUNUNDA YER ALAN VE 01/01/2020 TARİHİNDEN GEÇERLİ OLMAK ÜZERE UYGULANACAK OLAN HAD VE TUTARLAR		172

SULAR HAKKINDA KANUN	174
TAHSİLDARLARIN ÜZERİNDE TUTABİLECEKLERİ PARA LİMİTİ	174
ÇEVRE TEMİZLİK VERGİSİ	175
2020 YILINA AİT EMLAK (BİNA, ARSA VE ARAZİ) VERGİ DEĞERLERİ	177
MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ	179
EMEKLİLİK ŞARTLARI	183
6331 SAYILI İŞG KANUNUNA GÖRE 2020 YILINDA UYGULANACAK İDARİ PARA CEZALARI İLGİLİ BİLGİLER	188
4857 SAYILI İŞ KANUNU'NA GÖRE UYGULANACAK PARA CEZALARI	192
EMEKLİ SANDIĞI İŞTİRAKÇİLİĞİ BULUNAN BELEDİYE BAŞKANLARININ 01.01.2020-31.06.2020 TARİHLERİ ARASINDAKİ EMEKLİ AYLIK VE İKRAMİYELERİ	194
İLK DEFA 4/1-c SİGORTALISI BELEDİYE BAŞKANLARININ PRİME ESAS KAZANÇLARI (01.01.2020-31.06.2020)	195
ARABULUCULUK ASGARİ ÜCRET TARİFESİ	196
KİK EŞİK DEĞERLER VE PARASAL LİMİTLER	198

ŞUBAT 2020 - SAYI 86	YAZAR ADI	SAYFA
İmar Mevzuatında Üst Ölçekli Plana Uygunluk Zorunluluğu ve Plan Hiyerarşisi	Suat ŞİMŞEK	3
Kişisel Verilerin Korunması Kanununa Uyum Çalışmaları Kapsamında Belediyelerce Yapılması Gerekenler	Mustafa BAYSAL	11
Belediye Alacaklarının Terkini (Silinmesi)	Ahmet ARSLAN	21
Planlamada Yoğunluk ve Yoğunluk Değişikliklerinin Kente Olan Etkileri	Özgür ÇELİK & Cavit KUŞGÖZ	33
Son Yasal Düzenleme Çerçevesinde Kamudaki Görevden Alınma Durumu	Oktay ÇAMDELEN	42
Kamu İhalelerinde Şikayet ve İtirazen Şikayet Süreçlerinde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar	Avukat Necati TORUN	50
Belediyelerin Amatör Spor Kulüplerine Nakdi Yardımı ve Bu Kulüplerin Vergi Mükellefiyetleri	Ufuk ÜNLÜ	55
Belediye Başkanlığı Yapmadan Emekli Sandığından Emekli Olup Sonradan Belediye Başkanı Seçilenlere Makam Tazminatı Alma Hakkı Getirildi	Vakkas DEMİR	62
2020 Yılında Öğle Yemeği Servisinden Faydalanan Memurlardan Alınacak Yemek Bedelleri	Erdoğan DEDEOĞLU	67
Kat Mülkiyeti Müessesesinin Doğuşu	Dr. Selman ÖZDEMİR	72
Yükleniciye Yapım İşleri Genel Şartnamesine Aykırı Olarak Süre Verilmesi Nedeniyle, Fazla Fiyat Farkı Ödenmesi Sonucu Meydana Gelen Kamu Zararından Kim Sorumludur?	Gürkan GÜVEN	76
Belediye Başkanlarının Aylık Ödenek, Mali ve Sosyal Hakları İle 2020 Ocak Katsayısının Etkisi	Akın ŞİMŞEK	83
Belediye Şirketlerinde Ödenmeyen Sigorta Prim Borçlarından Yönetim Organı Üyelerinin Sorumluluğu	Mustafa YAVUZ	101
Anayasa Mahkemesi Kararı Işığında Sayıştay Yargılamasında Vekalet Ücreti	Atilla İNAN	109
Mevzuat Fihristi		112
Yargı Kararları		120
Genelge, Görüşler ve Tebliğler		135

MART 2020 - SAYI 87	YAZAR ADI	SAYFA
Belediyelerce Faaliyet Raporu Hazırlanması, Görüşülmesi ve Sonuçları	Mustafa DÖNMEZ	3
İmar Kanunu'nda Yapılan Değişiklikler ve Arazi Ve Arsa Düzenlemeleri Hakkında Yönetmelik Sonrasında Arazi Ve Arsa Düzenlemelerinde Neler Değişti?-1	Suat ŞİMŞEK	17
Emlak Vergisinde Farklı Bilinen Bazı Hususlar Hakkında Bir Değerlendirme	Emrullah TÖREMEN	24
Kamu İdarelerinin İhalelere İstekli Olarak Katılmasında Ticaret Sicil Gazetesi ve Meslek Mensubu Onay Sorunu Çözüldü	Avukat Necati TORUN	36
4734 Sayılı Kanun Kapsamındaki İhalelerde Sınır Değer Tespitinde Geçerli Teklifler	Hakkı YILDIRIM	44
Son İçtihatlarla Kamu İhalelerinde Dokümanda Marka ve Modele Yer Vermek	Gürkan GÜVEN	57
Ücretsiz Seyahat Kapsamındaki Gelir Desteği Uygulamasının Değerlendirilmesi	Hasan ACILAR	62
İhaleye Katılımda Teminat Sorumluluğunun Kapsamı	Atilla İNAN	68
Gecekondu Fonu Uygulamaları ile İlgili Dikkat Edilmesi Gereken Önemli Hususlar	Fatih YALAZA	72

İstifa Hali Kıdem Tazminatına Hak Kazandırır Mı?	Mahmut ÇOLAK	86
Kamuda Geçici Görevlendirme ve Belediyelerde Özel Durumlar ile Son Değişiklikler	Akın ŞİMŞEK	92
Belediye Şirketlerince Personeline Yemek, Nakit ve Erzak Verilmesinin Vergi Kanunları Açısından 2020 Uygulaması	Altar Ömer ARPACI	102
Belediye Tarafından Toplu İşçi Çıkarma ve Niteliği	Cumhur Sinan ÖZDEMİR	111
Danıştay Kararları Doğrultusunda Yönetmelik Değişikliği Sonucu Mülkiyeti İl Özel İdaresine Ait Okullarda Açık Alan, Salon ve Benzeri Yerlerin İşletilmesi veya İşletirilmesinde Yetki Tespiti	Volkan İMAN	118
Mevzuat Fihristi		124
Yargı Kararları		133
Genelge, Görüşler ve Tebliğler		145
Sorular		147

NİSAN 2020 - SAYI 88	YAZAR ADI	SAYFA
Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgını Nedeniyle Ertelenen veya Alınmayacak Belediye Alacakları	M. Lamih ÇELİK	3
Yeni Yerel Yönetimler Anlayışı ve Postmodern Kentler	Prof.Dr. Rabia Bahar ÜSTE	10
Sosyal Güvenlik Mevzuatında Geçici İş Göremezlik Ödeneği	Mahmut ÇOLAK	18
Kamu İhalelerinde Korona (Covid-19) Salgını Konusunda Oluşan Sorulara Cevaplar	Avukat Necati TORUN	27
İmar Kanunu'nda Yapılan Değişiklikler, Arazi ve Arsa Düzenlemeleri Hakkında Yönetmelik Sonrasında Arazi ve Arsa Düzenlemelerinde Neler Değişti?-2	Suat ŞİMŞEK	33
Kesin Teminatın Gelir Olarak Kaydedilmesi Durumunda Ek Bedelin Gelir Olarak Kaydedilmemesi Oluşan Kamu Zararından Kimler Sorumludur?	Gürkan GÜVEN	41
Belediye Şirketlerinde Çalışan İşçilerin Kısa Çalışma Ödeneğinden Faydalanması Durumu	Yusuf GÜNDÜZ	49
Covid-19 Salgınının Kamu İhale Sözleşmelerine Etkisi	Hakkı YILDIRIM	56
Belediyelerin Mali Tabloların Hazırlanması ile İlgili Yükümlülükleri	Fatih YALAZA	66
Belediyeler Tarafından Eski Eser Hizmetlerine İstinaden Proje Sahiplerine Yapılan Ödemelerde Gelir Vergisi Tevkifatı	Ufuk ÜNLÜ	76
Hazine Taşınmazlarında İmar Barışı	Özgür ÇELİK & Cavit KUŞGÖZ	81
Ek Karşılık Priminin Hesabı ve Sosyal Güvenlik Kurumuna Gönderilmesi	Akın ŞİMŞEK	92
Mahalli İdarelerde Müdür Kadro Görevine Atanmada Aranan Şartlar ve Bunun Vekâlet Görevine Etkisi	Bülent GEÇGEL	98
Belediye Şirketlerinin Kuruluşunda Cumhurbaşkanlığı İzninin Alınma Usulü	Mustafa YAVUZ	104
Devlet Memurlarına Başarı Belgesi Verilmesine İlişkin Özellikli Durumlar	Salih ÇALAL	112
Belediyeler Tarafından Kurulan veya Ortak Olunan Anonim Şirketlere Sermaye Olarak Konulan Taşınmaz İntifa Hakkının Vergisel Durumu	Salih KAN	117
Mevzuat Fihristi		120
Yargı Kararları		128
Genelge, Görüşler ve Tebliğler		141
Sorular		149

MAYIS - HAZİRAN 2020 - SAYI 89-90	YAZAR ADI	SAYFA
İmar Kanunu'nda Yapılan Değişiklikler, Arazi ve Arsa Düzenlemeleri Hakkında Yönetmelik Sonrasında Arazi ve Arsa Düzenlemelerinde Neler Değişti?-3	Suat ŞİMŞEK	3
7221 Sayılı Kanunla 3194 Sayılı Kanunda Yapılan Değişiklikler Hakkında Bir İnceleme	Dr. Hüseyin BİLGİN	10
7244 Sayılı Kanunun Belediyeleri İlgilendiren Konuları	Emrullah TÖREMEN	35
Mahalli İdareler ve Şirketlerinde Çalıştırılan İşçilerin Ücretsiz İzin Uygulamaları	Mahmut ÇOLAK	43
Covid-19 Pandemisinin Kamu Çalışanlarının İş Kazası ve Meslek Hastalığı ile Vazife Malullüğünün Tespitinde Değerlendirilmesi	Akın ŞİMŞEK	58
Koronavirüs (Covid-19) Bulaşması Belediye Şirket İşçileri Yönünden İş Kazası Sayılır Mı?	Cumhur Sinan ÖZDEMİR	66
Belediye Taşınmazlarının Kira Sözleşme Süresi Sonunda Tahliye Edilmesi	Mustafa DÖNMEZ	75
Vekâlet Görevi ve Şartları ile Vekilin Asilde Aranan Şartları Taşınması Zorunluluğu	Erdoğan DEDEOĞLU	90

Yapım İşinde Projeyi Hazırlayan Müellifin Hatası Nedeniyle Sözleşmenin Feshi Durumunda Proje Hazırlayanın Sorumluluğu	Gürkan GÜVEN	99
Yaklaşık Maliyetin Altında Teklif Sunan Tek İsteklinin Bulunduğu Gerekeşiyile İhalenin İptali Hukuka Uygun Mudur?	Av. Necati TORUN	106
Belediye Şirketlerinin Ticaret ve Sanayi Odalarına Kayıt Olma Zorunluluğu	Mustafa YAVUZ	112
Anonim Şirket Statüsündeki Belediye Şirketlerinde Sorumluluk Doğuran Davranışlar	Ufuk ÜNLÜ	119
İl Genel Meclislerinin İhmal Edilen "Genel" Özelliği	Fehmi YAĞLI	128
Belediye Tarafından İmar İşlemine Tabi Tutulan Arsanın Anonim Şirkete Aynı Sermaye Olarak Konulması	Salih ÇALAL	132
Süresi İçinde Ödenmeyen Sosyal Güvenlik Primi ve Diğer Alacakların Korunması ve Takibi	Mustafa ŞEN	138
Belediye Şirketleri Tarafından Yapılan Bağış ve Yardımların Mevzuat Açısından Değerlendirilmesi	Salih KAN	149
Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planı İle İlgili Bir İnceleme	Fatih YALAZA	154
7221 Sayılı Kanun ile Yapılan Değişikliklerle İmar ve Yapı Denetimine İlişkin İdari Para Cezaları ve Yaptırımlar	Uğur DİLKEN	168
Mevzuat Fihristi		186
Yargı Kararları		192
Genelge, Görüşler ve Tebliğler		209
Sorular		212

TEMMUZ 2020 - SAYI 91	YAZAR ADI	SAYFA
Belediye Memurlarının Görevde Yükselmesi: Son Düzenlemeler Çerçevesinde Bir Değerlendirme	M.Lamih ÇELİK	3
İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'te Yapılan Değişiklikler	Mustafa DÖNMEZ	15
Belediyelerde Tahsise Konu Edilen Taşınmazların Takip ve Kontrol Sorumluluğunun Taşınmaz Yönetimi Açısından Önemi	Ali AYYILDIZ	25
İmar Kanunu'nda Yapılan Değişiklikler, Arazi ve Arsa Düzenlemeleri Hakkında Yönetmelik Sonrasında Arazi ve Arsa Düzenlemelerinde Neler Değişti-IV?	Suat ŞİMŞEK	31
Mahalli İdare Genel Müdürlerine Fazla Çalışma Ücretinin Ödenip Ödenemeyeceği	Mahmut ÇOLAK	38
Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununda Düzenlenen Mücbir Sebep Halleri ve Covid-19 Salgınının Kamu İhale Sözleşmelerine Etkisi	Erdoğan DEDEOĞLU	50
Mahalli İdarelerin Birbirlerine Olan Pay Yükümlülükleri	Ahmet ARSLAN	60
Yapım ve Yapım İle İlgili Danışmanlık Hizmet İşlerine İlişkin Sözleşmelerin İhtilafında Yüksek Fen Kurulunun Rolü	Yaşar MATUR	70
Belediye Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinin Zabita ve İtfaiye Personeline Yansımaları	Akın ŞİMŞEK	75
Projeye Aykırı İmalat, Proje Harici İmalat vb. İmalat Eksikliklerine İlişkin İddiaların Teknik ve Bilimsel Temele Dayandırılmaması ve Buna Yönelik Savunmaların Dikkate Alınmaması Doğru Mudur?	Gürkan GÜVEN	85
Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Yer Alan İdari Para Cezalarının Belediye ve Diğer Kamu Kurumlarını İlgilendiren Hükümleri	Yusuf GÜNDÜZ	92
Kamu İdarelerinin Türk Bayrağına İlişkin Görev ve Sorumlulukları	Sedi KAVAK & Engin KÜKRER	105
Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde Büyükşehir, Büyükşehir İlçe Belediyeleri ve İl Belediyelerinin İmar Uygulamaları ve Paydaşların İdari, Mali ve Cezai Uygulamaları	Uğur DİLKEN	109
Belediyelerin Yağmur İle İmtihanı	Elif TAGRİVERDİ	123
Mevzuat Fihristi		131
Yargı Kararları		138
Genelge, Görüşler ve Tebliğler		149
Sorular		156

AĞUSTOS 2020 - SAYI 92	YAZAR ADI	SAYFA
Zabita Müdürlüğü Kadrosuna Atanma ve Zabita Kadrosundan Başka Kadrolara Geçme	M.Lamih ÇELİK	3
İmar Para Cezalarında Para Cezasının ve Artırımların Hesaplanma Şekli	Suat ŞİMŞEK	10

Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Personeli İçin Yeni Bir Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği	Mustafa DÖNMEZ	18
Belediye/İl Özel İdare Hizmetlerine Gönüllü Katılım Sağlayan Kişiler Sigortalı Sayılır mı?	Mahmut ÇOLAK	35
Genel ve Özel Bütçeli Kamu İdarelerine, İl Özel İdarelerine, Belediyelere ve Köylere Bağışlanan Tesislerin İnşasına İlişkin KDV İstisnası	Altar Ömer ARPACI	43
Belediyelerden Olan Alacakların Devri	Fatih YALAZA	50
Yap-İşlet-Devret Modeli Kapsamında Mülkiyeti Büyükşehir Belediyelerinde Olan Yerlerin Kiralanması	Ufuk ÜNLÜ	57
Belediyelerin Bağış Kabul Etmesi ve Yardım Toplaması	Yaşar MATUR	64
Belediye Şirketlerinin Yönetici ve Çalışanlarının İşledikleri Suçlar Nedeniyle 4483 Sayılı Kanun Karşısındaki Durumu	Mustafa YAVUZ	69
Belediyelerin Danışmanlık ve Belediyenin Genel Denetimi Amaçlı Hizmet Alımı Yapıp Yapamayacakları?	Halûk NALÇAKAR	77
Belediyelerin Fakir ve Muhtaçlara Verilmek Üzere Alışveriş Çeki Ahımında KDV Uygulaması	Salih ÇALAL	86
Bisiklet Yolları	Elif TAGRİVERDİ	91
Kurumlararası Geçişlerde Geç Muvafakat İşlemine Tazminat Kararı	Öğr. Gör. Dr. Güven DENİZ	101
Elektronik İhalede Ticaret Sicil Gazetesinde TC Kimlik Nolarının Yer Almaması Konusu	Av. Necati TORUN	108
Kamu İhalelerinde Hakedişödemede Esnasında Vergi Borcu Sorgulama Tutarı Arttırıldı	Gürkan GÜVEN	114
Mevzuat Fihristi		119
Yargı Kararları		126
Genelge, Görüşler ve Tebliğler		141
Sorular		156

EYLÜL 2020 - SAYI 93	YAZAR ADI	SAYFA
Yapım İşi İhalelerinde Uygulanamayan Kusurlu Projelerde Sorumluluk	Saadetdin Tunahan BAYKARA	3
Ön Mali Kontrolün Mahiyeti, İcra Ediliş Biçimi ve Ön Mali Kontrolün İşleyişinde Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar	Ahmet ARSLAN	10
Kamu İhalelerinde Tartışmalı Bir Alan: İsteklilerden Kendilerine Ait Araç İstenilmesi	Av. Necati TORUN	25
Belediye Şirketleri Ödedikleri İşçilik Alacaklarını Belediyelerden Tahsil Edebilirler Mi?	Mahmut ÇOLAK	32
Belediyedeki Görevinden Ayrılan Kişi Aynı İdare Nezdinde İhtiyari Arabulucu Olabilir Mi?	Salih ÇALAL	42
Belediye Başkanlığının Boşalması Durumunda Yapılacak İşlemler	Mustafa DÖNMEZ	49
Belediye Evlendirme Memuru Üzerine Bir İnceleme	Yaşar MATUR	65
Belediyenin Sendika Üyesi Olmayan İşçiyi Toplu İş Sözleşmesinden Yararlandırması	M.Lamih ÇELİK	71
Belediye Gelirleri Kanunu'na Göre Alınan Harcamalara Katılma Paylarında Muafiyet Meselesi	Ufuk ÜNLÜ	77
Belediyede Görevli Avukatların Baro Üyelik Aidatlarının Belediye Bütçesinden Ödenmesi Mümkün Müdür?	Erdoğan DEDEOĞLU	83
Tıbbi ve Aromatik Bitki Kavramı ve Bu Amaçla Hazine Taşınmazlarının Kiralanması İşlemleri	Ömer ALBAYRAK & Ali Aykut TENGERLİ	92
İndirimli(Sıfır) Vergi Oranlı Emlak Vergisi Uygulaması (Engelliler Açısından)	Altar Ömer ARPACI	98
Belediye Şirketlerinde Batıl Genel Kurul Kararları ve Sonuçları	Mustafa YAVUZ	106
Belediyelerin Ekonomist Kadrosunda İşletme Bölümü Mezunu Çalıştırmaları	Öğr.Gör.Dr.Güven DENİZ	114
Belediyenin İşçilerden Keştiği Sendika Üyelik Aidatını Ödememesi	Cumhur Sinan ÖZDEMİR	120
Bütçenin Düzenlenmesi Ve Görüşülmesi Srasında Düşünülmeyen veya Öngörülmeyen ve Bütçede Tertibi Bulunmayan Ancak Yerine Getirilmesi Zorunlu Hizmetlere İlişkin Giderlerin Yapılması	Hikmet BAL	128
Mevzuat Fihristi		130
Yargı Kararları		134
Genelge, Görüşler ve Tebliğler		150
Sorular		158

EKİM 2020 - SAYI 94	YAZAR ADI	SAYFA
Şekillenmeyen Hamur: İmar Mevzuatındaki Değişiklikler İçin Bazı Tespitler	Müslüm AKINCI & Murat Selim ÇEPNİ	3
Belediye Meclisi ve Belediye Encümeni Üyeleri Kamu Zararından Sorumlu Tutulabilir mi?	Ahmet ARSLAN	17
Belediyelerde Özel Kalem Müdürlüğü Görevine Ve Bu Görevden Başka Görevlere Atanmada Yaşanan Sorunlar	Bülent GEÇGEL	29
30.09.2020 Tarihli Kamu İhale Mevzuatı Değişiklikleri	Hakkı YILDIRIM	36
Hazine Taşınmazlarının Belediyelere Tahsisi	Suat ŞİMŞEK	51
Kaçak Yapılarla Mücadelede Belediyelerin Sorumluluğu	Ufuk ÜNLÜ	58
Mahalli İdare Personel Şirketlerinin İşletme Konusu Dışında Başka Alanlarda Faaliyet Gösterememesi	Mustafa YAVUZ	67
İdarede Arabuluculuk Komisyonu Oluşturulması Ve Gerekçeli Rapor Örneği	Mustafa BAYSAL	74
Kamu İhale Mevzuatındaki Son Değişiklikler	Av. Necati TORUN	79
Belediye İştiraki İki Firma Arasında Yapılacak Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımı İşinde Kdv Oranının Belirlenmesi	Salih ÇALAL	86
4483 Sayılı Kanun Kapsamında Kamu Görevi Ve Kamu Görevlisi Kavramı	Akın ŞİMŞEK	93
Belediye İşçisinin Günlük Azami Çalışma Süresi	Cumhur Sinan ÖZDEMİR	103
Fiyat Farkı Ödenmeyeceği Hüküm Altına Alınan Yapım İşi İhalelerinde Maliyet Artışı Fiyat Farkı Talepleri	Gürkan GÜVEN	109
4857 Sayılı Kanunda İhbar Süreleri, İhbar Tazminatı Ve İhbar Tazminatının Taraflardan Tahsil Edilmesinin Zorunlu Olup Olmadığı	Mahmut ÇOLAK	114
Belediyelerin Cittaslow (Yavaş Kent) Yarıışı	Elif TAGRİVERDİ	123
Mevzuat Fihristi		132
Yargı Kararları		138
Genelge, Görüşler ve Tebliğler		155
Sorular		160

KASIM - ARALIK 2020 - SAYI 95-96	YAZAR ADI	SAYFA
2021 Yılında Belediyece Kabahatler Kanunu'na Göre Verilecek Para Cezaları	M.Lamih ÇELİK	3
Hizmet Alım İhalelerinde "Sürekli Arz Eden Hizmet Alımı" Sorunsalı	S. Tunahan BAYKARA	27
Kefalet Senedi Damga Vergisine Tabi Mi?	Ömer KÖSE	34
2021 Yılında Uygulanacak İmar Para Cezaları ve Bunların Hesaplanma Şekli	Suat ŞİMŞEK	39
2021 Yılında Uygulanacak Belediye İdari Para Cezaları	Mustafa DÖNMEZ	47
Büyükşehir Belediyeleri Dışındaki Belediyelerin Şirketlerine İşletme Hakkının Devredilmesi	Salih ÇALAL	69
Deniz Taşımacılığına Sağlanan Vergisel Teşviklerin Büyükşehir Belediyeleri ve Şirketleri Açısından Değerlendirilmesi	Salih KAN	80
Yapılandırmadan Önce Borcunu Ödeyenlerin Durumu	Cüneyd ALTIPARMAK	85
2021 Yılında İş Kanunu Yönünden İdari Para Cezaları	Cumhur Sinan ÖZDEMİR	88
Belediye Şirketlerince Sayıştaya Verilmesi Gerekten Belgeler ile Bu Belgelerin Gönderim Usulü	Mustafa YAVUZ	100
Büyükşehir Belediyelerinin Kültür Varlıklarıyla İlgili Görev ve Yetkileri	Ufuk ÜNLÜ	107
5510 Sayılı Kanun Kapsamında Sigortalıların Borçlanabileceği Süreler	Mustafa ŞEN	114
Kamu Alımları Kapsamında İhaleli İşlerde İşyeri Tescili	Akın ŞİMŞEK	124
Belediye Personelinin Gezi ve Konaklama Masrafları Bütçeden Karşılabilir Mi?	Erdoğan DEDEOĞLU	130
İhale Tekliflerinde Şirketlerin İmza Temsil ve İlzam Yetkisi	Atilla İNAN & Mine ÇETİNKAYA	140
2021 Yılı Yurtiçi Gündelikleri	Salim DEMİRHAN	149
Mevzuat Fihristi		163
Yargı Kararları		173
Genelge, Görüşler ve Tebliğler		211
Sorular		224